6

OFFICIALIS

CURIÆ

REGULARIS.

OFFICIALIS
CURIÆ REGULARIS

Ad optimè defendenda ſuæ Religionis jura in Curia ventilanda, ſatis inſtructus,

OPUS APPRIME REGULARIBUS NECESSARIUM.

ELABORATUM

A P.F. AUGUSTINO
MATTHÆUCCI
LUCENSE,

Provinciȩ Obſervantis Romanȩ, S. Theologiȩ Lectore Jubilato, & Romanæ Curiȩ Ord. Minor. Secretario Generali &c.

CUM DUPLICI INDICE.

VENETIIS, M. DCCI.
Apud Antonium Bortoli.
Superiorum Permiſſu, ac Privilegio.

Reverendiſsime Pater.

DE *mandato P. V. Reverendiſſimæ diligenter luſtravi Opuſculum, cujus titulus eſt* -- Officialis Curię Regularis, ad ſuæ Religionis jura optimè defendenda ſatis inſtructus -- *concinnatum ab Admodum R. P. Auguſtino Lucenſe, Ordinis noſtri Lectore Jubilato, noſtræque Romanæ Provinciæ Ex Diffinitore, & in hac Alma Curia Romana Secretario Generali, ac reperi non modò nihil cenſurabile continere, verùm etiam uberrimè præſtare in medulla, quod promittit in cortice. Siquidem, ut ſcriba doctus, ſimilis eſt Patrifamilias, qui profert de Theſauro ſuo nova, & vetera, cùm tam antiquiora, quàm recentiora monumenta ex decretis Sacrarum Congregationum fideliter exhibeat, quibus hujuſmodi Miniſtri commodè erudiantur. Quare, ſalvo meliori judicio, ac ſervatis ſervandis, fieri poſſe publici juris, cenſeo. Romæ ex Aracæli die 6. Aprilis Anno Jubilei Univerſalis* 1700.

Ego frater Jo: Antonius de Panormo Sacr. Theologiæ Lector Jubilatus, ibidem ſtudiorum Præfectus, Scriptor Ordinis, Sac. Congregationis Indicis Conſultor, necnon S. R. & Univerſalis Inquiſitionis Qualificator &c.

OPus inscriptum -- *Officialis Curiæ Regularis ad suæ Religionis jura optimè defendenda satis instructus* -- ab Ad. R.P.F. Augustino Lucense, Ordinis nostri Lectore Jubilato, hujus meæ Provinciæ Ex Diffinitore, & in hac Alma Curia Romana Secretario Generali, non sine uberrima animi voluptate, ac utilitate perlegi, ac de mandato Reverendissimi P.N. Matthæi à S. Stephano, Ministri Generalis, studiosè admodùm, atque accuratè perlegi. Authorem suum liber omninò redolet copiosissimam Sacrorum Decretorum notitiam, sanam doctrinam, indefesso labore, ac sedula officii, quod gerit, opera comporatam, opportunè ingerens. Nihil in eo Catholicæ Pietati, puritati Fidei, morumque Sanctitati repugnans, comperi; adeoque prælo dignum judico, ad omnium Regularium, eorumque præcipuè, quibus Curialia Ordinum negotia commissa fuerint, utilem instructionem; In quorum fidem &c. Dat Romæ ex Almo Conventu Sanctæ Mariæ de Aracæli hac die 6. Aprilis, Anno Jubilei 1700.

Ita censeo, salvo meliori judicio *Ego Frater Michael Angelus de Candia SS. Congregationum Indicis, & Rituum Consultor, & Visitationis Apostolicæ Votans: Apostolicus, & Cæsareus Concionator, & Discretus perpetuus Ordinis, & actualis Minister Provincialis &c.*

Fr.

FR. MATTHÆUS A' S. STEPHANO

Sacræ Theologiæ Lector Jubilatus, ac totius Ordinis S. P. N. Francisci Minister Generalis, & servus.

CUm Librum, cui Titulus est -- *Officialis Curiæ Regularis, ad suæ Religionis jura optimè defendenda satis instructus* - à R. P F. Augustino Lucense, Ordinis nostri Lectore Jubilato, hujus Romanæ Prov. de Observantia Ex-Diffinitore, & in hac Alma Curia Romana Secretario Generali elaboratum, duo ejusdem Ordinis nostri Theologi de mandato nostro reviderint. Nobisque scripto retulerint prælo dignum esse, utpotè nihil Catholicæ Fidei, morumque Sanctitati repugnantem, imò sanam doctrinam redolentem, omnibusque Regularibus, apprimè verò, quibus Curalia Ordinum Negocia fuerint commissa, utilem, ac necessarium omninò esse; Ideò ut imprimi possit, si iis, ad quos spectat, ita videbitur, quantum nostra interest, concedimus, & indulgemus. In quorum fidem Præsentes propria manu subscriptas, ac sigillo majori Ordinis munitas dedimus. Romæ ex Aracæli die 6. Aprilis 1700.

Fr. Matthæus à S. Stephano Minister Gener. &c.

Loco ✝ Sigilli.

De Mandato S. Reverendiss. Paternitatis Fr. Sebastianus à Benevento, Secr. generalis Ord.

INDEX TITULORUM

CAP. VIII.

Officialis quo ad Conciones.

CAP. IX.

Officialis quo ad Confessarium Monialium.

CAP. X.

Officialis quo ad Confraternitates.

CAP. XI.

Officialis quoad Conservatores.

CAP. XII.

Officialis quo ad Conventus.

CAP. XIII.

Officialis quo ad Delicta.

CAP. XIV.

Officialis quo ad Diæcesanam legem.

CAP. XV.

Officialis quo ad electionem Prælatorum.

CAP. XVI.

Officialis quoad Exemptionem ab Ordinarii Jurisdictione.

A 5 CAP.

CAP.

NOI REFORMATORI

Dello Studio di Padoa.

HAvendo veduto per atteſtato del Segretario noſtro nel libro Stampato in Roma nell'anno 1700. intitolato *Officialis Curiæ Regularis* del P. Agoſtino Matteucci, non eſſerui cos'alcuna contro Principi, e buoni coſtumi concediamo licenza à Antonio Bortoli, che poſſi eſſer ſtampato oſſervando gli ordini in materia di Stampe, e preſentando le ſolite copie alle publiche librarie di Venetia, e di Padoa.

Data li 9. Aprile 1700.

(*Ferigo Marcello Proc. Ref.*
(*Gierolamo Venier K. Proc. Ref.*

Agoſtino Gadaldini Segr.

OFFICIALIS CVRIÆ REGVLARIS.

CAPUT PRIMUM.

Officialis quoad Abbatissæ Electionem.

SUMMARIUM.

1 *Abbatissa eligitur per vota secreta.*
2 *Secreto non officit assistentia adnotantium suffragia.*
3 *Nulla est Electio, si unius suffragium non secretò reddatur.*
4 *Clausula Decreti irritantis actum contra eius tenorem factum annullat.*
5 *Decretum irritans, etiam ignorantes, ligat.*
6 *Electio non secreta per ignorantiam non sustinetur.*
7 *Annus quadragesimus debet esse completus.*
8 *Eligi potest trigenaria.*
9 *Potest fieri per schedulas, & oretenus.*
10 *Major pars Capituli sufficit.*
11 *Supra medietatem sat est quilibet excessus; & erit sanior.*
12 *Electa triennium officii non potest excedere, & triennio debet vacare.* Vide *num.* 24.
13 *Superior non suffragatur in electione.*

14 *Voce*

14 *Voce activa caret Tertia Soror, & quoad Conversas consuetudo servatur.*

15 *Cum Prælato Regulari potest Ordinarius interesse.*

16 *Vota recipiuntur à Superiore Regulari.*

17 *Non adnotantur nec ab Episcopo, Notario, vel Cancellario.*

18 *Non competit Ordinario jus confirmandi Abbatissam.*

19 *Nec potest publicare electionem.*

20 *Confirmationibus annualibus non intervenit.*

21 *Illegitima est ineligibilis: Tertia Soror, pœnitentiata, & Vidua.*

22 *In eligenda professio tacita non sufficit.*

23 *Quibus professio tacita probetur.*

24 . . . . . .

IN Abbatissarum electione, sicut, & cæterorum Superiorum, ea in praxi sunt observanda, quæ Tridentin. *sess.25. cap. 6. de Regul.* expresse, ut infrà disponit: -- In electione superiorum quorumcumque &c. & Abbatissarum, ac aliarum Præpositarum, quo omnia rectè, & fine ulla fraude fiant, in primis Sancta Synodus districtè
1 præcipit omnes supradictos eligi debere per vota secreta; ita ut singulorum eligentium nomina nunquam publicentur: -- Et infrà: -- Si verò contra hujus Decreti constitutionem aliquis electus fuerit, electio irrita sit. -- Ex quibus liquet Concilium ea statuere, quæ ad id conducunt, ut electiones sint liberæ. Quippè liberiùs quisque profert, quod in Conscientia sentit, si de secreto non dubitet: & faciliùs vitan-

vitantur incommoda, quæ è publicatione possent in Monasteriis, propter necessitatem simul vivendi, oriri, ex observatis ab Engel. *Colleg. universi Juris Canon. lib.1. tit. de Elect. num.35.*

Nec secreto Electionis officit assumere duos probatos, prudentesque viros, qui
2 eligentium suffragia audiant, & notent; quia præterquam quod id non facit, quin electio sit ipsis Monialibus secreta, prout notat etiam Pellizarius *de Monialibus cap. 10. sess.2. sub sect.1. quæst.10. num.99.* iisdem inhibetur eligentium nomina publicare. Et sunt necessariò adhibendi, ut de electionis validitate sint testes, & sine fraude, & dolo contigisse sciant.

3 Officeret tamen si una ex suffragantibus voce intelligibili, & alta suffragium redderet Præsidi sic, ut quæ magis essent propinquæ, cui esset datum, audirent; Etenim in casu secreta, nec diceretur, nec esset; benè verò nulla. Quod, attento Decreto irritanti ibidem apposito, dubium non est. Cum clausula Decre-
4 ti irritantis ipso jure actum contra ipsius tenorem gestum annullet ex Glossa in Clementina. *Cum ei de concess. præben. lib.3. tit 3. Verbo præsupponendum*. Et firmant Doctores apud Sperell. *decis. 161.* addentes nec vigore consuetudinis substineri electionem aliter factam, quia, ut ipse notavit, Decretum irritans omnem tollit consuetudinem in contrarium, etiam futuram. *Vide cap. Offic. quoad electionem Prælat. num.19.*

Imò eodem ex aliis sustinet formam sub-

stan-

ſtantialem induci : hinc notandum eſt, quod licèt ex omiſſione eorum, quæ ſunt de ſolemnitate non ſubſtantiali, electio ipſo jure non irritetur, ſed annullanda reddatur: oppoſitum ſequitur in eorum defectu, quæ ſunt de ipſius ſubſtantia.

Nec favet electioni, quod Monialis ex errore, & Juris ignorantia (quæ per DD. tàm in Muliere, quàm in minori præſupponitur) votum reddiderit, quia *ex cap. quodam de præbend. in 6. lib. 3. tit. 4.* & ibi gloſſâ, & *cap. quia Cunctis de Conceſſ. præ-*
5 *bend. Item in 6. eodem lib. tit. 7.* Decretum irritans etiam ignorantes ligat. Et patet ex Clauſula, quæ ſæpè in Pontificiis Conſtitutionibus apponitur, ut ſequitur:-- Irritum, & inane ſi ſecus ſuper his à quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Et in terminis decrevit S. Congregatio Concilii apud Spe-
6 rell. *loc. cit. n. 34.* ut infrà: -- Electio Abbatiſſæ facta per vota non ſecreta per ignorantiam hujus Decreti, (*nempè cap. 6. ſeſſ. 25. de Regul.*) -- Non valet, nec Epiſcopus poteſt diſpenſare, ut valeat: Sanctiſſimus tamen diſpenſat conſideratis circumſtantiis.

Eligendarum qualitates, & ætas, habentur eiuſdem *ſeſſ. cap 7.* -- Abbatiſſa, & Prioriſſa, & quocumque alio nomine Præfecta, vel Præpoſita appelletur, eligatur non minor annis quadraginta, & quæ octo annis poſt profeſſionem laudabiliter vixerit.

7 Annus quadrageſimus debet eſſe completus, ut firmat S. C. Conc. in una *Neapo-*

litana

litana sub die 24. *Septembris* 1678. *lib.* 30. *Decret. fol.* Rationem affert Pignatell. *tom.* 10. *consult.* 11. *n.* 50. Etenim per Concil. non debet esse minor quadraginta annis, esset autem minor, nisi annum quadragesimum explevisset; nam ille est major quadraginta annis, qui quadragesimum annum complevit; esse enim majorem tali anno, dicit esse supra eundem, ipsumque excedere: & qui non excedit, nec major est; Et cum Major opponatur Minori, certè ille minor erit, qui annum quadragesimum non compleverit; Et ideò, ne sit minor, debet esse major annis quadraginta. Verùm in hoc attenduntur sententiæ, non consequentiæ.

8 *Si verò* non sit in Monasterio quadragenaria: -- Ex iis, *subdit Concil* quæ in eodem Monasterio annum trigesimum excesserint, & quinque saltem annis post professionem rectè vixerint, Episcopo, vel alio Superiore consentiente eligatur: -- Quòd si nec etiam hujus ætatis reperiretur, postulanda esset à Sede Apostolica.

In loco patenti, & extra Clausuram fiat, *ex eodem cap.* -- is verò, qui Electioni præest, Episcopus, sivè aliùs Superior, Clausuram Monasterii non ingrediatur, sed ante Cancellorum Fenestellam Vota
9 singularum audiat, vel accipiat. -- Per disjunctivam *Audiat*, vel *Accipiat*, datur libertas, ut electio fiat, vel per schedulas, quæ continentur in verbo *Accipiat*; vel oretenus, quod continetur in verbo *Audiat*.

-- In Reliquis, *& caput concludit*, ser-

ven-

ventur singulorum Ordinum, vel Monasteriorum Constitutiones: -- Constitutiones autem Minorum de Observantia *capit.* 11. § 9. desumptae ex Vallis 159*3*. *tit. de Monasterii Praefecta*, plura ad casum spectantia praescribunt: -- Ut quod electiones non fiant per Schedulas, sed oretenus, & quod illa censeatur ritè, & canonicè electa, cui major pars Capituli Monialium accesserit. (Et alia.) Quod in terminis Electionis Abbatissarum Ordin. S. Clarae Nicolaus V. 9. *Martii* 1447. *apud Confectium collect. privileg Mendicantium Const digna reddimur*:
10 disposuit, ut infrà: -- quae Abbatissarum Electiones, si à majori parte earum numero dumtaxat factae fuerint, canonicae censeantur. -- Ità quod si Moniales sint viginti, undecim debeant concurrere in personam Monialis electae.

11 Supra medietatem sufficit quilibet excessus, etiam medii voti: ita ut si sint undecim, sex sint satis per Santoro *super stat. S. Francisci cap.* 8. *statut.* 2. *pag. mihi* 555. quippè medietas cum illo excessu, verè diceretur pars major: imò & sanior, cum ex Pellizar. *num.* 100. semper major pars praesumatur sanior, si persona electa non sit indigna: adeoque justior, & majori justitiae, & aequitati innixa.

Triennium Praefecturae non debent excedere, ad tenorem Constit. Gregor. XIII. apud *Confectium ibidem*, *die* 1. *Januarii* 1583. Incipit *exposcit debitum &c.* & infrà: -- Abbatissae, aut aliae Praefectae non ampliùs perpetuae, seu ad vitam, sed triennales tantùm, à Conventu, cujuscumque Mona-

Monasterii juxta decreta Sac. Concil. Trid. & Regularium suorum Ordinum instituta, eligantur, & præficiantur; quæ postmodum, elapso triennio, suis officiis perfunctæ, præesse desinant, omnique prorsùs careant auctoritate, ac à Regimine, & administratione Monasterii per triennium, à die finitæ administrationis inchoandum, abstineant: quo elapso, servata eadem forma Concil. Trident. iterum, & pluries eligi possint.

Quod inviolabiliter, & perpetuò in futurum observari præcepit, (& iterum statuit) Sixtus V. Constit. *Et Communis cura:* Apud Roderico *Collect. privileg. pagin.* 491. *& regestum 2. Cismont. ab anno* 1587. *ad* 1607. *pag.* 12. ab iis curæ Fratrum Minorum de Observant. commissis, ut sequitur: -- Abbatissæ, vel aliæ Præfectæ quorumcumque Monasteriorum Monialium ipsorum Fratrum curæ commissarum, ad summum triennales sint, & suis officiis, elapso triennio, perfunctæ &c Sed saltem per integrum triennium à die finiti sui officii administrationis numerandum; nullum Abbatissatus, seu præfecturæ Monasteriorum, aut aliud officium, neque aliquam potestatem, vel auctoritatem in eis obtinere, vel exercere possint, aut debeant.

13 Sic Monialibus in hujusmodi Electionibus competit suffragari, ut ipsarum Superiores ad id jus non habeant, ex Sac. Cong. Conc. 23. *Maii* 1621. Lantus. *verb. Abbatis num* 4.

14 Voce electiva caret tertia soror germana

na ex S.C. Ep 26. *August* 1616. Lant. *verb. Monialis* ; Et ubi est consuetudo , quod Conversæ ad vocem activam , vel passivam non admittantur, est servanda, Nicol. Flos. *verb. Conversus* ex Sac. Cong. *n* 20.

15 Cum Prælato Regulari potest electioni Abbatissæ Monasterii exempti interesse Ordinarius per se , vel per alium , non alios , juxtà dispositionem celebris Constit. Gregor. XV. *Inscrutabili Bull. Cherub. to.* 3. *pag.* 402. ubi : -- Ac similiter possit Episcopus unà cum Superioribus Regularibus quarumcunque Abbatissarum , Priorissarum, Præfectarum, vel Præpositarum eorundem Monasteriorum , quocumque nomine appellentur, electionibus per se, vel per alium interesse, & præsidere. -- Ideo est Ordinario dies electionis significandus. , ipseque expectandus , si ipse exprefsè declaraverit, vel per se, vel per alium, velle interesse ; adeout possit in regulares animadvertere , si ante tempus significatum ad electionem procedant ex S Congr. Conc. ad dubia super alleg Constit. eidem proposita, ut in Bull. *loco cit.* Et eo nolente accedere , facta , substinetur , ut valida, quia in Constitutione Gregorii non apponitur decretum irritans . Pignatell *tom*. 8. *Consul.* 120. Pasqual. *ad Laur. de Franchis par.* 1. *sub num.* 33.

Cæterùm illud *præsidere* Ordinario non confert jurisdictionem aliquam , & superioritatem in electionem , vel Moniales exemptas eligentes. Quia ex eo non habet

16 posse exquirere, aut vota Monialium recipere, sed exquirenda, & recipienda esse à supe-

superiori regulari privativè quoad Episcopum, eodem tamen sciente, & audiente firmat S. C. C. 10. *Septembr.* 1650. *apud eundem* Lant. *num.* 2.

17 Neque adnotare vota juxta Sacr. Congr. Ep. & Reg declarationem, tenoris, qui sequitur -- Sac. Congr. inhærendo declarationi aliàs die 18. *Martii* factæ, iterum censuit, & declaravit in electionibus Abbatissarum in Monasteriis Regularibus subjectis, adnotationem suffragiorum, non pertinere neque ad Episcopum, neque ad ejus Vicarium, prout neque ad Cancellarium 19. Junii 1671.

18 Nec minus habet jus electas Abbatissas confirmandi ex S. C. C. apud Fagn. *de Privileg. cap. cum Capella pag.* 63. *ad dubium* 5. eidem, occasione Bullæ Greg. propositum: quo quærebatur; -- an per eamdem Constitutionem in illis verbis possit Episcopus unà cum Superioribus Regularibus quarumcunque Abbatissarum &c. Electionibus per se, vel per alium interesse, ac præsidere, jus Abbatissas confirmandi Episcopis attributum censeatur; *Respondit* jus confirmandi Abbatissas minimè fuisse Episcopis per Constitutionem attributum. -- Et, sicut cum aliis notat Layman *qq. Canon. cap. ultim. quæst.* 234. confirmanda est à superiore Regulari, utpotè Prælato immediato; & ex eo potest inferri ad eundem Ordinarium non spectare electionem publicare, verum est servanda consuetudo.

20 Quoad verò confirmationes exemptarum Abbatissarum, quæ quolibet anno à Superiore

riore Regulari, vel ejus Delegato fiunt, quoad intereſſentiam Ordinarii, debet obſervari ſolitum, ut diſponit S. C. Epiſc. & Reg. *ſub die* 15. *Maii* 1671. *in uno Brixien.* Lantuſ. *ſupplem. verb. Elect. Abbatiſs. n.* 3.

Præſidere igitur in caſu præter nudam præſentiam, & intereſſentiam, infert ordinationem, & directionem, ut electio quietè, & ſine ſtrepitu concludatur, & abſque ulla violentia, vel defectu contingat, ut ex aliis notavit Sanctor. *loc. cit. pag. mihi* 841.

21 Eſt in Abbatiſſam ineligibilis illegitima; ejuſque electio, ſi abſque Apoſtolico indulto contingat, nulla à Sac. Congr. Conc. declaratur in una *Nullius* 27. *Aprilis* 1630. *lib.* 14. *Decr. fol* 278. - Circumſcriptis Privilegiis Apoſtolicis, ſi quæ fuerint Religioni conceſſa, cenſuit electionem Monialis illegitimæ in Abbatiſſam abſque diſpenſatione Apoſtolica eſſe irritam. Item tertia ſoror germana: Sac. Cong. apud Lantuſ. *ver. Monialis num.* 4. & publicè pęnitentiata, *S. Congr.* 3. *Octobr.* 1636. *Fleſc. Nicol. verb. Abbatiſſa num.* 8. niſi pęnitentia fuerit ſalutaris; ubi *num.* 5. *ex S. Congr.* 26. *April.* 1652. refert obſervandum eſſe ſtatutum, ſi alicubi haberetur, quod ſoror non poſſit ſuccedere ſorori in officio Abbatiſſatus; & Vidua, præterquam inter convertitas, Sac. Congr. 28. *Februar.* 1614. *idem verb. vidua n.* 6.

Ad poſſe activè eligere non requiritur
22 expreſſa profeſſio, prout eſt neceſſaria in eligenda, ſed tacita ſufficit, ut expreſsè habetur *cap. indemnitatibus de electione in* 6. *lib.* 1. *tit.* 6.

Tacita

Tacita autem professio concludenter probatur ex iis; Primò, ut actus, per quos
23 sit inducenda, fiant auctoritate, & consensu Superioris, qui Monialem ad professionem potest admittere: Secundò, ut spontanea, & libera voluntate fiant. Tertio, ut scientèr fiant sic, ut ipsa sciat; dictos actus solis Professis convenire. Quartò, ut iis actibus utens verum propositum profitendi habeat. Ultimo, ut annum sextum decimum excesserit; ut tradit Sperellus *ibid. num.* 42. ex Miranda *Manual. Prælat. tom.* 1. *quęst.* 24. *art.* 7. *conclus.* 2.

24 In casu, quo duæ sint in votis æquales, nova erit electio instituenda; & tunc donec nova Abbatissa eligatur, poterit altetera, quæ triennium absolverit, sub titulo Præsidentis, vel alio, Monasterium regere; ex Peliz. *cap.* 8 *quęst.* 43 *num* 59. & Mirand *de Monial. q.* 7 *art.* 9. *concl.* 2. exponente Gregorium, & Sixtum; quorum intentio fuit perpetuitatem excludere, & ambitiosas corrigere; & ideò firmarunt nullam posse in Monasterio absoluto officio Prælaturæ aliud Officium ad triennium obtinere, nisi interstitio triennii interposito. Videatur Santor. *cap.* 11. *stat.* 7. *pag. mihi* 843.

CAPUT II.

Officialis quoad Absolutionem à reservatis Episcopo.

SUMMARIUM.

1 *Quid sit casus reservare.*
2 *Actus reservationis est localis.*
3 *Possunt Regulares absolvere seculares à reservatis in alia Diaecesi.*
4 *Non verò à Censura in ea reservata.*
5 *Ex vi suorum Privilegiorum non possunt absolvere à casibus reservatis Episcopo Diaecesano, sine ejus licentia.*
6 *Neque id possunt post confirmationes suorum Privilegiorum.*
7 *Non possunt absolvere seculares à casibus Bullæ Cenæ, & Sedi Apostolicæ reservatis.*
8 *Numerantur casus reservati, comprehensi in Decreto Sacræ Congregationis edito* 1602.
9 *Ligantur Regulares etiam extra Italiam.*
10 *In articulo mortis nulla est reservatio.*
11 *Quilibet Sacerdos potest in articulo mortis à reservatis absolvere.*
12 *Absolutus in mortis articulo à censura reservata, si evadat periculum, tenetur comparere coram Superiore, qui eam tulit.*

1 Reservare casus aliud non est, quàm jurisdictionem inferiorum Sacerdotum restringere, seù limitare. Accipitur utique in Sacerdotali Ordinatione potestas, seu jurisdictio absolvendi à peccatis, at solùm in habitu, seu actu primo; quia

quia non dat ordinatio subditos, in quos possit collata potestas exerceri; & solum illius executio, vel jurisdictio, in actu secundo obtinetur, cùm Ecclesia per suos Prælatos consignat Sacerdoti subditos, in quos judiciariam exerceat potestatem; & id fit, vel per collationem Parochialis beneficii, vel per approbationem ad cõfessiones audiendas quę approbatio nil est aliud, quàm ad missio, seu significatio consensus Prælati, ut Sacerdos in foro pænitentiali absolvat, & quidẽ plenariè, nisi aliquos casus excipiat & suo judicio reservet. Unde quibus prohibetur absolvere à casibus reservatis, id fit non ex defectu potestatis Ordinis, sed ex ordinatione canonica exercitium jurisdictionis restringente.

2 Cum reservationis actus sit localis, & restrictus ad suam cujuscunque Episcopi Diœcesim, ex Trident. sess. 14 cap. 7. de *casuum reservatione*, non afficit Regulares, ad audiendas secularium confessiones, approbatos, existentes extra Diæcesim Episcopi reservantis; & ideo posse in ea Pænitentem absolvere à casibus, in alia Diæcesi dumtaxat reservatis, non est dubium: imo certum, ex Const. superna Clem. X. *sub Kal. Julii* 1670. Decernentis expresse: -- Posse autem Regularem Confessorem in ea Diæcesi, *in qua est approbatus*, confluentes ex alia Diæcesi, à peccatis in ipsa reservatis, non autem in illa, ubi idem Confes-
3 sor est approbatus, absolvere, nisi eosdem pænitentes noverit in fraudem reservationis ad alienam Diæcesim pro absolutione obtinenda migrasse. -- Propter rationem, quod nullus Episcopus, etiam quoad suos subditos, po-

test limitare jurisdictionem Sacerdotis sibi non subditi.

4 Non est tamen par ratio de casu reservato, & excommunicatione reservata; ab illo potest Confessarius Regularis absolvere, quia reservatio, nec fertur in pœnitentem, nec afficit Regulares Confessarios in alia, ab ejusdem Episcopi reservantis, Diæcesi existentes; consequenter, quoad absolutionem à reservatis in ea Diæcesi, eorumdem nequit limitare jurisdictionem; excommunicatio verò fertur in personam v. g. laicam, ejusque Animam ligat, quæ in aliena Diæcesi (nec etiam ab hujus Episcopo) tolli potest; non ob defectum jurisdictionis in Confessore Regulari in ea approbrato, sed ob impedimentum in persona excomunicati repertum, quod reddit illam incapacem absolutionis à censura ab omni alio, quàm ab Episcopo, qui sententiam tulit. Fagn. *cap. Omnis de Pœnit. & Remiss. pag.* 33. *num.* 80. & 81.

5 Verùm nequeunt Regulares in aliqua Diæcesi ad Confessiones personarum secularium audiendas approbati, virtute suorum Privilegiorum, & non obtenta ad id ab Episcopo facultate, absolvere Pænitentes à casibus, Episcopo illius Diæcesis reservatis; ut liquet ex responsione Sacræ Congr. facta Divo Carolo Borromæo *sud die* 10. *Septembris* 1577. hujus tenoris: -- Cum à S. C. Cardinalium, qui propositi sunt Decretis Tridentini Concil. interpretandis, Illustris. Amp. tua quæsiverit, an Regulares ex privilegio à Sede Apostolica impetrato, præsertim au-

autem ex eo, quod nominant Mare magnum, possint in casibus, quos sibi Episcopus reservaverit, absolvere confitentes? Hac de re ubi Congregatio accuratè egisset, deinde ad SS. D. N. retulisset, Sanctitas Sua, etiam de sententia Congregationis, censuit, ex facultatibus per hoc Mare magnum, aliave privilegia Regularibus concessa, factam eis non esse potestatem absolvendi in casibus, sibi ab Episcopo reservatis.

Successit deinde Decretum Alex. VII. damnantis *sub die* 24. *Septembris* 1665. istam Propositionem: -- Mendicantes possunt absolvere à casibus Episcopo reservatis, non obtenta ad id Episcoporum facultate. -- *Et postea Constitutio citata Clem.X.* Ex facultatibus per Mare magnum, aliave privilegia Regularibus cujuscunque Ordinis, Instituti, aut Societatis, etiam Jesu, concessis, factam eis non esse potestatem absolvendi in casibus, ab Episcopo sibi reservatis; & quod hęc ipsis non suffragari jam acceptorum Privilegiorum confirmationes, per hęc verba testatur. -- Et per confirmationes dictorum Privilegiorum, quas Regulares, à Sede Apostolica post Sac. Conc. Trid.
6 obtinuerunt, nequaquam revixisse Privilegia prius ab eodem Concilio, aut deinde, Apostolicis etiam Decretis, sublata, atque extincta, si quæ habebant, absolvendi à casibus Episcopo reservatis.

7 Præter casus Episcopo reservatos, inhibetur Regularibus absolvere seculares à casibus Bullæ Cænæ, & Sedi Apostolicæ reservatis.

B 2 Et

Et ut clarius appareret, quorum casuum, vigore Decreti à S. Congr. Episc. & Reg. editi 9. *Januar.* 1601. esset absolutio, tùm Secularibus, tùm Regularibus Confessariis prohibita, in alio Decreto emanato 26. *Novembris* 1602. eadem S. C. de mandato Clem. VIII. declaravit -- sub ea prohibitione, vigore illius Decreti, illos tantùm imposterum comprehendi casus, qui in Bulla, die Cænæ Domini legi consueta, continentur; ac præterea violationis Immunitatis Ecclesiasticæ, in terminis Constitutionis *Gregorii XIII.*: Inicientium violentas manus in Clericos, juxta Canonem *si quis suadente*: Simoniæ realis scienter contractæ, atque confidentiæ beneficialis: Violationis clausuræ Monialium ad malum finem: Provocantium, & pugnantium in duello: & casus omnes, quos Ordinarii locorum sibi reservaverunt, vel imposterum reservabunt. -- Videas *Piasecum Prax. Epis. part. 2. cap. 1. art 3. de cas. res. num.* 1. per extensum ea Decreta referentem. *Et Donat. tom. 2. prax. Reg. tract.* 11. *quæst.* 17.

Et licèt ea Decreta ad solos Italos, existentes extra Urbem, videantur restricta, ut ex primo constare potest; non desunt tamen jura Regulares omnes, ubique locorum existentes, ligantia. Pro reservatis Episcopo sufficiant adducta su-
9 perius; & pro aliis Bullæ Cænæ, additur etiam ejusdem tenor: *Nullus per alium, quàm per Rom. Pontificem, nisi in articulo mortis constitutus, absolvi possit.* Appositis clausulis, *non obstantibus &c.*

qui-

quibus excludere intendit, omnes præter Pontificem.

Omnes item, ab impendenda extra articulum mortis absolutione à reservatis, tùm Sanctæ Sedi, tum Episcopis, Trid. *loc. cit. de reservatione in fine capitis* excludit: -- extra quem articulum, ait, Sacerdotes cum nihil possint in casibus reservatis, id unum pænitentibus persuadere nitantur, ut ad Superiores, & legitimos Judices pro beneficio absolutionis acce-
10 odant. -- *Et sicut ipso eodem capite statuit:* In Ecclesia Dei custoditum semper fuisse, ut nulla sit reservatio in articulo mortis, at-
11 que ideo omnes Sacerdotes quoslibet Pænitentes à quibusvis peccatis, & censuris absolvere possunt; -- Sic extra illum articulum non omnes possunt ab omnibus: sed à reservatis illi dumtaxat, quibus à Sede Apostolica, vel Ordinariis locorum respectivè, est concessa facultas.

Verum de eo in mortis articulo à reservatis, quibus esset annexa censura reservatæ excomunicationis, & à censura ipsa, absoluto, dicendum est cum Engell. *lib.* 5. *titul.* 39 §. 4. *num* 115. *colleg. univ. Jur. can. & summ.* Leand. *verb. casus reser. numer.* 43. quod si periculum evadat, teneatur coram Superiore censuram ferente comparere, ut
12 pro censura, & culpa patrata satisfactionem præstet, & ab eo, etiam in foro externo, absolutionem impetret; nam illa absolutio, à privato Sacerdote obtenta, valet solùm pro foro animę, & non potest juri Episcopi, & foro externo præjudicare; alioquin, si cessante periculo, Episco-

po, vel Papæ, se non præsentaret, ubi commodè posset, in censuram ipso jure reincideret.

Quid autem, quoad Sedi Apostolicæ reservata, possint Regularium Superiores in proprios subditos, alibi dicendum.

CAPUT III.

Officialis quoad approbationem ab Ordinario pro Secularium Confessionibus.

SUMMARIUM.

1 *Est necessaria per Trid. Regularibus pro secularium Confessionibus approbatio Ordinarii.*
2 *Quod & plures Summi Pontifices decreverunt.*
3 *Etiam Lectores, & Magistri in Theologia debent approbari.*
4 *Non sufficit se presentare Episcopo.*
5 *Qui regulari iniustè reprobato confitetur, non satisfacit precepto annuę confessionis.*
6 *Approbatus in una Diecesi debet in alia approbari.*
7 *Existens in una Diœcesi nequit Confessiones audire illorum, qui sunt subditi Episcopo alterius Diecesis, à quo approbationem accepit, nisi in ea approbetur.*
8 *In Diecesi, in qua Regulares sunt approbati, possunt omnium ad illam confluentium Confessiones audire.*
9 *Regulares habent jurisdictionem à Papa.*
10 *Generaliter idonei reperti debent sine limitatione temporis, & personarum, approbari.*

11 *Li-*

1 QUamvis, ut statuit Trid. *sess.* 23 *cap.* 15 *de reform.* -- Presbyteri in sua ordinatione à peccatis absovendi potestatem accipiant; decernit tamen sancta Synodus, nullum, etiam Regularem, posse Confessiones secularium, etiam Sacerdotum, audire, nec ad id idoneum reputari, nisi, aut Parochiale beneficium, aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut aliàs idoneus judi-

cetur, & approbationem, quæ gratis detur, obtineat; privilegiis, & consuetudine quacunque, etiam immemorabili, non obstantibus. -- Qua clausula expressè derogatur Privilegiis Regularium, quibus eis esset concessum, posse absque prævia approbatione Episcopi secularium confessiones audire.

2 Quod ante Trid firmavit Leo X. *sub die 9. Decembris* 1516. Const. *Dum intra mentis*, edita in Conc. Later. Confect. *Collect. Privil. Regul. Ord.* Mend. & post Gregorius XV. *Const. Inscrutabili*. Urbanus autem VIII. *sub die* 12. *Septembris* 1628. *Const. Cum sicut accepimus*, revocat quascunque facultates ad audiendas secularium confessiones Regularibus concessas, ita, ut nullis, sive Superioribus, sive subditis, etiam Societatis Jesu, ad id suffragari possint Piasec. *prax. Episc. op. par.* 2. *cap.* 1. *artic.* 2. & Bull. Cherubin. *tomo* 4. Deinde anno 1648. *sub die* 14. *Maii constit. Cum sicut* Innocen. X. confirmavit Decretum Sacr. Congr. cui committebatur examen super ortis controversiis inter Episcopum Angelopolitanum, & PP. Societatis Provinciæ Mexicanæ, quæ censuit: -- Prædictos Religiosos, nequaquam posse in Civitate Angelopolitana confessiones secularium audire sine approbatione Episcopi Diœcesani Bull. Cher. *pag* 284.

3 Hujusmodi ab Ordinario approbationem esse necessariam, etiam in Sacræ Theologiæ Magistris, & Lectoribus, sanxit apud *Confect. cit. Pius V. sub* 8. *Idus Augusti* 1571. *Const. Romani Pontificis*, in qua post alia hæc subdit: -- Nos super

his

his pro debito Pastoralis officii, prout tenemur, salubriter providere volentes, tenore præsentium, hac nostra Constitutione perpetua sancimus, decernimus, & declaramus, Decretum Concilii Tridentini de approbatione Regularium, audiendis Confessionibus Secularium, præpositorum, ab Episcopis facienda, observari debere, etiam in omnibus Regularibus quorumcunque Ordinum, etiam Mendicantium, etiam sub Regulari disciplina viventibus, etiam si sint Lectores, aut in Theologia, etiam de Superiorum suorum licentia, graduati, vel promoti, vel à suis Magistris Generalibus, vel Provincialibus Ministris Secularium Confessionibus audiendis expositi --. Et cùm hæc Constitutio sit posterior ea, quam idem in amplissimum Mendicantium favorem edidit anno 1567. eidem certè derogat, sicut posteriores leges prioribus, quibus opponuntur, derogare solent, easque antiquare Cabass. *prax. Jur. Can. lib. 1. cap. 11. num. 3.*

4 Nec sufficit se præsentare Episcopo, verùm etiam debet quis ab ipso approbari, & approbationem obtinere, ut in terminis Trid.; idque adeò necessario, ut de eo, qui Regulari Episcopo præsentato, & ab eo non approbato, confitetur, sit certum præcepto annuæ confessionis non satisfacere, ut decrevit *Alex. VII.* 14. *Septembris* 1665. hanc

5 damnans Propositionem: -- Satisfacit præcepto annuæ confessionis, qui confitetur Regulari, Episcopo præsentato, sed ab eo iniustè reprobato. --

6 Nequit Regularis in una Diœcesi approbatus ex vi illius approbationis, Secularium confessiones in alia Diœcesi audire, ut habet citata Constitutio *Innoc. X.* --- ad quæsitum verò, utrum Regulares quicunque, etiam Societatis Jesu, possint administrare Secularibus Sacramentum pœnitentiæ absque licentia Episcopi Diœcesani, etiam si ipsi Regulares in aliena Diœcesi approbati sint? Respondit Sacr. Congr. Regulares, etiam Societatis Jesu, in una Diœcesi ab Episcopo approbatos ad secularium Confessiones audiendas, nequaquam posse in alia Diœcesi ejusmodi confessiones audire sine approbatione Episcopi Diœcesani.

7 Etiam si Pœnitentes essent subditi illius Episcopi, à quo fuerunt Regulares approbati, quod *Clemens X.* 2. *Kal. Julii* 1670. *Const. superna Patris familias sic decrevit* --- ad hæc Religiosos ab Episcopo ad confessiones secularium in sua Diœcesi audiendas approbatos, non posse in alia Diœcesi eas absque Episcopi Diœcesani approbatione audire, quamvis pœnitentes subditi sint ejus Episcopi, à quo ipsi Religiosi jam fuerant approbati.

8 Verùm in Diœcesi, in qua sunt approbati, possunt omnium ex aliis Diœcesibus ad eam confluentium secularium confessiones audire; & esse à Sacr. Congreg. Conc. determinatum, testatur Fagnan. *cap. Omnis de pœnitentia*, & *remissione:* cum, ut ipse scribit, Regulares habeant ex Clementina *dudum de sepulturis*, ex annotatione Glossæ, jurisdictione mà

9 Papa; cujus juriſdictio ad alicujus Terri-
torii limites non reſtringitur *capite cum
multa per mundum*, ſed univerſus Orbis
eſt ſua Diœceſis. Eorumque juriſdictio,
cum antecedenter ad approbationem ſit per
Tridentinum ſuſpenſa, approbatione acce-
dente, & ejuſdem juriſdictionis poteſtas re-
laxatur: & ita, ut ſi Epiſcopus idoneum
ſimpliciter Regularem invenerit, illum
ſimpliciter, abſque ulla temporis, loci,
ſeu perſonarum limitatione indiſtinctè ap-
probare, & admittere debeat. *Confect.
Sum. Mat. Privileg. Ord. Mend. tit. 17.
cap.* 4. Addens, quod ſic admiſſus poſſit,
etiam ſecularium aliarum Diœceſium, in
Diœceſi, in qua eſt approbatus, confeſſio-
nes audire; ad quod facit *Decretum S. C.
Regul. editum ſub die 2. Julii* 1587. apud
10 ipſum: --- Regulares, qui ad confeſsio-
nes audiendas idonei generaliter ab Ordina-
riis, eorumve Examinatoribus, reperti,
& probati fuerint, generaliter quoque, &
indiſtinctè abſque aliqua limitatione tem-
poris, certorumve locorum, aut gene-
ris perſonarum, admittantur in Diœceſi
propria; de cæteris verò, qui non adeò
idonei reperientur, ſi petierint ſe admit-
ti, arbitrio Ordinariorum relinquitur,
ipſos cum limitata facultate, prout eiſdem
Ordinariis magis expedire videbitur, pro-
bare, & admittere. -- Quod jam decre-
verat *Leo X. Conſt. Dum intra, citatæ,
hac phraſi*: -- Ipſique Fratres (ſcilicet ab
Epiſcopo approbati) etiam Forenſium con-
feſsiones audire valeant; Quibus id etiam
competit poſt Bullam *Greg. XV. Inſcrutabili*,

ut Sac. Cong. Conc. ad secundum Dubium, occasione illius inter alia propositum, prout sequitur, respondit: -- Hac in parte Constitutionem nihil novi juris induxisse, nec ullam novam authoritatem Episcopis in Regulares attribuisse; ideoque in vim ipsius Constitutionis non posse Episcopos Regularibus præscribere, ut certis tantùm in locis, ac temporibus, aut certarum personarum confessiones audiant, vel aliàs illorum Privilegia in Sacramentis administrandis restringere, aut moderari. -- *Bull. Gherub. verb. Greg. XV.* Fagnan. *cap. cum Cappella pag. mihi* 64. *& lib.* 12. *Decr. fol.* 130.

Et novissimè in sæpe laudata *Const. Superna Clemens X. sanxit :* -- Illos autem Religiosos, qui ad confessiones audiendas idonei generaliter reperti fuerint, ab Episcopis, generaliter quoque, & indistinctè absque aliqua limitatione temporis, certorumve locorum, aut generis Personarum, in Diœcesi propria admittendos; quoad cæteros verò, qui non adeò idonei reperientur, si petierint se admitti, arbitrio Ordinarii relinqui ipsos cum limitata facultate, prout iisdem Ordinariis magis expedire videbitur, probare, & admittere. --

11 Licentias sic generaliter, & absque temporis limitatione concessas, nequit Episcopus, qui eas dedit, sine causa revocare; benè verò si eas concesserint, aut ipsius Vica-
22 rius, aut Prædecessores Episcopi, prout in eadem ipse Pontifex: -- Regulares verò ad ejusmodi confessiones audiendas prævio examine; simpliciter, & absque ulla temporis præfinitione ab ipsomet Episcopo, secus

cus autem ab ejus Vicario, aut Antecessoribus Episcopis, approbatos, non posse ab eodem, qui sic approbavit, iterum examinari, aut ab eisdem confessionibus audiendis, suspendi seu licentias illis concessas revocari, nisi nova superveniente causa, quæ ipsas confessiones concernat. De qua tamen haud necessarium esse, ut in actis constet; Nec eam teneri Episcopum ipsis Regularibus significare, sed Sedi Apostolicæ dumtaxat, ubi eam sibi aperiri postulaverit. --

13 Ex dispositione tamen ejusdem Pontificis, accedente rationabili causa, potest; *porrò*, ait, -- si Regulares cum scandalo, aut aliàs inhonestè vivant, vel aliquod delictum committant, per quod rationabili Episcopi judicio videantur à confessionibus suspendendi &c. Utique eam causam ad confessionis ministerium pertinere, ac proinde nihil obstare, quominus ob eam possit Episcopus Regulares à semetipso approbatos suspendere, aut repellere à confessionibus audiendis. --

14 Et absque Sanctæ Sedis judicio, ipsius Ordinariis non conceditur posse omnes simul unius Conventus confessarios, audiendi secularium confessiones, facultate privare, ut idem Clemens ibidem firmavit: -- attamen confessiones audiendi facultatem omnibus simul unius Conventus Regularibus confessoribus adimi ab Episcopo, inconsulta Sede Apostolica, nullatenus posse. --

15 Successor Episcopus potest Regulares in Diœcesi ab Antecessore approbatos, iterum examinare, & à confessionum auditione removere, per *Pium V. apud Confect. Const.*

Ro-

Romani Pontificis : -- ab Episcopo autem successore, *statuit*, pro majori conscientiæ suæ quiete examinari de novo poterunt : & si minus idonei reperti fuerint, reprobari. -- Prout deinde sanxit *Urbanus VIII. die 20. Augusti* 1629. *Cabasut : prax. Jur. Can. lib.*1.*cap* 11. *num.* 3. quia frustra jus haberet examinandi, si non posset Prædecessoris sui concessiones revocare.

16 Cùm verò difficilis esset ad Episcopum accessus, ejusdem Vicario generali, ut approbetur, debet Regularis præsentari ; ut in terminis *Leo X. in citata Constitutione*. -- Dum intra ; nec non Superiores eorumdem Fratrum (sunt verba Bullæ) Fratres, quos ad audiendas confessiones subditorum eorumdem Prælatorum (Episcoporum scilicet) pro tempore elegerint, eisdem Prælatis personaliter exhibere, ac præsentare (si eos sibi exhiberi, & præsentari poterint) alioquin eorum Vicariis. --

17 Dictas tamen facultates nequeunt post Episcopi approbantis mortem, revocare, aut Capitulum, aut Vicarius Capitularis, ut resolvit Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 4. *cap. ultimo num.* 79. Mirand. *Manua. Pral. tom.*1. *quæst.* 45. *art.* 7. *in fine*. Ex Privilegio *Clem. IV. apud Confect.* concessio Prædicatorum Ordini, Constitutione Exigentibus vestræ, cujus tenor est : -- Ex parte siquidem vestra fuit propositum coram Nobis, quod licèt vobis à nonnullis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Ecclesiarum Prælatis, audiendi confessiones Subditorum suorum &c. licentia sit concessa ; quia tamen, ipsis Prælatis decedentibus, uti licen-

tia

tia hujusmodi, Ecclesiis sic vacantibus, dubitatis &c. vestris igitur supplicationibus inclinati, præsentium vobis auctoritate concedimus, ut in hujusmodi casu possitis uti tandiu liberè prædicta licentia (nota) donec viduatis Ecclesiis provisum fuerit de Pastore. -- Quo Pivilegio uti præsertim possunt Fratres Minores ex dispositione *Sixti IV. Const. Regimini*, *Mare magnum nuncupata*, ubi *§. Postremo*, decernit, --- posse Fratres Minores Privilegiis Prædicatorum Ordini, & Prædicatores illis Minoribus, concessis, sine ulla differentia potiri, & gaudere, perinde ac, si quæ uni ex Ordinibus prædictis sunt concessa, utrique simul nominatim concessa fuissent, aut concederentur impostérum -- *Bull Cher. verbo Sixtus IV. & ex altera Clem. VII. dum fructus uberes*, communicantis Fratribus Min. de Obs. omnia, & singula Privilegia aliis Mendicantium, & non Mendicantium Ordinibus concessa. *Confect. coll. Priv. Regul.* Mend. *par.* 1. *pag. mihi* 150.

18 Ex justa nihilominus causa censeo posse easdem revocare; ut etiam notat Donat. *prax. Reg. tom.* 3. *tract.* 4. *quæst.* 28. Ne dum, quia per Doctores Capitulum succedit in iis omnibus, quæ ad ordinariam Episcopi jurisdictionem spectant, nisi expressè prohibita reperiantur, Antonel. *loc. cit.* §. 2. *num.* 11. Id autem ei prohibitum non reperitur: sed ulterius, quia dictum Privilegium Clementis censetur revocatum per *Trid. sess.* 23. *cap.* 15. exigens in Regularibus necessariam approbationem ab Ordinario: propter clausulas *non obstantibus Privilegiis*

legiis &c. & per Donatum, Capitulum Sede vacante venit nomine Ordinarii; imo etiam, quia ex tenore concessionis constat, Pontificem voluisse solùm satisfacere petitioni, & respondere dubio, ac resolvere, quòd ad Episcopi mortem, adhuc consistit facultas audiendi secularium confessiones ab eodem, prævia approbatione, obtenta; qua, etiam vacante Sede, ex vi illius approbationis uti possunt: præsertim, si non fuerit pro tempore determinato, eamque Episcopus non dederit ad tempus vitæ suæ, quia tunc certè morte extingueretur.

19 Requiritur in Regularibus pariter, ut ab Ordinario approbentur, ut eorum, qui de tertio Ordine vocantur, possint confessiones audire, ut *Sacr. Congr. Episc. & Regul. sub die* 20. *Decembris* 1616. sub istis terminis resolvit. *Sac. Cong. &c.* -- statuit juxta multas ejusdem Congregationis responsiones non posse Sacerdotes Regulares audire confessiones Sacramentales Mulierum Tertii Ordinis, quæ de Pœnitentia dicuntur, nisi ab Ordinario approbati fuerint ad confessiones secularium audiendas -- Peyr. *de Priv. Regul. tom.* 1. *ad Const.* 4. *Sixti IV.* §. 7. *num.* 39.

20 Non verò, ut illorum confessiones audiant, qui, licèt sint seculares, dicuntur tamen verè de familia, & eorumdem Regularium Commensales Pignatel. *tom.* 10. *consul.* 30. *num.* 35. Peyr *loc. cit. ad Const.* 1. *Julii II.* §. 15. *num.* 12 referens Sac. Cong. Decretum *de anno* 1568. 14. *Augusti* hujus tenoris: -- Prælati Regulares, seù alii Religiosi confessores, non possunt audire confessio-

fessiones secularium, qui deserviunt ipsorum Monasteriis, absque approbatione, vel licentia Episcopi, secus autem, si illi seculares sint verè de familia, & continui Commensales. -- Quod novissimè confirmavit *Clem X. in cit. Const. superna per hæc verba*: -- Cæterùm in Monasteriis & etiam Collegiis, ubi juxta Regularia Instituta vivitur, posse, tam Prælatos Regulares, quàm Confessores Regularium eorumdem Monasteriorum, seù Collegiorum, audire confessiones illorum secularium (intellige absque prævia Episcopi approbatione) qui inibi sunt verè de familia, & continui Commensales; non autem illorum, qui tantùm *ipsis* deserviunt. -- Pro istis enim decrevit necessariam ab Ordinario approbationem.

21 Verè de familia, & continui Commensales dicuntur Oblati, seù Donati S. Dominici, & Tertiarii S. Francisci, qui intra Monasteriorum septa habitant, vivunt, ac dormiunt: propterea in eis contraxerunt Domicilium: habitu ejusdem coloris cum eo, quo utuntur Professi, vestiuntur: & manent sub Prælatorum obedientia: non modo religioso, & ratione voti, sed modo servili, & ratione muneris serviendi Monasterio; & obinde gaudent etiam per *Trid. sess. 24. cap. 11. de Reform* Privilegiis omnibus Religiosorum, quibus actu inserviunt, & numerantur inter seculares verè familiares; ad differentiam eorum, qui inserviunt Monasteriis, sed in eis non sunt de familia, nec domicilium contraxerunt, sed sunt ibi ad tempus, soloque stipendio, & salario eisdem inserviunt, & cum cæteris secularibus

exte-

exteris, extra septa Monasteriorum viventibus, numerantur: pro quorum confessionibus audiendis est per *Trid.* necessaria approbatio ab Ordinario. Donat. *Prax. Reg. tom. 3. tract. 4. q. 7. num. 3.*

23 Sine approbatione denique non possunt Regulares in confessione audire secularium venialia, prout ex commissione *Innocentii XI. sub die* 12. *Februarii* 1679. Sacr. Congr. Concil. disposuit ut infra: -- Non permittant, ut venialium confessio fiat simplici Sacerdoti, non approbato ab Episcopo, aut Ordinario: si Parochi, & confessarii, etiam Regulares, aut quicunque alii Sacerdotes, secus egerint, sciant D.O.M. rationem reddituros esse, neque defuturam Episcoporum, & Ordinariorum justam, ac rigorosam animadversionem in contrafacientes, etiam Regulares, etiam Societatis Jesu, facultate ipsis Episcopis, & Ordinariis per hoc Decretum per Sedem Apostolicam specialiter attributa.

Et quatenus absolvant, invalida est absolutio; cum absolutio sit sententia, & actus judicii ex *Trident. can. 9. sess.* 14. *de Sac. Pœn.* sententia autem, in non subditum lata, nulla est, per disposita ibid. *cap.* 7. dum statuit nullius momenti esse absolutionem, *quam Sacerdos in eum profert, in quem ordinariam, aut subdelegatam non habet jurisdictionem.* Quis autem non approbato jurisdictionem confert? Quis subditos? Accipit Regularis à Papa jurisdictionem, seù potestatem ferendi sententiam in subditum, sed supposita approbatione Episcopi, quæ in casu abest; Nec ei in ordinatione confertur, neque per ordinatio-

nem

nem Judex legitimus constituitur; aliàs nec Ecclesia poterit efficere, ut absolutio ab ipso prolata non sit valida, sicuti impedire nequit, quin validè Sacerdos consecret, si cum debita intentione supra debitam materiam, formam necessariam proferat. Nec ab Ecclesia ei datur, ut vult Bonacina; aliàs nullus Prælatus, inferior Papa, posset illam suspendere; & quilibet Sacerdos, etiam invitis Episcopis, posset hujusmodi confessiones audire: & en gubernium Ecclesiæ confusione turbatum. Quilici. *Confess. manuduct. qu.* 1. *art.* 2. *nu.* 2. *Felix Panorm. Exam. Confess. tom.* 2. *disp.* 4. *cap.* 5. *de ministro Sacr. Pœnit. nu.* 1019. Quæ concludunt de mortalibus jam confessis.

24 Peccat, ex Mirand. *tom.* 1. *q.* 45. *art.* 11. contra Superioris voluntatem Regularis ab Episcopo approbatus, si (excipio mortis articulum) secularium confessiones sine ipsius Superioris licentia, audiat. Cui solùm de ejusdem consensu (saltem tacito) conceditur extra ordinem posse Sacerdoti, sive Regulari, sive seculari, confiteri, aliàs absolutionem, utpote in non subditum, nullam esse idem notavit *tom.* 2. *q.* 33. *art.* 6. & Sacerdotem debere esse approbatum ab Episcopo, tradit Vasquez *cum aliis apud* Tho. Tambur. *lib.* 5. *de pœn. cap.* 4. §. 2 *num.* 17. quod certè est tutius; & idoneum debere eligi, disposuit *Innocentius VII. Const. Provenit apud Confect. Collect. Priv. Mendic.* Idoneus autem per *Trid. sess.* 23. *cap.* 15. *de Refor.* in casu, vel parochiali Beneficio, vel Episcopi examine, probatur. Et quo ad Sacerdotem secularem dubitari non debet.

CAPUT IV.

Officialis quoad Benedictionem.

SUMMARIUM.

1 *Generales, Provinciales, & Guardiani Ord. Min. possunt benedicere Ecclesias, & Cameteria.*

2 *Et Ecclesiastica ornamenta pro usu suarum Ecclesiarum, in quibus Chrisma non intervenit.*

3 *Et etiam pro usu Ecclesiarum Monialium, sub eorumdem regimine existentium.*

4 *Possunt pariter reconciliare Ecclesias pollutas, aqua ab Episcopo, vel etiam per ipsos, in aliquo casu benedicta.*

5 *In quibus unctio Sacri Chrismatis interveniat?*

6 *Quid contineat aqua, quæ adhibetur in reconciliatione Ecclesiæ?*

7 *Dieta continet 20. milliaria.*

8 *Nomine Vicarii veniunt Præsidentes.*

9 *Indultum est commune Regularibus habentibus Privilegium communicationis.*

10 *Pro quibus rebus sit in usu.*

11 *Restringitur usus Privilegii.*

12 *In iis, in quibus requiritur unctio Chrismatis est necessarium speciale Privilegium.*

13 *Quod fuit concessum Abbatibus Cisterciensibus.*

14 *In aliquo casu, & loco possunt Jesuitæ Calices benedicere.*

15 *Pixides possunt singuli, quibus est concessum posse*

posse Ornamenta Ecclesiæ benedicere.

16 *In Ord. Min. de Obs. Guardiani benedicere possunt Corporalia.*

17 *Et simplices Sacerdotes ejusdem Ordinis, si à Cap. Gen. fuerint deputati.*

18 *Hebdomada Sancta non possunt Regulares Domos benedicere.*

19 *Circa Ovorum benedictionem videtur affirmandum.*

20 *Ad benedicenda Monialium Monasteria non est licitus ingressus in Clausuram.*

1 EX amplissimo Sedis Apostolicæ Privilegio possunt Prælati Ordinis Min. de Obs., Generales, Provinciales, & Guardiani, Ecclesias, Cæmeteria, ac Paramenta, & Ornamenta, & alia quæcunque ad Divinum cultum, & ad suos usus, necessaria, in quibus Chrisma non intervenit, benedicere; & reconciliare Ecclesias, & Cęmeteria, quovis modo polluta, prout *sub die* 3. *Febru.* 1514. *apud Confect. collect. Priv. Med. & Piasecum prax Episc part.* 1. *cap.* 1. *art.* 4. *num.* 10., *Constitutione, Religionis suadet*, *iisdem concessit Leo* X. hac forma: -- Nos igitur, qui Religiosarum Personarum vota, per quæ eorum dispendiis obviatur, ac commodis, & profectibus providetur, studio charitatis libenter prosequimur, hujusmodi supplicationibus inclinati &c. ac vestri Ordinis Generalibus, Provincialibus, Vicariis, & Custodibus, ac Guardianis, pro tempore existentibus præfatis, ut omnia, & singula ejusdem Ordinis, & Observantiæ Ecclesias, Cæmiteria, & Capitula, & Oratoria, ubicunque existentia, receptas, & recepta,

reci-

recipiendas, seu recipienda: ac Paramenta, & ornamenta, ac alia quæcunque ad Divinum cultum, & usum vestrum necessaria,
2 in quibus Chrisma non intervenit, pro vestro usu tantùm (Miranda *Man. Præf. tom.* 2.*q*.40.*art*.1. *concl*.2. extendit ad usum etiam
3 pro Ecclesiis Monialium ejusdem Ordinis regimini subiectarum) -- solemni benedictione, ac etiam per Vicarium, seu Guardianos, aut alios ad hoc, à vobis in vestris Capitulis Generalibus providè deputandos, benedicere: ac illos, seu illa, & eorum qualibet sanguinis, seu seminis effusione, seu aliàs quomodolibet pollutas, seu polluta, quoties opus fuerit, aqua per vos (præsertim in locis remotis, ubi Episcopum aquam benedicentem per duas Dietas adire non poteritis) benedicta, reconciliare liberè, & licitè valeatis, authoritate Apostolica tenore præsentium concedimus non obstant, &c. Dat. *Romæ &c.* --

5 Sacrum Chrisma intervenit, ex Pontificali Romano, jussu Clem VIII. edito, in Consecratione Ecclesiæ, Altaris, Calicis, Patenæ, & Campanarum.

6 Ex eodem Aqua necessaria pro Ecclesiæ reconciliatione continet Aquam cum Sale, Cinere, & Vino.

7 Quælibet Dieta, ex Enriquez apud Mirandam *tom cit. q*.39 *art*. 8. *concl*. 3. continet viginti milliaria. Ex quibus constat, quorum benedictio, & in quibus circumstantiis, sit Prælatis ejusdem ordinis prohibita.

8 Nomine Vicarii in terminis Constitutionis veniunt ex eodem *q*. 40. *ar*. 2. qui in præfatorum Ordine Præsidentes appellantur, &

Con-

Conventus ipsos in Guardianorum absentia gubernant. Simplici Sacerdoti à solo Capitulo generali præfata committuntur, *ut num.* 17.

9 Eo indulto Regulares omnes, quibus præfati Ord. Min. de Obser. sunt communicata Privilegia, uti possunt. Et esse in usu, suumque retinere vigorem, quòad recon-
10 ciliationem Ecclesiæ pollutæ, & Paramentorum Ecclesiæ benedictionem, testatur *Piasecus prax. Episc. parte prima, cap.* 3. *art.* 4. *num.* 10. Quoad verò Oratoriorum benedictionem, substinet Privilegium esse revocatum à *Tridentino sess.* 22. *in Dec. de observandis in celebratione Missæ*, ubi statuitur Oratoria esse *designanda*, & *visitanda* ab Ordinariis, & sub Decreto comprehendi, etiam Regulares, constat ex *textu Concilii*. Et de hoc alibi.

11 Restringitur tamen usus ipsius per S. C. Decretum apud Lezz. *summ. Quæst. Regul. tom.* 3 *verbo* Altare, *nu.* 3. & *verbo* Benedictio *nu.* 8. sub istis terminis. -- Abbates, Priores, Guardiani, & alii Religionum Prælati, etiam ex Societate Jesu, habentes Privilegia benedicendi Vestes Sacras, Cæmeteria, & similia, dicto Privilegio uti non possunt, nisi in rebus, in quibus Sacra unctio non adhibetur, & pro servitio dumtaxat Monasteriorum, & Ecclesiarum propriarum. --

12 Pro benedictione eorum, in quibus adhibetur Sacri Chrismatis unctio, speciale requiritur Privilegium, ut sub die 6. Decembris 1631. Decrevit S C. apud Lezzana *cit. verb.* Calix *nu.* 3. -- Abbas, nec etiam in locis sibi pleno jure subjectis, aut de jure Patrona-

tronatus, potest consecrare Calices, Patenas, aut similia, in quibus requiritur Sacra Unctio, nisi hoc habeat in specie sibi concessum à Sede Apostolica.

13 Quod concessum esse ab Innocentio VIII. Abbatibus Cistercienfibus refert *Piaseco loc. cit. nu.* 19 recepto tamen Chrismate consecrato ab aliquo Episcopo.

15 Jesuitis in locis, in quibus non adesset Episcopus, qui posset ea benedicere, concessit sub Kal. Martii 1558. per *Piasec. cit. n.* 18. Paulus III Const. *Licet debitum*, posse benedicere Calices, & Altaria; quo Privilegio non poterunt, & cæteri Regulares gaudere, propter Privilegiorum communicationem, in ea etiam locorum circumstantia, quia ex Pignat. *t.* 10. *cons.* 1. *nu.* 33. quæ rarò conceduntur, non veniunt sub generali communicatione.

15 Possunt singuli Pixides, quibus concessum est, posse quæcumque ad Divinum cultum necessaria, benedicere; præsertim, quia in earumdem benedictione Sacrum Chrisma non exigitur *Rubric. Pontif. Rom. de Bened. Vascul. pro conser. SS. Euchar. pag. mihi* 369.

16 Corporalia in Ord. Min. de Obs. possunt benedicere Guardiani, quia licèt, ut refert Miranda *cit. q.* 40. *art.* 1. *concl.* 2. fuerit id per Capitulum generalem Meclinense ad solos Provinciales restrictum: in Cap. tamen gen. Tolet. celebrato anno 1583. ex approbatione Cæremonialis Religionis, ut ipse refert *art.* 2., conceditur ipsis talis facultas.

17 Sic pariter in terminis Const. Leonis, facultate, præfata, aliaque Ornamenta Eccle∫ia-

clesiastica benedicendi, gaudent simplices Sacerdotes, si tamen ad id per Cap. gen. fuerint deputati.

18 Domos non posse Regulares, quibus cura Animarum non inest Hebdomada Sancta benedicere, declaravit *Sac. Cong. Conc. sub die* 2. *Julii* 1620. respondendo Dubiis eidem à Parochis Civit., Bonon. lingua vernacula, propositis: & ultimo quærebant: *Se possano* (i Regolari) *benedir le Case nella Diocesi la Settimana Santa, essendo questo ufficio del Curato, come si legge nel Rit. Romano?* Resp. *Negativè*; ad nonum autem, quo quærebatur: *Se possino ricevere nelle loro Chiese le Donne alla Purificazione dopo il Porto?* Resp. -- Regulares non prohiberi in earum Ecclesiis Mulieres post Partum ad Purificationem admittere. -- *In lib.* 12. *Dec ejusdem Cong. fol.* 45. *& apud* Peyrin. *de Privil. ad Const.* 7. *Pii V. post* §. 10. *nu.* 11.

19 Quantum verò ad Ovorum benedictionem, affirmativè videtur resolvendum Pasquali. *addict. ad quæst.* 69. *par.* 2. *contr ad* Laur. de Franchis *nu.* 6. *pag mihi* 521. Sicut enim Regulares liberè ad Purificationem recipiunt Mulieres, statutisque temporibus, Candelas, Cineres, & Palmas benedicunt, liberèque ab eisdem Populus recipit; sic pariter prohiberi non debent, ut Ova benedicant; ex eisque inferendum, istud non esse de reservatis Parocho, sed actum merè facultativum, ad quem non cogitur Populus: & esse propterea in facultate ipsius talem benedictionem recipere, à quo voluerit, vel à Parocho, vel à Regulari; & præsertim, quia ad unum compellens, non adest lex: verùm habenda est ratio consue-

tudinis legitimè introductæ.

20 Ad Monasteria Monialium benedicenda Hebdomada, vel quovis alio tempore est in Clausuram prohibitus ingressus. *S.C.4. Septembris* 1596 *Flosc. Nicol. verbo Clausura nu.*27. *& apud Theatrum Regul. verb. Clausura num.* 3.

CAPUT V.

Officialis quoad Bona Mobilia, & Immobilia.

SUMMARIUM.

1 *Quæ Monasteria per Trident. possint bona immobilia possidere.*

2 *Protestatio Fratrum Minorum de Obs. de non admissis dispensationibus in Regula.*

3 *Nec consuetudine potest induci, ut eisdem liceat bona temporalia possidere.*

4 *Abusibus introductis Sancta Sedes providit.*

5 *Observare debent Decreta Cong. Gen.* 17. *Maii* 1603.

6 *Non licet ipsis habere Census, & Bona immobilia.*

7 *Quid agendum sit in casu, quo ipsis Legata perpetua relinquerentur?*

8 *Facta Protestatione, possunt eleemosynas recipere.*

9 *Quid agendum sit respectivè ad Fratres particulares?*

10 *Est ipsis prohibita civilis contrectatio pecuniæ.*

11 *Syndicus non potest in sua persona Legata annua recipere.*

12 *Non possunt facere publica Instrumenta.*

13 *Quare*

13 *Quare sit ex D. Bonaventura Protestatio necessaria.*
14 *Quando fuerint publicata Decreta?*
15 *Formula Protestationis.*
16 *Non possunt institui Hæredes.*
17 *Ex hæreditatibus, etiam per Syndicum, non possunt recipere valorem in fraudem Paupertatis.*
18 *Etiam si Institutio esset sub conditione.*
19 *Ad quid Hæres teneatur?*
20 *Fratres debent vitare litigia.*
21 *Ipsorum, etiam Ecclesia, sunt hæreditatum incapaces.*
22 *Non possunt esse executores Testamentorum.*
23 *Est ipsis prohibita administratio omnium bonorum, quorumcumque sint.*
24 *Non possunt esse administratores bonorum Monasteriorum Monialium.*
25 *Regulares nequeunt Bona Monasterii sine solemnitate alienare.*
26 *Etiam quoad dominium utile.*
27 *Nec per viam Transactionis.*
28 *Limitatio ex capite Terrullas.*
29 *Numerantur mobilia pretiosa.*
30 *Refertur S.C.C Decretum.*
31 *Decretum non comprehendit Theatinos, & Minores de Observantia.*
32 *Fratribus vendere est prohibitum.*
33 *Per Syndicum debent alienari.*
34 *Quid dicendum de Capellis, & Sepulturis.*

1 Monasteria omnia, quibus, *cap. 3. sess. 25. Conc. Trid. de Regul. & Monial.* non prohibetur, possunt Bona immobilia possidere; quæ autem ea sint, ex eodem constat, cum statuat: -- Concedit Sancta Synodus omnibus Monasteriis, &

Domibus, tam Virorum, quàm Mulierum, & Mendicantium, exceptis Domibus Fratrum S. Francisci Capuccinorum, & eorum, qui de Observantia vocantur, & etiam quibus, aut ex Constitutionibus suis erat prohibitum, aut ex Privilegio Apostolico non erat concessum, ut deinceps bona immobilia possidere liceat. --

2 Et quia ipsi Fratres de Corpore Observantiæ, sive Observantes, sive Reformati, sive Discalceati, sive Recollecti dicātur, in pluribus Capitulis generalibus, ex testimonio etiā Innoc XI. Const. *Sollicitudo Pastoralis sub die* 20. *Novembris* 1979 Orb. Seraph. *to.* 4. *pag. mihi* 223. protestantur, & declarant, ipsum Observantiæ Corpus ullam unquam admisisse, vel admittere dispensationem in Regula, sed potius velle pro viribus, Divino favente auxilio, illam purè observare, juxta Summorum Pontificum declarationes, ideò nec consuetudine induci potest, ut eis liceat bona temporalia in particulari, vel in commu-
3 ni possidere; cum eisdem, & per Regulam, ac Pontificum declarationes, sit expressè prohibitum; tanta enim est eorumdem Fratrum paupertas, ut semper alieno utantur, non suo: alieno vivant, non suo, & in alieno habitent, Marchant. *in cap.* 4. *Reg. S. Francisci tit.* 1. *q.* 2. *in fine*.

4 Abusibus proinde, aliàs contra prædicta introductis, olim providit S C., à S.M. Urb. VIII. Fratrum Min. de Observ. S. Francisci Cismontanæ Familiæ consultationibus præposita, dum sub 14. *Junii* 1628. censuit, non esse eisdem permittendum, ut Novitios ad habitum, & Professionem recipiant, nisi prius constiterit ex ipsorum Conventibus

eos substulisse abusus omnes, qui Regulæ S. Francisci Observantiæ adversantur.

-- Ac primùm (*sunt verba Decreti*) abdicent à se, & eorum Conventibus, non solùm pristina, ac bona immobilia, quæ alicubi contra Regulæ puritatẽ, & declarationes fel.rec. Nicolai III, & Clementis V., extra, vel intra septa Monasteriorum detinent, sed etiam Cẽsus perpetuos, & Legata annua, super quibus
5 S.C. præcipit observari Decretum Cong. Generalis Romę habitę die 17. Maii 1603. (*Orb.* Seraph. *to.*3 *pag.*587.) cujus tenor talis est. --

6 §. 1. -- Cùm annuos redditus, sicut cætera bona immobilia, habere non liceat, ideò renovantes alia generalia statuta, decernimus, quod Frater non inducat Personam aliquam ad eleemosynam perpetuam Ordini nostro exhibendam, nec exhibitam à quopiam vivente suscipiat; & si aliqua talis nobis fuerit relicta, nullo modo in judicio exigatur: declarantes, quod ad perpetua Legata petenda, non possunt Fratres recurrere, nisi humiliter, & per modum eleemosynæ, absque allegatione alicujus debiti. --

7 §. 2. -- Decernitur præterea, ac præcipitur per Sanctam Obedientiam, quod quoties relinqui cõtingat aliqua Legata perpetua aliquibus personis, & Hospitalibus, vel alicui Reipublicæ, & aliis Domibus, ea lege, quod teneantur Fratribus præstare singulis annis certam eleemosynam, omninò gratis; sive, ut ipsi Fratres dicant certa Officia, & Missas; quod Guardianus faciat protestationem ei, qui Testatoris voluntati adimplere tenetur, quod, cum ad illas eleemosynas nullum jus habeant ex vi Legati, non possunt obligari ad illa Officia, & Missas. --

8 §. 3. -- Si tamen, facta ista protestatione Hæres, ex sua libera voluntate voluerit dare eleemosynas illas, & committere Fratribus dicta Officia, & Missas; tunc Fratres tuta conscientia possunt eleemosynas hujusmodi recipere. --

9 §. 4. -- Quod totum, & multò fortius in relictis Legatis singularibus Fratribus simili modo faciendum esse decernimus. -- Quòad hæc praxis esse debet, ut non nisi in necessitatibus, & cum licentia Prælatorum ea acceptent, & ad ea recurrant; à quibus, ut notat Roderico *resol.* 88. *num.* 10. *in fine*, non est permittendum practicari, nisi raro, cum maxima cautela, & à paucis, nè inde scandalum Secularibus præbeatur, & aditus relaxationi aperiatur; & ita, ut sciant, quod -- quævis contrectatio pecu-

10 niæ, *ex cit. Inn. XI. Const.*, seu denariorum, quæ non sit purè naturalis, seu quæ sit quovis modo politica, cujuscunque Domini sint denarii, seu pecunia, Fratribus Min. Observantibus, seu de Observantia, est omninò prohibita. --

11 §. 5. -- Inhibemus autem, ne Syndicus in sua persona hujusmodi annuos redditus recipiat, distribuendos ipsis Fratribus. --

12 §. 6. -- Item statuitur, ut deinceps nulla instrumenta publica fiant à Fratribus capitulariter congregatis, nec quocunque alio modo se habentibus, in quibus transferatur dominium, & proprietas alicujus Capellæ, sive sepulturæ, cum hoc omninò sit contra Regulam, & nostro repugnet instituto; nam quomodo aliquis dat, quod non habet? Si tamen occasio se obtulerit, in qua oporteat satisfacere devotæ fidelium volun-

tat

tati, id fiat per modos nostræ Regulæ, & Instituto congruentes. --

13 §. 7. -- Est autem protestatio necessaria, ne, ut ait D. Bonaventura, ab ignorantibus nostrum Institutum Regulæ nostræ transgressores judicentur. --

14 Lecta, & publicata fuere præfata Decreta die 15. Junii 1628. in Cong. Generali Fratrum Min. de Obs. (celebrata 10. ejusdem mensis) in præsentia Eminentissimi Cardinalis Gipsii, Præsidentis ejusdem Congregationis. Ex quibus aliqua hìc in paragraphos distincta transcripsi; cæterum per extensum videri possunt in *Reg.* 8. *Curiæ Cism. ab anno* 1627. *ad* 1631. *Bull. Cherub. tom.* 4. *pag.* 100. Fagna. *cap. nimis prava pag.* 106. *Orb.* Seraph. *pag.* 12. *tom.* 4. in quo ex errore notatur, Congregationem illam celebratam esse anno 1629., cum ex regesto aliter sit.

FORMULA PROTESTATIONIS.

15 -- Nos Frater N., Guardianus Conventus N., & discreti ejusdem, dicimus ad nostram notitiam pervenisse, quod N. certam eleemosynam huic Conventui distribuendam, perpetuò gratis, vel forsan pro aliquibus Missis, & officiis celebrandis, legasse; cumque legata hujusmodi, nisi per simplicem eleemosynam, ex nostra Regula nobis acceptare non liceat, per præsentes protestamur in Domino, quod legatum prædictum, tamquam incapaces, ex vi legati recipere nolumus, nec intendimus: si tamen hæres, aut executor testamentarius dictam quantitatem, per viam simplicis eleemosynæ, omni obligatione, dominio, & pro-

prietate, penitus cessantibus, Nobis liberè conferre voluerit, illam simpliciter accipiemus, & piæ testatoris voluntati, quantùm in Nobis fuerit, plenè, & fideliter satisfaciemus &c. -- Quæ, à Guardiano, & Discretis, ac sigillo Conventus firmata, est adnotanda in libris ejusdem Conventus, & danda deinde executori Testamenti.

16 Sicut eisdem bona possidere non licet, sic nec permittere debent se hæredes institui, cum hæreditas ex Marcant. *cit. in cap. 6. test. 2. tit. unico, quæst. 1. dub. 1.* Jus quoddam dicat; & ulterius, quia ad id ex Regulæ instituto sunt incapaces ex Clementina. *Exivi §. Cupientes*, ubi expressè legitur: -- Quia igitur in successionibus transit non solùm usus rei, sed & dominium suo tempore in hæredes, Fratres autem præfati nihil sibi in speciali acquirere, vel eorum Ordini, possunt, etiam in communi: declarando, dicimus quod successionum hujusmodi, quæ etiam ex sui natura indifferenter ad pecuniam, & etiam ad alia mobilia se extendunt (considerata sui puritate voti) nullatenus sunt capaces: --

17 Nec valent recipere ex hæreditatibus valorem, vel etiam per Syndicum, eam pecuniarum summam, quæ mendicitati repugnat & altissimæ paupertati adversatur, *eadem* his verbis: -- Nec licet eis valorem hæreditatum talium, vel tantam earum partem, quod præsumi posset hoc in fraudem fieri, quasi sub modo, & forma legati dimitti sibi facere, vel sic dimissa recipere, quin potius ista sic fieri ab ipsis simpliciter prohibemus.

18 Etiam si instituerentur hæredes sub conditione, ut bona scilicet hæreditatis vende-

rent,

rent,& pretium erogarent in usum Fabricæ, vel Sacristiæ, eorumque necessitates; quia licèt institutio ad effectum vendendi, fortè non repugnet Regulæ in his,quæ spectant ad rerum dominium, & possessionem: tamen considerandum est,Fratres sic institutos,nunquam desinere esse hæredes, & in eos transire jura, actionesque activè, & passivè; quia hæres tenetur de facto, de contractu, & delicto Defuncti: potest conveniri actione per-
19 sonali, quatenus non possideat: conscientiamque tenetur exonerare Defuncti, & ad plura alia,per Fagnanum *capite nimis prava de excess.Prælat.pag. mihi* 22.*n*.38. Fratribus autem ipsis hujusmodi se implicare litigiis repugnat,ut ipsa Clementina habet: -- Nullo modo debent hujusmodi voti, & Regulæ Professores, se talibus curiis, & litigiosis
20 actibus immiscere; & ut testimonium habeant ab his,qui foris sunt,& puritati satisfa-
21 ciant voti sui, ac evitent per hoc scandalum Proximorum. -- Quæ etiam pro ipsorum Ecclesiis,videntur incapacitatem cōcludere.

22 Eosdem deputari non posse Executores testamentorum, firmat ipsa Clementina §. *Verum*, his verbis: -- Quin potius (considerata sui puritate status) debent sibi scire interdictum, quod hujusmodi executionibus, & dispositionibus se exponant; cum hæc igitur sæpius absque litigio, & contrectatione, vel administratione pecuniæ nequeant expediri. --

23 Quibus pariter est administratio bonorum, cujuscunque sint, prohibita, prout in citata Constitutione per hæc Innocent. XI. statuit: -- Demum, ut omnis occasio transgrediendi præceptum de non contractandis

denariis, seu pecuniis, auferatur, omnibus, & singulis dicti Ordinis Prælatis, sive Superioribus, in virtute Sanctæ Obedientiæ, ac sub pœna privationis suorum officiorum, injungimus, ut nulli Religioso ejusdem Ordinis permittant administrationem fundorum, redditnum, aut quarumcumque aliarum rerum, & bonorum mobilium, vel im-
24 mobilium, cujuscumque Domini illa sint; & signanter, ut nulli Religiosorum Ordinis hujusmodi permittatur administratio bonorum temporalium alicujus Monasterii Monialium sub quovis prætextu, aut nomine, nempè Administratoris, Syndici, Factoris, Coloni, Superintendentis, Villici, aut alio quovis imaginabili.

Alia vide C. Offic. quòad Legata.

25 Etiam Regularibus, sine Sedis Apostolicæ assensu, est per *Extravag. Pauli II. Ambitiosè* (quæ habetur & in *Bull. Cherub. tom.* 1. *pag.* 400.) interdictum, Ecclesiæ, & Monasteriorum bona immobilia, & mobilia pretiosa alienare. Ideò, ut alienatio subsistat, & excommunicationis pœnam, aliasque contravenientibus impositas non incurrant, debent ea alienare duobus copulativè observatis; cum justa nimirum causa, pia, necessaria, vel ad distrahendum utili: & juris solemnitate; de consensu scilicet Superioris, & majoris partis Capituli, ac Apostolicæ Sedis; cujus in casu est principalior, & maximè necessaria solemnitas, ut notavit Piasecus *prax. Epis. parte* 2. *cap* 5. *art. ult. num.* 16. adeout, nullus sit alienationis contractus si absque Apostolico beneplacito celebretur. Sperell. *decis.* 155. *num.* 5. & facit caput *dudum de rebus Ecclesiæ non alienan.*

nan. in 6. lib. 3. tit. 9. §. quia etiam.

26 Et non solum directum dominium ex Piaseco *num.* 6. alienari prohibetur, & sic donare, vendere, permutare, & hujusmodi alia, per quae transfertur dominium; sed etiam utile; ideò eis bona Ecclesiae pignorare non licet, ut tradit Engel. *Colleg. Univer. Juris Canon. lib.* 3. *tit.* 13. *nu.* 11. Et facit Clementina *prima de rebus Ecclesiae non alienan.*

27 Etiam per viam transactionis, praesertim si Ecclesia esset in possessione rei litigiosae, ut idem observat *num.* 10. *& lib.* 1. *tit.* 36. *nu.* 6.

28 Limitatur apud Fagnanum *cap. nulli de rebus Ecclesiae non alienan. nu.* 25. si res immobilis sit exigui valoris: *ex cap. Terrulas causa* 12. *quaest.* 2. *pag. mihi* 324. ubi datur licentia Episcopo, ut Terrulas, & vineolas, minus Ecclesiae utiles, sine Capituli consensu distrahat.

Et in dubio, an per Constitut. Pauli praefato fuerit derogatum? refert Sacr. Congr. Decretum tenoris, qui sequitur *Sac. Cong. &c. die* 11. *Januarii* 1596. *censuit neque Const. Pauli, neque Concilii Trident. decretum, derogasse dispositioni dicti cap. Terrulas* 12. *quaest.* 2.

Verùm ad id tria copulativè debent concurrere, ut patet ex Textu.

Primo, ut res sint exigui valoris: Secundò, ut Ecclesiae sint minus utiles: Tertiò, ut adsit alienandi necessitas.

Et die 14. Decemb. 1613. eadem Sac. Cong. respondens Archiep. Messanen. petenti, declarari, ad quam usque quantitatem sibi liceret parva legata absque beneplacito Apostolico alienare: *Censuit C. Terrulas* 12.

C 6 *quaest.*

*quæst.*2*.non fuisse sublatum per Extravag. Pauli II. quæ incipit ambitiosè. Cæterùm, ad quam usque quantitatem liceat Episcopo alienare, petendum esse à Jure communi:* quod ibidem Fagnan. notat, adhuc jus commune non definisse, quæ Terrulæ, & Vineolæ exigui dicantur valoris. Et glos. *in allegato cap. Terrulas, verbo exiguas,* dicit Textum *fortè res exiguas vocare non valentes ultrà viginti solidos;* Qui apud Donat. *praxis regul. tom.* 1. *par.*2. *quæst*.37. constituunt summam scutorum viginti septem monetæ Romanæ.

Cæterùm, quia glossa per appositionem dictionis *fortè*, dubitativè loquitur, id esse Judicis arbitrio remittendum, scribit Fagnan. *num.* 26., qui juxta conditionem Ecclesiæ, temporum, locorum, & rerum qualitates judicare debebit.

Inter bona Ecclesiæ, & Monasterii numerantur, etiam census perpetui, redditus, jura, actiones, sylvæ, præsepia armentorum, & hujusmodi alia, respectivè videnda apud Piasec. *nu.*9. Donat. *quæst*.57. Antonell. *de regim. Eccles. lib.*1*.cap.*4*.num.*3.

29 Et inter mobilia pretiosa apud Engel. *allegato lib.* 3. *tit.* 13 *num.* 5. sunt ea, quæ ad thesaurum Ecclesiæ spectant: Sacræ Reliquiæ, Calices, Vasa, vestes pretiosæ, gemmæ, picturæ &c. quæ ad decorem, & splendorem Ecclesiæ, vel ob antiquitatem, artem, & singularitatem conducunt. Et quamvis mobilia, quia tamen servando servantur, quoad alienationem, rebus immobilibus per Piasec *num.*10. æquiparantur; & ideò, solemnitatibus ommissis, alienari non possunt.

Possunt tamen res, quæ non durant trien-

nio,

nio, nec ſervando commodè ſervantur, vel uſu conſumuntur (& ideò mobiles dictæ) ut vinum, frumentum, animalia gregis ſuperflua, veſtes attritæ, non pretioſæ, & cætera alia, quæ ſine detrimento ſervari non poſſunt.

Etiam, cum ſufficienti cauſa, per ſolum Prælatum ſine conſenſu Conventus; niſi per regulam, & Ordinis ſtatuta aliud reperiatur perſcriptum ex *annorat.* à Peyrin. *de privileg. tom* 1. *ad Conſt.* 9. *Julii II. num.* 10. & Engel. *num.* 6. ampliat ex locorum conſuetudine ad veteres Calices, & ornamenta, non æquè utilia, eo fine, ut loco ipſorum nova, & æquè bona ad Eccleſiæ ſervitium acquirantur; ubi etiam inſpiciendæ ſunt leges municipales Religioſorum.

30 Refert Piaſecus *num.* 37. nec Monaſteria incapacia retinendi, & poſſidendi bona ſtabilia, etiam in communi, poſſe ea ſine ſolemnitate alienare; &, ſi quæ ad id habuerint privilegia, modo eſſe revocata nemo ex ſequentibus dubitat.

-- Sac. Congr. *Card. Conc. Trident. Interpretum rerum experimento* edocta, quantum Religiones accipiant detrimenti ex bonorum immobilium, & pretioſorum mobilium diſtractionibus, quas crebrò faciunt Regulares, Apoſtolicis privilegiis innixi, ac proindè operæ pretium putans, illorum facilitatem aliqua ratione compeſcere: ſpeciali S. D. N. juſſu, Generalibus, & Provincialibus Capitulis, vel Congregationibus, Abbatibus, Generalibus, & quibuſcumque aliis Superioribus Regularibus cujuſvis Ordinis, Cong. Societatis, vel Inſtituti, intra fines Europæ exiſtentibus, omnium rerum, & bonorum immobilium, ac

pre-

pretiosorum mobilium alienationem, omneque pactum, per quod ipsorum dominium transfertur, census perpetuos, seu vitalitios, hypotecam, locationem, & conductionem ultrà triennium, concessionem in fæudum, vel emphyteusim, præterquam in casibus à jure permissis, fieri perpetuò prohibet, atque interdicit, absque ipsius Congreg. Concilii expressa licentia in scriptis, & gratis concedenda, sub pœna privationis omnium officiorum, quæ tunc obtinebunt, vocisque activæ, & passivæ, ac perpetuæ inhabilitatis ad illa imposterùm obtinenda, quam ipso facto absque alia declaratione incurrant; sublata etiam Generali, & Protectori illam moderandi, aut relaxandi facultate, pęnis nihilominus Apostolicarum Constitutionum, & præsertim fel. record. Pauli II., quæ incipit *Ambitiosæ*, in suo robore permansuris. Alienationes verò, pacta, census, hypotecas, locationes, conductiones, & concessiones quascumque contra hujusmodi prohibitionem faciendas, Sanct. Suæ auctoritate ipso jure nullas, atque irritas decernit.

Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis in favorem quarumcumque personarum, atque Ordinum, tam Mendicantium, quam non Mendicantium, Militarium, etiam Sancti Joannis Hierosolymit., Congregationum, Societatum, ac cujusuis alterius Instituti, etiam necessariò, & in individuo exprimendi, Monasteriorum, Conventuum, Collegiorum, domorum, ac locorum Regularium quorumcumque, nec non illorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia, robo-

roboratis, statutis, vel consuetudinibus, etiam immemorabilibus, exemptionibus quoque, indultis, & privilegiis sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis; nec non irritantibus decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, aut aliàs quomodolibet, etiam per viam communicationis, seù extensionis concessis, & iteratis vicibus approbatis, & innovatis, etiam si, pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, ac formis, specialis, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seù quævis alia expressio habenda, & aliqua alia exquisita forma servanda esset: tenores hujusmodi præsentibus pro expressis habentes, quibus quoad ea, quæ præsenti decreto, ac prohibitioni adversantur, illis aliàs in suo robore permansuris, specialiter, & expressè Sanctitatis Suæ auctoritate derogat; Cæterisque contrariis quibuscumque. Datum *Romæ die* 7. *Septembris* 1624.

Verum, disposita per decretum ad præfata Monasteria non ampliari, observant Donat. *quæst.* 62. *Nicolio lucubrationes lib.* 2. *tit.* 1. *de alienan. bon. Ecclesiæ sub num.* 20. & in favorem Theatinorum referunt ejusdem Sac. Cong. decretum: prout sequitur: *Sac.*
31 *Congr. Concilii censuit religionem Clericorum regularium Theatinorum, quamdiù institutum superiùs propositum retineat* (nempe non possidendi immobilia, neque illa accipiendi, nisi ad finem quantò citiùs vendendi quocumque

cumque pretio) *quoad bona immobilia non comprehendi in prohibitione, nuper edita, de rebus Regularium non alienandis.*

A quo item decreto per adnotata ab eodem Nicolio ipsa Sac. Cong recessit sub *die 12. Aprilis 1625. dum censuit Fratres Minorum de Observantia non comprehendi sub prohibitione alienandi immobilia, census, & annuos redditus.*

Et aliàs, apud Fagnan. *num.* 28. respondit: valere legatum immobilium Fratribus Minoribus sub modo licito, nempe, ut vendant, & pretium convertant in usum Fabricæ, vel Sacristiæ, & idem si factum fuit simpliciter, quia sub modo licito factum intelligitur, ut *cap. exiit, qui seminat §. ad hæc quia Fratribus, de verborum significatione in* 6. Hinc concludit ibidem, in alienatione immobilium opus non esse solemnitate, dum fit ex præscripto Regulæ, ut in Ordine Minorum de Observantia. Quod item observat Antonellus *loco allegato §. 3. num. 6.*

32 Non debent tamen Fratres hujusmodi Regulæ ea per se ipsos alienare, utpotè incapaces vendendi ex Marcanth. *in Regulam S. Francisci cap. 6. tit. 3. quæst. 1.* prout vendere significat contractum, quo rerum dominium, accepto pecuniarum pretio, in alium transfertur; Etenim contractus instituere nequeunt: ut dominia alteri cedant, est impossibile; (quia nemo dat, quod non habet:) eisque negatur contrectare pecunias, quatenus sunt quædam metalla auctoritate Principum instituta, ut sint formale instrumentum emptionis (quod non est ipsas contre-
33 ctare purè materialiter, & naturaliter,) sed alienatio facienda est à Syndico Apostoli-

co, non nomine Fratrum, sed Romanæ Ecclesiæ, ad quam res ipsis Fratribus relictæ, spectant.

Sed dubitatur, an Regulares possint alienare Capellas, & Sepulturas sine assensu Apostolico?

34 Et resolvitur negativè cum Donato *q.* 68. præsertim quoad Laicos, utpotè incapaces possidendi jura spiritualia; adeoque ipsis sunt invendibilia loca Religiosa, sacra, & pia; Ideò *quæst.* 79. *num.* 11. docet jus sepulturæ alienari non posse, nisi servata forma. *Extravagant; & decreti;* maximè si venditio habeat adjunctam privativam de aliis ibi non sepeliendis; quia sic, *sine justa* causa, Ecclesiæ servitus imponitur, ejusque libertas restringitur, & jura alienantur, quod sine Papæ consensu non licet.

Concedere tamen possunt, sine ullo venditionis titulo, propriæ Ecclesiæ Capellam Benefactori ad usum sepulturæ pro illo, & suis, & ut eam sumptibus ampliet, augeat, & ornet; cum hoc sit potius Ecclesiæ acquirere, quam alienare.

Addit Engel. *lib.* 3. *tit.* 28. *sub num.* 16. quod cum honor, & præeminentia specialis sepulturæ (dummodo illa præeminentia sit propter respectum aliquem temporalem, vel quia est in loco sublimiori, & magis patente) sit pretio æstimabilis, possit in casu pro eo accipi pecunia.

CAPUT VI.

Officialis quoad celebrationem Missarum.

SUMMARIUM.

1 *Possunt Regulares Missas celebrare, tempore etiam, quo celebratur in parochiali.*
2 *Die Sabbati Sancti nequeunt Campanas pulsare, priusquam pulsaverint illæ Matricis.*
3 *Celebrare possunt priusquam Parochus.*
4 *Fideles satisfaciunt Præcepto audiendi Missas apud eos.*
5 *Non potest quis cogi ad audiendam Missam in Parochiali.*
6 *Sacerdos non potest anticipatè celebrare pro eo, qui primò stipendium dederit.*
7 *Ponuntur pœnæ contra non promotos celebrantes.*
8 *Presbyteri seculares benignè à Regularibus recipiendi, & plura quoad exteros, & alia &c.*
9 *Constitutio de Celebr. Missarum edita ab Innoc. XII.*
10 *Reductio Missarum fit per Sedem Apostolicam.*
11 *Missæ celebrandæ ad proportionem stipendii recepti.*
12 *Retineri non potest pars stipendii, committendo alteri Missam celebrandam.*
13 *Interdicitur Regularibus, ne sine Superiorum licentia onera Missarum recipiant.*
14 *Recognoscenda bona, census, redditus &c. Conventuum.*
15 *Numerus familiarum non augendus.*

16 *Con-*

NEqueunt Regulares impediri, quin Missas in propriis, & alienis Ecclesiis celebrent, Pius V. Const. *Et si Mendicantium* 17. *Kal. Junii* 1567. *Bull. Cherub tom* 2. *pag* 227.

§. 8. -- Volumus, quod Fratribus Mendicantibus hujusmodi non solùm prohiberi non possit, ne Missas, & alia Divina Officia faciant in eorum Ecclesiis, verùm etiam in quibuscunque aliis, ubi celebrari Missas solitum est, etiam ipsis non vocatis, seù ad id requisitis, celebrare valeant -- hoc ulti mum

mum intelligas de Rectorum, & eorum, ad quos spectat, assensu.

Etiam tempore, quo Parochi ipsi in suis Ecclesiis celebrant, ut ipse §.22. -- Prohibemus insuper eisdem Ordinariis, ac aliis quibuscunque personis, ne impediant ipsos Fratres, quando eis placuerit, tàm in diebus Dominicis, seù festivis, aut aliis totius anni temporibus, Campanas pulsare, & etiam tempore, quo ipsi celebraverint, Missas celebrare. --

Quòad Campanarum pulsationem observandum est, quod statuit Leo X. *Constit. Dum intra Bull. Cherub. tom.* 1. *pag.* 586. § 14. -- Et, ut debitus honor Matrici Ecclesiæ reddatur, tam ipsi Fratres, quàm alii Cle-
2 rici Seculares, etiam super hoc Apostolicæ Sedis Privilegio muniti, die Sabbati Majoris Hebdomadæ, antequam Campana Cathedralis, vel Matricis Ecclesiæ pulsaverit, Campanam in Ecclesiis suis pulsare minimè possint; -- & post indultum Pii adest Decretum S.C. Regul. 10. *Octobris* 1586., statuentis: -- Ordinarii non impediant Fratres pulsare Campanas ad Matutinum, ad Horas, & ad Missam antequam pulsetur Campana majoris Ecclesiæ, præterquam in die Sabbati Sancti. -- *Confect. Coll. Priv.* Mend. *part.* 1. *pag.* 225.

Imò priusquam Parochi celebrent, ex eodem § 8. Pii: -- necnon Missas, *ait*, & Divina Officia hujusmodi, etiam in diebus
3 Dominicis, vel festivis, etiam antequam Rector Parochialis Ecclesiæ celebraverit, celebrare, & facere, quando eis videtur; -- quod, cum die 20. *Julii* 1620. fuisset à Parochis Bononiensibus sub istis terminis Sa-

cræ

ctæ Cong. Conc propositum: *Se possano celebrar la prima Messa nella loro Chiesa, avanti quella del Curato:* -- Sac Cong ad V. resp. Prohiberi non posse, quominus Missa in Ecclesiis Regularium celebretur ante Missam Parochialis Ecclesiæ. --

Nec sunt impediendi Fideles, quin diebus Dominicis, & festivis ad Regularium Ecclesias, Divinorum Officiorum temporum, atque ad audiendas in eis Missas, accedant. Neque dicendum, de Missis diebus audiendis, præcepto eosdem non satisfacere; oppositum enim idem Pius citato §. exprimit sic: -- Ac etiam quicumque utriusque sexus Christi Fideles totius Anni tempore illas, & illa in Ecclesiis Fratrum hujusmodi audire possint. Ipsi Christi Fideles ullatenus desuper molestari, aut impediri per Locorum Ordinarios, seu Rectores Parochialium Ecclesiarum, aut alios quoscunque ullo pacto, causa,
4 vel occasione, non valeant, seu debeant, sed præfati Christi Fideles audiendo Missas, & alia Divina Officia in Ecclesia Fratrum hujusmodi diebus Dominicis, aut festivis, præcepto Ecclesiæ de illis audiendis satisfecisse censeantur. -- Cujus Const. non est revocata quoad hoc à Greg. XIII. *ut cap. Officialis quoad 4. fun.*

Hoc ultimum sub 13. *Novembris* 1517. sanxit Leo X Const. tenoris, qui sequitur: -- Intelleximus quosdam in dubium revocare, & perinde timoratis conscientiis scrupulum iniicere, si Christi Fideles, qui Dominicis, & festis diebus extra Ecclesias suas Parochiales, Missas audiunt in Ecclesiis Fratrum Ordinum Mendicantium, Ecclesiæ præcepto de Missa audienda satisfaciant.

Nos

Nos enim ambiguitatem hujusmodi penitùs tollere volentes, ut cum sinceriori conscientia Fideles quique Deo, Creatori suo serviant, authoritate Apostolica, tenore præsentium notum facimus, omnes Christi Fideles utriusque sexus, qui (non contempto proprio Sacerdote Parochiali) in Ecclesiis Fratrum Ordinum Mendicantium, Dominicis, & Festis diebus, Missas audiant, satisfacere præcepto Ecclesiæ de Missa audienda, nec in aliquam labem mortalis peccat, pœnamvè incurrere. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. -- *Confect.cit.pag.*125.

Quod observavit Piasec. *prax.Epis. par.* 2. *cap.* 3. *art.* 3. *num.* 21. notans obligari Parochum ex *Trid.sess.*22.*in Decr. de Obser. & evitan. in celeb. Miss.* ad monendum Populum,
5 ipsumque de præcepto audiendæ Missæ diebus festivis sub peccato mortali instruendum: cogere tamen non posse quempiam ad eam in Parochiali Ecclesia audiendam, quia *Conc.loc.cit.verb.* Dumtaxat *moneant*, & non alio, utitur.

Omnibus, & singulis Sacerdotibus, tam Secularibus, quàm Regularibus prohibitum est, Missas anticipatè celebrare pro eo, qui primo stipendium dederit, & Deus vidět da-
6 turum; vel sub conditione in futurum contingente, v.g. -- intendo celebrare pro eo, qui proximè mihi eleemosynam largitus fuerit -- Sum Leand. *verb.Missæ stipend.nu.*39. Layman. *Theo.mor.de Sacrificio Missæ lib.* 5. *tract.*5.*cap.* 2. *nu.* 13., & reperitur tanquam periculosum, & scandalosum jussu Clem. VIII., & per Pauli V. Decretum, prohibitum à S. C. C. quod per extensum referunt

Bar-

Barbosa 2. *part. de Offic. & potest. Episcopi alleg.* 24. *num.* 12., & Lezzana *Summ Quaest. Regul. tom.* 4. *verb. Missa num.* 51.; quod evenisse *sub die* 15. *Novembris* 1605., testantur.

Prohibitionis ratio esse potuit, vel quia hujusmodi turpis anticipatio lucri quamdam, quovis titulo Sacerdotibus indignam, rerum Sacrarum mercaturam importet; vel etiam, quia ex eo homines ab eleemosynis in futurum tradendis pro Missarum celebratione retrahi potuissent; si enim Sacerdos offerenti eleemosynam responderet: -- applico tibi Missas, quas diebus praeteritis celebravi: -- suspicari semper possent, quod tradendo stipendia Missas non sint celebraturi, & dumtaxat applicaturi celebratas, quasi in eorum esset potestate fructus Sacrificii pro suo libito suspendere.

Sacrilega aliquorum ad Sacrum Presbyteratus Ordinem non promotorum in celebrandis Missis audacia, Sancta Sedes saepius repressit, & post Gregorium XIII., & Sixtum V., Clemens VIII. Const. *Et si alias*
7 *Bull. Cherub. tom.* 3. *pag.* 125, contra eosdem statuit: -- Ut quicumque non promotus ad Sacrum Presbyteratus Ordinem, repertus fuerit Missarum celebrationem usurpare, vel Sacramentalem Confessionem audivisse, à Judicibus S Inquisitionis, vel locorum Ordinariis, tamquam Ecclesiae misericordia indignus, à Foro Ecclesiastico abjiciatur, & ab Ordinibus Ecclesiasticis, si quos habuerit, ritè degradatus, statim Curiae Seculari tradatur, per Judices Seculares debitis pęnis plectendus.

Quia verò plures, spretis Apostolicis Constitutionibus, statutis pęnis, beneficio mi-

noris

noris ætatis, nequaquam ſubjacere afferebant, in eoſdem Urbanus VIII. *Conſt. Apoſtolatus Officium. Bull Cherub tom.4.pag.137.* ſic decrevit: -- Nos deteſtantes &c. hac noſtra perpetua valitura conſtitutione, ſtatuimus, & decernimus, ut de cætero perpetuis futuris temporibus, qui impoſterum ad S. Presbyteratus Ordinem non promotus, Miſſam celebrare, aut Sacramentalem Confeſſionem audire præſumpſerit, ætate minori annis viginti quinque, non excuſetur, quo minus eidem Clementis Conſtitutioni ſubjiciatur, dummodo vigeſimum ſuæ ætatis annum compleverit. Ipſeque non promotus, ſic delinquens, nulla habita conſideratione præfatæ ætatis, ſive Laicus, ſive Clericus Secularis, aut cujuſvis Ordinis, Congregationis &c. tradatur Curiæ Seculari debitis pœnis plectendus. --

Is verò, qui præfatas pœnas evaderet, aut cujus delictum ad Forum non deduceretur, irregularis remaneret, quia actum Ordinis, quem non habet, exercuiſſet. Paſq, *add ad quæſt.*42. Laur.de Franc. *par* 1. *n.*372. præſertim ſi eſſet Clericus, ſecus dicendum de Laico apud Laym. *de Irregul. lib.* 1. *tract.* 5. *p.*5. *cap.*3. *nu.*2.

Cùm Seculares Presbyteri in Eccleſiis Regularium ex propria devotione voluerint, celebrare poſſint, & benignè recipiantur juxta diſpoſitionem Leonis X. Conſt. *Dum intra* ſæpius cit. -- ac tam Prælati, quàm Presbyteri Seculares, qui vinculo excommunicationis ligati non fuerint, Miſſas in Eccleſiis domorum eorumdem, devotionis cauſa celebrare volentes, celebrare poſſint. Ipſique Fratres tales cele-

brare

brare volentes, libenter recipere debent.

Exteri autem, & peregrini à Regularibus admitti non debent ad celebrandum in propriis Ecclesiis, nisi servata forma sequentis Decreti. -- Die 11. Augusti 1649. in Congregatione Sancti Officii Eminentissimi RR. Cardinales Inquisitores mandarunt intimari Superioribus Religionum, quod mandent suis subditis Monasteriorum, & Conventuum Superioribus; ne admittant ad celebrandum in eorum Ecclesiis, eorum, vel alterius Religionis, exteros, vagos, seu peregrinos, nisi examinatis diligenter literis obedientiæ, seu assignationis eorum Superiorum, & testimonialibus promotionis ad Sacerdotium; quo verò ad Sacerdotes Seculares, nisi visis literis testimonialibus subscriptis à Vicario Generali, seu Foraneo Episcopi loci &c. -- Ut refert *Nicolio praxis totius Juris Can. lib. 3 tit. 31. de Regularibus nu. 15.* Et sæpè id decrevisse circa Sacerdotes Seculares Sacram Episcop. & Regul. Cong. testatur.

Ubi tradit Regulares teneri ad consensum dandum, & commodum, Presbytero Seculari, qui aliquo titulo tenetur ad celebrandum certis diebus in ipsorum Ecclesiis, per disposita à Sacra Congregatione *sexto Septembris* 1625. cum onere tamen, ut Presbyter celebraturus sibi suis sumptibus de suppellectilibus, cera, cæteroque apparatu Ecclesiastico ad id necessario, provideat.

Cum ex dispositione Testatoris deberent in Ecclesiis v. g. Fratrum Minorum, celebrari Missæ à Presbyteris sive Secularibus, sive Regularibus ad Hæredum arbitrium, & Fratres Minores nollent consentire; S. C.C. censuit; -- dum Regulares non consentiunt

Missas à Testatore relictas, per Seculares in Regularium Ecclesia celebrandas, ibidem celebrari, posse alibi celebrari de licentia Ordinarii, ut in una Venetiarum 24. *Septembris* 1639. idem loc. cit.

Et cum Testator non exprimat Missas à se relictas in Ecclesiis præfatis, etiam per seculares Presbyteros, debere celebrari, interdicitur hæredibus posse pro suo libito pro hujusmodi celebratione deputare Sacerdotes Seculares, vel alios Regulares; prout sequitur; Sacr. Congr. &c. attentis narratis --- censuit præfatos hæredes non posse pro suo libito Oratoribus invitis deputare pro prædicta celebratione Missarum in eorum Ecclesia Sacerdotes Seculares, seù alios cujuscumque Ordinis Regulares; sed omnibus præferendos esse eosdem Oratores, quatenus ipsi præmissis satisfacere non recusent, quibuscunque non obstantibus 16. *Novembris* 1657. *Domenicani*, *Nicolio loco citato*.

Alia ad Missarum celebrationem necessaria apud Summistas possunt videri, & interim quæ Sacr. Congr. Concilii disposuit, & à SS. D. N. Innocentio XII. Auctoritate Apostolica sunt confirmata, observentur, ut sequitur.

I N-

INNOCENTIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

9 NUper à Congregatione Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum prodierunt Decreta tenoris infrascripti, videlicet.

Aliàs super celebratione Missarum, ac prohibitione illas moderandi, seu reducendi absque Sedis *Apostolicæ licentia*, nec non super earundem oneribus perpetuis suscipiendis, & Religiosorum numero, ultra redditus, & consuetas eleemosynas locorum Regularium, non habendo, emanarunt ab hac Sac. Congregatione S R.E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, auctoritate per fel rec. Urbanum Papam VIII. illi specialiter attributa, quamplura Decreta tenoris sequentis.

Cùm sæpe contingat in quibusdam Ecclesiis tam magnum Missarum celebrandarum numerum, ex variis Defunctorum relictis, aut piorum eleemosynis impositum esse, ut illis pro singulis diebus præscriptis nequeat satisfieri, & tamen nova onera Missarum in dies suscipiantur: indeque fiat, ut depereant piæ Testantium voluntates, obstricta Benefactoribus fides violetur, Defunctorum animæ suffragiis priventur, Ecclesiis debitus subtrahatur cultus, ac Christifideles gravi scandalo affecti, plerumque à similibus charitatis operibus retrahantur: Cùmque his

malis maximum inter cætera fomentum præbeat, ut quod ii, qui Missas supra vires celebrandas suscipiunt, sperent illas brevi ad pauciorem numerum à Superioribus reductum iri: aut quòd Ecclesijs, forte pecuniarum absumpta, plerumque nuda remaneant onera Missarum, absque ullo emolumento, aut quòd eleemosyna pro illis celebrandis sit adeò tenuis, ut non facilè inveniantur, qui velint huic se muneri subiicere, & redditus Ecclesiæ, aut Monasterii adeò exigui, ut Sacerdos pro necessaria sua sustentatione novis se oneribus obstringere compellatur. Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum animadvertens facturam se rem Deo gratissimam, charitatique, ac justitiæ maximè consentaneam, si pro viribus satagant, hunc teterrimum abusum è Christiana Republica convellere atque eradicare. Sanctissimi D. N. Urbani Divina providentia Papæ VIII. auctoritate sibi specialiter attributa, infrascripta Decreta edidit.

1o Ac primò districtè prohibet, atque interdicit, ne Episcopi in Diæcesana Synodo, aut Generales in Capitulis generalibus, vel aliàs quoquomodo reducant onera ulla Missarum celebrandarum, aut post idem Concilium imposita, aut in limine fundationis, sed pro his omnibus reducendis, aut moderandis, vel commutandis ad Apostolicam Sedem recurratur, quæ, re diligenter perspecta, id statuet, quod magis in Domino expediri arbitrabitur: alioquin reductiones, moderationes, & commutationes hujusmodi, si quas contra hujus prohibitionis formam fieri contigerit, omninò nullas, atque inanes decernit.

De-

Deinde ubi pro pluribus Miſſis, etiam ejuſdem qualitatis celebrandis, ſtipendia, quantumcumque incongrua, & exigua, ſive ab una, ſive à pluribus perſonis collata fuerunt, aut conferentur in futurum Sacerdotibus, Eccleſiis, Capitulis, Collegiis, Hoſpitalibus, Societatibus, Monaſteriis, Conventibus, Congregationibus, Domibus, ac Locis Piis quibuſcumque, tam Secularibus, quàm Regularibus: Sacra Congregatio ſub obteſtatione Divini Judicii mandat, ac præcipit, ut abſolutè tot Miſſę celebrentur, quot ad rationem attributæ eleemoſynæ præſcriptæ fuerint, itaut alioquin ii, ad quos pertinet, ſuæ obligationi non ſatisfaciant: quinimmo graviter peccent, & ad reſtitutionem teneantur.
11

Id verò, ut deinceps obſervetur exactiùs, Sac. Congregatio eadem auctoritate, revocat Privilegia, & indulta omnia quibuſvis perſonis, Eccleſiis, ac Locis Piis, tam Secularibus, quàm Regularibus cujuſcumque Ordinis, Congregationis, & Inſtituti, quamcumque ob cauſam conceſſa, quibus indulgetur, ut certarum Miſſarum, vel Anniverſariorum celebratione, aut aliquibus Collectis, ſeu Orationibus plurium Miſſarum oneribus in futurum ſuſcipiendis ſatisfiat.

Ac ſimiliter omne damnabile lucrum ab Eccleſia removere volens, prohibet Sacerdoti, qui Miſſam ſuſcepit celebrandam cum certa eleemoſyna, ne eamdem Miſſam alteri parte ejuſdem
12 eleemoſynæ ſibi retenta, celebrandam committat.

Præterea, ne in Eccleſiis, in quibus one-

ra Missarum in perpetuum imposita sunt, Sacerdotes in eis, ut par est, adimplendis eò tepidiores, ac segniores reddantur, quòd onera hujusmodi cum nulla, aut parva sint utilitate conjuncta: statuit, atque decernit, ut pecuniæ, ac bona mobilia Ecclesiis, Capitulis, Collegiis, Hospitalibus, Societatibus, Congregationibus, Monasteriis, Conventibus, ac Locis omnibus, tam Secularibus, quàm Regularibus, atque illorum personis in futurum simpliciter acquirenda, cum onere perpetuo Missarum celebrandarum ab iis, ad quos pertinet, sub pæna interdicti ab ingressu Ecclesiæ ipso facto incurrenda à die realis acquisitionis, statim deponi debeant penes Ædem Sacram, vel personam fide, & facultatibus idoneam, ad effectum illa, seu illorum pretium quàm primùm investiendi in bonis immobilibus fructiferis cum expressa, & individua mentione oneris, quod illis annexum reperitur.

Ac si eadem bona immobilia auctoritate Apostolica deinceps alienari contigerit, eorumdem pretium, sub eadem pæna, ut supra, deponi, atque in aliis bonis stabilibus itidem fructiferis cum ejusdem oneris repetitione, atque annexione converti debeat.

Ad hæc Sac. Congregatio quibusvis Capitulis, Collegiis, Societatibus, & Congregationibus, necnon omnibus, & singulis Ecclesiarum, ac piorum Locorum, tam Secularium, quàm Regularium Superioribus, vel aliis, ad quos pertinet, districtè prohibet, ne imposterum onera perpetua suscipiant Missarum celebrandarum, Seculares, quidem sine Episcopi, vel ejus Generalis Vicarii, Regulares verò sine Generalis, vel Provincialis

con-

conſenſu, & licentia in ſcriptis, & gratis concedenda: alioquin Secularis, qui hujus
13 prohibitionis tranſgreſſor extiterit, ab ingreſſu Eccleſiæ interdictus ſit eo ipſo: Regularis verò pęnam privationis omnium Officiorum, quæ tunc obtinebit, ac perpetuæ inhabilitatis ad alia de cætero obtinenda, vociſquæ activæ, ac paſſivæ, abſque alia declaratione incurrat.

Eleemoſynas verò manuales, & quotidianas pro Miſſis celebrandis ita demum iidem accipere poſſint, ſi oneribus antea impoſitis ita ſatisfecerint, ut nova quoque onera ſuſcipere valeant: alioquin omninò abſtineant ab hujuſmodi eleemoſynis, etiam ſpontè oblatis, in futurum recipiendis, & capſulas auferant ab Eccleſiis cum inſcriptione illa: *Eleemoſyna pro Miſſis*, vel alia ſimili, ſub jiſdem pęnis ipſo facto incurrendis, ne Fideles hac ratione fruſtrentur.

Epiſcopus verò, ſeu ejus Vicarius, aut Generalis, vel Provincialis, ubi de licentia pro perpetuis oneribus fuerint requiſiti, in ſingulis caſibus diligenter inquirant, de ſingulis Miſſarum celebrandarum obligationibus, cuique Eccleſiæ, Monaſterio, aut Loco pio incumbentibus: nec antea aſſenſum hujuſmodi, aut licentiam præbeant, quàm eis legitimè conſtiterit, illius Sacerdotes, tam novo oneri ſuſcipiendo, quàm antiquis jam ſuſceptis ſatisfacere poſſe, præcipuamque rationem habeant, ut redditus, qui Eccleſiis, & Locis piis relinquuntur, omninò reſpondeant oneribus adjunctis ſecundùm morem cujuſque Civitatis, vel Provinciæ, intelligantque, ſi in re tanti momenti deſides, aut negligentes fuerint, in noviſſimo

die ſe hujus prætermiſſi muneris rationem eſſe reddituros.

Poſtremò Illuſtriſſimi Patres non ſine gravi animi dolore intelligentes, mala ferè omnia, quæ Regularem diſciplinam evertunt, ac præcipuè nimiam hanc facilitatem fovent, in oneribus Miſſarum ſupra vires ſuſcipiendis, veluti ex infecta radice, pullulare ex majori Regularium numero, quàm ferant redditus, & eleemoſynæ cujuſque Monaſterii: inhærentes Summorum Pontificum, ac Sacri Tridentini Concilii Decretis, hac de re editis; Sanctiſſimi Domini Noſtri auctoritate, præcipiunt, ac mandant omnibus, & ſingulis Generalibus, Provincialibus, Commiſſariis, Miniſtris, Præſidentibus, Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Guardianis, Vicariis, & quibuſcumque aliis ſuperioribus Monaſteriorum, Conventuum, ac Domorum Regularium, bona immobilia poſſidentium, vel non poſſidentium, cujuſcumque Ord. Congr. & inſtituti, exiſtentium intra fines Italiæ, & Inſularum adjacentium, ut ſinguli, ad quos pertinet in qualibet Provincia, adhibitis duobus, aut tribus Regularibus ſui Ordinis, vel Congregationis probatioribus, &
a 4 rerum uſu peritioribus, bona immobilia, cenſus, redditus, & proventus omnes, conſuetas item eleemoſynas, & obventiones, tam communes Monaſteriorum, Conventuum, & Domorum ejuſdem Provinciæ, quàm etiam ſingularibus perſonis Religioſis aſſignatas, ſeu permiſſas, in communem uſum deinceps conferendas, decem annorum immediatè præcedentium habita ratione, diligenter & maturè recognoſcant, iis omnibus

detractis, quæ reparationes, præstationes, grandines, sterilitates, aliave cujuslibet generis onera consueverunt absorbere.

Eaque omnia scripto fideliter exarata, idē Superior, cujus interest, in proximo Capitulo, seu Congregatione generali, vel Provinciali coram tribus Judicibus ab ipsomet Capitulo, seu Congregatione deligendis proponat, qui computatis hujusmodi redditibus, eleemosynis, & obventionibus universis, & oneribus, ut supra detractis sedulò examinent, quot Religiosi homines, connumeratis etiam laicis, aliisque necessariis servientibus, in unoquoque Monasterio, Conventu, & Domo Regulari juxtà regionis, & proprii Instituti morem, victum, & vestitum, & medicinalia in communi habentes, competenter valeant sustentari. Tum eorumdem bonorum, redditaum, eleemosynarum, & onerum præcisam notam ipsimet Capitulo, seu Congregationi exhibeant, ut in illo diligenter omnibus discussis, cujusque Familiæ Monasterii, Conventus, ac Domus Regularis in singula quaque Provincia certus earum tantùm personarum numerus, Patrum capitularium voto præfigatur, quæ redditibus, eleemosynis, & obventionibus, ut superiùs, sufficienter ali possint.

Ne verò Superiores, qui id præstare debent, serius, aut remissiùs, quàm par est, suo muneri satisfaciant: mandat Sacra Congregatio, ut infra annum, post proximum Capitulum Generale, vel Provinciale computandum, omnia hoc de genere capitulariter gesta, in authenticam formam redacta, ad Sacram ipsam Congregationem Concilii singuli mittant.

Numerumque familiæ, singulorumque Conventuum, Monasteriorum, & Domo-
15 rum hujusmodi Regularium, Capituli, seù Congregationis generalis, vel Provincialis sententia, & auctoritate præfinitum, jidem Superiores, tam Generales, & Provinciales omnes, quàm Locales perpetuò servare omninò teneantur, nec possint illum quoquomodo augere, etiam prætextu augmenti redditúum absque Sacræ ipsius Congregationis licentia: Superiores autem hujusmodi, qui prædicta omnia in præfixo termino non præstiterint, vel numerum, ut supra præscriptum, quovis modo augere præsumpserint, privationis omnium Officiorum, quæ tunc temporis obtinebant, vocisque activæ, ac passivæ, & ad omnia suæ Religionis Officia, & gradus, inhabilitatis perpetuam pænam eo ipso incurrere, atque aliis, etiam gravioribus, à Sede Apostolica infligendis pęnis Sacra Congregatio subjacere voluit, & declaravit.

Deinceps verò Monasterium, Conventus, Domus, Congregatio, vel Societas Religiosorum, seu Regularium nullibi recipiatur, nisi præter alia ad id requisita: in singulis hujusmodi locis duodecim saltem Fratres, aut Monaci, seu Religiosi degere, & ex redditibus, & consuetis, eleemosynis detractis omnibus, ut supra detrahendis, competenter sustentari valeant, ad præscriptum decreti felicis recordationis Gregorii
16 XV. hac de re editi: Alioquin Monasteria, & loca hujusmodi posthac recipienda, in quibus duodecim Religiosi, ut supra sustentari, atque inhabitare non poterunt, & actu non inhabitaverint, Ordinarii loci visitationi,

corre-

correctioni, atque omnimodæ Jurisdictioni subjecta esse intelligantur.

Porrò, ne ullo unquam tempore hæc in oblivionem, seu desuetudiuem abeant, Superiores locales cujusque Monasterii, Conventus, ac Domus Regularis curare, atque efficere teneantur, sub pęna privationis Officii, vocisque activæ, & passivæ ipso facto incurrenda, ut in perpetuum, sexto quoque mense, idest feria secunda post primam Dominicam Adventus, & feria sexta post Octavam Corporis Christi, præsentes ordinationes in publica Mensa perlegantur.

Omnibus tam Ecclesiasticis personis cujuscumque sint Ordinis, conditionis, & gradus, quàm Laicis quocumque honore, & potestate præditis, præsentia Decreta declarandi, vel interpretandi facultate penitùs interdicta.

Non obstantibus, quoad suprascripta omnia, & singula in præsentibus decretis contenta, Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis in favorem quarumcumque personarum, atque Ordinum tam Mendicantium, quàm non Mendicantium, Militiarum etiam Sancti Joannis Hierosolymitani, Congregationum, Societatum, ac cujuslibet alterius Instituti, etiam necessariò, & individuo exprimendi, Ecclesiarum, Monasteriorum, Conventuum, Collegiorum, Capitulorum, Hospitalium, Confraternitatum, & aliorum quorumcumque tam Secularium, quàm Regularium Locorum, necnon illorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, Privilegiis quoque, Indultis,

& literis Apostolicis, etiam Mari magno, seu Bulla aurea, aut aliàs nuncupatis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, aut aliàs quomodolibet, etiam per viam communicationis, seu extensionis concessis, & iteratis vicibus approbatis, & innovatis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, & formis specialis, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitùs omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, præsentibus pro expressis habens, quibus quoad ea, quæ præsentibus adversantur, illis aliàs in suo robore permansuris, Sacra Congregatio Sanctitatis Suæ auctoritate specialiter, & expressè derogat, cæterisque contrariis quibuscumque.

Et ne præmissorum ignorantia à quoquam prætendi possit, voluit eadem Sacra Congregatio, ut præsentes ordinationes in Valvis Basilicarum S. Joannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de Urbe, ac in Acie Campi Floræ, ut moris est, affixæ omnes, ad quos pertinet, ita arctent, & afficiant, ac si unicuique personaliter intimatæ fuissent.

Utque earumdem præsentium transumptis, etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Dignita-

gnitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsùs fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ die 21. Junii 1625.

Cosmus Card. de Torres.

Prosper Fagnanus S. Congreg. Secr.

Excitatis autem super præmissorum decretorum intelligentia, seu interpretatione infrascriptis dubiis, prodierunt à memorata Congregatione simili auctoritate illi à præfato Urbano Papa Octavo specialiter attributa responsiones, seu declarationes inferiùs apponendæ.

Super primo Sacræ Congregationis decreto, de celebratione Missarum, quo prohibetur, ne Episcopi in Diæcesana Synodo, aut Generales in Capitulis Generalibus, vel aliàs quoquomodo, reducant onera ulla Missarum celebrandarum, aut post idem Concilium imposita, aut in limine fundationis.

17 Quæritur, quid si legatum sit ita tenue, ut non sit, qui velit onus illi injunctum subire, etsi recurrendum sit ad Sedem Apostolicam pro moderatione oneris, totum, aut ferè totum insumendum sit pro expensis ad id necessariis?

Et quid, si permittatur Episcopo in fundatione, ut possit hujusmodi onera moderari?

Secundò, super secundo ejusdem Congregationis decreto, quo cavetur, ut celebrentur tot Missæ, quot ad rationem tributæ eleemosynæ præscriptæ fuerint.

Quæ-

Quæritur, an verba illa (præſcriptæ fuerint) intelligenda ſint de præſcriptione facta ab Offerente, vel ab Ordinario?

Tertiò, an cum Ordinarius præſcripſerit eleemoſynam congruam juxta qualitatem loci, perſonarum, ac temporum, Sacerdotes accipientes ſtipendium minus congruo, teneantur Miſſas illis ab Offerente præſcriptas celebrare?

Quartò, an Sacerdotes, qui tenentur Miſſas celebrare ratione Beneficii, ſeu Capellæ, legati, aut ſalarii, poſſint etiam manualem eleemoſynam, pro Miſſis votivis, aut Defunctorum recipere, & unico Miſſæ Sacrificio utrique oneri ſatisfacere?

Quintò, poſito, quòd Teſtator relinquat, ut celebrentur pro ejus Anima centum Miſſæ, abſque ulla præſcriptione eleemoſynæ.

Quæritur, an liberum ſit hæredibus, eleemoſynam ſibi benè viſam præſcribere, an verò eadem eleemoſyna præſcribenda ſit ab Ordinario.

Sextò, ſuper tertio Congregationis decreto, in quo eadem Congregatio revocat privilegia, quibus indulgetur, ut certarum Miſſarum, vel Anniverſariorum celebratione, aut aliquibus collectis, ſeu Orationibus, plurium Miſſarum oneribus in futurum ſuſcipiendis ſatisfiat.

Quæritur, an verba (in futurum ſuſcipiendis) intelligenda ſint de oneribus ſuſcipiendis poſt Privilegium?

Septimò, ſuper quarto ejuſdem in Congregationis Decreto, qui prohibetur Sacerdoti, qui ſuſcepit Miſſam celebrandam cum certa eleemoſyna, ne eamdem Miſſam alteri, parte ejuſdem eleemoſynæ ſibi retenta,

tenta, celebrandam committat.

Quæritur, an permittendum sit administratoribus Ecclesiarum, ut retineant aliquam eleemosynarum portionem, pro expensis manutentionis Ecclesiæ, Altarium, Inservientium, paramentorum, luminum, Vini, Hostiæ, & similium?

Octavò, an hoc decretum habeat locum in beneficiis, quæ conferuntur in titulum, ideſt an Rector Beneficii, qui poteſt per alium celebrare, teneatur Sacerdoti celebranti dare ſtipendium, ad rationem redditaum Beneficii?

Decimò, an Sacerdotes, quibus aliquando offertur eleemoſyna, major ſolita, pro celebratione Miſſæ, debeant dare eamdem integram eleemoſynam iis, quibus Miſſas celebrandas committunt; An verò ſatis ſit, ut dent celebrantibus eleemoſynam conſuetam?

Undecimò, ſuper quinto ejuſdem Congregationis decreto, qui inter cætera ſtatuitur in hæc verba (eleemoſynas verò manuales, & quotidianas pro Miſſis celebrandis) ita demum iidem accipere poſſint, ſi oneribus antea impoſitis ita ſatisfecerint, ut nova quoque onera obire valeant: Alioquin omninò abſtineant ab hujuſmodi eleemoſynis, etiam ſpontè oblatis in futurum recipiendis, & capſulas auferant, &c.

Quæritur, an hoc decretum prohibeat abſolutè, quo minùs accipiant novas eleemoſynas ii, qui acceptis non ſatisfecerunt, & quid, ſi congruo tempore poſſint omnibus ſatisfacere?

Duodecimò, quid, ſi offerens eleemoſynas, audito impedimento conſentiat, ut Sa-

Sacerdos Missam celebret, cum primum poterit?

Decimotertiò: an pœna interdicti, & aliæ appositæ in eodem decreto afficiant tam eos, qui accipiunt eleemosynas contra formam ibi præscriptam, quàm eos, qui non auferunt capsulas ab Ecclesiis, ut ibidem præcipitur?

Decimoquartò, an in hoc Decreto comprehendantur illæ capsulæ, quæ apponi solent Ecclesiis, in die commemorationis omnium Sanctorum, & vulgò dicuntur (*Casse de Morti?*)

Decimoquintò, an Administratores Ecclesiæ, magnæ devotionis, & concursus, possint eleemosynas pro Missis celebrandis accipere, si iisdem Missis, non nisi post longum tempus satisfacere valent, ne aliàs cultus Ecclesiæ, & devotio, ac concursus Fidelium, ut ajunt, minuantur?

Decimosextò, quia prohibitio dicti decreti videtur aliquibus directa solis Capitulis, Collegiis, Societatibus, Congregationibus, nec non omnibus, & singulis Ecclesiarum, & piorum Locorum, tam Secularium, quàm Regularium Superioribus, de quibus fit expressa mentio, non autem privatis Sacerdotibus, qui tamen comprehendi videntur sub clausula generali (*& aliis ad quos pertinet*) supplicatur pro opportuna declaratione?

Decimoseptimò, super septimo, ejusdem Sacræ Congregationis decreto, quo cavetur, ut in singulis Monasteriis Religiosorum præfigatur numerus, qui ex consuetis redditibus, aut eleemosynis commodè possit sustentari.

Quæritur, an ubi hæc præfixio facta jam fuit

fuit in vim ſimilis decreti ſanctæ memoriæ Pauli V. abſque tamen computatione reddituum, cujuſque Religioſi, ſit denuò facienda, nec nè?

Decimo octavò, an Novitii, ad habitum regularem admiſſi, poſſint admitti ad profeſſionem in Monaſteriis, in quibus habita, ut ſuprà, præfixione numeri, commodè ali non poſſunt?

Decimo nonò, ſuper ultimo, quo cavetur, ut nullibi recipiantur Conventus Regularium, niſi præter alia ad id requiſita, duodecim ſaltem Fratres in eis degere, & competenter ſuſtentari valeant, ita ut alioquin ſubſint juriſdictioni ordinariæ.

Quæritur, an hoc decretum, quod videtur editum in ordine ad celebrationem Miſſarum, comprehendat eas Religiones, quæ non conſueverunt onera Miſſarum recipere, ut ſunt Religiones Capuccinorum, ac Societatis Jeſu.

Ultimò, an idem decretum, ubi diſponit, ut nullibi recipiantur Monaſteria, niſi &c. habeat locum in Italia, dumtaxat ad quam eſt reſtrictum decretum proximè antecedens, an verò etiam extrà Italiam.

Declarationes, ſeu Reſponſiones ad ſupradicta Dubia.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, auctoritate ſibi à Sanctiſſimo Domino Noſtro attributa, ad ſingula Dubia ſuperius propoſita, ad hunc modum reſpondit, videlicèt.

18 Ad primum, etſi legatum ſit adeò tenue, nihilominus pro reductione oneris, ut

ſuprà

ſuprà impoſiti, ab iis, ad quos pertinet, Sedem Apoſtolicam eſſe adeundam, quæ abſque ulla impenſa id ſtatuet, quod magis in Domino è re eſſe judicaverit: Verumtamen ſi in ipſa Beneficii erectione expreſsè cautum fuerit, ut liceat Epiſcopo injunctum onus reducere, ac moderari legem hanc fundationis, quàm decreta hac de re edita non ſuſtulerunt, eſſe validam, & obſervandam.

Ad ſecundum, eſſe intelligenda de præſcriptione facta ab eo, qui eleemoſynam tribuit, non autem ab Ordinario: Quòd ſi tribuens eleemoſynam numerum Miſſarum celebrandarum non præſcripſerit, tunc tot Miſſas celebrari debere, quot præſcripſerit Ordinarius ſecundùm morem Civitatis, vel Provinciæ.

Ad tertium teneri.

Ad quartum Sacerdotes, quibus diebus tenentur Miſſas celebrare ratione Beneficii, ſeù Cappellæ, Legati, aut Salarii, ſi eleemoſynas pro aliis etiam Miſſis celebrandis ſuſceperint, non poſſe eadem Miſſa utrique obligationi ſatisfacere.

Ad quintum cenſuit, ubi nullam certam eleemoſynam teſtator reliquit, eſſe ab Epiſcopo præſcribendam eleemoſynam congruam, quæ reſpondeat oneribus Miſſarum celebrandarum, ſecundùm morem Civitatis, vel Provinciæ.

Ad ſextum, ita eſſe intelligenda.

Ad ſeptimum reſpondit, permittendum non eſſe, ut Eccleſiæ, ac loca pia, ſeu illorum Adminiſtratores, ex eleemoſynis Miſſarum celebrandarum ullam, utcumque minimam portionem retineant ratione expenſarum, quas ſubeunt in Miſſarum celebra-

tione,

tione, nisi cum Ecclesiæ, & Loca pia alios non habent redditus, quos in usum earundem expensarum erogare licitè possint, & tunc quam portionem retinebunt,nullatenùs debere excedere valorem expensarum, quæ prò ipsomet tantùm Missæ Sacrificio necessariò sunt subeundæ, & nihilominus eo etiam casu curandum esse, ut ex pecuniis, quæ supersunt, expensis, ut suprà deductis, absolutè tot Missæ celebrentur, quot præscriptæ fuerint ab offerentibus eleemosynas.

Ad octavum, non habere locum, sed satis esse, ut Rector Beneficii, qui potest Missam per alium celebrare, tribuat Sacerdoti celebranti eleemosynam congruam, secundùm morem Civitatis, vel Provinciæ, nisi in fundatione ipsius Beneficii aliud cautum fuerit.

Ad decimum, debere absolutè integram eleemosynam tribuere Sacerdoti celebranti, nec ullam illius partem sibi retinere posse.

Ad undecimum, respondit, non prohibere absolutè: Ac proptereà, etsi oneribus jam susceptis non satisfecerint, posse tamen nova etiam onera suscipere Missarum celebrandarum, dummodò infrà modicum tempus possint omnibus satisfacere.

Ad duodecimum, quamvis onera suscepta infrà modicum tempus adimpleri nequeant, si tamen tribuens eleemosynam pro aliarum Missarum celebratione id sciat, & consentiat, ut illæ tunc demum celebrentur, cum susceptis oneribus satisfactum fuerit, decretum non prohibere, quò minus eo casu eleemosyna accipiatur pro iisdem Missis juxtà

Be-

Benefactoris consensum celebrandis.

Ad decimum tertium, has pœnas non habere locum, nisi in suscepturis onera perpetua Missarum celebrandarum sine licentia Episcopi, vel ejus Generalis Vicarii, aut Generalis, vel Provincialis.

Ad decimum quartum, comprehendi.

Ad decimum quintum. Non posse, nisi de cõsensu eorum qui eleemosynas tribuunt, ut suprà in responsione ad duodecimum.

Ad decimum sextum, comprehendi etiam privatos Sacerdotes.

Ad decimum septimum, numeri præfixionem esse iterum faciendam, servata forma ultimi decreti hac de re editi.

Ad decimum octavum, esse admittendos ad professionem, si aliàs habiles existant, ac deinde in aliquo alio Monasterio ejusdem Religionis esse collocandos, ubi commodè ali possint.

Ad decimum nonum, censuit comprehendere.

Ad ultimum, habere locum extra Italiam.

Cosmus Card. de Torres.

Prosper Fagnanus S. Cong. Secretarius.

Cum autem super præmissis diversi irrepserint abusus, illorumque occasione, quàmplures querelæ, & recursus ad Apostolicam Sedem pervenerint: Cupiens eadem Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum hujusmodi detestabiles abusus è Christiana Republica pro viribus evellere, ac opportunè providere, ut sublatis fraudibus, ac emendata negligentia piæ disponentium,

tium, seu benefactorum voluntati fides illibata servetur, Defunctorum animabus integra, & prompta præstentur suffragia, itidemque Deo major gloria, & Ecclesiis præstantior cultus reddatur, prævia auctoritate per SS D. N. Innocentium Divina Providentia Papæ XII. ei specialiter attributa infrascripta decreta, prius in particulari nonnullorum ex præfatis Cardinalibus per Sanctitatem Suam deputata, & posteà in generali hujusmodi Cardinalium Congregatione maturè, & accuratè discussa, recognita, & examinata edidit.

In primis, præinserta decreta cum præmissis illorum declarationibus pleníssimè, & amplissimè approbat, confirmat, & innovat, omniaque, & singula ibidem contenta, & expressa iterum omni meliori modo decernit, statuit, ac ab omnibus, & singulis etiam speciali, & individuali nota, seu expressione dignis penitùs observari, & omnimodæ executioni demandari decernit, sancit, & præcipit.

Insuper, ut in re tanti momenti consultiùs, ac majori, ut par est, circumspectione procedatur: Si qui forsan fuerint, vel sint, qui suis pravis, & erroneis intentionibus, seu opinionibus blandiri volentes Missarum celebrationem omittunt sub malitiosa, vel irrationabili spe earumdem condonationem, vel reductionem à Sede Apostolica, vel compositionem à Reverenda Fabrica Sancti Petri de Urbe obtinendi: Congregatio præfata tum eosdem, tum quoscumque alios, qui posthac in adeò detestabiles abusus ausi fuerint ostendere, certiores fieri, & monitos esse voluit, præfatas condonationes, & reductiones ab eadem Sede, non nisi ex rationabili

causa,

causa, seu æqua commiseratione, compositiones verò à dicta Fabrica utente suis facultatibus, & privilegiis, non nisi ex causa pariter rationabili, & cum clausulis opportunis, & præsertim cum illa: *dummodo malitiosè non omiserint animo habendi compositionem, aliàs gratia nullo modo suffragetur*, admitti consuevisse, & solere: quapropter ut locus omnis imposterum hisce prætextibus præcludatur, memorata Congregatio tales intentiones, opiniones, seu spes ac eleemosynarum, sive in toto, sive in parte versiones in alium, quàm præfatarum Missarum usum, seu satisfactionem, & quascumque alias directas, vel indirectas, immediatas, vel mediatas contraventiones, seu circumventiones declarat prorsus irrationabiles, injustas, & illicitas, illasque omninò reprobat, damnat, & interdicit.

Cumque hujusmodi absurda ex eo plerumque proveniat, quod onera Missarum supra vires suscipiantur: caveant omnes, & singuli Rectores, Superiores, & Ministri quarumcumque tum secularium, tùm Regularium Ecclesiarum, seu illarum Capitula, ne onera, seu Missas tùm perpetuas, tùm temporales, tùm etiam manuales, quarum satisfactioni impares fuerint, quoquomodo suscipiant, utque id ipsum quoad fieri poterit, pateat, teneantur iidem conficere, semperque in loco magis patenti, & obvio retinere Tabellam onerum perpetuorum, & temporalium literis perspicuis, & intelligibilibus descriptorum, quorum impedimento, si moraliter, & intra præscriptum, seu breve tempus satisfacere non posse, seu illa dumtaxat, & non ulteriora adimplere posse crede-

dide-

diderint, ſeu credere debuerint, alias Miſſas, ſive perpetuas, ſive temporales, ſive manuales, per ſe, vel per interpoſitas perſonas quoquomodo recipere, ſeu acceptare omninò deſiſtant, ſeu abſtineant, & ulteriùs tali caſu in eadem Tabella ſimiliter exprimant ſeſe, propterea aliis miſſis acceptandis, & celebrandis impares eſse.

Iidemque teneantur pariter in Sacrario duos libros retinere, ac in eorum altero ſin-
20 gula onera perpetua, & temporalia: in altero autem Miſſas manuales, & tam illorum, quàm iſtarum adimplementum, & eleemoſynas diſtinctè diligenter annotare, & annotandas, ſeù annotanda curare ſingulisque annis de ſupradictis adimplementis, eleemoſynis, & oneribus pariter exactam rationem ſuis Superioribus reddere, ac omnes, & ſingulas rationes hujuſmodi in præfatis reſpectivè libris ſimili diſtinctione, & diligentia, tam præfati, à quibus rationes debent reddi, quàm Superiores, quibus reddendæ erunt, deſcribere, ſeu annotare, ſive deſcribendas, vel annotandas reſpectivè curare.

Quibus ſemper ſalvis, debeant ulterius Regulares prædicti, omnes, & qualcumque eleemoſynas tùm manualium, tùm perpetuarum, & temporalium Miſſarum reponere in capſa particulari ſub duabus clavibus; quarum una penes Superiorem localem, alte-
21 ra verò penes alium à Capitulo Conventuali deputandum retineatur, ac de iiſdem eleemoſynis, & celebratione Miſſarum coram Patribus Diſcretis, ſeù Conſiliariis, vel alio ſimili modo nuncupatis ſingulis menſibus diſtrictam rationem exigere, & reſpectivè reddere.

Quòd

Quòd si prædicti, ad quos cura Tabellæ capsæ, & librorum præfatorum respectivè pertinet, seu pertinere debet, suam operam præmissis, ut præfertur, minimè navaverint, & Superiores, tùm Secularium, tùm Regularium Ecclesiarum rationem prædictam non exegerint, seu non invigilaverint, quòd præfati, qui in curam Tabellarum, & librorum incumbunt suo muneri, ut præfer-
20 tur, satisfaciant, in singulis respectivè casibus, Seculares pœnam suspensionis incurrant: Regulares verò voce activa, & passiva, ac gradibus, & officiis, quæ obtinent ipso facto, & absque alia declaratione privati sint, & intelligantur, necnon ad hujusmodi gradus, & officia obtinenda similiter inhabilitentur, & inhabilitati sint, & intelligantur.

Porrò, ne ullo unquam tempore omnia, & singula decreta prædicta in oblivionem, seu desuetudinem abeant, Rectores, Superiores, seu Capitula Ecclesiarum Secularium
23 illa retineant publicè exposita in eorum Sacrario: Superiores verò locales cujuscumque Monasterii, Conventus, ac domus Regularis curare, & efficere teneantur sub pœna privationis officiorum, quæ obtinent, vocisque activæ, & passivæ ipso facto incurrenda, ut in perpetuum sexto quoque mense, idest feria secunda post primam Dominicam Adventus, & feria sexta post octavam Corporis Christi omnes, & singulæ præmissæ tum insertæ, seu confirmatæ, tùm in præsens factę Ordinationes unà cum dictis declarationibus in publica Mensa perlegantur.

Meminerint igitur, & satagant Ordinarii, ut à personis, & in Ecclesiis quomodo

etiam in vim decretorum Concilii Tridentini ſibi ſubjectis, miſſæ ea, qua par eſt fide, & diligentia celebrentur, & cuncta, & ſingula decreta hujuſmodi omnimodæ executioni demandentur, nedùm juſtitiam recurrentibus, ſeu inſtantibus reddentes, ſed ex officio tùm in Viſitationibus, tùm in aliis actibus, & modis, quos expedire, & convenire toties, quoties iudicaverint inquirentes, ne aliquid committatur, pervertatur, differatur, vel ommittatur, quod his omnibus, & ſingulis decretis adverſetur.

Caveant etiam reſpectivè omnes Regulares, tùm Subditi, tùm Superiores quicumque, nedum Locales, ſed etiam Provinciales, & Generales, ne miſſarum celebratio, & omnium decretorum præmiſſorum executio, cum pernicie propriarum animarum, cum præjudicio illarum, quibus miſſæ ſunt applicandæ, & cum magno Chriſti fidelium ſcandalo quoquomodo ommittantur, differantur, negligantur, ſeu pervertantur, alioquin ultrà propriæ conſcientiæ onerationem, pęnam privationis vocis activæ, & paſſivæ, ac graduum, & officiorum, quæ obtinent, necnon inhabilitationis ad hujuſmodi gradus, & officia obtinenda, prorſus incurrant.

Curent propterea præfati Superiores Regulares in omnes, & ſingulos contravenientes debitis pœnis diligenter, & promptè etiam per inquiſitionem animadvertere, & inſuper teneantur omnes, & ſinguli Superiores Locales in Provincialibus Capitulis, ſeu Congregationibus exhibere atteſtationem, ſeu fidem ab omnibus Sacerdotibus Conventus, Monaſterii, ſeu cujuſcumque

domus Regularis ſubſcriptam, & juratam, quòd omnibus, & ſingulis, tùm perpetuis, tùm manualibus Miſſarum oneribus, ſeu obligationibus ad limites, & tenorem præſentium decretorum tempore eorum regiminis fuerit omninò, & integraliter ſatiſfactum, vel deficiente aliqua modica ſatiſfactione, poſſit, etiam hujuſmodi reſiduarii implemento Miſſarum diſtinctè referendarum, intra breve tempus moraliter ſatisfieri, ea adjecta, & omninò adimplenda conditione, quòd antè præfatæ atteſtationis exhibitionem quicumque Superiores Locales prædicti vocem activam, ſeu paſsivam in memoratis Capitulis, ſeu Congregationibus omninò habere non valeant.

Præterea Provinciales, Vicarii, & Viſitatores Provinciarum, ſeu Congregationum debebunt in fine eorum regiminis Superioribus generalibus in forma probante oſtendere, quòd executioni præſentium decretorum ſedulò invigilaverint, & ad eorum tenorem in omnibus, & ſingulis Conventi-
26 bus, ſeu Monaſteriis, vel domibus Regularibus Provinciæ, ſeu Congregationis, de omnibus, & ſingulis oneribus, & obligationibus, ac inſimul ſatisfactionibus Miſſarum exactam, & diligentem rationem exegerint, ac contra delinquentes ad declarationem, & executionem reſpectivè pęnarum in decretis contentarum proceſſerint, & de adimplemento circa ea, quæ in præmiſſis ad ipſos ſpectant legitimè docuerint, aliàs ad vocem activam, & paſsivam in Capitulis Generalibus nullatenus admittuntur.

Cæterum, quia etiam ad quamplures
Archi-

Archiconfraternitates , Confraternitates , Societates , Congregationes , Hospitalia , Altaria, Capellas, Oratoria, & Ecclesias, ac alia loca , & opera pia , quomodolibet nuncupata, quæ cuicumque curæ, seu regimini , aut administrationi , vel directioni laicorum cujuslibet gradus, status, conditionis, & præeminentiæ , etiam speciali , & individuali nota dignorum dumtaxat , vel quorumcumque Ecclesiasticorum , & Laicorum hujusmodi mixtim commendata , annexa, seu quomodocumque commissa , vel attributa sunt , onus, seu cura celebrationis Missarum , sive manualium , sive ad tempus, vel in perpetuum pertinet: Hinc salvis semper iis, quæ in præinsertis decretis continentur omnes, & quicumque hujusmodi Archiconfraternitatum , Societatum , Congregationum, Hospitalium, Altarium, Capellarum , & Oratoriorum , & Ecclesiarum, ac aliorum locorum, & operum piorum Rectores , seu Administratores , vel Directores, & alii hujusmodi Officiales, necnon ii, ad quos Cura Tabellæ, & librorum in præmissis spectat , Tabellam , libros , & hæc decreta respectivè juxtà modos superius expressos , similiter retinere , nec non de oneribus , ac celebrationibus , & eleemosynis dictarum Missarum singulis annis rationem exigere , & respectivè iis, ad quos pertinet , reddere sub pænis arbitrio : & in subsidium excommunicationis teneantur.

Postremò omnibus , & quibuscumque , tam Ecclesiasticis personis cujuscumque Ordinis, Status, gradus, regulæ, Congregationis, Societatis, conditionis, & dignitatis

existant, quàm Laicis quccumqne honore, ac potestate prædictis omnia, & singula præmissa decreta interpretandi, nec non Ecclesiasticis prædictis pęnas in hujusmodi decretis relaxandi, sub quoquo modo circà præmissa dispensandi, omnis, & quæcumque facultas sit penitus interdicta.

Non obstantibus quoad suprascripta omnia, & singula in hujusmodi decretis contenta, Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis in favorem quarumcumque personarum, atque Ordinum tam Mendicantium, quàm non Mendicantium, Militiarum, etiam S. Joannis Hierosolymitani, Congregationum, Societatum, ac cujuslibet alterius Instituti, etiam necessario, & in individuo exprimendi, Ecclesiarum, Monasteriorum, Conventuum, Collegiorum, Capitulorum, Hospitalium, Confraternitatum, & aliorum quorumcumque, tam Secularium, quàm Regularium locorum, nec non illorum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam Mari magno, seu bulla aurea, aut aliàs nuncupatis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiã derogatoriis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisq; efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus decretis, etiã Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, aut aliàs quomodolibet etiam per viam communicationis, seu extensionis concessis, & iteratis vicibus approbatls, & innovatis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis,

eo-

eorumque totis tenoribus, & formis specialis, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, præsentibus pro expressis habens, quibus quoad ea, quæ præsentibus aversantur illis aliàs in suo robore permansuris, Sacr. Congregatio Sanctitatis Suæ auctoritate specialiter, & expresse derogat, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ die 23. Novembris 1697.

Joseph Card. Sacripantes Præfectus.

Ferdinandus Nuptius S. Cong. Secr.

Quocircà, cum Dilectus Filius noster Joseph tituli Sanctæ Mariæ Transpontinæ S. R. E. Presbyter Cardinalis Sacripantes, memoratæ Congregationis Præfectus, præfata decreta Nobis retulerit, Nos considerantes eadem omnia, & singula decreta, ea quæ decet maturitate digesta, & examinata, ac in vim Apostolicæ auctoritatis, eidem Congregationi specialiter, ut præfertur, attributæ peracta, perutilia fore censentes, illaque propterea perpetuò, & inviolabiliter observari, nec non constitutionis nostræ munimine roborare volentes, Motu proprio, non ad cujusdam Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, & matura deliberatione, deque

Apostolicæ potestatis plenitudine præinserta decreta, omniaque, & singula in eis contenta tenore præsentium auctoritate Apostolica confirmamus, & approbamus, illisque inviolabilis, & irrefragabilis Apostolicæ firmitatis robur, & efficaciam adiicimus, quinimò motu, scientia, deliberatione, ac potestatis plenitudine similibus, omnia, & singula in supradictis decretis contenta, denovo statuimus, decernimus, & ordinamus, ac ab omnibus, & quibuscumque, etiam speciali, & individua nota dignis, omninò exactè, & perpetuo servari volumus, sancimus, & mandamus.

Decernentes præsentes literas, cum omnibus, & singulis inibi contentis semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere debere: & ab omnibus, ad quos spectat, & pro tempore quandocumque, & quomodocumque spectabit in omnibus, & per omnia plenissimè, & inviolabiliter observari, sicque, & non aliter per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, quavis auctoritate præeminentia, aut potestate fungentes, & functuros, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac ejusdem S.R.E. Cardinales, etiam de latere Legatos, & Sedis Apostolicæ Nuncios sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate judicari, & definiri debere: Ac irritum, & inane, si secùs super his à quoquam, quavis authoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Non obstantibus omnibus, & singulis, quæ præfata Congregatio, auctoritate per ejusdem

dem recordationis Urbanum Papam VIII. & respectivè per Nos illi specialiter attributa, decrevit non obstare, quæ pariter, & iterum Nos tenore præsentium non obstare decernimus, & mandamus, quibus omnibus quoad ea, quæ præsentibus adversantur, illis, aliàs in suo robore permansuris, etiam harum serie plenissimè, specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Volumus autem, ut præsentes literæ in valuis Ecclesiæ Lateranensis, ac Basilicæ Principis Apostolorum, necnon Cancellariæ Apostolicæ, Curiæque generalis in Monte Citorio, ac in acie Campi Floræ de Urbe, ut moris est, publicentur, & affigantur, sicque publicatæ, & affixæ, omnes, & singulos, quos illæ concernunt perinde arctent, & afficiant, ac si unicuique eorum personaliter intimatæ fuissent.

Pariterque, ut earumdem præsentium transumptis impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Nulli ergo omninò hominum liceat, paginam hanc nostrarum Confirmationis, Approbationis, Statuti, Decretorum, Ordinationis, Voluntatis, Sanctionis, Mandatorum, & Derogationis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo nonagesimo septimo. Decimo Kal. Januar. Pontificatus Nostri Anno septimo.

B. Cardinalis Prodat.

I. F. Card. Albanus.

Visa de Curia I. Ciampinus.

I. Catallus.

Registrata in Secretaria Brevium.

Anno à Nativitate Domini Nostri JESU Christi millesimo sexcentesimo nonagesimo octavo Indictione sexta, die verò tertia Januarii, Pontificatus autem Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri, Domini INNOCENTII Divina Providentia Papæ Duodecimi, Anno Septimo; Supradicta Constitutio affixa, & publicata fuit ad valuas Ecclesiæ S. Joannis Lateranensis, Basilicæ Principis Apostolorum, Curiæ Innocentianæ, Cancellariæ Apostolicæ, in acie Campi Floræ, & in aliis locis solitis, & consuetis Urbis, per me Joannem Baptistam de Cappellis ejusdem Sanctissimi Domini Nostri Papæ Cursorem.

Franciscus Antonius Simoncellus Mag. Curs.

27 Privilegia celebrandi in Altari portatili, Viatico, seù mobili (quod ad hunc effectum transfertur in itinere de uno ad alium locum) Ordinibus Prædicatorum, & Minorum olim con-

concessa, esse revocata à *Trid. sess. 22. in Decreto de Observandis, & Evitandis in celebratione Missæ*; Tradit Miranda *Manual. Prælat. q. 40. art. 9 conclus.* 4. Confectius *Summar. privil. Ord. Medic. tit.* 19 *cap.* 2. Piasec. *prax. Episc. p.* 2. *cap* 3. *art.* 3. Fagnan. *cap. in his de privileg.* Et facit expressè Textus Concilii: -- Nevè patiantur (*scilicet Episcopi*) privatis in domibus, atque omninò extra Ecclesiam, & ad Divinum tantùm cultum dedicata Oratoria, ab iisdem Ordinariis designanda, & visitanda Sanctum hoc Sacrificium à secularibus, & Regularibus quibuscumque peragi; *Et inferiùs:* ipsi pro data sibi à Sacrosancta Synodo potestate, ac etiam ut delegati Sedis Apostolicæ, prohibeant, mandent, corrigant, statuant, atque ad ea inviolatè servanda censuris Ecclesiasticis, aliisque pęnis, quæ illorum arbitrio constituuntur, Fidelem Populum compellant: non obstantibus privilegiis, exemptionibus, appellationibus, ac consuetudinibus quibuscumque. -- Quibus certè sustulit privilegia celebrandi extra Ecclesiam; adeoque in Altari portatili.

28. Etiam si sint clausa in corpore Juris, prout continetur illud præfatis Ordinibus ab Honorio III. *cap. in his*, datum, cum ex adnotatis à Fagnan. *num.* 12. quotiescumque Trident. privilegia revocat, derogatio ad inserta, etiam in corpore Juris, ampliatur: tametsi illa non nominet; Etenim cum Concilium generaliter derogat privilegiis, hujusmodi insertionis expressionem tacet: sic *sess.* 5. *cap.* 2., & *cap.* 15. *sess.* 23. sustulit indulta Regularium, inserta in *Clement. Dudum de Sepul.*, & exigit ad concionandum necessariam benedictionem, seù li-

centiam Episcopi; ejusdemque approbationem, ut secularium confessiones excipiant.
29 Et habetur expressè ex narrativis *Const. Gregorii XIII. Bullarum Cherub. tom. 2.* indulgentis PP. Jesuitis usum Altaris portatilis in locis Missionum, ubi: -- Usum Altaris Viatici Societati Vestræ à fel. recor. Paulo Papa III. concessum, deinde à Concilio Trident. universè sublatum (*Nota*) Vobis &c. -- Et inde subsistere non videtur dictum Roderici *tom. 1. qq. Regul. q. 43. art. 5.* asserentis, posse Regulares celebrare in Altari portatili, si Episcopi non contradixerint: Etenim asserit Concilium privilegia eis data non abrogare; sed solum Episcopis præcipere, ut non obstantibus privilegiis, non patiantur Regulares id exequi; Nam ex allegato Gregorio constat, id esse falsum; adeoque præcipere Episcopis, ut id non permittant, quia privilegia sunt revocata.
30 Nec in Claustro Monasterii possunt in Altari portatili celebrare; nec ad id Episcopi licentiam tribuere; Etenim *Concil. §. Neve patiantur:* Primò prohibet, ne Episcopi permittant, ut Missa celebretur in privatis domibus; Secundò, ne id fieri permittant in locis, quæ sunt omninò extra Oratoria ad Divinum tantùm cultum dedicata; Tertiò præcipit, ut Oratoria priùs designentur, & visitentur ab Ordinario. Et licèt Claustrum non sit domus privata, quia tamen verè non est in Ecclesia, & Altare portatile Oratorium ad Divinum cultum dedicatum appellari non possit; cadit sub prohibitione de non celebrando in locis extra Ecclesiam, & extra Oratoria ad Divinum cultum dedicata.

31 Ve-

31 Verum, cum in Claustro, non super Altari portatili, sed fixo, in Oratorio, Divino cultui dedicato, celebrare voluerint, id eis poterit ab Ordinariis concedi, dummodo locum priùs visitarint, ac ad id aptum, & decentem esse noverint, quod certè est ad formam Concilii. Quidquid alii sentiant.

CAPUT VII.

Officialis quoad Clausuram Monialium.

SUMMARIUM.

1 *Moniales omnes in concernentibus Clausuram Ordinariis subduntur.*
2 *Superioribus Regularium, causa solùm visitationis localis, permittitur ingressus in Clausuram.*
3 *Debent unica die visitationem Clausuræ absolvere.*
4 *Refectionem in Monasterio sumere nequeunt.*
5 *Generalis potest secùm duos Socios assumere: cæteri ipso inferiores unicum.*
6 *Visitatio personalis fit ad Crates.*
7 *Potest Episcopus visitare Moniales sine interventu Regularium: & quando?*
8 *Et ejusdem Vicarius.*
9 *Sententia Roderici, reprobata à S. C. C.*
10 *Sine mandato Episcopi non conceditur ipsius Vicario licentias dare pro ingressu in Clausuram.*
11 *Dubia S.C C. proposita.*
12 *Dubiis Respondetur.*
13 *Casus, & quomodo Monialium Confessariis permittatur ingressus in Clausuram.*

14 *Qua dicatur Ætas matura.*
15 *Sine licentia nullus potest Clausuram ingredi.*
16 *Facultas eas concedendi non competit Regularibus privativè quoad Episcopum.*
17 *Pœna licentiis abutentium, & ingredientium extra casus permissos.*
18 *Locus esorcizandi Energumenam.*
19 *Quid Clausura contineat.*
20 *Quando Monialis Clausuram violet.*
21 *Ex quo in casu parvitas materia desumatur.*
22 *Tectum sub Clausura continetur.*

QUoad Clausuram omnes Moniales indifferenter subiiciuntur Episcopo, etiam illæ, quæ à Regularibus reguntur, prout *Conc. Trid sess.* 25. *de Regul.*, &
1 *Monial. cap.* 5. statuit – Bonifacii VIII. Const. quæ incipit Periculoso renovans Sancta Synodus universis Episcopis sub obtestatione Divini Judicii, & interminatione maledictionis æternæ, præcipit, ut in omnibus Monasteriis, sibi subjectis, ordinaria, in aliis verò Sedis Apostolicæ authoritate, Clausuram Sanctimonialium, ubi violata fuerit, diligenter restitui: & ubi inviolata est, conservari maximè procurent.

Verùm jurisdictio circa Clausuram Monasteriorum Regularibus subjectorum competit Episcopo cumulativè quoad Superiores Regulares, non autem privativè: adeò ut, quæ ad eam spectant, possint Regularium Prælati, quæ opportuna judicaverint, decernere, ex *Sacr. Congr. Conc.* 1608., *ut in lib.*11.*Dec. fol.* 31. Et in una *Fossanen.*31. *Augusti* 1658. *ad sextum* Nicol.Flosc. *verb Clausura num.*12. Ad id exequi debent in terminis à S. Sede eisdem præfixis, & non aliter; quia

quia est certum, quoad eam Regularium Superiorum jurisdictionem per Decreta Apostolica restringi, & limitari, modumque in locali Monasteriorum, & Monialium personali visitatione observandum præscribi; prout Const. fel. Alexan. VII. 10. *Kal. Novembris* 1664. *ex Arte Gandulfi apud* Pignat. *tom. primo conf.* 162. statuitur, ut infra.

§. 1. -- Præsentibus perpetuò valituris sancimus, ut imposterum infra fines Italiæ, & Insularum adjacentium Generalibus, Provincialibus, Abbatibus, & quibuscunque aliis Superioribus Regularibus, quibus alioqui cura, & regimen Monasteriorum Sanctimonialium quovis modo incumbit, in-
2 tra septa eorumdem Monasteriorum, nullatenus ingredi liceat, nisi ex causa visitationis localis, & hoc semel tantùm in Anno; itaut in eo Anno, in quo unus ex memoratis Superioribus visitaverit, alius Superior à visitatione hujusmodi se omninò abstineat. --

§ 2. -- Quod si ob Clausuram, quæ à Sacra Trid. Synodo, etiam in Monasterijs exemptis, curæ, & vigilantiæ Episcopi in primis committitur, aut ob aliam urgengentem, ac necessariam causam oportuerit Superiorem Regularem eodem Anno pluries ingredi septa Monasterii, tunc non aliter ingrediatur, quàm cum præsentia Episcopi Diœcesani, vel alterius personæ Ecclesiasticæ secularis, boni exempli, ac maturæ ætatis, ab ipso Episcopo ad hoc specialiter deputatæ. --

§. 3. -- Visitet autem Superior Regul. in-
3 teriorem Clausuram per se ipsum, non autem per alium, etiam si fuerit legitimè impeditus, quo

quo casu differatur visitatio in aliud tempus,
quo cessaverit impedimentum, & visitatio-
nem celeriter, & unica die, debita tamen
cum diligentia, absolvat, nec ante ortum
Solis, eam incipiat, nec post occasum pro-
trahat. --

4 §. 4. -- Neque ipse Visitator, neque ejus
Socii ullam sumant in Monasterio refectio-
nem. --

§. 5. -- Porrò si visitet Generalis, possit
secum habere duos Socios sui Ordinis: si alius
5 à Generali, unum tantùm, exclusis omni-
bus aliis, etiam ratione officii. --

§. 6. -- Qui quidem Socii assumantur
exemplares, & maturæ ætatis, & in actu
visitationis à Visitatore nunquam separentur,
sed eum aspicere, & ab ipso aspici semper
possint. --

Statuto deinde modo observando à Monia-
libus, visitatione durante, subdit -- visita-
tio verò personalis fiat ad Crates, & omninò
6 extra Clausuram Monasterii, & per ipsum-
met Superiorem dumtaxat, ut suprà dictum
est de visitatione interiori Clausuræ. --

In fine Constitutionis apponuntur contra
Transgressores pœnæ sub istis terminis. -- Si
quis verò prædictorum Regularium aliquid
contra præsentium tenorem facere, vel mo-
liri præsumpserit, aut adimplere neglexerit,
ipso facto pœnam excommunicationis, & pri-
vationis omnium officiorum, quæ obtinet,
ac perpetuæ inhabilitatis ad illa, vel alia im-
posterum obtinenda, vocisque activæ, &
passivæ absque alia declaratione incurrat; &
nihilominus nullis Privilegiis, & exemptio-
nibus tueri se possit, quo minus ab Episcopo
loci, tamquam ad hoc Sedis Apostolicæ de-

legato,

legato, quoties, & quando opus fuerit, corrigi, & puniri valeat. --

7 Quia Episcopis ex tenore Constitutionis,& per Tridentinum est in primis commissum, ut procurent in singulis Monialium Monasteriis, etiam exemptis, inviolatè Clausuram servari, ideò S.C.C. censuit *die* 24. *Septembris* 1612. -- licere Episcopo visitare Monasteria Monialium Regularibus subjectarum, & singulas Moniales absque interventu Regularium alloqui in concernentibus Clausuram -- *lib.*12.*Dec.fol.*111 Et aliàs in una *Recinen*. 1638 *lib.*11.*Dec.fol.*31. *ad septimam censuit*. -- Posse Episcopum ingredi Clausuram saltem duobus honestis, & gravibus Viris comitatum. -- Et in una *Viterbien. die* 26. *Junii* 1627. *censuit* -- Episcopum ad Clausuram custodiendam, etiam in Monasteriis Regularibus subjectis, posse excommunicationis latæ sententiæ pœnam sibi reservatæ imponere circa aperitionem Ostii Clausuræ extra casus indigentiæ, nec non circa accessus, & colloquia cum Monialibus: ac dictam excommunicationem ligare, nedum Regulares accedentes, verum etiam Moniales, si de ipsis mentio fiat: adeout Superior Regularis ab eadem excommunicatione absolvere nequeat. -- Nicol. Lumbrat. *lib.*3. *tit.*1.*nu* 3.

Et nedum per se ipsum, sed etiam per suum Vicarium, potest, imò debet, in respicientibus Clausuram eadem visitare, ut notat Sperel. *decis.* 98. præsertim cum ad id habet Vicarius speciale mandatum; ubi *nu*. 27 testatur se super hoc favorabilem obtinuisse à S C C. resolutionem tenoris, qui sequi-
8 tur: -- S.C. Cardinalium Concilii Tridentini

tini Interpretum ad utrunque dubium respondit, non solùm Episcopo, sed etiam generali eius Vicario, ad hoc speciale mandatum habenti, licere pro Clausuræ visitatione ingredi septa Monasteriorum Monialium Regularibus subjectorum, tametsi nulla rationabilis violatæ Clausuræ suspicio irrepserit, & acriter reprehendit Rodericum, quod hac de re tam audacter loquutus fuerit.

Sententia Roderici *qq.Reg.to.*1 *q.*47.*ar.*10. est, -- Tridentinum eo decreto quinto sessionis 25. non concedere Episcopis licentiam ingrediendi Monasteria Monialium subjecta
19 etiam Regularibus, ut videant, si Clausura est inviolata, sed tantùm concedere, ut postquam sciverint esse violatam, procurent juxta terminos Juris ipsam restitui, & restaurari, monendo Prælatos dictorum Monasteriorum, ut Clausura restauretur: quod si admoniti intra sex menses, hoc emendare neglexerint, tum iidem Episcopi, etiam, ut Legati Sedis Apostolicæ, eorum defectum auctoritate Apostolica possunt supplere. -- Hæc ille ibidem, sed nimis laxo calamo, ideò à Congregatione reprehenditur.

Tale mandatum est in Vicario necessa-
20 rium, ut licentias ingrediendi Monasteria concedere valeat, prout in una *Mediolanen. lib.*2. *Dec. fol.*174. eadem S. C firmavit.

Cæterum in visitatione Monialium Re-
21 gularibus subjectarum sunt ab Ordinariis observandæ Responsiones Sacræ Congreg. Conc. ad dubia, eidem super ea re proposita à P. Francisco de Monelia Min. de Observ. Procuratore Generali.

I. An Episcopus visitaturus Clausuram Monialium Regularibus subjectarum tenea-

tur

tur ante accessum, ejusdem Monialibus præfinire diem, & horam visitationis?

II. An in Ecclesiis earumdem Monialium, non curatis, visitare possit Sanctissimum Sacramentum, Oleum Infirmorum, Confessionalia, Sepulturas, ac Reliquias inibi existentes, & quatenus affirmativè?

III. An in casu resistentiæ Monialium possit Fores Ecclesiæ frangere, Tabernaculum violenter aperire, Ecclesiam interdicere, & Eucharistiæ Sacramentum ad aliam Ecclesiam transferre?

IV. An Episcopo Monasteriorum Clausuram visitare volenti, dictæ Moniales teneantur erigere in Ecclesia exteriori, vel interiori Sedem cum Baldacchino, vel solummodò sufficiat illi stratum præparare in utraque Ecclesia?

V. An Episcopus dictam Clausuram visitaturus præterquam Convisitatores, possit pro suo libito secum ducere intus Monasterium alias personas, sive Ecclesiasticas, sive Seculares, indeterminatè, vel incertè, & præfixo numero?

VI. An Episcopum dictorum Monasteriorum Clausuram visitaturum teneantur Moniales omnes excipere personaliter cum Cruce, & Cantico Benedictus?

VII. An dictæ Moniales teneantur in ipso Clausuræ ingressu adornare stratum, ibique genuflectenti Episcopo, Monialis aliqua porrigere debeat Crucem deosculandam?

VIII. An Episcopus Clausuram ingressus possit pro suo libito convocare dictas Moniales omnes in Choro interiori, aut in alio loco, & ad eas sermonem habere?

IX. An

IX. An absolutè, & indifferenter visitare possit Cellas dictarum Monialium, etiam quòad non pertinentia ad Clausuram.

2 Ad quæ die 19. Januarii 1686. Sacra Cong. S.R.E. Card. Conc. Trid. Interpretum respondit.

Ad I. Negativè.

Ad II. Censuit dandum esse Decretum in Florentina Juris visitandi tenoris infrascripti -- An Archiepiscopus, seu de ejus mandato, Vicarius generalis, possit visitare Sanctissimum Sacramentum, Olea Sacra, Confessionalia, & Sepulturas in Ecclesiis Monialium Regularibus subjectarum? -- die 29. Julii 1684. S.C.C. Resp. negativè, nisi in his, quæ concernunt observantiam Clausuræ, & quatenus non adsit legitima consuetudo in contrarium.

Ad III. Negativè, nisi in casibus specialibus ad Clausuram.

Ad IV. Sufficere præparationem strati.

Ad V. Servandas esse Constitut. Apostolicas -- Greg. XIII. Dubiis, quæ emergunt -- Nos omnem hesitationis materiam tollere, & viam scandali præcidere, ac Sanctimonialium quieti consulere volentes, harum tenore auctoritate Apostolica declaramus, Prælatos omnes, tam seculares, quàm Regulares, quibus cura, & regimen Monasteriorum Monialium quovis modo incumbit, facultate sibi ex officio attributa ingrediendi Monasteria prædicta, ita demum uti posse, si id faciant in casibus necessariis, & à paucis, iisque senioribus, ac Religiosis personis, comitati.

Ad VI. Negativè.

Ad VII. Itidem negativè.

Ad VIII. Posse.

Ad IX Negativè.

Non est in potestate Confessarii Monialium Clausuram, quoties sibi placuerit, ingredi, sed solùm in casibus, pro quibus ei permittitur. *Alex. VII. Constit. superiùs cit. bis*
13 *verbis:* -- Ad hæc Confessor Sanctimonialium, tam ordinarius, quàm extraordinarius minimè ingrediatur septa Monasterii, nisi ad Sacramenta Pœnitentiæ, Eucharistiæ, & Extremæ Unctionis ministranda Monialibus, vel aliis personis infirmis, ibi degentibus, nec non ad commendandam Animam Agonizantium; nec unquam ingrediatur, nisi cum Socio, qui sit probatæ vitæ, & maturæ ætatis, & semper maneat in ea parte Monasterii, qua Confessorem videre, & ab ipso videri possit. --

Semper tamen debet cum Cotta, & Stola ingredi *S.C. 29. Januarii* 1627. Nicol. Flasc. *verb. Clausura num.* 30. Non potest ingredi ad celebrandam Missam, eadem 2. *Januar.* 1601. *ibid. n.*38. in quo corrigendus Lantusca *verb. Clausura num.*8., neque ad benedicenda Sabbato Sancto, vel alio tempore, Monasterium, & Monialium Cellas *S.C.*4. *Septembris* 1596. *ibid nu.*26.

Colligitur, Socium Confessarii, aliosque assumendos à Superioribus Regularibus, tempore visitationis Clausuræ, debere esse ætatis
14 quadraginta annorum, quia hujusmodi præsumitur ætas matura in sensu Constitutionis; sicut aliàs S. C. super statu Regularium (licet ad alium effectum) declaravit id intelligi per ætatem maturam Lantusc. *verb. Conventus sub nu.* 14. *ad* 21.; & pro Sociis Confessariorum Monialium Ordini Min.

de

de Obſ. ſubjectarum ſtatuunt Conſtitutiones generales Sambuc. *cap.* 11. *§.* 17. *n.* 2.

Pro facultate concedendi licentias ingrediendi Clauſuram Monialium Trid. utitur disjunctiva *vel*: -- Ingredi autem intra ſepta Monaſterii nemini liceat cujuſcunque generis ſexus, vel ætatis fuerit ſine Epiſcopi, vel Superioris licentia, in ſcriptis obtenta, ſub excommunicationis pœna ipſo facto incurrenda. -- Ex quibus inferri poteſt ad licitum ingreſſum ſufficere obtinuiſſe illam, vel ab Epiſcopo, vel à Superiore Regulari.

Verùm, ubi conſuetudine legitimè præſcripta introductum eſſet, quod à ſolo Epiſcopo concederentur, vel conjunctim ab Epiſcopo, & Superiore Regulari, eſſe conſuetudinem ſervandam, cenſuit S. C. C. 7. *Julii* 1557. *Theatr. Reg. verb. Clauſura num.* 13., & non eſſe à Superioribus Regularibus petendas in locis, in quibus adeſt conſuetudo, ut ab Epiſcopis tantum concedantur, refert Pignat. *tom & conſul. cit num.* 3. *ſub die* 21. *Maii* 1630. Urbanum VIII. id declaraſſe, ac revocanda dubia, quæ oriri potuiſſent occaſione Decreti ab eadem Sac. Congreg. *ſub die* 13. *Novembr.* 1610. editi, quo decreverat, -- ut deinceps intra hujuſmodi ſepta nemini ingredi, nec alloqui liceat, niſi licentiæ concedendæ in caſibus neceſſariis, quæ Moniales reſpiciant, nedùm à Superioribus Regularibus dictorum Monaſteriorum, ſed etiam à locorum Ordinariis obtentæ fuerint.

Ex quibus liquet facultatem ipſas concedendi non competere Regularibus privativè quoad Epiſcopum; inſpectis etiam privilegiis iiſdem, quoad hæc, aliàs conceſſis,

cum

cum eodem Decreto revocentur per clausulam *non obstantibus*, *&c.*

17 Qui autem ab Episcopo, vel alio Superiore licentiam ingrediendi in casibus necessariis obtinuerint, si præter ipsos, vel quando necessitas cessaverit, ingrediantur, & licentiis abutantur, in excommunicationem Papæ reservatam incurrunt, ex Constitutione *Ubi gratia Gregor. XIII. sub Idibus Junii 1575. Bull Cherub. tom. 2. pag. 393.* ubi: -- Quin etiam sub eisdem pœnis (excommunicationis scilicet Papæ reservatæ Beneficiorum, & Officiorum suorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia, de quibus superiùs) ipso facto incurrendis prohibemus, atque interdicimus omnibus, & quibuscunque personis Ecclesiasticis, & secularibus, ac etiam Ordinum quorumcunque, etiam Mendicantium, Regularibus, ne prætextu licentiarum ab Episcopis, vel Superioribus, quibus illas concedendi in casibus necessariis tantùm ex Decr. Concil. Trident. tribuitur, nè Monasteria ipsa Monialium pro libito, sed necessitatibus urgentibus dumtaxat, ingredi, neve Moniales sub eisdem pœnis illos aliter admittere præsumant.

Ad quæ notat Fagnanus *cap. nuper de sent. excomm. pag 168. num. 17. & aliis*, ingredientes septa Monasteriorum, & non sub prætextu licentiarum, sed propria auctoritate, non incurrere in excommunicationem, ex vi Constitutionis prædictæ, Sedi Apostolicæ reservatam; & ita esse ab eodem Gregorio declaratum testatur, *num. trigesimosexto.*

Tamen, si ingressus propria auctoritate factus

factus sit ad malum finem, casus erit Sanctæ Sedi reservatus juxtà decretum Sac. Congr. Episc. Clem. VIII. jussu editum super absolutione à casibus reservatis sub *die* 16. *Novembris* 1602. de quo superiùs *cap. offic. quoad reservata*.

Si verò non ad malum finem, habet locum pœna excommunicationis per Trid. *loc. cit.*

Etiam Prælatis, aliisque Monasteriorum Monialium curam habentibus, extra casus necessarios, idem Gregorius *Const. dubiis, quæ emergunt* 23. *Septembris* 1581. *Bull Cherub. tom.* 2. *pag.* 393. prohibet ingressum, statuens contra ingredientes, non servata forma in Constitutione præscripta, pęnas prout sequitur: -- quòd si contrafecerint &c. decernimus, qui Pontificalis Dignitatis fuerint, eos pro prima vice, qua contrafecerint, ab ingressu Ecclesiæ interdictos, pro secunda à munere Pontificali, & à divinis suspensos, ac deinceps ipso facto absque ulla declaratione excommunicatos existere: Regulares verò omni officio, ac ministerio privatos excommunicationi similiter subjacere: -- nec ex verbis Constitutionis constat eam Sanctæ Sedi reservasse, ut ibidem *num.* 39. idem notat Fagnanus.

Reservatur tamen Sedi Apostolicæ excommunicatio, quam Moniales, exeuntes extra casus permissos è Monasteriis, omnesque alii concedentes licentiam, comitantes, & recipientes, incurrunt ex Constitut. Pii V. *Decori Kal. Septembris* 1569. *Confectus Coll. Privil. Mend. pag.* 192.

Super quo notetur Decretum Sac. Congr. apud Lezzana. *Summ. qq. Reg. tom.* 3. *v. Clausura num.* 13. -- Monialibus licentiam conce-

cedere exeundi à Clausura, non licet Ordinariis in aliis, quántumvis gravibus, casibus in Constitut. Pii V. non contentis, nisi in casu lepræ, magni incendii, & epidemiæ. -- In aliis propterea est ad Apostolicam Sedem recurrendum.

De Moniali Energumena, sic apud eumdem *num.* 28. Sac. Congreg. disponit: -- Monialis nulla energumena infra Monasterii septa à quocunque Presbytero Sæculari, vel
18 Regulari, etiam Confessario, exorcizetur, sed ad Ecclesiam exteriorem ejusdem Monasterii, obtenta prius à Sac. Congreg. licentia, ea de causa deducatur, vel transferatur.

In casu per Clausuram venit illud spatium,
19 quod intra januam Monasterii continetur, ad quod secularibus est prohibitus ingressus, & extra quod Moniales non possunt egredi, quin leges clausuræ transgrediantur, quod Gregor. XIII. *Const. Deo sacris* apud *Bull. Cherub. tom 2. pag.* 368. §. 6. declaravit his verbis: -- Declaramus præterea nullis Monialibus, etiam Tertiariis, licere habere ostium, per quod ex Monasterio introiri possit ipsam Monialium Ecclesiam exteriorem, in quam secularibus ad Missas, & Divina Officia patere solet accessus, sed omninò muro obstruendum, neque itidem licere Monialibus, etiam Tertiariis, egredi à janua Monasterii, quæ est pro Clausura ipsius Monasterii, etiam ad claudendam aliam ulteriorem januam, qua parte solet aditus secularibus venientibus, vel ad Rotam, vel ad crates, seu loca colloquiis destinata, quæ vulgò Parlatoria vocantur, vel ad pulsandum ipsam januam Clausuræ: quæ loca, cùm saltem pro causis prædictis, patere soleant secularibus, ex-

tra Clausuram censeri debent, etiam quo tempore clausa sunt.

Ex quibus sequitur toties Clausuram vio-
20 lari, quoties ex Monialibus aliqua toto corpore se ponit extra Clausuræ terminum, quia de ipsa verificatur, quod sit egressa contra dispositionem Gregorii, qui utitur verbis: *Nullis liceat egredi*, etiam si egrediatur ad breve tempus, quod per Trident. *sess.25. de Reg. & Mon. cap.5.* expresse interdicitur.

In quo parvitas materiæ, quæ excuset à peccato violatæ Clausuræ, consideratur per Donatum *Prax. Regul. tom.4. tract.4. q.25.*
21 ex parte actus Monialis, perfecti vel imperfecti. Et quia respectu personæ non est actus completus, & perfectus, sed incompletus, extensio brachii, vel pedis extra Clausuram, ideò eo casu Clausura non violatur; sicut violatur, cum Monialis toto corpore extra terminum illius se ponat, licet in Rota, si per eam ad partem exteriorem, ad quam est secularibus liber accessus, se transferat, quamquam ex ipsa non descendat.

An verò Tectum sub Clausura contineatur? affirmativè resolvitur cum Sac. Congr. 1609. *die* 18. *Septembr. Flos. Nicol. verb. Monialis num.35.* quæ absolvi commisit quasdam Moniales, quæ supra Tectum bona fide ascenderunt, cum speciali prohibitione illuc ultra ascendendi, propter quamcunque causam.

C A-

CAPUT VIII.

Officialis quoad Conciones.

SUMMARIUM.

1 *Approbatio, & licentia Superioris est necessaria in Regularibus ad concionandum.*
2 *Peti debet benedictio ab Ordinario.*
3 *Si Episcopus contradicat, nec in propriis Ecclesiis prædicare possunt.*
4 *Omnes unius Conventus suspendere nequit.*
5 *Necessitas benedictionis petendæ, quos casus, & loca comprehendat?*
6 *Cum Episcopus prædicat, Regulares taceant, si ipse velit.*
7 *Possunt prohiberi, ne prædicent, cum prædicatur in Parochiali.*
8 *Ad prædicandum in Ecclesiis, non suorum Ordinum, egent etiam licentia Episcopi.*
9 *Potest Episcopus examinare Regulares prædicaturos in Ecclesiis alienis.*
10 *Ex privilegio Provincialis Minorum possunt concionatores approbare.*
11 *Stipendia cōcionatoribus debētur, & à quibus?*
12 *Regulares non sibi, sed Monasterio, ea acquirunt.*
13 *Fratres de corpore Observantiæ pecunias concionum recipere nequeunt.*
14 *Collatio stipendii pro concionibus non est simoniaca.*
16 *Disposita ab Alexandro VII. pro concionatoribus Monialium, præsertim Urbis.*

NUlli Regularium concionari, etiam in sui Ordinis Ecclesiis conceditur, quin prius per ejusdem Superiores, prævio

F mo-

morum, & scientiæ examine, ad exequendum munus approbetur, & licentiam obtineant, prout in terminis decrevit Trid. *sess.* 5.
1 *cap.* 2. *de ref.* -- Regulares verò cujuscumque Ordinis, nisi à suis Superioribus de vita, moribus, & scientia examinati, & approbati fuerint, ac de eorum licentia, etiam in Ecclesiis suorum Ordinum, prædicare non possint. --

At, id non sufficere, sed ulterius Ordinarii benedictionem esse petendam, subdit, -- cum qua licentia personaliter se coram Episcopis
2 præsentare, & ab eis benedictionem petere teneantur, antequam prædicare incipiant. --

Quòd sub anno 1622. *nonis Februarii Const. Inscrutabili Bull. Cherub. tom.* 3. Gregorius XV. & deinde Clem. X. 10. *Julii* 1670 *Const. Superna magni*, confirmarunt.

Neque est necesse quod petens eam obtineat, ut per hæc ipse Clemens decrevit: -- Regulares, qui in Ecclesiis sui Ordinis prædicare voluerint teneri ab Episcopo Diœcesano benedictionem petere, prædicare tamen posse, quamvis illam non obtinuerit.

Intelligitur tamen, si Episcopus non prohibuerit; quia in casu Pontifex ibidem (sed prius Trid. *sess.* 24 *cap.* 4.) clarè exprimit non licere; -- quod si Episcopus benedictionem,
3 nedum concesserit, sed etiam contradixerit, nec in prædictis quidem Ecclesiis licere Regularibus prædicare. Et statim subdit: Episcopum tamen absque justa, & rationabili causa contradicere non debere. --

Quam non teneri Regularibus significare, cum aliis testatur Antonellus *de regim. Eccles. lib.* 7. *cap.* 13. *sub num* 6.

Et videtur esse juxta tenorem Constitutionis,

nis, in qua §. *& eos*, ſtatuitur Epiſcopum non teneri ſignificare Regularibus cauſas, ob quas, Confeſſarios à ſe ſimpliciter approbatos ad Confeſſiones ſecularium, ab iiſdem audiendis ſuſpendat.

-- Non poſſe tamen Epiſcopum generatim prohibere Regularibus, quin in Eccleſiis ſuorum Ordinum prædicent: Idem Clemens
4 ſubjungit. Propterea ad tempus poteſt in eiſdem officium prædicationis, per aliquos Religioſos exercendum, interdicere, at non pro ſemper, & cum ſingulorum excluſione.

Neceſſitatem benedictionis petendæ ibidem extendit Pontifex, etiam ad alios caſus, & loca his verbis: -- Et hujuſmodi benedictionem teneri, etiam Regulares petere, ſi in quibuſcumque Oratoriis ſui Ordinis ſermonem coram populo, vel in Eccle-
5 ſiis, aut ad crates Monaſteriorum ſanctimonialium eorum juriſdictioni ſubjectarum, licèt clauſis januis, & nullus ſecularis ibi interſit, habere voluerint. --

Unde apparet Pontificem loqui, tam de prædicatione, quæ habeat tractum ſucceſſivum, in qua ſcilicet poſſit aſſignari principium, medium, & finis; ut poteſt in ea ad longum tempus, Quadrageſimæ ſcilicet, Adventus, & per annum; quam de illa, quæ unico abſolvitur actu; ut evenit in Sanctorum feſtis, in quibus ab uno, vel altero habetur ſermo ad populum. Ut in una Vercellen. reſoluit S. Cong. Conc. 31. *Martii* 1643. Pignatel. *tom.* 1. *Conſul.* 268.

Verùm non eſt neceſſe, quod pro ſingulis concionibus quadrageſimæ, & ad aliud longum tempus continuatis, ſingulis diebus peta-

tur benedictio, sed sat est petere in principio, & obtinere. Quod certè est juxta mentem *Trid.sess.5.cap.2.* in illis, *antequam prædicare incipiant*.

Hora, qua, vel ipse Episcopus prædicare, vel ab alio solemniter, & non privatè, concionem audire velit, debent Regulares à concionibus in Ecclesiis propriis cessare; si sic ipse disposuerit, & clarè habetur in Clementina *Dudum de sepult. in 6. lib. 3. tit. 7. §. nos autem &c.* -- Ordinamus, ut dictorum Ordinum (Prædicatorum, scilicet, & Minorum) Fratres in Ecclesiis, & locis eorum, ac in plateis communibus, liberè valeant Clero, & Populo prædicare, ac proponere Verbum Dei: hora illa dumtaxat excepta, in qua locorum Prælati prædicare voluerint, vel coram se facere solemniter prædicari. --

Imò prohibere potest, nè in suis prædicent tempore, quo in Ecclesia Parochiali prædicatur: & hunc esse sensum *Trid. sess.24.cap.4.* constat ex textu: -- Moneat (Episcopus) populum diligenter teneri unumquemque Parochiæ suæ interesse, ubi commodè id fieri potest, ad audiendum Verbum Dei; nullus autem Secularis, sive Regularis (eo tempore) etiam in Ecclesiis suorum Ordinum, contradicente Episcopo, prædicare præsumat. --

-- In Ecclesiis verò (sequitur Trid. *cap. 2. cit.*) quæ suorum Ordinum non sunt, ultrà licentiam suorum Superiorum, etiam Episcopi licentiam habere teneantur; sine qua in ipsis Ecclesiis non suorum Ordinum, nullo modo prædicare possint; ipsam autem licentiam gratis Episcopi concedant. --

Quod

Quod confirmat Greg. X V. *Const. Inscrutabili*.

Non solùm pro Ecclesiis non suis egent licentia, sed etiam si in plateis, aliisque locis prædicare velint, ut habetur in *Trid. sess.* 5. *cap.* 2. & *sess.* 24. *cap.* 4. ubi utitur adverbio *etiam*, quod ampliat præfata decreta ad sensum, ut nulli Regularium liceat prædicare in aliquo loco, quicumque sit, sine benedictione, vel licentia Episcopi, aut Episcopo contradicente; *etiam si* in Ecclesiis proprii Ordinis esset concionaturus. Donat. *Prax. Reg. tom.* 3. *tract.* 6. *quæst.* 19.

Et quia non sumus in iis, quæ spectent ad Ordinem, sed ad jurisdictionem, nomine Episcopi venit quilibet Ordinarius, quamquam Episcopus non sit.

Ab Episcopo facultatem concedente, item examinari possunt, Clem. X. ibidem: -- Posse autem Episcopum licentiam concessurum Regularibus, in Ecclesiis, quæ suorum Or-
9 dinum non sunt, prædicare volentibus, illos quamvis ab Universitatibus, aut Magistratibus laicis nominatos, etiamsi Episcopi antecessores per tempus immemorabile hanc licentiam absque examine concedere consueverint, quoad doctrinam examinare: si ita ipsius arbitrio, quod moderatum, & discretum esse debet, visum fuerit. Et licentiam prædicandi semel iisdem concessam ob rationabiles causas, licèt occultas, prædicationem tamen concernentes, suspendere.

In Ordine Fratrum Minorum ex vi Re-
10 gulæ solus Generalis potest Prædicatores approbare, ex Privilegio tamen Clementis IV. Const. *Virtute conspicuos* §. 6. *Bulla*.

Cherub. tom. 1. conceditur Provincialibus, & Definitoribus in Capitulis Provincialibus congregatis; sub quibus veniunt etiam Congregationes intermediæ, vim Capituli habentes Marcant. *in cap. 9. Regulæ S. Francisci tit unico q.1 Concl.2.*

Quantum ad alimenta, & stipendia Concionatoribus debita *Trid. sess. 24. cap. 4.* per hęc modum præscribit: -- In Ecclesia sua mandat, ut ipse (Episcopus) per se; in aliis au-
11 tem Ecclesiis per Parochos (scilicet prædicent) sive iis impeditis, per alios ab Episcopo, impensis eorum, qui eas præstare, vel tenentur, vel solent, deputandos. --

Tenentur autem, qui Prædicatores nominant, & eligunt, aliique, qui quamquam eundem non eligant, consueverunt tamen eidem stipendia præstare. Si consuetudo non adsit, obligari Parochum de redditibus Beneficii, firmat Sperellus *decis. 70 num 15.*; & si non sufficiant, cogendus est Populus in subsidium, nisi aliundè certi reperiantur redditus, ad id relicti.

Sibi tamen Concionatores, si sint Regula-
12 res, tale stipendium non acquirunt, sed immediatè Monasterio Donat. *Prax. Regul. tom. 1 part. 2. tract. 11. quæst. 3. num. 1.* & in terminis *cap. exiit in sexto lib. 5. de verborum significatione tit. 12. §. ne talium*: -- Monachus res sibi oblatas, concessas, vel donatas Monasterio acquirit. -- *Et Trid. sess. 25 de Regul. & Monial. cap. 2.* -- Nemini igitur Regularium, ait, tam virorum, quàm mulierum liceat bona immobilia, vel mobilia, cujuscumque qualitatis fuerint, etiam quovis modo ab eis acquisita, tamquam propria, aut etiam nomine Conventus possidere, vel

tene-

tenere, sed statim ea Superiori tradantur, & Conventui incorporentur. -- *Vid. Const. Urb. VIII. Nullus Bull. Cherub. pag.* 61. *tom.* 4.

Pro illis de corpore Observantiæ, sive sint Observantes, sive Reformati, Discalceati, & Recollecti (quibus ex Regula, & Constit. Nicolai III. Clem. V. & Innoc. XI. est prohibita quælibet civilis receptio, & contrectatio pecuniæ) Capit. Generale *Tolet.* 1633. *tit. de Prædicatoribus*, cujus statuta olim confirmata fuere ab Urbano VIII. Orb. Seraph. *tom.* 4. *tit. de Prædicatoribus*, sic statuit: -- Prædicatores quicunque eleemosynas Prædicationis prætextu oblatas penitùs non recipiant; nec de illis sub quovis prætextu, vel quæsito colore, disponere,
13 aut quomodolibet tractare præsumant, & audeant, sed, si absoluta Prædicatione, vel ante contigerit fieri à quovis genere Personarum, Prædicatoribus ipsis eleemosynarum oblationem, respondeant; Syndicis Conventuum dumtaxat liberè, & integrè transmittendam, & consignandam fore. Addit contra transgressores pęnas. Quod si constiterit quempiam Prædicatorum per se, aut per alios pecuniam recipere, vel recepisse, proprietatis pęna omninò puniatur, & actibus legitimis per sexennium privetur: quam pęnam etiam Guardiani subeant, si eorum culpa, vel negligentia contrafieri contigerit. -- Quod totum in forma specifica *Const. exponi nobis sub die* 16. *Octobris* 1685. confirmavit Innocentius XI. *Directorium Trium Ordinum Const.* 6. eamdem per extensum referens.

Neque excusatur quis ab onere præstandi

Concionatori, præter alimenta, ſtipendium, ex capite, quod talis conſuetudo, vel pactio de mercede ſit nutritiva peccati, utpote ſimoniaca; quia eſſet verum, quando daretur pro ipſa concione, ut actio ſpiritualis eſt: pro qua certe merces minimè da-
14 tur; ſed confertur dumtaxat pro ſervitio, laboribus extrinſecis per accidens adjunctis, prævìis, vel comitantibus ipſam actionem ſacram; ut eſt, ſe conferre de loco ad locum, locare ſuam libertatem, ac ea ſe privare, ſe obligando ad prædicandum in tali loco, & pro tanto tempore, Quadrageſimæ, Adventus, vel aliò: ad quæ gratis præſtanda quis non obligatur; quæ omnia ſunt quid temporale, & pretio extimabile, adeoque digna mercede, quæ ſine labe ſimoniaca conferri poteſt, ut cum aliis tenet Engell. *Collect. Univ. Jur. Can. lib. 5. tit. 3. §. 3. num. 15.*

Ex quo plures volunt poſſe Concionatorem, quin ſimoniacus cenſeatur, quærere Concionem, in qua pinguiores colligantur eleemoſynæ; qui licèt in caſu ex dictis, à ſimonia, non tamen ab avaritia ſpirituali, excuſatur, cum potius quærenda ſint loca
15 ad Deo fructificandum aptiora, quàm ad ſibi temporalia lucranda. Sperell. *decis. 70. num. 14.*

16 Pro Concionatoribus in Eccleſiis Monialium, præſertim Urbis Alex. VII. *Conſt. Sacroſancti ſub die* 20. *Februari* 1657. *§.* 4. decrevit, ut infra: -- Confeſſores quoque, & Concionatores nihil omninò quovis prætextu à Monialibus accipere poſſint ſub eiſdem pęnis (ibidem ſuperiùs enumeratis) prętẹr duos Julios monetæ prædictæ in pecu-

nia

nia enumerata, si per Institutum regulare licuerit; pro quotidianis eorum alimentis ad tempus servitii præstiti, & non ultrà, Procuratori Conventus respectivè solvendos; sin minus equivalentem vini, frumentique portionem Syndicis consignandam.

CAPUT IX.

Officialis quoad Confessarios Monialium.

SUMMARIUM.

1 *Moniales quolibet Mense Confessionem faciant.*
2 *Confessarii, etiam Esemptarum, ab Ordinario approbandi.*
3 *Non sufficit esse approbatos ad Confessiones Secularium.*
4 *Approbatus pro uno Monasterio, non censentur pro alio.*
5 *Approbatio Confessariis extraordinariis necessaria, & quoties.*
6 *Colloquia prohibita cum Monialibus, & Pœna.*
7 *Prohibitio commorandi propè Monialium Monasteria.*
8 *Modus observandus ab Ordinariis in approbatione Confessorum Monialium.*
9 *Triennium præscribitur Confessariis Ordinariis.*
10 *Quadragesimus Annus est in eis necessarius.*
11 *Confessarii tempore Jubilei debent approbari ab Ordinario.*
12 *Nomine Prelati intelliguntur etiam Episcopi.*

DE rigore precepti obligantis sub mortali, (nisi per propria Monasteriorum statuta, aliter sit provisum,) non tenentur Moniales, nisi ad annuam confessionem, sicut cæteri Fideles; nihilominus Sacrum Conc. Trid. saltem quolibet mense, semel confiteri desiderat, & ideò *sess.* 25. *Reg.*, *& Mon. cap.* 10. sic disponit: -- Attendant diligenter Episcopi, & cæteri
1 Superiores Monasteriorum Sancti-Monialium, ut in Constitutionibus earum, admoneantur sanctimoniales, ut saltem semel singulis mensibus, confessionem peccatorum faciant.

2 Quarum Confessarii debent esse ab Ordinario loci approbati, etiam pro illis, quæ Regularium gubernio subsunt: at pro istis eorumdem præsentatio, & deputatio à Superioribus Regularium fieri debet, ut constare potest ex Constitutione *Inscrutabili* Gregorii XV.: -- Confessores verò, sive Regulares, sive Seculares quomodocumque exempti, tam Ordinarii, quàm extraordinarii ad confessiones Monialium, etiam Regularibus subiectarum, audiendas, nullatenus deputari (scilicet per Regulares) valeant, nisi prius ab Episcopo Diœcesano idonei judicentur, & approbationem, quæ gratis concedatur, obtineant. --

Quod ex Tridentino loc. cit. item liquet: -- Præter Ordinarium autem Confessorem, alius extraordinarius ab Episcopo, & aliis Superioribus bis, aut ter in anno offeratur.

3 Nec sufficit eosdem approbatos esse ad Secularium confessiones, sed est necessaria specifica approbatio pro Monialibus, in termi-

nis

nis Constitutionis *Superna* Clem. X. *alibi cit.* -- Et generaliter (Religiosos scilicet) approbatos ab Episcopo ad personarum Secularium confessiones audiendas, nequaquam censeri approbatos ad audiendas confessiones Monialium, sibi subiectarum, sed egere quoadhoc speciali Episcopi approbatione. --

4 Qua item eget approbatus pro uno, cum non censeatur pro aliis approbatus, quia subdit, -- atque approbatos pro audiendis confessionibus Monialium unius Monasterii, minimè posse audire confessiones Monialium alterius Monasterii.

5 Ubi pro Confessoribus extraordinariis addit: -- itidemque Confessores extraordinarios semel deputatos, atque approbatos ab Episcopo ad Monialium confessiones pro una vice audiendas, haud posse, expleta deputatione, in vim approbationis hujusmodi illarum confessiones audire; sed toties ab Episcopo esse approbandos, quoties casus deputationis contigerit. --

6 Utrique extra actum confessionis sub non levibus pęnis interdicuntur cum Monialibus colloquia, ab Alex. VII. Constitutione *Sacrosancti* 20. *Februarii* 1657., in qua §. 2. ex verbis narrativis constat, aliàs id per Sanctam Sedem fuisse decretum; quod & ipse §. 3. innovat, & confirmat, (& præsertim pro Monialibus Urbis) & §. 4. addit: -- Præterea interdicimus omnibus, & singulis prędictis sub eisdem pariter pęnis, colloquia quæcunque cum Sanctimonialibus prædictorum Monasteriorum (comprehensis etiam Abbatissis, Priorissis, & Officialibus) extra actum confessionum, Concionum, aut visitationum hujusmodi. --

Pæna autem, quam §. 5. in Transgressores apponit, est illa privationis vocis activæ, & passivæ, ac officiorum: reintegratione sibi, & Successoribus Romanis Pontificibus, reservata.

Et Constitutione *Felici* 13. *Kal. Novembris* 1664. plura pro iisdem idem disponit prout sequitur: -- Insuper districtè præcipimus memoratis Superioribus Regularibus, ut infra terminum duorum mensium, à publicatione præsentis Constitutionis computandorum, revocent ad Claustra Confessores, eorumque Socios, Concionatores, & alios quoscumque Regulares apud Monasteria Sanctimonialium, vel assiduè, vel ad tempus
7 quocunque titulo pernoctare solitos, neve permittant eosdem, seù alios Regulares intra, seù prope septa Monasteriorum hujusmodi habitare, vel commorari. -- Et inferiùs præscribit modum observandum, quòad Monasteria existentia extra Civitates, vel Oppida.

Modus autem in Ordinariorum Confessorum approbatione ab Episcopis observandus sequenti epistola Ordinario Catanen. à Sacr. Cong. Episcoporum, & Reg. *sub die* 4. *Maii*
8 1696. directa, continetur, ut infra: *Referito in Sacra Congregatione dall'Eminentissimo d'Adda tutto ciò, che V. S. hà rappresentato in ordine all'approvatione fatta da lei per un sol anno del Confessore ordinario, deputato dal Provinciale della Provincia Osservante di Sicilia per le Monache del Monastero di Santa Chiara d'Adernò di cotesta Diocesi, soggetto all'Ordine de' Minori Osservanti di San Francesco, questi Eminentissimi miei Signori sono stati di senso, ch'Ella, ò ammetta il Confessor deputa-*

to

to à compire il Triennio, ò assolutamente lo rigetti; e che in avvenire debba così osservarsi dal principio dell'approvazione di simili Confessori. Glielo significo, & il Sig. Dio la prosperi.

Triennio dumtaxat à die obtentæ Patentis Confessarii ordinarii durant; eoque elapso, sub pęna suspensionis ab audiendis confessionibus non posse ampliùs in eodem Monasterio per aliud triennium confessiones audire, pluries reperitur à Sac. Cong. dispositum
9 Flosc. Nicol. *verb. Monialis num.* 43. & *verb. Confessarius num.* 36 & pro assumptis de Ordine Min. de Obs. *Const. Sambucanæ cap.* 11. §. 17. *num.* 5. sic disponunt: -- Confessores, & Vicarii Monialium non possunt durare ultra triennium in eodem Conventu, nec denuò institui possunt, nisi triennio vacaverint. -- Et exigunt quadragesimum ætatis annum *numer.* 1. quod extendi etiam debet ad Confessores extra-
10 ordinarios; & pro Reformatis declaravit Sac. Cong. Concil. in una *Casentina sub die 26. Novembris 1689. lib. 39. Decr. fol. 340. à tergo.*

Vigore Jubilei nequeunt Moniales eligere in Confessorem Sacerdotem, ad illarum confessiones audiendas non approbatum, juxta textum Const. Gregorii, & Clementis; præ-
11 sertim etiam, quia non approbatus in specie pro Monialibus, idoneus ad illas non judicatur, sicut approbatus restrictè pro viris, non censetur idoneus pro fęminis.

At dubium potest esse de approbato pro uno Monasterio: an vigore Jubilei possit eligi à Monialibus Monasterii distincti? Et resolvendum est negativè ex verbis Clementis, qui

qui absolutè, & simpliciter statuit, -- approbatos pro audiendis confessiones Monialium unius Monasterii, minimè posse audire Confessiones Monialium alterius Monasterii.

Et in aliis terminis, reperitur dispositum ab Urbano VIII. *Const. In specula 19. Junii 1630. Bull. Cherub. tom. 4. pag.* 165 declarante Bullam Cruciatæ, & cætera indulta Regularibus, & Monialibus non suffragari, quantum ad illum articulum eligendi Confessarium independenter à suis Superioribus Prælatis; Nomine autem Prælati in re ad Confessionem spectante, in casu veniunt, & ipsimet Episcopi; sine quorum licentia nul-
12 lus, etiam Confessarius, aliàs approbatus, excepto actualiter deputato, potest ad Monasterium Monialium accedere. Quæ sententia videtur securior, & quoad praxim communior; adeout, qui sine hujusmodi Ordinarii deputatione id exequi non timeret, præter mortale peccatum, ob gravitatem materiæ, posset ab eodem, uti Sedis Apostolicæ Delegato, tamquam Apostolicarum Constitutionum transgressor, & Episcopalis jurisdictionis perturbator, puniri.

CAPUT X.

Officialis quoad Confraternitates.

SUMMARIUM.

1 *Quid Confraternitas?*

2 *Disposita à Clemente VIII. super Confraternitatum erectionibus.*

3 *Non limitantur erectiones Confraternitatum SS. Sacramenti.*
4 *Possunt Episcopi visitare Confraternitates erectas in Ecclesiis Regularium.*
5 *Super quibus?*
6 *Quibus Casibus Altaria ipsarum?*
7 *Patres Conventuales possunt Confraternitates Cordigerorum ubique locorum erigere.*
8 *Ubi Conventuales non sunt, Observantes.*
9 *Facultas eas erigendi præfatis convenit privativè quoad alios quoscunque.*
10 *Distinctio Confraternitatis Cordigerorum à Tertio Ordine S. Francisci.*
11 *Confraternitates Rosarii erigunt Superiores Generales Ordinis Prædicatorum.*
12 *Constitutio Inncentii XI. erectionibus favorabilis.*

DOmine Confraternitatum (desumpta denominatione à Confratribus, hoc est, à quasi Fratribus simul in
1 pace, & charitate, sub certis legibus, respicientibus divinum cultum, unitis) veniunt Collegia Personarum liberè ad exercitia pietatis exequenda congregatarum.

Quarum, ut una esset apud omnes erectionis, & aggregationis forma, Clemens VIII. sub die 24. *Decembris* 1604. Constitutionem edidit, incip. *Quæcunque à Sede, Bull.Cherub.tom.3.pag* 160.in qua plura,quoad
2 hoc observanda præscribit, quæ summariè hùc transfero.

I. Statuit unicam tantùm Confraternitatem ejusdem Instituti, & generis posse in Ecclesiis locorum, & Regularium institui, & aggregari.

II. Quod

II. Quod id fiat de consensu Ordinarii, & cum litteris testimonialibus ejusmodi.

III. Quod Instituentes, vel Aggregantes Confraternitatem, eidem expressè, & in specie communicent Privilegia, Indulgentias &c. Ordini instituenti, vel aggreganti nominatim concessa, non verò ea, quibus per Privilegium communicationis gaudet.

IV. Quod statuta Confraternitatum examinentur, & approbentur ab Ordinario loci.

V. Quod in aggregandis, & instituendis Confraternitatibus servetur formula ab eodem Pontifice approbata.

VI. Quod Gratiæ, & Indulgentiæ Confraternitati communicatæ, prævia cognitione Ordinarii dumtaxat, promulgentur.

VII. Quod Confraternitas eleemosynas, & alia charitatis subsidia excipiat juxta formam per Ordinarium præscribendam.

VIII. Quod dictæ eleemosynæ pro arbitrio Ordinarii in utilitatem Ecclesię, aliosque pios usus erogentur.

IX. Quod Confessarii Confraternitatum sint ab Ordinario approbati.

X. Quod, si sint Regulares, à propriis etiam Prælatis, approbentur; & absolvant Confratres juxta Privilegia eisdem concessa, dummodo sint in usu, nec Conc. Trident., cæterisque Pontificum Cõstitutionibus adversentur.

XI. Quod Confratres non possint absolvi à casibus.

1 Contentis in literis Bullæ Cænæ.

2 Violationis Immunitatis Ecclesiasticæ.

3 Violationis Clausuræ Monasteriorum Monialium: si ingressus fuerit sine urgenti causa, & absque Superioris licentia, vel cum istius abusu.

4 Inie-

4 Iniectionis manus violentæ in Clericum.

5 Singularis certaminis, ſeu Duelli.

6 Et ab aliis Sedi Apoſtolicæ, & Ordinario loci reſpectivè reſervatis, & pro tempore reſervandis.

7 Nec non à quavis excommunicatione ab homine lata.

8 Neque ſuper irregularitatibus valeant diſpenſari.

XII. Quod literæ erectionis, & aggregationis gratis dentur.

Ultimò apponit pęnas contra tranſgreſſores.

Et quamvis firmet unicam tantùm inſtitui debere: tamen, quantùm ad illam Sanctiſſimi Sacramenti, ſub die 7. Februarii 1607. cum approbatione Pauli V., S. Cong. Indulgentiarum declaravit, prout ſequitur. *Ma nell'iſtituire nuove Confraternità, vogliono le Signorie Illuſtriſſime, che una ſola ſe ne poſſa*
3 *fare in qualunque Città, Terre, ò luogo, eccettuando però la Compagnia del Santiſſimo Sacramento, quale concedono, anzi deſiderano, che ſia eretta in ogni Chieſa Parochiale, non oſtante, che ei ſi trovi eretta prima qualſivoglia altra Confraternità. -- Laurentius de Franchis Contr. inter Epiſc. & Regul. 1.p. num. 231. Lantuſc. verb. Confraternitas n. 9.*

Diſponit Trid. *ſeſſ. 22. c. 8. de reform.* habere Epiſcopos, etiam tamquam Sedis Apoſtolicæ Delegatos, jus viſitandi Confraternita-
4 tes Laicorum, dummodò ſub immediata Regum protectione non ſint: & cum exceptio firmet Regulam in contrarium, ſequitur eorundem viſitationi omnes alias exiſtentes etiam in Eccleſiis Regularium, ſubiici.

Ideò

Ideò possunt, etiam istas in iis, quæ ad bonorum,ac redditu um administrationem spectant visitare; easque ad reddendà computa compellere; & ab iisdem documenta exigere, quæ concludenter probent fuisse Missarum onera, (si quæ sint) & alia pietatis opera, adimpleta. In quo Doctores conveniunt, & plura super hoc edidit Sancta Sedes Decreta.

At dubitatur,an iisdem liceat Capellas, & Altaria Confraternitatum in iisdem Regularium Ecclesiis, & Claustris existentium, visitare?

Aliquibus resolvendum videtur negativè, & inferunt ex ipsomet textu Concilii, tribuentis Ordinariis facultatem visitandi Confraternitates; quæ secundum Doctores a Capellis, & Altaribus distinguuntur: & cum in odiosis non fiat extensio: limitantur ex consequenti ad solas Confraternitates. Præsertim etiam, quia Altaria, & Capellæ sunt, ut supponitur, in locis exemptis, quæ integraliter constituunt; ideò si Ecclesia, & Claustra censentur exempta, idem dicendum de partibus.

Verùm, etsi hæc probent de Capellis, & Altaribus nudè sumptis, aliter tamen de eisdem ex adjunctis circumstantiis est dicendum; Si enim à Fidelium pietate fuerint
6 Confraternitatibus relicta Legata ad effectum, ut annui redditus in ornamentum Capellæ, & Altaris, eorumque reparationem, & subsistentiam per Confratres erogentur, tunc certè iisdem conceditur ea invisere. Quod ex Bulla Clem. *cit.* §.8. est facilè inferre, & videtur expresè decretum à Sacr. Congr. Episc. & Reg. in Epistola *sub die* 14. *Novembr.* 1698. directa Episcopo Giracen., prout

prout sequitur. *Questi Eminentissimi miei Signori m'hanno comandato di significarle, che da questa Sac. Congr. de' Vescovi, e Regolari è stato più volte risoluto, che gli Ordinarii possono visitare le Confraternità de Laici, erette nelle Chiese de' Regolari, e d'altre persone esenti, non solo in quanto à gli beni, & entrate loro, con riveder i conti, mà anche le Cappelle stesse in quanto à quello, che risguarda l'amministrazione, & altri oblighi personali, che spettano alla Compagnia, e Confrascritti à quella, cioè in riconoscere, se l'entrate, & elemosine, che si danno per adornare, e mantenimento della Cappella, per accrescer ivi il culto Divino, e devozione del Popolo, siano spese fedelmente, e con effetto si impiegano ad utilità, & in benefizio della stessa Cappella, e non in altri usi; non toccando però il restante, che spetta alla cura, e total amministrazion de' Frati, e Regolari, che son padroni di tutto il Corpo della Chiesa, dove sono dette Cappelle, e Confraternità, come gli Altari, Imagini, & altre cose materiali affisse, & utensili sacri applicati à quelle, sopra dei quali nè i Vescovi, nè altri Ordinarii hanno da ingerirsi, nè usar alcuna giurisdizione ò sopraintendenza; à segno tale, che non l'è permesso usar alcun atto giurisdizionale nelle sudette Chiese de' Regolari, fuora di quanto s'è detto di sopra. Onde V. S. dovrà governarsi in questa conformità, che tale è sempre stato il senso della S. Congregazione.*

Quomodo autem potest Ordinarius inspicere, an fidelitate sint erogatæ eleemosynæ juxta Testatorum voluntatem, nisi ad ipsa loca accedat, id visurus, & inspecturus? A quibus si præscindas annexis eisdem non

licere

licere; jam liquet: quod aliis verbis, sed non sensu, significat Lezzan. *Summ. qq. Regular. tom. 2. cap. 15. n. 27.*

Confraternitatem Cordigerorum possunt ubique in propriis Ecclesiis erigere Patres Conventuales ex concessione Sixti V. Const. *Ex supernæ dispositionis apud Confect. Coll. Pri-*
7 *vil. Mend. par. 1.* Qui eorundem Archiconfraternitatem in Ecclesia S. P. Francisci Assien. ipse primò instituit: cui ex tunc omnes aliàs Cordigerorum Confraternitates imposterum erigendas, aggregavit.

In locis verò, in quibus, Fratres Min. de Obs., & non ipsi Conventuales, existunt, ab eodem Sixto *Const. Divinæ Charitatis apud*
8 *eundem*, easdem, in suis tantùm Ecclesiis, illis erigere conceditur; quod etiam deinde acceperunt à Paulo V. *Const. Nuper Archiconfraternitati 25. Septembris* 1607. *Lantusc. verb. Confraternitas num 3.* Postremò præfata confirmavit, nuper concessit, & ad partes etiam Indiarum Orientis, & Occidentis extendit Clem. X. *sub die 13. Julii* 1673. *Constit. Dudum fœlicis*, in qua circa medium sic habetur: „ Nos igitur ipsos Franciscum Mariam Procuratorem Generalem, ac Ministrum, & Commissarium Generales specialibus favoribus &c. hujusmodi supplicationibus inclinati, facultatem erigendi, & instituendi Confraternitates Cordigerorum Sancti Francisci utriusque sexus in Ecclesiis Fratrum Minorum ejusdem Sancti Francisci de Observantia à memorato Paulo prædecessore concessam, ut præfertur, expeditasque desuper ipsius Pauli prædecessoris literas prædictas, cum omnibus, & singulis in eis contentis, auctoritate Apostolica,

teno-

tenorem præsentium perpetuò confirmamus, & approbamus, ac innovamus, illisque inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur abiicimus, ac eisdem Ministro, & Commissario Generalibus, eorumve cuilibet, ejusmodi Confraternitates Cordigerorum Sancti Francisci in Ecclesiis eorum Ordinis tantùm, ubicunque, etiam in Indiis, tàm Orientalibus, quàm Occidentalibus, consistentibus, in locis tamen, ubi non sint Ecclesiæ, vel Conventus prædicti Ordinis Minorum S. Francisci Conventualium, erigere, & instituere, illisque omnes, & singulas Indulgentias, & peccatorum remissiones, & pœnitentiarum relaxationes, aliasque gratias spirituales præfatas, servata tamen dictarum Constitutionum Sixti, & Clementis, ac literarum Pauli prædecessorum prædictorum forma, & dispositione, communicare licuisse, & deinceps perpetuis futuris temporibus licere authoritate, & tenore præsentium, declaramus &c. Regestum 22. *Curiæ Cismontanæ Ordinis Min. de Observ. ab anno* 1670. *usque ad* 1674.

Ex quibus potest constare facultatem ejusdem erigendæ Confraternitatis Ordini Minorum competere privativè quoad
9 alios quoscunque, quia idem Sixtus *Const. Ex supernæ* vult Cordam, quam Confratres gerunt, debere priùs esse à Superioribus Ordinis benedictam: imò & cinctam, ac susceptam *Constit. Supernæ charitatis*. Quod per hæc confirmat Paulus V. *Const. cit.* -- Omnibus utriusque sexus Christi Fidelibus, qui in memoriam ejusdem Sancti Francisci Cordam benedictam ab ejusdem Ordinis Superioribus suscipientes prædictam

ctam Archiconfraternitatem de cætero ingredientur.

Formulam in erectione servandam refert *Lantusca verb. Confraternitas.* Quæ ad Confratrum Sepulturam spectant, *Cap. Officialis quoad Sepulturas* videri possunt.

10 Cordigerorum Societatem à Tertio ejusdem S. P. Francisci Ordine, qui *de Pœnitentia* nuncupatur, distinguimus; ne dum, quia iste ab ipsomet S. P. Francisco sub ann. 1221. originem habuit *Orb. Seraph. tom.2. lib.12. c.1. pag. mihi* 785. *num.*2. illam verò, ejusdem Seraphici Patris filius, Sixtus V. *sub ann.* 1585. primò instituit *Confect. loc. cit.*; sed etiam, quia Cordigeri fune, dumtaxat à Superioribus benedicta, cinguntur, & quibusdam solis statutis ab Ordinario, & non aliqua Regula ex illis à S. Sede approbatis, reguntur; cum ex opposito Tertiarii hujusmodi Regula gubernentur; & præter Cordam (quam eis expresse concedunt statuta *cap.*3. à Paulo III. *Const. Ad fructus* 5. *Nonas Julii* 1547. confirmata *Direct. Trium Ord. pag.*28. *num.*16. & alia desumpta ex *Speculo Seraphico, apposita ad cap.*3. *Regulæ Nicolai IV. ibid. pag.*61. & approbata ab *Innoc. XI. Const. Ecclesiæ Catholicæ die* 28. *Junii* 1686 *loco cit. const.* 2. *pag.* 151. utantur etiam habitu distincto, vel saltem amplo scapulari iuxta locorum consuetudinem: & professionem emittant, Lezzan. *loc. cit. par.*2. *ver. Tertiarii cap.* 14. ad quam solummodò debent recipi per habentem à Ministro Gener. facultatem recipiendi ad hunc Tertium statum; ut idem Paulus *c.*2. de quo alibi plura.

11 Confraternitates Sanctissimi Rosarii erigunt, & instituunt Sacri Ordinis Prædicatorum.

torum Magiſtri, vel Vicarii Generales, & per eos deputati Fratres, etiam in ſecularibus Eccleſiis prout Sixtus V. *Conſtitution: Dum ineffabilia ſub* 30. *Januarii* 1586. *Bull. Cherub. tom.* 2. *pag.* 520. ubi ipſe Pontifex confirmat, & innovat privilegia, & Indulgentias à Prædeceſſoribus Pontificibus, Confraternitatibus Roſarii conceſſa.

Cæterùm in erectione, & inſtitutione ſimilium Confraternitatum eſt ſervanda locorum diſtantia per Conſtitutiones Apoſtolicas taxata, & forma Clementis VIII., prout diſponit Innocentius XI. ut infra. -- Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Antoninus Cloché Magiſter Generalis Ordinis Prædicatorum, quod licèt multæ in dicti Ordinis, aliiſque Eccleſiis, ſeu Oratoriis, exiſtant Confraternitates utriuſque ſexus Chriſti Fidelium, ſub titulo Sanctiſſimi Roſarii, quæ ſuas functiones ad inſtar ſimilium Confraternitatum obeunt, multaque pietatis opera exercent, de aliquarum tamen ex illis canonica ab initio Inſtitutione, forma non conſtat &c. Nobis propterea dictus Antoninus humiliter ſupplicari fecit, ut de benignitate Apoſtolica indulgere dignaremur. Nos igitur &c. ipſum Antoninum ſpeciali favore gratiæ proſequi volentes, à quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis &c. omnes, & ſingulas Confraternitates prædictas ſub titulo SS. Roſarii, in quibuſvis locorum poſitas, & exiſtentes, tametſi de earum canonica ab initio Erectione, & Inſtitutione non appareat, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, confirmamus, & validamus, eaſque in ſtatu valido eſſe, & fore decernimus in omnibus &c. ac ſi illas canonicè erectas, & inſtitutas fuiſſe &c.

om-

omnesque, & singulos Juris & facti defectus, qui propter præmissa desuper intervenerunt, supplemus, & sanamus, & quatenus opus sit ipsas Confraternitates omnes, & singulas, servata tamen cæteroquin Constitutionum & Decretorum hujus S. Sedis, præsertim circa distantiam Locorum in Erectione Confraternitatum similis Instituti servandam, emanatorum forma, & dispositione, de novo erigimus & instituimus. Cæterum in Erectione & Institutione similium Confraternitatum de cætero faciendis formam Clementis Prædecessoris adamussim servari volumus &c. alioquin Erectiones hujusmodi nullius sint roboris, & momenti, decernentes easdem præsentes literas semper firmas fore &c. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus &c. Dat. Romæ apud S. Petrum die 15. Junii 1679. Pontificatus Nostri anno 3. —

C A P U T XI.

Officialis quoad Conservatores.

S U M M A R I U M.

1 *Conservatores sunt Judices à Summo Pontifice delegati.*
2 *Eligendi debent esse constituti in dignitate Ecclesiastica, & Judices Electi.*
3 *Differentia inter Delegatum Pontificis, & alterius.*
4 *Canonici Collegiatæ sunt ineligibiles.*
5 *Et Regulares.*
6 *Pœna eligentium conservatores non servatur forma Gregorii XV.*

7 Pos.

7 *Possunt etiam eligi non Judices, & quando?*
8 *In Conservatoribus est necessaria doctrina.*
9 *Electionis testimonium relinquendum penes acta Curiæ Episcopalis.*
10 *Quinquennio durant.*
11 *Jurisdictio Conservatorum.*
12 *De manifestis injuriis judicant, & ab eis defendunt.*
13 *Manifesta quæ sint?*
14 *Quando possint Regulares Judicem à Secularibus Magistratibus petere?*

1 CONservatores sunt particulares Judices à Summo Pontifice delegati, ad quos spectat eos, quibus sunt concessi, à molestiis, & injuriis sibi illatis tueri, & in propriarum rerum, & jurium possessione conservare. Qui, ut notat Pignatel. *to.* 10 *cons.* 96. *n.*8. Regularibus dantur (de quibus loquimur) ad tuendum eorum personas, bona, & jura: sub quibus eorumdem continentur Privilegia, exemptiones, & immunitates; à quo munere *Conservatores Privilegiorum* solent nuncupari.

Horum meminit Tridentin. *sess.* 14. *cap.* 5. modumque in eorum electione servandum, & eligendorum qualitates tradit Gregorius XV. *Constit. Sanctissimus in Christo Pater Bull. Cherub. tom.* 3. *pag.* 392. Ex qua ad hæc necessaria hìc adnotantur.

I. Statuit, & decrevit, ut - Judices Conservatores hujusmodi, sive principales, sive subrogati eligi, nominari, aut deputari non possint, nisi, non solùm habeant qualitates requisitas, & rescriptas in Constitutione similis recordationis Bonifacii Papæ VIII. *etiam Prædecessoris sui, quæ incipit* Statu-

 tum

tum (*cap.* 11. *in sexto de rescriptis lib.* 1. *tit.* 3.) itaut, vel dignitate Ecclesiastica prædicti, vel personatum obtinentes, vel Ecclesiarum Cathedralium Canonici existant, sed etiam in Conciliis Provincialibus, aut Diœcesanis juxta Decretum Concilii prædicti (*scilicet Trid. sess.* 25 *de Reform. c.* 10.) Judices electi, seù designati sint.

Unde colligitur notabilis differentia inter Delegatum Pontificis, & alterius: Pontifex enim, ut notat *Engell. Colleg.* 3. *jur. Can. lib.* 1. *tit* 29 *num.* 11. non solet causas aliis personis delegare, quàm in Dignitate Ecclesiastica constitutis, & Ecclesiarum Cathedralium Canonicis. Et id per Sperellum *decis.* 167. *n.* 16. ob Apostolicæ Sedis decus & dignitatem. Propterea Gregorius ea Constitutione vult in Conservatores non posse eligi, nisi ex illis aliquem: adeò ut electio sit ad eos restricta privativè quoad alios.

4 Etiam si essent Ecclesiæ Collegiatæ Canonici, & eximii Doctores, quia eisdem semper deficerent qualitates necessariæ, juxta Constitutionem Bonifacii VIII. *cap. statutum loco superius cit.* ubi decernitur: -- quod nullis, nisi dignitate præditis, aut personatum obtinentibus, seù Ecclesiarum Cathedralium Canonicis, causæ, authoritate literarum Sedis Apostolicæ, vel Legatorum ejusdem, de cætero committantur.

Et ad id non esse idoneos firmavit S. Congreg. Conc. apud Sperell. *cit. sub n.* 6. Et esse ineligibilem quemlibet Regularem, quamvis dignitate fulgentem, resolvit in terminis S.C. Epis. & Reg. 6. *Septembr.* 1617. Pignat. *tom. & const. cit. num.* 9.

Additur, quod Innocentius X. Constitut.

Cum

Cum sicut accepimus 14. *Maii* 1648. *Bull. Cherub. tom.*4. *pag.*284. *ad* 5. *n.*5. confirmavit Conservatores esse eligendos ad præscriptum Constitutionis Gregorii XV. non obstantibus quibusvis Privilegiis, utpotè reductis ad terminos ipsius Constitutionis.

II. -- Ut qui secus, quam juxta formam superius præscriptum Conservatores hujusmodi cum effectu eligere, nominare, seù
6 deputare, aut electis, nominatis, seù deputatis uti, ausi fuerint, Regulares quidem voce activa, & passiva sint ipso jure privati, adeò ut habilitationem à nemine, præterquam à Romano Pontifice consequi valeant: & prædictorum omnium Conventus, Monasteria, & loca hujusmodi, eorumque personæ, ac bona careant Conservatore ad annum, *ita ut* illorum causæ interea coram locorum Ordinariis dumtaxat cognosci, ac definiri debeant. --

Verùm dicendum dispositionem Pontificis valere in casu, quo in Diœcesi sint Iudices in Provinciali, aut Diœcesana Synodo designati: cum alias in eorum defectu possint, non Iudices, à Regularibus assumi, ut sæpius censuit S. C. C. *Direct. trium Ord. pag* 400. *n.*50. & Cong. Episc & Reg. *die* 4. *Decembr.* 1671. decrevit dandam esse infrascriptam Declarationem, aliàs editam, tenoris qui sequitur: nimirum S. C. *&c.* -- censuit Episcopos quamprimum Diæcesanam Synodum omninò celebrare teneri; & interim in Civitatibus, & Diæcesibus, in quibus nulli Iudices extant in Concilio Provinciali, aut Diæcesano designati, licere Regularibus, servata in reliquis forma Constitutionis fel. rec. Gregorii Papæ XV. hac

de re editæ, Conservatores nominare habentes qualitates à jure requisitas; quorum tamen Conservatorum facultas eo ipso expiret, cum primum hujusmodi Synodus celebrata, in eaque Judices designati, extiterint. --

Quam declarationem à Clemente X. Const. *Inter opera* 18. *Januarii* 1672. confirmari, ibidem legitur *num.*49.

III. -- Ut in Synodis Provincialibus, aut Diœcesanis quamplures personas ex habentibus qualitates in prædicta Constitutione ejusdem Bonifacii Prædecessoris, contentas, & alioquin ad id aptas designari (scilicet Ordinarii procurent: & si aliquem interim ex designatis mori contigerit, substituat Ordinarius loci, cum Consilio Capituli alium in ejus locum, usque ad futuram Provincialem, aut Diæcesanam Synodum. -- Quod prius decreverat Trid. *sess.*25.*c.*10 *de refor.*

Et observandum per ea verba, *& alioquin ad id aptas*, quæ ex Trident. cit. desumuntur, significari in judicibus Synodali-
8 bus præter qualitates ex capite *statutum* necessarias, requiri etiam doctrinam, ut sic causæ ex intentione Tridentini, committantur personis idoneis.

IV. -- Ut electionis, seu assumptionis documentum debeant penes acta Curiæ Ordinariorum exhibere, & dimittere teneantur,
9 adeout, nisi infra præfinitum tempus exhibuerint, ac dimiserint coram Ordinario loci debeant Regulares conveniri. Prout Sac. Congr. ab Innocentio X. deputata, loc. cit. videnda.

Et intelligendum, ad id sub pęna nullitatis actuum teneri, Conservatores à Regu-
laribus

laribus nominatos,& electos,antè exercitium suæ jurisdictionis;prout ead.Congr.ad XIII. firmavit, & idem Innocentius approbavit.

V. -- Ut Conservatores semel legitimè deputati, nisi ex legitima causa à Sede Apostolica, aut locorum Ordinariis, prout iisdem Regularibus,aut aliis supradictis libuerit, approbanda, durante quinquennio à die deputationis, amoveri, aut mutari nullatenus possint, & valeant. Et ultra quinquennium non posse durare, decrevit Trident. *sess*.14. *c*.5. *de Reform.*

VI. -- Ut coram ipsis Conservatoribus Regulares, ac Personæ suprascriptæ conveniri quidem, aut trahi debeant, sed alios convenire, aut trahere non possint;itaut memorati Conservatores, in quibus Regulares, & alii, actores fuerint, prorsus nullam jurisdictionem habeant, sed in iis tantùm, in quibus rei extiterint. --

Nec per hoc Conservatores privantur, quin possint etiam à manifestis injuriis, & violentiis Regulares defendere,dum suis juribus uti,& bonis frui,impedirentur; ac contra eos procedere, qui eorum Privilegia infringunt, ut in terminis firmavit S. C. Conc. *Dum censuit*,illis verbis:-- minimè sublatam fuisse facultatem,quam habent Conservatores defendendi Regulares à manifestis iniuriis, ac violentiis, dummodò observent formam præscriptam in Constitutionibus Innocentii IV.& Bonifacii VIII.relatis -- *c*.1. *& finali de Offic.Deleg.in* 6. *Bull. Cherub. Calcem ad Const. Gregorii XV.*

Et tam Innocentius *cap. Statuimus I.*, quàm Bonifacius, *cap. Hanc Constitutionem* 15. *tit*.14.*lib*.1. *in sexto cit.* volunt, Conser-

vatorum poteſtatem extendi ad defendendos eos, quibus dantur, à manifeſtis injuriis, & violentiis; & Innocentius addit: *nec ad alia, quæ Iudicialem indaginem exigunt, ſuam extendere poſſunt poteſtatem*. Ubi ex annotatione Gloſſæ in caput *ſtatuimus*, ſi injuria non ſit manifeſta, ſed requirat plenam cauſæ cognitionem, Conſervatores nequeunt procedere; niſi in Privilegiis eorum quibus ſunt dati, aliud diceretur, nimirum, quod poſſent cognoſcere de injuriis, & aliis cauſis, etiam ſi requirerent judicialem indaginem, quod obſervavit Confectius *Summar. Privileg. Mendic. cap.8. tit 4.* ex Clementina *ſæpè de verborum ſignificatione lib.5. tit.11. cap.2.*

13 De manifeſtis ergo ſolummodo poſſunt cognoſcere. Et per manifeſta veniunt ea, quæ notoria ſunt, & ita patentia, ut nulla probabili tergiverſatione celari poſſint. In caſu autem, quo offenſa notoria negetur, & ex negatione res ſub dubio exponatur, tunc poterit Conſervator, ex Gloſſa ibidem, probationes de notorietate facti recipere ad videndum, an ſuæ ſint juriſdictionis; & ubi repererit factum notorium, procedat; aliàs deſiſtat, quia non habet poteſtatem defendendi utcumque injuriam, ſed qualificatam notorietate, & in terminis notorietatis recuſari non poteſt Peyerin. *de Privileg. tom.2. ad Conſt.5. Greg. 15. §.7. n.59.* præſertim, ſi pœna fuerit ab jure impoſita. Et in caſu recuſationis, quid ſit agendum, tradit Sperell. *dec.93. n.12* poſſe nimirum recuſatum compellere recuſantes ad eligendos arbitros, coram quibus cauſa recuſationis probetur, & decidatur v.C. *Offic. quoad pœnas Eccl. n.12.*

Tan-

Tandem, restricta Conservatorum jurisdictione ad Civitates, & Diœceses, in quibus fuerint deputati, & apposita dispositione quoad ea, quæ possent inter ipsos, & Ordinarios oriri super competentia jurisdictionis; pœnisque Conservatoribus, qui quovis modo limites suæ jurisdictionis excesserint,
14 statutis, subdit: -- Per hoc tamen non intendit Sanctitas Sua prohibere, quominus Regulares, & alii supradicti, in casibus à jure permissis, petant Judicem non suspectum à Principibus, seu Magistratibus sæcularibus, dum tamen hæc tria copulativè concurrant: videlicet, ut Regulares, & alii prædicti, sint actores, non autem rei: utque agant contra Laicum, non autem contra Ecclesiasticum, vel alias à Jurisdictione seculari exemptum: atque, ut causa, in qua Judex deputatur, fuerit profana, non autem Ecclesiastica, & in ea juxta Sacrorum Canonum dispositionem, Laicus, ut præfertur, eligendus, Judex competens existat.

An autem ad Syndicos Fratrum Minorum de Observantia Conservatorum Jurisdictio extendatur? Resolvendum affirmativè ex Clemente VII. de quo *cap. Officiali, quoad Syndicum*.

CAPUT XII.

Officialis quoad Conventus.

SUMMARIUM.

1 *Monasterium, Conventus, & Cænobium idem significant.*

2 *In nova eorum erectione, observanda Constitutiones* Clementis VIII. *Gregorii XV. Urbani VIII. & Innoc. X.*
3 *Conventus non recipiantur, nisi sint capaces duodecim religiosorum.*
4 *Praxis Sacræ Congreg. Episcoporum in concedendis facultatibus pro erectione.*
5 *Audiendi semper sunt Regulares præexistentes.*
6 *Ex actibus facultativis præjudicium potest inferri.*
7 *Quando vocandi distantes, plusquam per quatuor milliaria?*
8 *Hospitia à Conventibus debent distingui.*
9 *Etiam in translatione Conventus, potest præjudicium inferri.*
10 *Quando Conventus formatus censeatur.*
11 *Excommunicantur fœminæ ingredientes Monasteria Virorum.*
12 *Pœnæ in regulares eas admittentes.*
13 *Tempore Processionum, possunt mulieres Claustra Conventuum ingredi.*
14 *Revocatio* Oraculorum, *de quibus intelligatur.*
15 *Praxis Urbis.*
16 *Pœnæ in Fratres Minores de Observantia admittentes Seculares ad pernoctandum in Conventibus.*
17 *Quos Clericos Seculares Decretum comprehendat.*
18 *Syndici Apostolici non comprehenduntur.*
19 *Septa à quo dicantur.*
20 *Quæ loca sub Clausura contineantur.*
21 *Sacristia quandò?*
22 *Et Grangiæ, Infirmariæ, & Ospitia, & quæ?*
23 *Numerus Religiosorum alendorum in Conventibus non suppressis.*
24 *Gratia restitutionis Conventus suppressi, quando sit nulla?*

25 *An*

25 *An in restitutione suppressi requiratur consensus Cleri, & Regularium.*
26 *Declarationes super subjectione aliquorum Conventuum.*
27 *Ordo quaestuandi inter Conventus.*

1 Quamquam Monasterium, Conventus, & Cenobium, in nomine sint diversa, in re tamen significata conveniunt: cùm ex eis quodlibet quędam loca, & ædificia significet, in quibus ad Deo serviendum Religiosi congregantur, & convivunt.

In his de novo construendis sunt observandæ Constitutiones Clem. VIII. *Quoniam ad instit. Bull. Cherub. to. 3. pag.* 142. statuentis, vocandos, & audiendos esse Regulares, aliosque interesse habentes, existentes in locis, & Civitatibus, in quibus nova sunt ædificanda Monasteria, & Gregorii XV. *Const. cum alias eod pag.* 427. extendentis ad alios existentes in locis per quatuor milliaria distantibus ad effectum, ut consensum præstent, dum eis coni stiterit, ex nova Conventus erectione non esse reportaturos detrimentum: & aliam Urbani VIII. *Incipit Romanus Pontif. pag.* 62. *to.* 4., prohibentis novorum Conventuum erectiones sine expressa Ordinariorum licentia, & non servata forma, contenta in Const. Clem. & Greg. & alteram Innocentii X. *ibid. pag.* 281. *Incipit Instaurandæ*, innovantis Prædecessorum Pontificum literas super erectione novorum Conventuum editas, eisq; addentis, & prohibentis:- §. 5. ne deinceps aliquis Regularium Ordinis Mendicantium, vel non Mendicantium, Congregationis, Societatis, & cujusvis alterius Instituti, etiam Societas

Jesu, in aliqua Civitate, Castro, Villa, seu loco, ad habitandum domos, vel loca, quæcunque de novo recipere, seu Monasteria, Conventus, vel Collegia incipere, vel fundare præsumant, absque Sedis Apostolicæ licentia speciali, plenam, & expressam faciente de prohibitione hujusmodi mentionem, in scriptis, & gratis concedenda, prævia examinatione Congregationis negotiis Episcoporum, & Regularium præpositæ; si secus egerint, eo ipso incurrant pęnas privationis, & inhabilitatis, ut supra, inflictas: & nihilominus receptiones, fundationes, & erectiones sint ipso jure nullæ, & invalidæ: & domus, ac loca ipsa, & personæ in eis degentes omnimodæ jurisdictioni, visitationi, & correctioni Ordinarii loci plenè in omnibus subjaceant.

Examen præfatæ Congregationis eo tendit, ut constet, si alii Regulares ex nova fundatione detrimentum recipiant: aut præjudicium juribus Parochialibus ex eo inferatur: & tandem, ut servetur Decretum S.C. Conc. alias auctoritate Urbani VIII. editum, tenoris qui sequitur: -- Deinceps verò Monasterium, Conventus, Domus, Congregatio, vel societas Religiosorum, seu Regularium nullibi recipiatur, nisi præter alia ad id requisita, in singulis hujusmodi
3 locis duodecim saltem Fratres, aut Monaci, seu Religiosi, degere, & ex redditibus, & consuetis eleemosynis, detractis omnibus ut supra detrahendis, competenter sustentari valeant, ad præscriptum decreti fel. rec. Gregorii XV., hac de re editi; alioquin Monasteria, & loca hujusmodi posthac recipienda, in quibus duodecim Religiosi,

giosi, ut supra, sustentari, atque inhabitare non poterunt, & actu non inhabitaverint, Ordinarii loci visitationi, correctioni, atque omnimodè jurisdictioni subjecta esse intelligantur.

Quod novissimè cum aliis relatis *Capitul. Official. quoad celebrationem Missarum*, ab eadem emanatis, confirmavit, & approbavit, ac ab omnibus exactè, & perpetuò servari voluit, & mandavit Innocentius XII. *Const. Nuper prout loc. cit.*

Præfatorum observantiam Sacra Congr. Episc. & Reg. ad praxim deducit, quippè erigendi novi Conventus unquam facultatem concedit, quin priùs Ordinario loci negotium committat, & sensum ipsius, tam,
4 quoad commodam sustentationem Religiosorum de novo introducendorum in numero duodeno, absque ullo cæterorum præexistentium Regularium præjudicio, quam quoad istorum consensum, ac jurium Parochialium indemnitatem, audiat.

5 Audiendi essent præexistentes Regulares, in casu etiam, quo alii de novo introducendi, essent Clerici Regulares, quia Constitutiones comprehendunt quodcunque Institutum; imò etiam si haberent congruam dotem pro victu, & vestitu Religiosorum, in numero ab Apostolicis Constitutionibus præfixo; quia fortè, eo non obstante, possent antiqui, & præsertim Mendicantes (quibus victum tribuit incerta mendicitas) præjudicium ex eo recipere; si nimirum post consummatam Conventus fabricam administrent Sacramenta, stipendia pro celebrandis Missis recipiant, Defunctos Sepulturæ tradant, & similia. Ex quibus cer-

tè minuitur ad preexiſtentium Regularium Eccleſias fidelium concurſus, & inde ad minus indirectè, ſequitur eleemoſynarum diminutio, & diviſio. Undè quia finis legis, antiquorum nimirum præjudicium, in caſu non abeſſet, etiam tunc, diſpoſitio legis de vocandis intereſſe habentibus ſervanda.

Nec obſtat dicere, quod enumerata ſpectent ad lineam actus facultativi, quatenus eſt in poteſtate cujuslibet pia opera facere, ſepulturam eligere, & pro Miſſis celebrandis eleemoſynas tradere, ubi, & quibus, ve-
6 lit; quippè ad ſummum concluditur ex nova erectione, in caſu, de quo agitur, non fore alios reportaturos præjudicium, conſideratum in ſenſu ſtricto, ut ſcilicet læſionem juſtitiæ importet; ſecus verò, ſi ſumatur pro quocunque damno, ſive qualibet alimentorum, & eleemoſynarum diminutione.

7 Poteſt etiam finis legis habere locum, etiamſi Conventus erigendus ſit in loco, pluſquàm per quatuor milliaria diſtans ab eo, in quo alius prius ædificatus reperitur; maximè ſi huic, loca exiſtentia intra limites diſtantiæ per Gregorium neceſſariæ, non ſufficiant ad ſubminiſtranda victualia, quoad numerum Religioſorum per Apoſtolica decreta expreſſum. Tunc certè vocandi, & audiendi ſunt, exiſtentes, etiam extra allegatam diſtantiam, quia ea diſpoſitione legis, nil aliud ſignificare intenditur, quam occurrere damno, quo cæteri poſſent gravari: unde ſi in diſtantia majori allegata non eſſet præfato proviſum, præſumendum eſt in caſu, eam voluiſſe Pontificem ſub ſua diſpoſitione comprehendere.

Proin-

Proinde S. Cong. Episc. & Reg. in terminis erectionis Conventus in Insula Corsicæ, ob circumstantiam inopiæ Regionis, majorem præfata, unius loci ab altero, per alios Religiosos acquirendo, distantiam exigit, prout sequitur: -- S. Cong. &c. Decrevit &c. ac imposterum in dictæ Corsicæ Insula pro hujusmodi fundationibus, tam ab Observantibus, quàm à Reformatis, & Capuccinis respectivè servandam esse dictam distantiam duodecim milliariorum, mensuræ illarũ partium. -- Quod Clemens X. Const. *Nuper sub die* 20. *Maii* 1673. confirmavit; & refert *sub anno* 1661 in provinciis Burgen., Granaten, & Aragoniæ ad quindecim extendisse. *Reg.* 22. *Cismontanum pag.* 101. *à tergo.*

8 Item sub earumdem Constitutionum dispositione, dubium non debet esse, ea loca venire, quæ aliàs solent dici *Hospitia*; Verum in nullo, præterquam in nomine, à Monasteriis differunt; cùm sicut ista, Ecclesias cùm Campanis habeant, in eis Religiosi habitent, Missarum stipendia recipiant, eleemosynas ostiatim quærant, divina celebrent, & Sacramenta administrent. Ideò quo ad istorum erectionem subintrat causa finalis, in præfatis literis expressa, de evitando nimirum præjudicio præexistentium Regularium; consequenter earumdem litterarum dispositio: juxta satis commune, quod ubi eadem ratio militat legis, ibi ejusdem legis debet dispositio militare; adeòque præscriptarum solemnitatum in hujusmodi erectionibus observantia.

Secus dicendum de Hospitiis in sensu stricto, causa dumtaxat itinerantium, & quæstuantium Religiosorum absque alio præjudicio,

dicio erectis Engell. *Colleg. univers jur. Can. lib. 3. tit. 36. sub num.* 4. & in quibus non administrantur Sacramenta, nec ibi continuò sunt Religiosi permanentes, nisi infirmi, & eis inservientes; nec habent sepulturam, nisi expressè concedatur Nicol. Flosc. *verb. Hospitum num.* 1. ubi plura S. C. decreta citat.

9 Non sic de translatione, & mutatione Conventus de loco non sano, seù minus commodo, ad saniorem, & magis commodum; nedum, quia saepe ex Conventuum vicinitate solent jurgia oriri, aemulationes, & rixae; verùm etiam, quia in translatione Conventus militare potest ratio motiva Constitutionum, quae ex dictis est providere, ne Regularibus praeexistentibus praejudicium inferatur. Quod certè inferretur, quippè ad ipsorum Ecclesias Populi minueretur concursus, & ad eas aliorum frequentius, vel ob amęnitatem, & commoditatem loci, aut aeris salubritatem, confluerer; ex quo utique major, & minor dependet eleemosynarum collectio. Et ideò translatio adeò damnosa, debet per Sedem Apostolicam examinari, de cujus licentia est facienda. Et colligi potest ex verbis Innocentii *de novo recipere, vel incipere, vel fundare*; ubi ponitur dictio, *vel*, quae tamquam alternativa cadit inter diversa, & casus disiungit, Pignatel. *tom.* 10. *Cons.* 32. *num.* 5 consequenter dispositionem Constitutionis extendit, tum ad loca, quae recipiuntur in locis de novo, tùm ad Conventus, qui in locis de novo, ex capite translationis, debent fundari, & Privilegia, quo adhoc aliàs concessa, esse extincta affirmat Donatus *Prax. tom.* 1. *par.* 2 *tract.* 1. *q.* 26. *num.* 10. Ampliatio autem Conventus in eodem

dem

dem loco facienda sub dispositione legis non venit per Engell. *ibid.*

Dum Conventus est in fieri, & ibi solùm aliqui Religiosi pro servitio, & cura fabricæ commorantur, in eum non reperitur Mulieribus interdictus ingressus, Antonell. *de Regim. Eccles. lib. 7. cap. 6. sub num. 22.* benè verò, si Conventus sit formatus, Flos. Nicol. *verb. Claustrum nu. 2.* & formatus censetur, quoad
10 incurrendas pœnas appositas, tam contra ingredientes Mulieres, quàm eas admittentes, si Religiosis, qui in eo sunt de familia, præsit Superior, ut in terminis Sac. Cong. Episc. & Reg. 13. *Septemb.* 1583. decrevit apud Theat. *Reg. verb. Clausura Conventuum sub nu.* 1.

11 Excommunicationem Papæ reservatam in fœminas ingrediẽtes Virorum Monasteria, sub licentiarum prætextu, tulit *Pius V. Const. Regul. personarum Bull. Cher. tom. 2. pag.* 198. *& Greg. XIII. Const. ubi gratiæ ibid pag* 368., & hic extendit etiam ad Monasteriorum Superiores, & Subditos, eisdem hujusmodi ingressum permittentes, & addit privationem officiorum, & inhabilitatem ad ea.

Quam pęnam excommunicationis incurrunt fęminæ ingredientes, etiam propria authoritate; & non licentiarum vigore, ut idem Pius. -- *Decet Romanum Pontificem* per hæc propriam mentem aperuit. Cum aliàs à Nobis emanaverint quædam literæ in simili forma Brevis, sub die 24. Octobris 1566. &c. Apostolica auctoritate tenore presentium dicimus, & declaramus fuisse, & esse mentem, & intentionem nostram, quod dictæ nostræ literæ non solum comprehenderent, & comprehendant mulieres habentes, & habere prætendentes, facultatem,

& Indulta ingrediendi Monasteria, sed etiam omnes, & quascumque mulieres alias, tam in genere, quàm in specie. -- *Confect. collect. privileg. Mendicant. pag.* 182. *Bullar. Cherub. tom.* 2 *pag.* 198.

12 Et cùm Constitutio Pii *Regularium*, in Regulares admittentes eas, sub licentiarum prætextu, pęnas apposuerit, prout sequitur: -- Prohibentes mulieribus quidem prędictas facultates, & licentias prætendentibus, sub excommunicationis latæ sententiæ pęna, à qua non possit, nisi à nobis, aut à Romano Pontifice, qui pro tempore fuerit, absolvi, præterquam in mortis articulo, nedictas Domos, & Monasteria ingredi audeant. Ipsis verò Monasteriorum, & Conventuum, Abbatibus, Præpositis, Prioribus, & aliis Præsidentibus, quocunque nomine vocentur, & eorum Monachis, Canonicis, & Fratribus sive Mendicantibus, sive non Mendicantibus, sub privationis Officiorum, quæ in præsenti obtinent, & inhabilitatis impostérum ad illa, & alia omnia, & suspensionis à Divinis, ipso facto, sine alia declaratione, incurrendis pęnis, ne eas introducere, & admittere præsumant; -- Infertur certè ex terminis ejusdem declarationis, *Decet*, voluisse hujusmodi pœnis subesse Regulares intra Monasterium septa, & Clausuræ limites, admittentes alias quascunque.

Et licèt ex tenore ipsarum Constitutionum Pii constet, pęnam excommunicationis in præfatos Regulares latam non esse, & & solùm ex vi Constitutionis Gregorii innodentur ii, qui eas sub licentiarum prætextu ingredi permitterent (quod certè non obser-

vavit *Lantusca verbo Claustrum num.* 1.) tamen sub excommunicationis pęna Sedi Apostolicæ reservatæ, esse Regularibus interdictum feminas quascunque, etiam sine licentiarum prætextu, in Monasteria recipere, earumque permittere ingressum, patet ex Decreto S.Cong.Ep.& Reg.cit.*nu.*10. Cujus tenor fuit à Card Matthæjo Ord. Min. Protect. transmissus Com. Generali Min: de Obser. & ei significavit, *che i SS. Card. della Congreg. de' Vescovi, e Regolari hanno deciso, e determinato, che dove è il Guardiano, con la Famiglia, etiamdio, che il luogo non sia affatto compito, nè circondato di muri, fossi, ò siepe, ò che si aperto, ivi sia Clausura, sicome hà deciso la fel. mem. di Papa Pio.,* & *entrandovi le Donne siano scommunicate, e li Frati, così Prelati, come sudditi, introducendole, incorrano nella stessa scommunica, riservata al Papa, restando ipso facto privi dell'officio loro,* & *inhabili* in futurum.

Quas pęnas, dicendum non incurri, nec à mulieribus ingredientibus, nec à Regularibus eas intra claustra, tempore processionum, admittentibus; cum enim Pius V. allegata Constitutione: *Decet Romanum* declaraverit, & significaverit se non intellexisse, quod mulieribus præcluderetur, aut præcludatur

13 aditus ad Monasteria, & loca Regularia Congregationis Montis Virginis, ac eorum claustra, quando in eis processiones fiunt, sequitur, habentes communicationis privilegium eodem indulto gaudere.

Quo quidem gaudent Minores de Observantia, quibus Clemens VII. Const. *Dum fructus uberes* 30. *Maii* 1522. *Confect. Coll. Privil. Regul. pag.* 150. concessit -- posse om-

omnibus gratiis, indultis, privilegiis &c. aliis Ordinibus Mendicantium, & non Mendicantium, quomodolibet concessis, & concedendis, uti, frui, & gaudere debere in omnibus, & per omnia, perinde ac si eis concessa specialiter fuissent. --

Imò Cardinalis Cribellum apud Donatum *tom 3 par. 2. tract. 4 quæst. 3.* refert super hoc ejusdem Pii, sibi factum, vivæ vocis Oraculum, quod per extensum ipse Donatus ibidem exhibet; ex quo hìc sequentia notamus: -- Significans nihilominus idem Sanctissimus D.N, eodem vivæ vocis Oraculo Nobis facto, quod propter hoc, & per dictas suas literas non intelligit, quod mulieribus præcludatur aditus accedendi ad Monasteria, & loca Regularia, ac eorum Claustra, quando in eis Missæ, & alia Divina Officia celebrantur, ac quando processiones fiunt, sed liberè concessit, & concedit eisdem omnibus mulieribus facultatem, ut ad illa loca, in quibus pia opera exercentur, cum aliis Catholicis personis accedere, liberè, & licitè possint, & valeant &c. --

14 Nec dicendum Oracula fuisse per Sedem Apostolicam revocata; quia Gregorius XV. *Const. Roman. Pontifex* 2. *Julii* 1622., à sua revocatione excepit ea, facta S.R.E. Cardinalibus; & quamquam Urbanus VIII. Const. *Alias*, *Bull. Cherub. tom.* 4. *pag.* 181. extendat præfatam Gregorii ad ea, etiam ipsis Cardinalibus facta, idem tamen Const. *Alias, felicis ibidem pag* 205. declarat: Oracula Officialibus Papæ facta adhuc vivere, prout sequitur -- Motu proprio, certaque scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, Officiales, seu

Mini-

Ministros prædictos, quibus, aliàs ante emanatas prædictas Constitutiones, ex officiorum suorum auctoritate, & prærogativa de Oraculo, per eos à Romanis Pontificibus pro tempore existentibus, habito, fides haberi solebat: quoad ea, quæ ut præfertur, ad cujuslibet eorum officiorum, seu munus, quo funguntur, pertinent, in literis, etiam nostris prædictis, super revocatione Oraculorum hujusmodi emanatis, minimè comprehensos fuisse, nec esse, nec comprehendi debere declaramus, & decernimus; & ad abundantiorem cautelam eosdem Officiales, seu Ministros adversus easdem Constitutiones, quatenus opus sit, restituimus, & plenariè reintegramus in omnibus, & per omnia, perinde ac si, quoad illos, prædictæ Constitutiones non emanassent.

Cardinalis autem Alexander Cribellus erat tunc Officialis Domini Papæ; quod, quando aliundè non constaret, satis liquet ex clausulis illis: — Datum Romæ in Palatio Apostolico in Ædibus nostræ solitæ residentiæ sub anno à Nativitate Domini 1568., indictione 11. die verò 28. mensis Januarii, Pontificatus prælibati SS. D.N. Pii V. anno 3.

Unde inferendum decretum relatum à Lantusca verb. *Claustrum num.* 2. exigens expressam licentiam Sedis Apostolicæ, quòd fęminæ licitè possint comitari processiones per claustra Regularium, posse, tamquam subreptitium, nullius valoris censeri; quia petitio exhibita ab Episcopo Oriolen. Sacræ Congregationi Rituum nullum verbum facit, aut de declaratione Pii V. *Const. Decret.*, aut de nova concessione facta Mulieribus vivæ vocis Oraculo per præfatum Emi-

nen-

nentissimum Cribellum relato.

15 Additur praxis communis, & præsertim Urbis, cui nullum adversari constat Donat. *tom.* 1. *part.* 2. *tract.* 4. *quæst.* 19. Quamvis sit certum præfatum Privilegium, quoad ingressum Mulierum in claustra Regularium, non esse in usu, nisi pro tempore, quo processiones fiunt.

Secularibus non est ad eorum claustra aditus absolutè interdictus: verùm quibusdam eos recipere, & admittere in certis circumstantiis, prohibetur. Et sub *die* 1. *Decembris* 1679. *S. Cong. Ep. & Reg.* illis Minorum de Observantia injunxit, ejusque dispositio reperitur confirmata à san. mem. Innoc. XI. *die* 20. *Septembris* 1685. *Director. trium Ord. Const.* 8. *pag.* 239. prout sequitur. -- Emanavit aliàs, & infra, decretum tenoris, qui sequitur: Videlicet, S. Cong. &c. Religiosæ quieti, & tranquillitati Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia benignè consulens, injungendum censuit, prout præsentis decreti tenore injungit omnibus, & singulis dicti Ordinis Superioribus, Provincialibus, Lo-
16 calibus, eorumque subditis, sub pena privationis officiorum Ordinis, immediatè incurrenda, nè ullo unquam tempore, quovis prætextu, vel quæsito colore, permittant, aut consentiant seculares quoscumque ingredi septa suorum Conventuum, deferendo per silvas, hortos, & prata sclopos ad venandum, sive alia armorum genera, vel illa apud Fratres, tam Superiores, quàm subditos deponere, pariterque ludere quomodolibet per claustra, aliaque loca publica, vel privata ipsorum Conventuum, & convivere, ac pernoctare in eis ultrà triduum, tantùm piæ hospi-

hospitalitatis titulo; & sic servari mandat; non obstantibus &c. Decernentes easdem præsentes literas semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab illis, ad quos spectat, & pro tempore spectabit inviolabiliter servari &c. Non obstantibus &c.

17 Sub qua legis dispositione comprehenduntur etiam Clerici, nisi sint bonæ vitæ, ut *sub die* 10. *Maii* 1680. eadem S. C in terminis firmavit, ut infra -- S.C. &c. Referente Eminentissimo Casanate censuit suprascriptam prohibitionem extendendam esse, etiam ad Clericos, exceptis tamen Clericis, qui exemplarem vitam ducunt.

18 Non verò Syndici Apostolici Conventuum præfatorum Fratrum, ex ejusdem ibidem S. Congregationis responso ad dubium, eidem super ea re per Patrem Fratrem Joannem Baptistam ab Atina, Procurat. Generalem Ordinis propositum, *An scilicet dicti Syndici comprehenderentur in Decreto emanato die* 1. *Decemb*. 1679.? quæ respondit infra. -- S.C. &c. audito Patre Ministro Generali Ordinis, & attentis narratis, censuit, ac declaravit præfatos Syndicos Apostolicos Conventuum ejusdem Ordinis, non comprehendi in enunciato Decreto. Romæ 4. Decembris 1669. -- G Card. Carpineus -- Joseph Emygdius Ferrus Pro-Secretarius --

19 Apponitur in Decreto substantivum *septa*, quod ex adnotatione Glossæ in Clementina *Ne in Agro v. septa de statu Monachorum lib.* 3. *tit.* 10. *à sepio sepis* dicitur, & Clausuram significat, ut sit certum Eminentissimos Patres sub eo Decreto voluisse compre-

prehen-

prehendere quicquid ad Clausuram spectat.
20 Cujus nomine veniunt loca illa intra septa Monasterii contenta, iisdem muris cincta; sive sint Horti, Sylvæ, & Prata, vel alia Lezz. *Sum.q Reg.tom.3.verb. Clausura num.3.* ex quibus nulli, quin ut Apostata puniendus existat, absque Superioris licentia exire permittitur.

Quod satis constat ex Decreto Clementis VIII., edito super casuum reservatione, ab omnibus Regularium Superioribus observando; quorum secundus est; -- Apostasia à Religione, sive habitu dimisso, sive retento, quando eo pervenerit, ut extra septa Monasterii, seu Conventus fiat egressio -- *Bull. Cherub. tom 3.*

21 Sub Clausura continentur Sacristiæ, ad quas duplici porta, altera in Claustro, alia in Ecclesia, existente, patet aditus: & censetur pars Monasterii, ut notavit Bonacina *tom. 1. de Clausura q.5 punct. 1. pag mihi 656. sub num. 4.* Secus de illis Ecclesiæ conjunctis, unico solùm pariete divisis, qui non ponitur ad eas ab Ecclesia separandas, sed ad ibi reposita custodienda: & ad quas per Ecclesiam dumtaxat patet accessus; quia sic censentur pars Ecclesiæ, & ejusdem, & non Conventus officina. Donat. *tract.4.tom.1.q.* 12. Nisi aliter per Superiores Regulares disponatur; ad quos, ut Judices ordinarios Religiosorum, spectat Clausuræ terminos designare. *Ibid.* Lezzan. *Confess. Summ. Privil. Mendicant. tit.21.cap.8.*

22 Item Granciæ, Infirmariæ, & Hospitia, quamquam à Conventibus distantia; dummodo in eis sit Ecclesia cum Campanis, & Divina celebrentur Officia; secus si sint lo-

ca purè fecularia, & ad Divinum cultum non destinata; Donat. *ibid. tract.* 3 *q.* 8. Et domum, in qua unus, vel duo Regulares tantum commorantur, non gaudere privilegio Conventus firmavit *Inn. X. Const. Cum sicut Bullar. Cherub. tom.* 4 *pag.* 285. *ad* 15.

23 Conventus non suppresi, in quibus sex saltem Religiosi (quorum ad minus quatuor debent esse Sacerdotes maturæ ætatis) non aluntur, correctioni, visitationi, & omnimodæ jurisdictioni Ordinarii loci subduntur ad formam Decreti Innocentii X. ut *in parvis apud* Lantusc. *verb. Conventus nu.* 14.

24 Ubi, nulla item declaratur gratia restitutionis, & concessionis, si in prius suppresso, & nuper posteà Religioni restituto, enunciatus Religiosorum numerus re ipsa non sit.

25 Cum Conventus suppresi, iterùm restituuntur Religioni, cujus prius fuerant, non videtur necessarius novus consensus vel Cleri, vel Religiosorum, si qui in eodem loco ante suppressionem præexistebant, cùm in prima eorum fundatione illum exhibuerint, & non simus in casu acquirendi novum jus, sed antiquum exercitè possidendi.

Limitarem, nisi Religiosi præexistentes concludenter ex restitutione probarent, sibi præjudicium inferri; adeò ut nec in proprio, nec in Monasterio restituto posset, aut ex redditibus, aut ex eleemosynis numerus Religiosorum, per Constitutiones Apostolicas requisitus, commodè sustentari. In casu enim subsisterent motiva jam factæ suppressionis.

In concessione Conventus suppresi, diversæ Religioni facienda, non est dubium

id

id exigi; & si præexistentes Regulares contradicant, esse denegandam, est certum, ut videri potest apud Supplem. *Lantus. verb. Hospitium ex S.C. Ep. & Reg. 26. Martii 1677.*

26 Declarationes editas à S.C. super statu Regularium, & ab Alex. VII. approbatas super nonnullorum Conventuum subjectione jurisdictioni Ordinarii, refert Lant. *verb. Conventus num. 15.*

27 Ubi plures Religiosorum Conventus in eodem districtu reperiuntur, in colligendis per quæstuationes eleemosynis, ordo antiquitatis, & fundationis servatur; & ubi in diversis sint, prohibetur ad quæstuandum egredi suos districtus: prout dispofuit *S.C. Episc. & Regul. 22. Junii 1674.* ad instantiam Ministri Provinciæ Observantis Corsicæ contra Capuccinos ejusdem Insulæ. S.C. &c. -- referente Eminentiss. Sancta-Crucio declaravit, atque decrevit, ne imposterum præfatorum Ordinum Conventus proprios suos districtus ad quæstuandum egrediantur, sed intra suos limites se contineant, ut ab his, quibus inserviunt, sustentari faciliùs possint. Nec non, ut ubi plures inveniuntur Conventus in eodem districtu, inter eosdem ratio antiquitatis, & fundationis rationabiliter habeatur. Sicque omninò servare mandavit.

CA-

CAPUT XIII.

Officialis quoad delicta.

SUMMARIUM.

1 *Regularis degens, & delinquens in Monasterio à Superiore Regulari punitur.*
2 *Constitutio Pauli V. quoad causas civiles.*
3 *Quando conveniendus coram Ordinario?*
4 *In casu notorii delicti servatur Decretum Tridentini.*
5 *Constitutio Clementis VIII. plura praescribentis.*
6 *Quando Regularis ad carceres Episcopales duci possit?*
7 *Episcopus de delicto informationem capit absque mora.*
8 *Dictio statim moraliter intelligenda.*
9 *Quid de Regulari intra Ecclesiam delinquente?*
10 *An de punitione sit Episcopus docendus?*
11 *Quid de Regulari extra Claustra degente, & delinquente?*
12 *Licentia Superioris liberat ab Apostasia.*
13 *Vagi ab Episcopo puniri possunt.*
14 *Quando Regularis Parochus?*
15 *Quando Novitii?*
16 *Regulares, in concernentibus Fidem Catholicam, subsunt Sancto Officio.*
17 *Contra praedicantes haereses Ordinarii procedit.*
18 *Alloquentes Moniales sine licentia puniuntur.*

1 EXamen capitis eo tendit, ut de competenti Delinquentium Regularium Judice, & Foro, quid S. Sedes decre-

 verit,

verit, & firment Doctores, constet;

I. Et sciendum quoad Regularem in Claustris degentem, si intra Monasterii septa deliquerit Innocentium IV. *Capite volentes de Priv. in 6. lib. 5. tit. 7. verb. Dummodo* statuisse, non posse coram Ordinariis conveniri; adeoque neque ab iisdem puniri, sed ejusdem punitio Superiori Monasterii relinquitur Sperel. *dec.* 38. *nu.* 11.

2 In causis civilibus attendenda est *Constitutio Religiosorum Pauli V. Bull. Cherub. tom. 3. pag.* 222. quæ, cum sit ad praxim Regularibus utilis, hic transcripta exhibetur: Religiosorum, & infra.

§. 1. -- Cum itaque nomine Dilecti filii Basilii Procuratoris Generalis Ordinis Fratrum Carmelitarum in Cong. Ven. Fratrum nostrorum S R. E. Cardinalium Conc. Trid. Interpretum expositum fuerit, in Hispaniarum Regnis quosdam Ordinarios locorum contendere Religiosos intra Claustra degentes, coram ipsis Ordinariis conveniri debere in causis civilibus, *Capite volentes de Privilegiis in* 6. comprehensis; propter illius innovationem à *Conc. Trid. factam sess. 7. cap.* 14., quo præfatos Religiosos, eorum Privilegiis abrogatis, defendunt comprehendi. --

§. 2. -- Præterea eosdem locorum Ordinarios pariter contendere eosdem Religiosos intra Claustra degentes in prima instantia coram ipsis conveniri debere, -- ex Decreto ejusdem *Conc. Trid. sess.* 24. *cap.* 20. *de Refor.*

§. 3. -- Cum ab eodem Basilio, Procuratore Generali in eadem Cong. supplicatum fuerit, ut super utraque re responsa daret; ab eadem verò Congregatione fuerit responsum: Neque Constitutione in generali Concilio

Lugdu-

Lugdunensi edita, quæ incipit *volentes:* neque Decreta *Conc. Trid sess.* 14. *cap.* 7. comprehendi Regulares; ideoque eos juxta eorum Privilegia coram suis Superioribus, vel Conservatoribus esse conveniendos: --

§. 4. -- Nec non Decretum ejusdem *Conc. Trid. loco dicto cap.* 20. *sess.* 24. ad Regulares non pertinere, nec eorum Conservatorias minuere, nec, quoad primam illarum instantiam, aliquid novi inducere; ipseque Basilius &c. --

§. 5. -- Nos illius supplicationibus hujusmodi inclinati, omnibus, & singulis locorum Ordinariis in virtute S. Obedientiæ, per præsentes, districtè præcipiendo, mandamus, nè Fratres, & Religiosos dicti Ordinis contrà dispositionem, & declarationem prædictarum perturbare, vel inquietare quoquomodo audeant, vel presumant. Nõ obstantibus &c. --

3 Unde in illis coram propriis Conservatoribus sunt conveniendi; dummodo ipsos juxta Constitutionum Apostolicarum præscriptum nominaverint; aliàs coram Ordinariis: ut in terminis S. Congregatio ab Innocentio X. præposita controversiis inter Episcopum Angelopolitanum, & PP. Societatis in responsione ad sextum, quo præfatus Episcopus petiit -- an Regulares prędicti gravati ęre alieno, vel ad ratiocinia, vel testamentorum executores, possint conveniri coram Ordinario, si Conservatores non nominaverint intra tempus habile ab Ordinario præscriptum? *& Congregatio respondit:* Regulares in causis præfatis coram Ordinario loci esse conveniendos, si ad præscriptum Constitutionis S. M. Gregor. XV. Conservatores non elegerint: -- *vid. C. off. quoad Conservatores*.

4 II. In casu notorii delicti, à Regulari intra Claustra degente, extra Claustra verò commissi, observanda est dispositio *Trid sess.* 25 *cap.* 14. *de Regul.* statuentis, ut infra: - Regularis non subditus Episcopo, qui intra Claustra Monasterii degit, & extra ea ita notoriè deliquerit, ut Populo scandalo sit, Episcopo instante à suo Superiore intra tempus ab Episcopo præfigendum, severè puniatur, ac de punitione Episcopum certiorem faciat; sin minùs à suo Superiore officio privetur, & delinquens ab Episcopo puniri possit. -

Ad cujus Decreti observantiam emanavit Constitutio Clem. VIII. incipit *Suscepti muneris &c. Bull. Cherub. tom.* 3. in qua propè medium Pontifex subdit.

5 §. 1. - Motu proprio, & ex certa scientia, nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetuò valitura Constitutione, omnibus, & singulis cujuscunque Ordinis, & Instituti Regularium, etiam Mendicantium, Superioribus, in virtute S. Obedientiæ, & sub indignationis nostræ, ac privationis dignitatum, & officiorum per eos obtentorum, eo ipso incurrendis pœnis, præcipimus, & mandamus, ut juxta prædictum Decretum quilibet ipsorum, Regularem non subditum Episcopo, intra Claustru degentem, & extra ea ita notoriè delinquentem, ut Populo scandalo sit, Episcopo instante infra tempus ab Episcopo præfigendũ, severè puniat, ac deumpunitione Episcopum certiorem faciat, & aliàs Decretum ipsum in omnibus, & per omnia exequatur. -

§. 2. -- Cæterum, si Superior in Regularem

rem delinquentem non animadverterit, quinimo, si illum impunitum ad alia suorum Ordinum loca extra Diœcesim, ut præfertur, transmiserit, volumus, & simili motu, atque authoritate decernimus, ut Superior, instante Episcopo, intra terminum ab Episcopo præfigendum, & sub eisdem indignationis nostræ, ac privationis dignitatum, & officiorum obtentorum, necnon & sub inhabilitatis ad illa, & alia imposterum obtinenda; ac ulteriùs privationis activæ, & passivæ vocis, ad quas à nemine, præter quam à Nobis, & Romano Pontifice pro tempore existenti restitui possit; ipso facto similiter incurrendis pœnis, ipsum Regularem delinquentem à loco, ad quem transmissus fuit, revocare, & in quo deliquit constituere, seu sistere teneatur. --

§. 3. -- Quod si hoc etiam facere prætermiserit, per præsentes similiter statuimus, ut Ordinarius loci, ad quem Regularis delinquens transmissus fuerit, super præmissis ab ipso Ordinario loci, in quo deliquit, similiter requisitus, vel aliàs de illius delicto informatus, ut præfertur, tamquam Sedis Apostolicæ Delegatus, prædictum Concilii Decretum omninò exequi, & in Regularem delinquentem severè animadvertere possit, & debeat &c. Non obstantibus &c.

6 Regularem in delicto comprehensum, ubi timetur de fuga, posse ad carceres Episcopales duci, decrevit *Trid. sess. 25 cap. 6. de Refor.*; & de quolibet in casibus ab jure permissis firmant *Doctores* Antonell. *de Regimen. Eccles. lib. 7. cap. 18. num. 3.* Sperell. *decis. cit. nu. 13.* Piasecus *Prax. Epis. part. 2. cap. 3. art. 6. sub num. 23.* Nec alia ratione, nisi, vel, ut Episcopus,

pus, qui ex Decreto Concilii poteſt, & ex Conſtitutione Clementis debet, in defectum Superiorum, delinquentem punire, de qualitate delicti, ſaltem Summariè, informetur, ut ſecundum jura in caſu animadverſionis,per ipſum in delinquentem exequendæ, procedere valeat: vel, ut eam ad Superiorem cum præfixione competentis termini ad puniendum, tranſmittat; ex diſpoſitione *S.Congr. per Barboſam relata, apud* Donat.*prax.Reg tom.* 1 *part.*2.*tract.* 13. *q.* 54.*num.* 11.; quæ ad dubium: -- an Epiſcopus ſtatim habita notitia delictorum poſſit capere informationem, & illam ad Superiorem delinquentis remittere, ut nequeat de illo delicto ignorantiam præſumere? *Reſpondit* Poſſe. --

7 Informatio abſque mora eſt ſumenda, & quamprimùm detentus, in Monaſterio cuſtodiendus, etiam nemine inſtante, remitti debet Ex proviſione *S.C. apud* Donat. *num* 7. dubium ſibi propoſitum, tenoris ſequentis: -- Quando Regularis extra Clauſtra notoriè delinquit, an detinendus ſit in carceribus ab Epiſcopo, donec Proceſſus in Curia Epiſcopali conficiatur; eoque compilato inſtante Superiore, remittendus ſit ad Superiorem, unà cum his probationibus, quæ habentur? *Sacra Congregatio reſpondit*: Statim remittendum eſſe, etiam poſito, quod Superior nullam inſtantiam faceret. --

8 Ubi, dictio *ſtatim*, non eſt phyſicè, ſed moraliter intelligenda, quæ, ut obſervat Sperellus ibidem, cum refertur ad actum exequtivum; temporis intervallum ſignificat; propterea Piaſec. *loco allegato num.* 24. Tempus remiſſionis reſtringit ad viginti horas;

ras; & ipse Sperellus cum communi Doctorum, ad duos dies limitat. Et diutiùs per Piasecum, aliosque apud Antonell. *num.* 4. detinens Regularem, non suspectum de fuga, vel in casu à jure non permisso, in excommunicationem incidit, ex adnotatione *Glossæ in Clementina Frequens*, *de excess. Prælat. verb. Capiunt lib.* 5. *tit.* 6.

9 Decretum Trid. *cap.* 14. *num.* 4. *cit.* locum habet etiam si Regularis in propria Ecclesia notoriè, & cum scandalo Populi deliquerit; cum tunc per Sperell. *num.* 5. censeatur extra Claustra delinquere, quod tenet Donat. *loc. cit. quæst.* 56. *num.* 4. & Antonell. *num.* 7. *ex Decreto S. C. C. apud* Sperellum *ibidem*, quæ interrogata: -- An Regularis delinquens notoriè in Ecclesia, seu Monasterio sui Ordinis, in quo degit, itaut scandalo sit, dicatur delinquere extra Claustra, ut locus sit dispositioni Concilii *cap.* 14. *sess.* 25. *Regul.* ? *Congregatio censuit* delinquere extra Claustra, si in Ecclesia Monasterii deliquit: nisi clausis portis Ecclesiæ, & solis Regularibus in ea existentibus, fuerit commissum delictum. Si verò intra Claustra Monasterii, vel Ecclesiæ interioris delictum sit commissum, ex verbis Concilii non videri procedere *d. cap.* 14., quod expressè dicit extra Claustra; tamen, si scandalum sit notorium Populo, ex identitate rationis idem videtur. Ideò referendum Sanctissimo: Sanctitas Sua, dixit: Rescribendum Episcopo, ut individuo exprimat casum, prout contigit, ut sciatur melius locus delicti commissi, & an Populo scandalum ob notorietatem generet.

10 Doceri debet Episcopus de punitione per

Regulares juxta tenorẽ responsi *S.Congregationis apud* Barbos. *relat. à* Donat. *quæst.* 60. nimirum: -- Non sufficere ut Superior Regularis sententiam, aut etiam acta, ad Episcopum transmittat, sed opus est, ut de punitione ipsa, & sententiæ executione, Episcopum certiorem faciat. --

11 III. Cùm autem Regularis delinquens extra Claustra degit, ex *textu Trid. sess. 6. cap. 3. de Refor.* subditur Episcopo, à quo, uti Sedis Apostolicæ delegato, corrigi, & puniri potest; -- Ecclesiarum Prælati, *textus habet*, ad corrigendum subditorum excessus prudenter, ac diligenter intendant: & nemo secularis Clericus, vel Regularis extra Monasterium degens, etiam sui Ordinis Privilegii prætextu, tutus censeatur, quominùs, si deliquerit, ab Ordinario loci, tamquam super hoc à Sede Apostolica delegato, secundùm canonicas sanctiones visitari, puniri, & corrigi valeat.

Etiam si Regularis sit extra Claustra studiorum causa *Trid. sess. 25. cap. 4. de Regul.*, vel alio quovis modo, etiam ad erectionem Monasterii, de sui Superioris licentia, extra sui Ordinis Monasterium habitet, Piasec. *cit. sub num. 15. verb. eosdem Regulares*; cum licentia Superioris, ut notat Sperel. *num. 19.* operetur dumtaxat, ne committatur Apostasia, non verò, quin ab Ordinario pro excessibus possit puniri, Pignatell. *tom. 10. Const. 153. num. 6.*, ac ex Genuensi refert Piasec. ibid. fuisse à Sac. Congreg. declaratum his verbis: -- Regularis manens extra claustra de licentia Superioris, tam in domo deputata ad erectionem Monasterii, nisi in dicta domo sit Regularis observantia, ut saltem vivat

sub

ſub Superiore conventualiter, poteſt puniri ab Ordinario.

13 Quod quidem à fortiori extenditur ad vagos Religioſos, qui cum abſque obedientialibus literis à propriis Conventibus recedant, poſſunt, tamquam ſui inſtituti deſertores, ab Ordinario puniri, prout eidem in terminis concedit Trid. allegato *cap.* 4. etiam per conjectionem in carceres, ſive habitum deferant, ſive non, Antonell. *cap.* 19.*nu* 3.

14 Item ad Regularem degentem extra Monaſterium in domo Parochiæ Monaſterio unitæ, dummodo delictum ſit in concernentibus Animarum curam, & Sacramentorum adminiſtrationem, tunc enim ex diſpoſitione Greg. XV. *Conſt. Inſcrutabili* ad Epiſcopum eundem punire ſpectat. Peyrin. *de Privil.tom.* 1. *ad* 1 *Conſt. Sixti IV.* §. 11. *num* 27.

15 Et ad Novitios in caſu fugæ à Conventu; & poſſe Ordinarium ad eorumdem capturam per ſuos Miniſtros procedere, ob delictum in ſeculo patratum, cum præſumatur in fraudem Religionem intraſſe, tradit Roderico *tom.* 2. *quæſtionum Regul. quæſt.* 63. *art.* 7. *&* Donat. *cit. quæſt.* 62.; Non verò extra caſus ab jure permiſſos, aliàs excommunicationem Canonis non evaderent ex *cap. Religioſo, de ſententia excommunicationis in* 6. *lib.* 5. *tit.* 11. verb. *Quamvis*.

16 Regulares, quomodocumque privilegiati, comprehenduntur ſub diſpoſitione Conſtitutionum Apoſtolicarum in concernentibus fidem Catholicam, ejuſque propagationem, ac S. Inquiſitionis Officium, hactenus per Sedem Apoſtolicam editarum, & de cætero edendarum Urb. VIII. *Conſt.*

Cum sicut accepimus Bull. Cheurb. tom. 4. pag. 180.

Quorum item, quomodolibet privilegiatorum, de hæresi culpabilium, posse Inquisitores hæreticæ pravitatis causas cognoscere, eosque punire, voluit Pius IV. *Const. Pastoris idem Bull. tom. 2. pag 65.* & Paulus V. *Const. Romanus Pontifex tom.3. pag.*209. revocavit quascumque facultates Superioribus concessas cognoscendi causas suorum subditorum ad Officium Inquisitionis quoquomodo pertinentes.

17 Nec possunt se privilegiis tueri, quin in eos, si hæreses prædicaverint valeant locorum Ordinarii, uti Sedis Apostolicæ Delegati, procedere. Trid. *sess. 5. cap. 2. de Refor.*

Cum etiam absque licentia alloquũtur Moniales ex provisione Sac. Conc. Conc. ad dubium: -- An Regularis absque legitima licentia accedens ad Monasteria Monialium Regularibus subjectarum, ibique in loco colloquiis destinato, cum Moniali colloquens, à Diæcesano Episcopo, tamquam à Sede Apostolica Delegato, coerceri, & puniri possit? -- & censuit: *Posse. Bull. Cher. tom. 3. pag.* 404. *ad Const. Inscrutabili Gregorii XV.* Cui ab eadem Congr. ibidem in vim alleg. Const. conceditur posse punire Regulares procedentes ad Abbatissæ electionem, vel eidem non prænunciato electionis die, vel ante tempus significatum. Ex dictis *cap. Offic. quoad Abbatissæ electionem*. Et in responsione ad tertium decimum ibidem declarat: *Constitutionem habere locum in omnibus delictis*, (à Regularibus, nimirum, commissis circà Clausuram, aut personas intra septa Monasterio-

rum

rum Monialium degentes) *non autem in notoriis tantùm, & cum Populi scandalo.*

Verùm, sive ab Episcopo, sive ab eorumdem Superiore, Regularium delinquentium corrigantur, & puniantur excessus, id prudenter, & diligenter juxta Tridentini monitum *cap.3. sess. 6.* exequi debet; & in casu ad praxim deduci, quæ *cap 1. de Refor sess. 13.* pro utili Animarum regimine tradit Superioribus necessaria; -- quos illud primùm admonendos censet, ut se Pastores, non Percussores esse meminerint, atque ita præesse sibi subditis oportere, ut non in eis dominentur, sed illos tamquam filios, & Patres diligant; elaborentque, ut hortando, & monendo ab illicitis deterreant; ne ubi deliquerint, eos pęnis coercere cogantur; quos tamen si quid per humanam fragilitatem peccare contigerit, illa Apostoli est ab eis servanda præceptio: ut illos arguant, obsecrent, increpent in omni bonitate, in patientia; cum sæpe plus erga corrigendos agat benevolentia, quam austeritas: plus exhortatio, quam comminatio: plus charitas, quàm potestas.

-- Si autem ob delicti gravitatem virga opus fuerit, tunc cum mansuetudine rigor, cum misericordia judicium, cum lenitate severitas adhibenda est; ut sine asperitate disciplina populis salutaris, ac necessaria conservetur: & qui correcti fuerint, emendentur: aut si resipiscere noluerint, cæteri salubri in eos animadversionis exemplo à vitiis deterreantur; cum sit diligentis, & pii simul Pastoris officium, morbis ovium lenia primùm adhibere fomenta: post, ubi morbi gravitas ita postulet, ad acriora, & graviora remedia descendere.

Vide Offic. *quoad exemptionem ab Ordinarii jurisdictione.*

CAPUT XIV.

Officialis quoad Diœcesanam legem.

SUMMARIUM.

1 *Concilia Diæcesana quolibet anno celebranda.*
2 *Ad ea tenentur accedere Regulares habentes curam Animarum.*
3 *Causa, cur debeant accedere?*
4 *Possunt per Ecclesiasticas censuras compelli.*
5 *Cæteri Regulares non tenentur.*
6 *Qualibet lex ad bonum publicum ordinatur.*
7 *Lex extra Territorium statuentis non ligat.*
8 *Constitutiones Synodales, an ligent Regulares?*
9 *Regulares tenentur ad jejunia ab illis inducta.*
10 *Observare debent festa, & censuras Episcopales.*
11 *Synodus servanda quoad tempus humationis cadaverum.*
12 *Solos Regulares habentes curam Animarum possunt Episcopi cogere ad interessendum lectioni casuum conscientiæ.*
13 *Quid propriè importet suspensio lata in Synodo contra Confessarios Regulares non accedentes ad casuum conscientiæ conferentias.*
14 *Divisio potestatis jurisdictionis.*
15 *Episcopus potestatem Ordinis exercet, in quos jurisdictionem habet.*
16 *Nulla est lex jurisdictionis Episc. propriè, quæ non sit Diæcesana.*
17 *Ab utraque sunt Regulares exempti.*
18 *Loca aliqua sunt de Diæcesi, & in Diæcesi: & alia in Diæcesi, sed non de Diæcesi.*

19 Re-

19 *Regulares non tenentur ad solvendum Synodaticum, nec Cathedraticum.*
20 *Nec ad charitativum subsidium.*
21 *Regulares tenentur ad solutionem decimarum pro bonis de novo acquisitis.*
22 *Eas non solvunt non possidentes stabilia.*
23 *Etiam Moniales ad id sunt adstrictæ.*
24 *Quibus immunitas à solvendis decimis obtinetur?*
25 *Bona fides ad præscribendum est necessaria.*

Singulis annis ex dispositione Trid *sess.* 24. *cap.* 3. *de Reform.* sunt per Episcopos celebranda Diæcesana Concilia, in quibus ea statuantur, quæ ad moderandos mores, corrigendos excessus, & controversias componendas conducant, quod observant
1 Pignatel. *tom.* 1. *Consul.* 178. *num.* 7. & Engel. *Colleg. univer. jur. Canon. lib.* 1 *tit.* 33. § 4. *nu.* 47. Propterea leges, & Constitutiones ad præfatos effectus condere valent; eaque item sancire, quæ pro recta administratione curæ animarum censent necessaria.

Ad quæ, vel Synodos, vocantur omnes, qui de jure interesse debent; & accedere tenentur etiam Regulares ad Animarum curam
2 deputati. Piasec. *prax. Episc. part.* 2. *cap.* 1. *art.* 1. *nu.* 3. & *cap.* 3. *art.* 6. *sub num.* 36. §. *iidem*, extendit etiam, si cura animarum sit in ipsis Regularium Ecclesiis.

Quod his verbis Trid. loc. cit. statuit: -- Synodi quoque Diæcesanæ quotannis celebrentur, ad quos exempti, etiam omnes, qui aliàs, cessante exemptione, interesse deberent, nec Capitulis generalibus subduntur, accedere teneantur. -- Et est certum, quod si Regulares curati non essent exempti, interesse tene-

tenerentur, ratione curæ Parochialis, ut ex iis, quæ ibi subdit, liquet, -- ratione tamen Parochialium, aut aliarum secularium Ecclesiarum, etiam annexarum, debeant ii, qui illarum curam gerunt, quicumque illi sint, Synodo interesse. --

Et id, ut per accessum ad Synodum, de iis, quæ fuerint in Synodo decreta, informentur, ut ea noscant, quæ sui muneris
3 sunt, & possint rationem suæ administrationis Episcopo visitaturo reddere. Cujus jurisdictioni, visitationi, & correctioni in iis, quæ dictam curam, & Sacramentorum administrationem respiciunt, per Trid. *sess.* 25. *cap.* 11. *de Reg. & Const.*, *Greg XV. Inscrutabili* subiiciuntur. Et posse Ecclesiasticis censuris
4 per Episcopos ad accessum compelli, tradit Peyrin. *de Priv. ad Const. Julii II.* §.25 *n.*65.
5 Cæteri verò Regulares exempti, sive Prelati, sive subditi, non tenentur per Tridentinum ad Synodum accedere; quia, *Capitulis generalibus subduntur*. Quod item notavit Piasecus *eadem part.* 2 *cap.* 1 *art.* 1. *num.* 3. præsertim de exemptis Mendicantibus. Nec compelli ab Episcopo possunt, prout Julius II. *Const. Virtute conspicuos apud* Peyr. *loc. cit.* *concessit Minimis*; & Clemens IV. *Const. Virtute conspicuos Minoribus Bull. Cherub. tom.* 1. *pag.* 162. §. 25.

Possent aliqui opinari, Regulares legibus, & Constitutionibus Synodalibus ligari, eo quia ad obligationem legis in non subditum inducendum, sufficiat publica utilitas; verùm id ad concludenter probandum, nec sufficit, nec efficax censetur; aliàs, ut notat Sperell. *dec.* 188. *num.* 77. tota Ecclesiastica
6 exemptio subverteretur; cum quælibet lex

natura

natura sua ad bonum publicum ordinari sit necesse, nè inutilis sit.

Nec tamen est absolutè resolvendum Synodalem Constitutionem omni vi carere ad obligandos exemptos; ex quo lex extra Territorium statuentis non liget, ut idem *decis.* 88. tradit; & Regulares extra Territorium Synodi censentur, cum eorumdem Superior non sit.

Sed distinguendum inter Constitutiones: Si ad Clericorum mores reformandos, & moderandos sint institutæ, his non ligari Regu-
8 lares, firmant; Peyrin. *loc. cit. nu.* 77. Lezzan. *summ. quæst. Reg. tom.* 1. *cap.* 11. *num.* 13 Lantusc. *verb. constitutio num.* 5. Hasbens. *sum. select. quæst. verb. constitutio num.* 111. aliique. Si verò, actiones communes, devotionem totius populi respiciant, & Regulari Observantiæ non adversentur; inter quæ quædam numerantur jejunia, festa, & alia, Religiosos quoque ligant; non quidem debito obedientiæ, sed jure naturali; quia cum & illi sint partes, & membra illius populi, toti corpori, per citatos ibidem, se conformare tenentur.

Verùm quicquid sit, an jejuniis per Synodales, vel Episcopi leges inductis ex sola decentia, & ad vitandum in populis scandalum adstringantur, vult ut Hasbensis, vel vi tantùm directiva, & ut se conforment cæteris,
9 ut Donatus *Prax. Regul. tom* 1. *part.* 2 *tract.* 15. *quæst.* 25. *num.* 4, id est certum, stricto obedientiæ debito iisdem, quoad ea, quæ rectam Sacramentorum administrationem concernunt, aliaque in Constitutione *Inscrutabili* Greg. XV. & *Superna* Clem. X. contenta, parere debere.

Et ad se conformandum secularibus in obser-

observatione censurarum Episcopalium, & festorum Diœcesis, præcipit Trid. *sess.* 25 *cap.* 12. prout sequitur: -- Censuræ, & interdicta, nedum à Sede Apostolica emanata, sed etiam ab Ordinariis promulgata, mandante Episcopo, à Regularibus in eorum Ecclesiis publicentur, atque serventur. Dies etiam festi, quos in Diæcesi sua servandos idem Episcopus præceperit, ab exemptis omnibus, etiam Regularibus serventur, -- quod notavit etiam Engell. *Colleg jur Can. lib.* 2. *tit.* 9 §. 2. *num.* 8.

21 Est item servanda synodus quoad tempus humationis cadaverum, ex responsione S C. Rituum *in una Senogallien. sub die* 22. *Junii* 1675. *ad Primum supplem. Theatr. Reg. verb. associatio num.* 5.

Ad casuum autem conscientiæ interessendum lectioni nequeunt Regulares, nisi sint Parochi, & curam animarum habeant, de jure, per leges synodales, & Episcopi cogi, ut tradit Pignatel. *tom.* 1. *consult.* 418. & Donat. *Prax. Regul tom.* 1. *tract.* 13. *quæst.* 25 *nu.* 5. & in terminis firmavit ipsa S. C. C. *sub die* 3. *Septembris* 1630. *in una Forosempronien. lib. decr.* 19. *fol.* 76.

Adeo ut suspensio à confessione lata in Synodo contra Confessarios Regulares ad eam non accedentes, non sit per Donatum *loc. cit. num.* 7. propriè suspensio, & censura; cum
23 *cap. ut Animarum de Constit. in* 6. *lib.* 1. *tit.* 2. statuta Episcopi non obligent, nisi subditos, eosque dumtaxat censuris ligari valeant; Præfati verò Regulares propter exemptionis privilegium, Episcopo non subduntur; sed est dumtaxat ex causa rationabilis approbationis revocatio. Unde

de *loc. cit.* Donat. notat, quod quamquam contravenientes à munere audiendi Confessiones ob accessus omissionum suspendantur, si eo non obstante, adhuc administrent, irregulares non fiunt licet peccent, & invalidè absolvant.

Sunt Regulares exempti à lege jurisdictionis Episcopalis, prout hæc est restricta ad significanda ea, quæ ad potestatem juris-
14 dictionis referuntur ut sunt citare, absolvere, punire, &c. quia si ad legem jurisdictionis reducantur etiam, quæ ad Ordinis potestatem spectant, ut sunt confirmare, dare Ordines, consecrare, & hujusmodi, ea parte, quæ ista comprehenderet, eos lex jurisdictionis
15 ligaret, cum ex Engel. *de Privileg. monast. privileg* 3. Episcopus potestatem Ordinis exercere non possit, nisi in quos jurisdictionem habet.

16 Et cum Pignatell. *tom.* 10. *Consultat.* 105. *n.* 18. Nulla sit lex jurisdictionis, accepto vocabulo propriè, quæ non sit Diæcesana, nec lex Diæcesana detur, quæ non sit jurisdictionis: sive lex Diæcesana statuat de iis, quæ sunt conferenda Episcopo, & ab ipso recipienda, uti sunt quarta mortuariorum, & decimarum, & alia temporalia subsidia, quæ ipsi ratione sui muneris debentur; sive de aliis, quæ tangant mores Cleri, in casibus, in quibus Monasteria per Apostolicas literas à
17 Diæcesana eximuntur, ab ea item jurisdictione exempta esse censentur; cum hæc item ad loca extendatur, quæ sunt in Diæcesi, & de Diæcesi verò ad ea, quæ licet in Diæcesi existant, intra nimirum ipsius limites, tamen propter exemptionem de Diæ-
18 cesi non sunt: per ea, quæ tradit Fagnan. *cap.* *pa-*

pastoralis de his, quæ fiunt à Prælato nu. 34. & Engel. *lib.*5. *tit.*33. §.4. *n.*23.

Et sic à Diæcesana sunt exempti, ut si ab Episcopo aliqua exigantur, quæ ad eam pertineant, ad ea præstanda non teneantur, nisi contrarium reperiatur expresse statutum, propterea Piasecus *praxis Episcopalis p.*2. *c.*2. *art* 2. *n.*12. notat Regulares propter particulares exemptiones non teneri ad Synodaticum, seu cathedraticum solvendum Epis-
19 copo, dum à Clero ipse exigit, quod in signum subjectionis, & honorem Cathedræ debet iste præstare.

20 Nec tenetur ad charitativum subsidium, quod Episcopi ab Ecclesiasticis, justa ex causa, & de consensu Cleri, & Capituli pro necessitate, vel utilitate Diæcesis petere possunt: Etenim Charitativum subsidium legi Diæcesanæ accesentur, ut tradit Engel. *loc.cit. n.*5. *de privil. Monasterior.*

21 Tenentur ad solvendas Curatis decimas prædiales de bonis ab ipsis noviter acquisitis, nisi obtinuerint à Sancta Sede speciale privilegium eos expressè eximens, prout pluries firmavit Sac. Congr. &c. apud Nicolio *prax. Juris Can. lib.*3. *tit.*30. & specificè in una Civitatis plebis 24. *Novembr.* 1657. & in una Camerinen. 15. *Novemb.*1659. Ut sequitur, Sac. C. C. censuit -- Bona; & prædia, quæ, dum à Laicis possidebantur, decimarum solutioni erant obnoxia, ad Regularium Monasteria cum suo onere transiere, ac propterea Regulares teneri illas solvere, quemadmodum tenebantur Laici, priusquam Bona ipsa in Monasterium transtulissent, dictisque Regularibus non suffragari allegata privilegia, sed requiri speciale privilegium

gium posterius Sacro Conc. Trid. cum individua derogatione -- *C. Nuper* 34. de decimis. Ubi expressè disponitur decimas esse solvendas de prædiis, bonis, & terris, quæ per religiosos de novo acquiruntur, & ea, vel propriis manibus, vel sumptibus excolunt, dum antea erant decimis obstricta, vide *Decretalem lib. 5. tit. 3. de Decimis*.

Ad quas, & Papales, ut idem refert, non tenentur Regulares non possidentes stabilia, qui de eleemosynis vivunt, ut item S. Congr.
22 sub die 27. *Octobr.* 1625 in specie pro observantibus disposuit.

23 Moniales verò tenentur prout eadem Sac. Congr. Conc. 1. *Septembr.* 1629. ejusdem testimonio decrevit, ut infra Sacr Congr. censuit ea, quæ supra dicta sunt de Regularibus, procedere etiam in Monialibus, scilicet, quod Moniales tenentur ad decimas prædiales, ratione prædiorum noviter acquisitorum, quæ, dum à Laicis possidebantur, decimarum solutioni erant obnoxia, & ideò transierunt cum onere suo: nec posse Monialibus suffragari prætensam, quasi possessionem, nisi esset immemorabilis cum fama privilegii.--

24 Immunitas à solvendis decimis obtinetur, ne dum privilegio specificè exemptivo, sed etiam consuetudine, & præscriptione, ut optimè observat Engel. *lib. 3. tit. 30. § 3. n. 46. & seqq.* & ad præscribendum contra Ecclesiam Parochialem, tradit, cum titulo requiri spatium quadraginta annorum, & sine titulo, ut temporis solutionis non existat memoria, ex *cap. Episcopum de præscriptionibus in 6. lib. 2. tit. 13.* in hac tamen, sicut in quavis alia præscriptione, est semper, ex *cap. 2. titulo*
25 *cit.* necessaria *bona fides*, ut scilicet quis

sine

sine contumacia, dolo, & fraude, sed justo errore fuerit in possessione non solvendi, aliàs mala fides cum præscriptione ei non prodesset, prout notat Glossa *in alleg. cap. Episc. cit. verb. nisi istud*.

CAPUT XV.

Officialis quoad Electionem Prælatorum.

SUMMARIUM.

1. *Electio à collatione distinguitur.*
2. *Contemptus potest irritare Electionem.*
3. *Confirmantur Electiones legitimæ.*
4. *Tempus ad opponendum præfixum.*
5. *Etiam absentes sunt vocandi.*
6. *Dies certa Electionis significanda.*
7. *Assignato termino, possunt cæteri ad Electionem procedere.*
8. *Absentium vota per Procuratorem non supplentur.*
9. *Non instituuntur vocales Titulares.*
10. *Leges subrogandi subsistunt.*
11. *Vota alternativa, conditionata, & incerta, reprobantur.*
12. *Prælati eliguntur per vota secreta.*
13. *Clausula Decreti irritantis actum secus gestum annullat.*
14. *Publicatio unius voti electionem cassat.*
15. *Etiam si fieret privatè.*
16. *Et si contingeret per errorem.*
17. *Ignorantia excusat à pœna.*
18. *Quo tempore publicatio facta noceat?*
19. *Limitatur.*
20. *Electio per publicam acclamationem nō valet.*

21 *An*

52 *A quibus electiones confirmentur.*
53 *Quando inhabilis vitiet electionem.*
54 *Præses non privat aliquem voce activa, vel passiva.*
55 *Tempus electionis.*
56 *Regulæ quorundam eligendorum apud Minores de Observantia.*
37 *Votum decisivum in paritate votorum habet aliquando Provincialis.*
58 *Procurator Generalis, & Commissarius Curiæ Ordinis Minorum de Observantia eliguntur de sexennio in sexennium.*
59 *In casu vacantiæ recurritur ad Sedem Apostolicam.*
60 *Eorum Electiones fiunt per ballottationem.*
61 *Electio Procuratoris Generalis Reformatorum pari modo fit.*
62 *Ministri Generales Ordinis Minorum prærogativis fruuntur, etiam non expleto sexennio.*
63 *Suffragia Monialium ægrotantium in Electione Abbatissæ, an recipienda.*
64 *In Electione Abbatissæ non potest interesse Notarius, & sine eo facta, subsistit.*

1 POtissima vis electionis, ejusque ratio, ut à collatione, institutione, & deputatione secernitur, in votis Capitularium, seu Eligentium consistit, ut tradit Engel *Colleg.univ.Jur.Can.lib.1.tit.5.* cui subscribens *Ameno pract.crim.tit.2.§.1.n.32. pag.78. addit*: Electionem canonicam exigere essentialiter, quod sit facta à Collegio, sic, ut si ab uno dumtaxat habente facultatem eligendi, eamque confirmandi, sit facta, creatio, & collatio, non verò electio, dicatur.

2 Ideò

2 Ideò ad electionem sunt vocandi, quotquot habent de jure jus suffragandi, ut tenent Doctores communiter; ex *cap. Quia propter de Elect. lib.1. tit.6.* & ibi videnda *Glossa ver. qui debent*; adeòut, si vel unus, qui de jure, aut consuetudine vocari debuisset, vocatus non sit, possit agere de contemptu, & electionem irritare, ex notatis per Engel. *ibidem* §.1. *n.*11. nisi ob bonum pacis velit electioni consentire, & non contradicere.

Propterea, ut habet Hasbensis *Summ. qq. select. verb. electio num.*174. dicendum, quod, licèt electio taliter facta non sit ipso jure nulla, est tamen annullanda, si opponat de contemptu; quamquam unius tantùm contemptus sit, cum ex adnotatis à Pignatel. *tom.*10. *Consul.*19. *n.*11., plus obsit contemptus unius, quàm contradictio multorum.

Etiam postquam fuerit confirmata, per Laym. *qq Canon. de Præl. elect. cap.*4. *q.*40. quia confirmantur electiones, non quęcunq;,
3 sed legitimè. Limitatur tamen si contemptus ante confirmationem, sciens electionem factam, nihil opponat; cum in casu censeatur tacitè approbare, & juri suo renunciare, ut posteà non sit audiendus. Imò contemptus ratam potest habere electionem, quæ non est cassanda, si ipse taceat, & ratam habeat, ut tradit Passerin. *de elect. cap.*11.*n.*119. & Sperell. *decis* 181. *n.*43. *addens, num.*47., modo electio, habito respectu ad contemptos, fuerit facta à majori parte, aliàs remaneret nulla.

4 Tempus ad opponendum per appellationem disponitur capite *Concertationi de Appellationibus in* 6. *lib.*2 *tit.*15. ad decem dies. Et forma, ab jure statuta, servanda ad opponen-

ponendum electioni, habetur, ut notavit Pignatell. ibi *consf.42. n.3. c apite ut circa de electione in 6.lib.1.tit.6.* ubi in terminis: -- Appellantes in instrumento publico, seu literis super appellatione confectis, omnia,& singula exprimant, quæ in forma intendunt obiicere, vel personas coram personis authenticis,aut persona, quæ supra hoc testimonium perhibeant veritati, corporali præstito juramento, quod credunt ea, quæ sic exprimunt esse vera, & se posse probare.

Dici non potest contemptus,& nulla injuria irrogatur ei,qui manens in Conventu, ad effectum Capituli electo, si ad locum electionis cum aliis non accesserit, utpote,sicut cæteri, & ipse per sonum Campanæ vocetur Pignatell. *num.*17.

5 Etiam absentes esse citandos, nisi sint valdè remoti, & possint commodè interesse, tradunt cum aliis Laym. *cit* q.36. & Engel. *num.*11. *& cap.cit. quia propter*; exprimendo ad effectum electionis vocari, ut sic vocati, vel gressus accelerent, vel de impedimento doceant; cum præfixione temporis pro electione determinati, & sufficientis, ex notatis à Pignatell. *Consul.*58 *n.*4.

6 Aliàs si dies certa electionis in citatione ommitteretur, singula post eam gesta,vitio nullitatis subjacerent; cum talis sint generis ea, quæ prævia citatione certam diem non continente,exequuntur. Et tempus non debet esse ita breve, ut impossibile sit in eo comparere; alioquin pro non facta citatio censetur, ut tradit Bonifacius VIII. *extravagant. Rem non novam de dolo, & contumacia lib.2.* Et non solùm tribus diebus sunt expectandi, sed quot erunt pro itinere necessarii,

sarii, nisi esset in dolosa mora, quia juxta regulam 26. in 6. *mora sua cuilibet est nociva*, & notavit Sanctor *super statuta S. Francisci c.8. stat. 36. pag. mihi* 641.

7 Assignatò termino ad eligendum præfixo, & ad comparendum sufficiente, possunt cæteri ad electionem procedere, quamquam alii non accesserint; cum propter eorum absentiam suo jure non priventur. Imò si ideò esset electio retardanda, posset id sæpè propter aliquorum malitiam in certum Religionis damnum contingere, ut ibidem *stat.* 19. *pag. mihi* 582. idem observavit Sanctoro: Et Hasbens. *num.* 176. extendens etiam ad casum, quo aliqui in loco electionis, cum cæteris congregati, ex eo irrationabiliter exeunt. Tunc enim cum Electoribus amplius non computantur per Roderic. *resolut.* 58. *verb. de Electione Prælatorum num.* 13. & remanentes jure suo uti possunt, & ad electionem procedere, quod præter ipsum docet Layman. *quæst.* 36. apud quos, ex Engel, *num.* 12. totum jus eligendi residet; & universam Religionem repræsentant, Sanct *allegato, stat.* 19.

8 Absentium vota per Procuratorem suppleri non possunt, ut censuit Sac. Cong. Concil. in una *Bulgariæ die* 3. *Decembr.* 1644 *ad cap.* 6. *sess.* 25. *de Regul.* apud Pignatell. *to.* 1. *Consul.* 285. in terminis Regularis ob paupertatem impotentis se transferre ad locum Capituli; & eadem Sacr. Congr. *censuit cavendum, ne deinceps Titulares constituantur ad effectum electionis faciendæ, aut voces, & suffragia absentium suppleantur. lib.* 12. *decret. fol.* 149.

9 Et cùm Trident. *sess.* 25. *cap.* 6. *de Reg.* id

etiam prohibeat, intelligendum est ex Pignatell. *to.*10.*Consul.*77.*n.*16. id esse interdictum Præsidi Electionis,vel Capitulo, sic, ut nequeant propria authoritate Vocales Titulares, aliosve ad effectum electionis instituere, & simili modo absentium supplere vota, cum hujus generis electiones, nec secundum Deum sint, & in Religionum perniciem sæpius contingant.

10 Nec sequitur tolli Constitutiones Ordinum de subrogatione (præsertim per Sedem Apostolicam approbatas) cum in casu vota non suppleantur authoritate Præsidis, cui sit voluntarium, aliquos sibi benè visos in fraudem electionis assumere,sed necessitate legis, taxantis sub rogandorum qualitates, & genus.

11 Vota alternativa, ut *eligo Petrum, vel Paulum:* & conditionata, si conditio sit de futuro suspendens actum, ut; *Eligo Petrum, si in eum major pars Capituli consenserit*: & incerta, *ut illum eligo quem Paulus eligit*, pro non datis habentur, & reprobantur capite *in Electionib. de Elect. in* 6. *lib.* 1. *tit.* 6. *& notat ibi Glossa*, ea esse ipso jure nulla, sic, ut tota potestas eligendi apud eos sit, qui purè, & absolutè elegerunt.

12 Prælatorum electiones per vota secreta debent fieri; & sic, ut nomina eligentium nunquam publicentur, per disposita; allegato *cap. Quia propter, & à Trid. loc. cit.* eo fine, *ut omnia rectè, & sine ulla fraude fiant*: &, ut significaret id ad formam substantialem electionis pertinere apposuit, (sed prius eo allegat capt.) clausulam Decreti irritantis: irritam declarando quamcumque electionem aliter factam, prout notavit Sperell.

rell. *decis.*161.*n.*8.*&* 181.*n.*13. ibidem cum
13 aliis notans ejusdem Decreti clausulam ipso jure actum secus gestum annullare; addens *num.*15. omnem in contrarium tollere consuetudinem, quia non datur locus consuetudini contra Decretum irritum, Donat. *tom.*1.*tract.*1.*q.*11.*n.*3. Nedum in præteritum, sed etiam in futurum, prout Hasbensis *loco cit.n.* 184. & Rota *coram Rojas decis.*618.*num.* 24.*tom.*2 .*p.*5. *decis. Recent.*

14 Quare, electio facta cum publicatione voti unius dumtaxat Electoris, ut certò inde sciri possit, cui suffragium dederit, statim corruit, & ipso jure est nulla: ex non servata forma ejus substantiali in præfato voto, ut firmant Doctores, Sanct. *cit. capit. stat.*4. Pignatell. *Consul.*77. Habens, ibidem Sperell. *decis.*161. *referens num.*21. Vasquez rationem, quod res perfecta non est, si aliqua ex parte forma desit, per quam constituitur, cum perfectum id sit, quod omnibus suis partibus constat.

Quod intelligendum, nedum, si totum Capitulum consentiat, vel unicum votum permittat manifestari; sed etiam, si quis
15 privatè, & sine consensu Capituli, suam schedulam publicet; quia defectus formæ substantialis, ex Sperell. *n.*22., inficit absolutè electionem, undecumque proveniat. Et utrumque videtur esse contra dispositionem Conciliarem, non distinguentem publicè, vel privatim, & exigens vota debere esse secreta, & sicut ex Glos. *in cap. Quia propter* non valet depositio testis, nisi secretò deponat; (& hoc exigitur, ut liberiùs veritatem dicat) sic in casu.

16 Etiamsi manifestatio contingat ignoran-

ter, & per errorem, quia Decretum irritans, etiam ignorantes ligat *cap. Dudum de præbendis in* 6. §. *Et quia Decretum lib.* 3. *tit.* 4. *& cap. Quodam ibidem*; & ex clausula, quod apponi solet in *Constitut. Pontif.* prout sequitur: -- ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis authoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. -- Et apud Sperell. *num.* 31. *allegat. decis.* 161.

17 Ignorantia ad summum facit, quod publicans, pęnas statutas non incurrat, ex Gloss. *ad Text. Clement. Nolentes de Hæreticis verb. ex nunc*.

18 Publicatio voti, ut concludat electionis nullitatem per notata à Pignatell. *num.* 15. & Hasbens. *n. cit.* debet esse, vel in ipso electionis actu, vel priusquam publicetur, aut inclusivè ante confirmationem. Unde si post istam contingat, electioni, per Sanctoro, non nocet, cum jam sit canonicè facta, & in rem judicatam transierit. Noceret tamen, si in literis electionis nomina Eligentium exprimerentur, quamquam in scrutinio fuerint secreta. Pignatell. *num.* 13.

19 Limitatur ab iisdem, & Sperell. *num.* 13. Roderic. *tom.* 2. *q.* 51. *art.* 9. in casu, quo quis in fraudem electionis, & ad eam infringendam, suum votum publicat; etenim tunc electio substinetur, ne fraus, & dolus præfato patrocinetur, & in potestate cujuslibet sit electiones, ad præscriptum Canonum celebratas, propria malitia vitiare. Quod significat Passerin. *de elect. Canon. c.* 17. *de secreto elect. n.* 13.

Item dum quis, aut per errorem, aut malitiam alteri secretò suam schedulam ostendit;

dit; dummodò hujusmodi manifestatio, nec verè sit, nec præsumatur causa, cur potiùs iste, quam alter sit electus ex Sperell. *n.*36.

20 Non sustinetur tamen electio facta ab Electoribus ad scrutinium congregatis, per publicam acclamationem, ob defectum formæ substantialis non servatæ.

21 Ubi electiones fiunt per schedulas, non officit electionis secretò, quod quis suum votum ex ignorantia non scribat, & ad scrutatores accedens, ore, secretò tamen, & sic, ut à cæteris de Capitulo non audiatur, dicat: *Eligo in Provincialem*, *&c.* sicut secretæ, canonicæ & validæ apud omnes sunt electiones per Moniales oretenus factæ. Ideò non est necesse, ut suffragia dentur in scriptis, ita obsignata, ut nec Scrutatoribus innotescat nomen Suffragatoris; nisi aliter ex notatis à Pignatell. *num.*13. *per Const.* vel Apostolicas, vel particulares Religionum, sit dispositum. Ut videtur esse apud Minores de Observantia ex *Const. Sixti V. incipit. Et comunis cura editi* 29. *Julii* 1587. apud Roderico *Coll. Privil. Apost. pag. mihi* 494. præscribentis electiones semper faciendas esse per schedulas obsignatas, cum appositione Decreti irritantis: Etenim notat Passerinus *loc. cit.* non esse contra secretum electionis, nec contra formam Tridentin., quod Scrutatores sciant Eligentium nomina, cum in scrutinio auriculari Scrutatores nomina Eligentium sciant; limitat tamen, ut non verificetur, si cum Decreto irritanti præcipiatur eligere per schedulas omninò obsignatas sic, ut nec Scrutatoribus innotescat nomen Eligentium.

22 Non irritatur electio, si quis per errorem,

vel malitiam schedulam albam mittat in urnam, ut docet Lezz. *Sum. qq. Regul. tom.* 1. *cap.* 15. *de electionibus num.* 18. Rodes. *resolut.* & *num. cit.* Hasbens. *num.* 186. quia censetur tunc suo juri renunciare, & nolle ea in electione vocem activam habere, sicut nec esse de numero Electorum.

23 Irrita, & nulla est electio, cum ab Electoribus libertas suffragandi tollitur ex Cabasut. Theor *juris Canon. lib.* 2. *cap.* 24. *num.* 7. nam in omnium sententia, libertas est de essentia, & substantia electionis, sine qua subsistere nequit; & expressè habetur, *cap. ubi Periculum de elect. in* 6. *lib.* 1. *tit.* 6. *§. cat*[illegible]*rum*, ubi: *Cessat electio, dum libertas adimitur eligendi.*

24 Ideò nulla est electio sine authoritate Apostolica restricta, & limitata ad tres, vel quatuor, exclusis cæteris ex adnotatis à Roderico *resol.* 58. Hasben. *num.* 185. Mirand. *Prælat. quæst.* 10. *tom.* 2. *art.* 22. *concl.* 2. Pignatel. *cons* 77. *num.* 9. Cabazut. *ibid. num* 9. Peyr. *tom.* 3. *de Privil. additam. ad Constit. Clem VIII cap* 9. *num.* 19 refert Sacræ Congregationis Concilii responsum ad Dubium: -- An stante libertate electionis liceat Prælato Regulari proponere duos, vel tres, ex quibus necessariò eligatur unus? S. C. censuit non licere. -- *lib.* 12. *Decr. fol.* 136.

25 Et quamquam per DD. & Roder. *ibi, cit.* non dicatur restricta, si limitetur ad aliquod genus personarum, ut ad Magistros, Lectores, &c. vel ad certam Nationem; & valeat ex Donat. *quæst.* 10. sicut illa Pontificis, qui de Collegio Cardinalium assumitur; intelligendum tamen per *Sanctor.*

stat.

*ſtat.*14. dum arctatio particulares perſonas non reſpicit; nam ſi ex Natione, unus dumtaxat eſſet dignus eligi, electio non eſſet aſſumptio unius ex pluribus, nec Electores dicerentur liberè eligere; cum libertas ſine in-
26 differentia non ſit; & hæc duo ad minus requirat, ut ad unum magis, quàm ad alterum determinetur per Pignatel. *tom. & conſul. cit.* Donat. *tom* 2. *p.* 1 *tract* 1. *q.* 9.

Ex quo ibidem notat Sanctor. Mortaliter Præſidem peccare, ſi electiones arctet; cui credendum non eſt, ſi aliquem, juris ordine
27 non ſervato, excludat, aſſerendo eſſe indignum Prælatura, prout tradit Ameno *pract. crim. tit.* 12. *q.* 5. *n.* 29. ejuſdemque electio ex eodem *ibid.* & alterius à Præſide non nominati, ſi contingat, valet, ex Roderic. Non ſuſtinetur tamen illius à Præſide nominatio, ſi nominatio fuerit cauſa, cur ipſe ſit electus, ut *ſtat.* 36 Sanct. notavit.

28 Læditur electionis libertas, cum aliqui per ſubornationem, toto conatu, & viribus, Suffragatores moraliter cogunt ad ferenda Suffragia pro uno determinato, aliis relictis, ut optimè notavit, aliis cumulatis, Pignatel. *n.* 7. Sive id minis, & contumeliis obtineant, ſive promiſſis, & donis extorqueant, ſive importunis, & aſſiduis precibus, cæteriſque aptis ad quorumlibet conſtantes movendos animos, lucrentur: aut metu, etiam reverentiali, aliove modo interdicto aſſequentur; etenim non eſt dubium id per ſubornationem obtineri, conſequenter libertati adverſari, ut cum aliis docet Lezz. *cit. n.* 21.

29 Item, cum quidam ante electionem mutuo paciſcuntur: *Elige me in Generalem, & ego eligam te in Provincialem*, quia in caſu ſuf-

fragia, non liberè, sed ex obligatione pacti, per Pignat. *cit. tom. consf. 44. n. 30.* darentur.

Contra Subornatores, *Constit. Nullus omninò Bull. Cher. tom. 3. pag. 79.* pœnas Cle-
30 mens VIII. apposuit, ut infra: -- Ut omnis officiorum ambitus occasio præcludatur, caveant omnes à directa, vel indirecta vocum, seu suffragiorum procuratione, tam pro se ipsis, quàm pro aliis, tum in Capitulis locorum, tum in cæteris, præsertim generalibus Capitulis, aut Congregationibus, seu alibi. Quicumque secus fecerint, præter alias pœnas, & censuras, hactenus contra hujusmodi ambientes inflictas, quas in suo robore permanere volumus, in pœnam privationis officiorum, quæ obtinent eo ipso incidant, & ad futura quæcumque pariter inhabiles habeantur, super quo cum eis dispensari à nemine possit, nisi à Nobis, vel Successoribus Nostris, & pro qualitate culparum, gravius etiam plectantur. Porrò supradictas omnes pęnas ad Complices, ac simpliciter scientes, & non revelantes extendimus.

Et Pius V. Subornatoribus, in Ordine Min. de Observ. alias addit, ut in *Constitut. Pastoralis Bull. Cherub. tom. 2. pag* 338. vbi
31 §. 4. disponitur. -- Qui verò in electionibus omnibus, vel ante eas per sex menses pro se, vel pro alio, subornaverit, excommunicationis sententiam ipso facto incurrat, à qua, nisi à Romano Pontifice, pro tempore existente, præter quam in mortis articulo absolvi non possit, ac voce activa, & passiva perpetuò careat; Subornatus, vel alius, etiam pro quo subornatio fiet, qui Subornantem non detulerit, eamdem

pœ-

pœnam incurrere censeatur.

Cui accessit Constitutio declaratoria Gregorii XIII. *Consuevit Romanus Pontifex, ibid pag.*373. tribuentis §.6. Ministro, & Commissario Generalibus facultatem absolvendi ab ea excommunicatione, quando de ipsis non agitur; Et revocantis dispositionem Pii, eam pœnam extendentis ad Subornatum, & alios, qui Subornantem non revelaverint.

33 Cæterum electionibus præire, & præmitti debent tractatus Consultorii, in quibus discutiantur merita, partes, & qualitates Eligendorum, & ita necessariò, ut electio aliter facta, non valeat ex dispositione *Cap. Cum in veteri de elect. lib.*1. *tit.*6. & ibi Glossa *verbo in tractatu*, ait: tractatus debere haberi ante electionem; &, si non præmittantur, electio cassatur; & textus non dicit electionem esse ipso facto nullam; *sed electionis vitio duximus irritandam*. Et Trid. *sess.*24. *cap.*1. *de Reform.*, habentes jus in electionibus suffragandi, sic hortatur, -- ut, in primis meminerint nihil se ad Dei gloriam, & Populorum salutem, utilius posse facere, quam si bonos Pastores, & Ecclesiæ gubernandę idoneos promoveri studeant; eosque alienis peccatis communicantes, mortaliter peccare, nisi quos digniores, & Ecclesiæ magis utiles ipsi judicaverint: non quidem precibus, vel humano affectu, aut ambientium suggestionibus, sed eorum exigẽtibus meritis, præfici diligẽter curaverint.

Ad quod respiciens Clemens VIII. *loc. cit.*

34 §.23., habet: -- Jurentque Electores, secundum veritatem cujusque conscientiæ probiores, & magis idoneos, se electuros. --

Quod expressè injunctum reperitur Minoribus de Observ. per *Statuta Cap gen.* 1676. specificè confirmata à S. M. Innocentio XI. *Confl. Militantis Ord. Seraph. to.* 4. *pag.* 217. – ut sub pœna non suffragandi, antequam ad electionem Ministri, Custodis, Diffinitorum, & Guardianorum, procedant, sigillatim juramentum præstent Coram Ven. Crucifixi Imagine, præsente Præside, se eum electuros, in quolibet prædictorum Officiorum respectivè, quem in conscientia, & omnibus æqua lance libratis, digniorem judicabunt.

Absque autem examine, & prævio Eligendorum scrutinio qualitatum, impossibile est, quempiam secundum propriam conscientiam certò affirmare, unum alio Prælatura digniorem. Et si id juramento firmet, à gravi non liberatur peccato, propter gravem irreverentiam Deo irrogatam; qui non est temerè in testimonium adducendus, sed cum justitia, veritate, & judicio per DD. *apud Summ. Leand. verb. Juramentum,*
35 *num.* 4. Sic, scilicet, ut causa jurandi necessaria sit, sive utilis, sive pia; & jurans advertat, seù bona fide putet, verum esse, quod jurejurando firmat, ut advertit Tambur. *explic. Decal. lib.* 2. *cap.* 1. *de Juramento* § 4. *pag.* 78. Nullus enim hucusque dixerit de incognito juramentum licere; unde tractatu præciso, electio non esset rationabilis, sed casualis, & Electores mortaliter peccarent. Sanctor. *de pœnis par.* 2. *cap.* 15. *pag. mihi* 156.

36 Dignior in ordine ad electionem, ex notatis ab Hasbensi *num.* 162. ille censetur, qui, cæteris consideratis, & perpensis, aptior ad regendum judicatur; Et quamquam alius

eo

eo doctior, & sanctior reperiatur, tamen, quia in cæteris ministerio erit ineptior, ideò relinquendus iste, assumendus ille; cum in hoc non sit absolutè attendendum ad majores qualitates morum, & Doctrinæ, sed ad illas, quæ præfato muneri magis proficuæ, & utiliores judicantur: Dummodo eligendus sit aliàs idoneus, vita, moribus, & doctrina, juxta sensum Tridentini.

Nec subsistere censeo, assertum Hasbensis *num.*161. posse aliquem pro bono pacis suffragari minus digno, si cæteri omnes illum eligere vellent, captivando intellectum proprium in obsequium singulorum, quod dignior sit: si aliàs, ita non esse noverit; & id ex circumstantia juramenti, de eo eligendo, qui sit dignior, non aliorum judicio, sed proprio. Ideò si Electores sine culpa esse ve-
37 lint, non positivum, sed comparativum eligant: non dignum, sed digniorem.

In Ordine Minorum de Corpore Observantiæ ad Prælaturas Religionis sunt ineligibiles, quotquot comprehenduntur sub
38 dispositione Innocent.XI *Constit. Solicitudo. Orb. Seraph. tom.*4. *pag.*233., in qua in terminis electionis habet: -- Statuimus pariter neminem eligi posse in Prælatum, sive Superiorem in Ordine prædicto, qui vitam communem observantiæ non sequatur, hoc est, qui frequenter equitet, seu infirmitatem, qua ab obligatione pedibus incedendi excusetur, habeat: qui indusiis, seu camisiis, aut lineis utatur apud se, vel in lecto: qui calceatus incedat; qui jejunia Ecclesiæ, & Regulæ non observet: qui aliquando visus sit contrectare pecunias, nisi jam, per triennium saltem, emendatus sit: qui nota-

biliter defectuosus sit in assistendo communitatibus Chori, Refectorii, & aliis, prout sibi in Constitutionibus præscribitur. Porrò electio illius, qui in omnibus præmissis vitam communem non sequatur, irritanda sit à Prælato, sive Superiore Generali, capta informatione extra judiciali, pro sua conscientia, sine strepitu judicii, cum consilio tamen, & tamen assensu trium Fratrum, qui Ministri Provinciales, vel saltem Diffinitores Provinciales sint, vel fuerint; ipsorum autem conscientias, nè, aut ille expellatur, qui vitam communem sequatur, aut ille confirmetur, qui eam non observet, oneramus. --

39 Quibus accessit Constitutio declaratoria Innocentii XII. incipit: *Alias à fel. rec. Collectio Bull. Innoc. XII. pag. mihi* 188. declarantis -- Religiosos omnes præfati Ordinis, qui vitam communem observantiæ in præinsertis Innocentii, Prædecessoris literis præscriptam; verè, & cum effectu sequi non solent, etiam si, id ex infirmitate, seu alia quavis necessitate, & absque ipsorum causa accidat, in Prælatos, seu Superiores ejusdem Ordinis eligi non posse, eorumqu e electionem, si quando fiat, tametsi aliàs canonica foret, à Prælato, sive Superiore Generali dicti Ordinis, servata quoad hoc earumdem literarum forma, irritandam esse; illos verò, qui in prædictis observantiæ communis exercitiis, seu in eorum aliquo culpabiliter deficere consueverunt, non modo, ut supra ineligibiles esse; sed insuper pœnis Constitutionum ipsius Ordinis subjacere authoritate Apostolica, tenore præsentium declaramus, ac etiam & ordinamus. --

40 Regulares Prælaturæ, etsi strictâ, & propria significatione beneficia Ecclesiastica nuncupari non possint, ex non adjuncta utilitate redditum Ecclesiasticorum, tamen, non impropriè per Cabasut. *Thor. Jur. Can. lib.* 1. *cap.* 8. inter ea Beneficia computantur; vel, ut observat Lezzan. *num.* 32. Hasbens. *num* 85. sunt quasi beneficia, & res spirituales, propter spiritualem jurisdictionem in subditos, & plures curam Animarum habentes annexam per Donat. *loc. cit q.* 27. *nu.* 2. Ideò simili modo discurrendum de illis, ac de Beneficiis, & considerandum posse in earum collatione itidem committi simoniam.

41 Idcircò Electores, gratis debent suffragari, adeò ut si illicio muneris, vel à manu, ut *pecuniæ*, aut rei pecunia vendibilis: vel ab obsequio ut *servitii*, famulatus, cujuscumque sit generis: vel à lingua, ut *laudis*, *precum*, *vel vituperii*, moveantur (quodlibet enim ex illis simoniam inducit ex Glossa *in cap. Ordinat. caus.* 1. *quæst.* 1. *pag mihi* 183.) electio sit simoniaca, consequenter nulla; & qui Prælaturas per simoniam sit adeptus, sub Animæ suæ periculo, adstrictus sit, ad eas dimittendas, ut uno ore tradunt Doctores; & disponitur *cap. Cum detestabile lib.* 3. *Extravagant. com.* ubi: -- per electiones verò postulationes, confirmationes, provisiones, seu quasvis alias dispositiones, quas simoniaca contigerit labe fieri, & quæ viribus omninò carent in Ecclesiis, Monasteriis, Dignitatibus, Personatibus, Officiis Ecclesiasticis, & quibusvis Beneficiis, aut aliquo eorum, cuiquam nullatenus acquiratur: nec inde faciat aliquis fructus suos: sed ad illorum omnium,

quæ

quæ percepit restitutionem, sub Animæ suæ periculo sit adstrictus. -- Et ulterius statuitur pęna excommunicationis Sedi Apostolicæ reservata in omnes, -- qui quomodolibet dando, vel recipiendo simoniam commiserit, aut quod illa fiat, mediatores extiterint, seu procuraverint.

Et ibi dispoſita locum etiam habent, si simonia fuerit occulta, ut expresse textus:
43 -- Et eorum quemlibet, tam manifestum, vel occultum, quas ipso facto eas incurrere volumus. --

Verba *Extravag. officiis Ecclesiasticis* extendunt dispositionem Constitutionis; unde tradit Lezz. *num.* 28. Simoniam committi
44 posse, nedùm in electione Abbatum, Generalium, Provincialium, Procuratorum Ordinis, Diffinitorum, Guardianorum &c. sed etiam in concedendis facultatibus audiendi confessiones, prædicandi, recipiendi Ordines &c.

45 Si ab eligendo detur, vel promittatur pecunia, simoniacè eligitur, ex Can. *Presbyter cauſ.*1.*quęſt.*1.*pag. mibi* 163. *à terg.*& Can. *Si quis prębendam, vel Prioratum eadem cauſa quęſt.*4.*pag.*90. Et colligitur ex Lateranensi 3 *cap* 7. *de simonia vitanda, apud* Bail *summ. Conc tom.*1.*pag.*406 *lit.C.*

Etiam si absque illa essent Electores parati illum eligere: sive eisdem conferatur, sive eorum amicis, & consanguineis, ut docet Pyer. *tom.* 3. *additamentum ad Conſt. Clem. VIII. cap.*9.*num.*8.

Si verò pecuniam non ipse, sed alter, uni electorum amico conferat, distinguendum est: si erant Electores aliàs eum determinatè electuri, electio subsistit, quia inter eos, & ele-

& electum, nullum præcessit pactum, & conventio, quæ, ut simoniam inducant, antecedere debent, ex Pignatel. *conf. 44. num. 4.* Nec ipsa pecunia est in re medium, & pretium ad electionem. Licèt propter scandalum, & malam consequentiam; & ne eo prætextu palliatis simoniis aditus pateat, nec id Electores, & eligendus, permittere debent.

Si autem illum electuri non erant, est certum, non valere, ut ibid. advertit. Peyr.

Sicut, nec ea sustinetur, in qua unus ex Electoribus dumtaxat, aliàs ad unum determinatè assumendum promptus, labe non timeat fędari simoniæ, ut in terminis tradit. Donat. *tom. 2. tract. 1. q. 22. nu. 9.*

Neque illius, cujus amici, ipso etiam ignorante, pecuniam Electoribus pollicentur; nisi concludenter probetur, & constet eam in fraudem electi promitti: vel eo contra protestante, ex Engel. *cit. lib. 5. tit. 3. §. 1. nu. 9* Et *Natali Alexandro tom. 6. Theol. Dogm. & moral. lib. 2. de simon. Regul. 24.*

Corruit tamquam simoniaca electio, si invicem Electores conveniant, & paciscantur: -- Elige tu illum, & ego eligam, quem tu mihi proposueris: vel, concedas mihi tuum suffragium in hoc Capitulo, & ego tibi dabo meum in futuro; -- quia quodlibet pactum, quod est medium ad assequendam dignitatem, simoniam inducere notavit Piasec. *prax. Epis. part. 2. cap. 5. art. 3. n. 57.*

46 Etiam si id fuerit de re spirituali pro spirituali; quandoquidem simonia, ex eodem Piasec. *ibid.* concluditur, etiam ob rem spiritualem, si hæc reducatur in pactum, & gratis non detur, contra textum Evangelii Mat-

Matthæi 10. *Gratis accepistis, gratis date*; ob id in spiritualibus pactiones sunt interdictæ, & fugiendæ, ex Cabas *lib. 5. cap. 4. num. 16.* Circa quæ testatur Pignatel *num* 30. quodcumque, ut illicitum damnari pactum; & ex eo præcipuam eis irrogari injuriam, & irreligiosè tractari, dum ita vilia putentur, vel, ut possint venire in computationem rerum temporalium, vel, ut censeantur posse subesse humanis contractibus.

Et id Donat. *num.* 10. extendit etiam si Electores affirment, se non de substantia electionis pacisci, sed commodo, quod certò
47 consequi sperant, si Petrum, v.g.; eligant; Quia, cum commodum sit ex necessariò connexis cùm electione; & ita, ut ea præcisa, obtineri sit impossibile, expresè paciscentes de commodo, implicitè in pactum electionem deducunt; quæ, & ea parte, qua ex pacto præcedenti fieret, & qua pro commodo temporali venderetur, jure simoniaca reputatur, ut post ipsum firmavit Pignatel. *nu. 32.*

Item simoniacum est, si quis Electorum dicat: -- Numquam fiet iste Provincialis, nisi is, pro quo rogavi, fiat Diffinitor, -- quod trad. Donat. *num.* 5 *&* Cabas. *eodem cap. & num.* quia semper electio venit in contractu. Idem crimen incurrit ad Prelaturam eligens, aut eam recipiens cum conditione, vel obsequii præstandi, etiam si videretur pium, ad quod tamen de jure, & electione præcisa, electus non teneretur; vel assumendi in Ministros hos, & non alios, ut in terminis de conferente, & recipiente beneficium cum restrictivis adductis resolvit Pias. *num.* 58. Cætera videas, apud Auctores de simonia tractantes, & apud eruditissimum

Na-

Natalem Alexandro *loc. cit.*

Ubi de jure, vel consuetudine electio (ex aliis titulis valida) censetur Canonica, si major pars Capituli consenserit, requirun-
48 tur majora vota respectu totius Capituli, & non sufficiunt majora respectivè ad minora; adeo ut, si eligentes sint viginti, undecim consentire, ad minus debeant, in electum; aliàs à majori parte Capituli non eligeretur. Ex quo sequitur, ut si tres essent electi, & vota divisa, sic, ut unus haberet *octo*, alius *septem*, alter *quinque*, nullius electio subsisteret, ut notavit Engel. *lib.* 1. *tit.* 6. Electus, licèt sit vocalis, se ipsum eligere non potest.

Et in terminis electionis Provincialis in Ordine Minorum, disponitur in Clementina *exivi §. Nos volentes*, ubi: -- Et siquidem ad
49 electionem hujusmodi per formam scrutinii procedatur; votis in diversa divisis, electiones plures in discordia celebrare contingat: illa, quæ à majori parte Capituli numero (nulli zeli, vel meriti collatione, aut consideratione habita) fuerit celebrata: exceptione, seu contradictione quacumque alterius partis non obstante, per dictum Generalem Ministrum confirmetur. Quod etiam in cæteris per Statuta est apud Observantes in praxi.

Ubi verò, vel praxis exigit, vel lex præscribit, ut copulativè requiratur major, & sanior pars Capituli, valet electio facta à parte, quæ sit duplo major: & sic excedit eam, quæ opponit ad electionem, non zelo charitatis, sed affectione carnali processisse Electores,
50 ut expresse habet textus *cap. si quando de electione in* 6. *lib.* 1. *tit.* 6. & Glossa ibid. *referens majorietatem, numerum: & sanitatem zelum eligentium, & merita Electorum respicere.* Si

verò

verò unus faniora, & alter majora, sed non modo præmisso excedentia, habeat, neutrius electio tenet, per Engel. *num.*40.

Canonicè electus confirmari debet ex *cap. Avaritię de electione in* 6. & sic necessario, ut nec directè, neve indirectè, sivè titulo Eco-
51 nomi, sive Procuratoris, similivè prætextu, debeat se administrationi immiscere; & si id, confirmatione non recepta, egerit, statim ibidem Prælatura privatur. Electio enim est libertatis, & confirmatio necessitatis per Pignatel. *conf* 38. *num.* 13 per quam jurisdictio confertur, ex Peliz. *de Monialibus cap.* 10. *sect.* 2 *sub* 6. *nu.* 110.

Limitatur in electione Guardianorum, apud Minores, quia eodem actu eliguntur,
52 & confirmantur, ut etiam notavit Hasbens. *num.* 193. Inter quos Provinciales, ex allegata Clementina *exivi*, à Generalibus confirmantur; & hi statim electi ex privil. Clem. IV. *Const. virtute conspicuos* §. 1. *Bull. Cherub. tom.* 1. *pag.* 162. à Sede Apostolica confirmationem recipiunt, ut tradunt Mirand. *tom.* 2. *quest.* 23. *art.* 32. *Sanctor. cap.* 8. *stat* 13. & Hasbens. *ibid.* ad omnes Ordinum Generales ex diversis Pontificum Privilegiis extendit.

Si ex suffragatoribus singuli, uno excepto, sint ad eligendum habiles, electio subsistit; nec illius inhabilitas officit, juxta Regulam juris: *utile per inutile non vitiatur*. Limita
53 nisi ab Electoribus fuerit voluntariè ad eligendum admissus. Quo casu privantur jure eligendi, quotquot sunt in culpa interdictæ admissionis; Glossa *ad textum cap si quando super cit.* in terminis de voluntaria admissione excommunicati majori excommunicatione, Pignatell. *conf.* 38. *nu.* 11. Hasbens. *nu* 157.

Nullus

Nullus activo, vel passivo suffragio potest per Præsidem privari, vel privatum declarari, nisi servata forma Decreti Urb. VIII. apud
54 Pignatel. *conf.* 18. *num.* 10. tenoris, qui sequitur: -- Privationis vocis activæ, & passivæ, ac inhabilitatis, decreta, sententiæve ab eisdem Superioribus Ordinis latæ, ne deinceps in ipso electionis actu pronuncientur, promulgenturve, atque eæ promulgatæ, Vocales minimè afficiant, nisi per mensem ante fuerint intimatæ parti, Sanctitas sua omninò vetuit. --
55 Electionis tempus ad unicum diem restringitur, in Clementina *exivi superius allegata*. Dies illud spatium lucis significat, quod interponitur inter Ortum, & Occasum Solis, & quodvis aliud sub noctis appellatione venit. Ideò ad illud spatium per *Sanctor. stat.* 9. Statuta Minorum, diem artificialem restringunt.

Et dicendum cum ipso sine urgenti necessitate non esse electioni per schedulas dandum initium, ut nequeat prius, sed in nocte perfici debeat; & quatenus deberet, id cum sufficienti candelarum numero deberet effici, ut sine ulla fraude contingeret.
56 Apud Minores de Observantia electiones Pro Ministrorum ad Capitula generalia mittendorum, Custodum extra Capitula, & Guardianorum (istorum etiam in Capitulis) eligendorum, ex dispositione Urbani VIII. *Const. Religiosos viros*. *Bull. Cherub. to.* 5. *pag.* 145. sunt per Ballotationem faciendæ, prout sequitur: -- Ut de cætero omnes, & singulæ electiones, tam Pro-Ministrorum, & Custodum, quam Guardianorum dicti Ordinis per suffragia secreta, & ballottatio-

nes

nes fiant; & in paritate suffragiorum, Præsidens electionibus hujusmodi, votum, sive suffragium decisivum habeat &c. Decernentes &c. irritum, & inane, si secus super his à quoquam, quavis authoritate, scienter, vel ignoranter, attentari contigerit &c. non obstantibus &c. -- Ubi *pag.* 384. *Const. Credita Nobis* Alex. VII. sub iisdem terminis ad familiam Ultramontanam extendit. Et ibidem habetur Decretum quoad eos hujus tenoris: -- Sac. Cong Episc. & Reg. censuit injungendum, & præcipiendum, prout harum vigore injungit, & præcipit, ut deinceps in singulis præfatis electionibus in familia Ultramontana Ordinis hujusmodi servetur omninò, modus, & forma præscripta in Constit. Generalibus Familiæ Cismontanæ. Contrariis quibuscunque non ostantibus. Romæ 15. Martii 1663.

57 Deficiente Præside in paritate votorum, votum decisivum conceditur ab eadem Sac. Cong. Ministro Provinciali, ut sequitur: -- S. Cong. &c. ad evitandam paritatem suffragiorum, quæ ex numero pari sex Vocalium, quibus Diffinitoria Provincialia constant, tam in electionibus faciendis quàm in negotiis decidendis, oriri potest; Ministris Provincialibus, deficiente Præside, in hujusmodi casibus votum decisivum concessit. Romæ 13. Martii 1653. -- *apud* Lantus. *verbo electio sub num.* 6.

Et quamquam ea forma per ballottationem ab eisdem Pontificibus ad taxatas electiones limitetur; & aliam per schedulas Sixtus V. Const *Et communis cura apud* Roderic. *Coll. Privil. Apostol. Bulla.* 7 *pag. mihi* 494. Et in Regesto 2. *Cismont. pag.* 12. ad omnes

nes

nes Superiorum, & Officialium electiones ampliet, & semper inviolabiliter, apposita clausula Decreti irritantis, observari præcipiat; tamen electiones Procuratoris, & Commissarii Generalium Curiæ, de sexennio in sexennium in Generalibus Capitulis eligendorum, ad tenorem Constitutionis Innocent. XII. (Collectio Bullarum ejusdem Pontificis *pag.* 176. incipit *Sacrosancti*, & infra -- Motu proprio, & ex certa scientia, & matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, quod de cætero perpetuis futuris temporibus Procurator generalis, ac Commissarius Generalis Curiæ præfatæ eorumdem Fratrum de Observantia, qui hactenus de triennio in triennium à memorato Ministro Generali, sicut præmittitur, institui, seù deputari consueverunt, in Capitulo generali ejusdem Ordinis de sexennio in sexennium eligantur, in
58 eorumque respectivè electione, votum, sive suffragium Fratres Vocales illius Familiæ tantùm, Cismontanæ scilicet, seu Ultramontanæ, ex quo cæteroqui, juxta Regularia Ordinis prædicti instituta per Sedem Apostolicam approbata, Procurator Generalis, seu Commissarius Generalis Curiæ hujusmodi respectivè assumendi erunt, unà cum eodem Ministro Generali ibidem simul congregati, habeant, & ferant, ac habere, & ferre liberè, & licitè possint, & valeant, tenore præsentium, statuimus, & ordinamus. --
59 Quod si Procuratoris generalis, ac Commissarii generalis sic electorũ officia, sive eorum alterũ per cessum, vel decessum, illa, seu illud pro tẽpore obtinentium, vel obtinentis, seu aliàs quomodolibet vacare contigerit, ad
Nos,

Nos, ſeu pro tempore exiſtentem Romanum Pontificem, pro opportuna deſuper proviſione obtinenda, recurratur &c. Non obſtantibus &c. -- *die* 10 *Aprilis* 1694.) Non per ſchedulas, ſed per ballottationem ſunt faciendæ.

60 Ad formam proviſionis primò factæ in Cap. Gen. Victorien. de anno 1694. cujus arbitrio præfatus Innocentius, de, & ſuper qualitate formæ in eis ſervandæ, requiſitus, negocium remiſit, prout ſequitur: -- Sanctiſſimus Dominus Noſter præmiſſa omnia arbitrio Capituli Generalis, benignè commiſit, ut id ſuper cunctis decernat, quod ſibi magis expediens viſum fuerit, ſervata tamen Cōcilii Tridentini forma quoad ſuffragia ſecreta pro electionibus adhibenda; & obſervatis, quoad vota abſentium (ſuper quo fuit Pontifex pariter interpellatus) ſi Capitulo Generali ita videbitur, Conſtitutionibus ejuſdem Ordinis à S. Sede approbatis, quæ modum, & ordinem ea ſupplendi Miniſtro Generali præſcripſerint: quibuſcumque in contrarium facientibus non obſtantibus. Romæ 24. Aprilis 1694. -- Gaſpar Cardinalis Carpineus -- Antonius Altovitus Sec. Reg. 29. Ciſm. ab anno 1693. ad 1695. pag. 50. à tergo.

61 Electio item Procuratoris Generalis Reformatorum de ſexennio in ſexennium ea forma celebratur, ex Conſtit. ejuſdem *Cum Nos* in eadem collectione pag. 174.

62 Miniſtri Generales præfati Ordinis ex conceſſione Clementis X. fruuntur prærogativis per ſtatuta taxatis eis, qui ſexennio Generalatus miniſterium exercuerunt; tametſi tempus præfixum non attigerint, prout ſequitur:

tur: -- Exponi Nobis nuper fecerunt Dilecti Filii Procurator Generalis, & Commissarius Generalis Curiæ Ordinis Minorum S. Francisci de Obser. nuncupat., quod cum Constitutionis generales dicti Ordinis circà prærogativas Fratribus, qui munera exercuerunt, debitas, expresè disponant, eosdem Fratres prærogativis hujusmodi frui non posse, nisi biennium in munerum suorum exercitio compleverint; ubi verò de illis, qui Ministri Generales ejusdem Ordinis munere functi sunt, loquuntur, nullum certum tempus præscribant, sed simpliciter disponant, quod Minister Generalis suo functus officio sit Pater, Definitor, & Discretus perpetuus totius Ordinis, & pro tali ab omnibus habeatur: ipsi exponentes ad tollendas dubietatum, quæ suboriri possent, occasiones, de opportuna in præmissis declaratione à Nobis provideri plurimum desiderant. --

-- Nos igitur &c. audita super præmissis nonnullorum Romanæ Curiæ Prælatorum, qui jussu nostro, rem accuratè discusserunt, relatione, Ministrum Generalem Ordinis prædicti, functum officio, esse Patrem, Definitorem, & Discretum perpetuum totius Ordinis hujusmodi, & pro tali ab omnibus habendum, cæterisque prærogativis concessis per Constitutiones ejusdem Ordinis Ministris Generalibus, suo officio functis, gaudere debere, licèt sexennium, biennium, vel aliud quodcumque limitatum sui officii tempus, non expleverit, authoritate Apostolica, tenore præsentium declaramus; decernentes &c. Non obstantibus &c. Romæ die 23. Septemb. 1675. Regest. 24. Cismontanum pag. 211.

53 De elect. Abbatis. diximus cap 1. & pro reci-

recipiendis suffragiis Monialium ægrotantium esse servandam consuetudinem Monasteriorum, tradit Peliz. *de Monial. cap.* 10. *sect.* 2. *subsect.* 1. *num.* 104.

64 Et notandum eam valere, & validam esse, tametsi cum Ordinario, (qui si velit, potest cum Superiore Regulari, per se, vel per alium interesse juxta dispositionem Gregorii XV. *Const. Inscrutabili*) vel Vicario, non assistat Notarius Episcopalis, prout in terminis firmavit Sac. Congr. Conc. *sub* 4. *Maii* 1675. *lib.* 19. *decret. pag.* 65. *à tergo*, in una Neapolitana; quæ ab Archiepiscopo Neapolitano occasione similis controversiæ interrogata.

-- I. An in Electionibus Abbatissarum unà cum Vicario Generali interesse possit, etiam Notarius Archiepiscopalis? --

-- II. An dicta electio facta absque interessentia Vicarii, & Notarii, sit contra Const. præfatam, an propterea nulla? ad utrumque respondit *negativè*. -- Secundum dubium proposuit, ad videndum, an subsisteret electio Abbatissæ facta à Superiore Regulari, qui noluit Notarium admittere, & ad electionem processit, non obstante, quod Vicarius Generalis protestationem præmiserit de nullitate.

Et hinc inferas, quod sicut non conceditur; quod cum Vicario electioni intersit Notarius, sic videtur, quod nec jus assistat, neque sit in potestate Ordinariorum assumere alios, qui cum ipso intersint electionibus Abbatissarum Monasteriorum Regularibus subjectorum. Et videtur esse ad tenorem allegatæ Const. quæ pluralitatem excludit, & in numero singulari dispositionem concepit, *per se*, *vel per alium*. Verum si consuetudine alicubi aliud fuisset inductum, religiosè observetur,

C A-

CAPUT XVI.

Officialis quoad exemptionem ab Ordinarii Jurisdictione.

SUMMARIUM.

1 *Descriptio exemptionis.*
2 *Formula, qua conceditur.*
3 *Qualibet Ecclesia nascitur subjecta Ecclesia Romanæ.*
4 *An Regularis possit renunciare privilegio exemptionis?*
5 *Et an Clericus privilegio fori?*
6 *Centenaria quando requiratur?*
7 *Episcopis in exemptos sæpe jurisdictione delegata, aliquando ordinaria conceditur.*
8 *Actus exerciti à Delegato non probant jurisdictionem.*
9 *Appellatio quoad devolutivum, nõ suspenditur.*
10 *Aliqua exempla jurisdictionis datę Episcopis in exemptos.*
11 *Eis Regulares subduntur quoad venerationem decedentium cum fama sanctitatis.*
12 *Et si asserant B. Virginem Conceptam cum Originali.*
13 *Etiam sollicitantes ad turpia.*
14 *Et celebrantes, quamquam non promoti.*
15 *Punire possunt Regularem accedentem ad Monialium Monasteria.*
16 *Et quãdo Superiorẽ in casu electionis Abbatissę.*
17 *Et delinquentes circà personas existentes intra Clausuram.*
18 *Et turbantes eorum jurisdictionem.*
19 *Quando teneantur Regulares consignare Episcopo confugientes ad suas Ecclesias.*

20 *Quæ, Clementina* Archiepiscopus *concedat Ordinariis in Ecclesiis Regularium.*
21 *Etiam sine Regularium licentia.*
22 *Jurisdictionem exercere non possunt.*
23 *Nec committere aliis, ut coram se cum Pontificalibus celebrent.*
24 *Regulares Episcopo erigere debent in suis Ecclesiis Baldachinum.*
25 *Tempus determinatur.*
26 *In eis Ordinarii nequeunt Processiones convocare.*
27 *Licentia Ordinarii necessaria ad expositionem Sacramenti.*
28 *Quando Episcopi censurare possint Regulares.*
29 *Privilegium concessum Ordinibus Prædicatorum, & Minorum.*
30 *Quid disponatur cap.* Volentes *in sexto, & Tridentino.*
31 *Mens Tridentini.*
32 *Aliis pœnis possunt Regulares ab Ordinariis mulctari.*
33 *A quo debeant Regulares declarari excomunicati?*
34 *Episcopus potest eos denunciare suis subditis.*
35 *Quid disponat. Clem.* Religiosi?
36 *Quando Regulares ligentur excommunicatione lata ab Episcopo &c.*
37 *Impediri nequeunt Regulares, ne mendicent.*
38 *Quando teneantur licentiam Ordinario ostendere.*
39 *Possunt vinum, & alia quærere prius, quàm Parochus colligat primitias.*
40 *Potest Episcopus Regularibus interdicere immoderatas quæstuationes.*
41 *Visitare nequit Ecclesias Regularium.*
42 *Nec præcipere potest, ne propriis ritibus utãtur.*
43 *Quando Regulares citati teneãtur comparere.*

44 Ex

1 EXemptionem describunt DD. esse privilegium, -- quo persona, aut locus (& en distinctio exemptionis localis, & personalis) ab jurisdictione Episcopi, vel Ordinarii, liberatur, & subtrahitur, ac Summo Pontifici immediatè subiicitur: quod ex *cap. si Papa de Privilegiis in 6. l. b. 5. tit. 7.*, & notavit Engel. *Colleg. uni. jur. Canon. lib. 5. tit. 33. §. nu.* 28. probatur, si in
2 literis concessionis Papa asserat: -- hæc Ecclesia est exempta: vel, ad jus Beati Petri, & proprietatem Romanæ Ecclesiæ, vel Romanum Pontificem specialiter pertinet: vel, Episcopus non audeat in ea Cathedram collocare, vel aliquod imperium, & potestatem exercere; aut alio simili modo; -- videndo apud Ascan. Tambur. *tom. 1. de jure Abbat. disp.* 15. *quæst.* 5. etenim ea est natura privilegii, ut ejus verba non sint otiosa, & aliquid semper operentur; unde cum omnes mundi Ecclesiæ, ad jus Beati Petri, & Ecclesiæ Romanæ, omnium aliarum capitis, & magistræ, subjectæ nascantur, ut apposita in literis exemptivis aliquid pro ea Ecclesia specificè operentur, & plus à privilegio recipiat, quàm acceperit à natura; infertur, Pontificem eidem voluisse concedere, ut, modo quodam distincto, Romanæ Eccle-

siæ subiiceretur; eam nimirum ab Ordinariorum potestate, quibus prius suberat, eximendo; quæ cæteris locis piis applicantur.
4 Privilegio exemptionis Regularibus à Sancta Sede concesso nequeunt iidem renunciare, ut tradit Sperell. *decis*.104.*num*.87. & Pignatell. *tom*.10.*cons*.107.*num*.2. quia in eo, nedum favor exempti consideratur, sed etiam ipsius Papæ eximentis; qui eos, ab Ordinariis eximendo, suæ subjecit jurisdictioni: qua à nullo invitè privari, nec potest, nec debet; à
5 pari de Clerico, qui privilegio fori renunciare non potest, cum, non in ipsius dumtaxat, sed in totius ordinis favorem, tributum fuerit. Engel. *tit*.3.*nu*. 17. & puniendus graviter esset, si se laicali subiiceret jurisdictioni, Piasec. *praxis Episc. par*. 2. *cap*. 4. *art*. 3. *num*. 6. *v offic. quoad privilegia num*. 23.

Notans ibidem *cap*.3.*art*.*nu*.73.*ex cap*.*cum persona de Privileg. in* 6. valere præscriptionem contra exemptiuum privilegium Regularium, quadraginta annorum decursu probatam;
6 vel annorum centum, si sit præscriptio in præjudicium, vel contra Romanã Ecclesiam eximentem; præsertim si Ordinarius præscribat, cui jus commune assistit, ei super omnes de sua Diœcesi jurisdictionem concedens; cui adhuc subderentur, nisi aliqui, speciali Romanæ Sedis indulgentia, plenarie, uti Regulares, apud Tamb. *cit*. *quæst*. 2. *sub nu*. 5. & *quæst*. 5. ab ejus jurisdictione fuissent exempti, super quo videantur DD. & interim ad nos.
7 Notandum plenariam Regularium exemptionem, esse correptam, & Dominos Episcopos in certis casibus jurisdictionem in exemptos habere: aliquando delegatam, ali-

quan-

quando ordinariam per notata ab Engel. *loc. cit. nu.* 31. Delegatam tunc habent, cum Canones, & jura disponunt, ut contra exemptos, authoritate Apostolica, vel tanquam Sedis Apostolicæ delegati, procedant: Ordinariam verò, quando ei simpliciter conceditur jurisdictio, vel potius removentur ordinariæ jurisdictionis obstacula, per appositionem clausulæ, *non obstantibus privilegiis, & exemptionibus quibuscumque*.

8 Ex actibus, quos, ut delegati Sedis Apostolicæ, in exemptos exercent, non probari eorum in eos jurisdictionem, notavit Tamb. *cit. qu.* 9. *num.* 3. sicut cum, ut delegati, procedunt, ab eis ad Summum Pontificem, tamquam delegantem; & cum, ut Ordinarii, ad Metropolitanum, posse appellari tradit Engel. *num.* 34. *& notavit* Pignat. *tom.* 10. *consl.* 149. *num.* 15., quod ubi Concilium expresè sustulit appellationem,
9 non intelligitur sublata, quoad effectum devolutivum, sed suspensivum tantùm; præsertim si dispositio respiciat materiam correctionis morum.

10 Utriusque jurisdictionis exempla in Tridentino sunt obvia; in quo sæpe Regularium privilegia expresè, vel tacitè revocantur, & hìc aliqua notantur, &c.

I. Subduntur Regulares Episcopis, quoad editionem librorum *sess.* 4. *in decreto de editione, & usu sacrorum librorum*.

II. Quoad lectionem Sacræ Scripturæ *sess.* 5. *cap.* 1. *de Reform.*

III. Quoad Prædicationem Verbi Dei, ibidem *cap.* 2. *& sess.* 24 *cap.* 14. *de ref. & Const. Superna Clementis* X. relata *cap. Offic. quoad Privil. vide cap. Offic. quoad Conciones*.

 IV. Quoad

IV. Quoad causas fidei eodem *cap. sess. 5. & const. Pauli V. Romanus Pontifex. Bullar. Cherub. tom. 3. pag. 209*, ipsis, & Inquisitoribus, & *Gregorii XV. const. Universi Dominici §. 4. ibidem pag. 432.*

V. Quoad delicta commissa extra Monasteria ibidem *sess. 6. cap. 3. de ref. & sess. 25. cap. 14. de Regularibus vide caput offic. quoad delicta.*

VI. Quoad visitationem Monasteriorum commendatorum *sess. 21. cap. 8. de ref.*

VII. Quoad publicationem Indulgentiarum ibidem *cap. 9.* ubi cum universaliter loquatur, etiam Regulares comprehendit. Sacr. Congr. Concil. in una *Januen. lib. 10. Decret.*

VIII. Quoad observanda, & vitanda in celebratione Missę, *sess. 22. in decreto ejusdem tituli; vide caput offic. quoad celebrationem Missarum.*

IX. Quoad Ordinum susceptionem *sess. 23. cap. 8. 11. 12. & 14. de ref. & const. Leonis X. Dum intra, vide cap. offic. quoad privilegia: & cap. offic. quoad Ordines.*

X. Quoad confessiones secularium audiendas, ibidem *cap. 15., & const. Superna cit. vide caput offic. quoad approbationem &c. & quoad absolutionem à reservatis.*

XI. Quoad Parochos Regulares in ordine ad Synodum *sess. 24. cap. 2. de ref. vide cap. offic. quoad legem Diœcesanam.*

XII. Quoad venerationem imaginum, & reliquiarum *sess. 25. in decreto similis tituli.*

XIII. Quoad Monasteria erigenda *sess. 25. cap. 3. de Regularibus; vide cap. offic. quoad Conventus.*

XIV. Quoad Fratres, sine Superiorum licen-

licentia itinerantes, ibidem *cap.* 4.

XV. Quoad Fratres missos ad studia, ibidem.

XVI. Quoad Monialium clausuram, ibidem *cap.* 5., *& const. Fel. Alex. VII. vide caput offic. quoad clausuram Monialium.*

XVII. Quoad concernentia curam animarum ibidem *cap.* 11. *& const. Inscrutabili Greg. XV. vide cap. offic. quoad privilegia.*

XVIII. Quoad dies festos, censuras, & interdicta, ibid. *cap.* 12. *vide cap. offic. quoad legem Diœcesanam.*

XIX Quoad controversias super præcedentia in processionibus, ibidem *cap.* 13.

XX. Quoad accessum ad publicas processiones, ibidem, *vide cap. offic. quoad processiones.*

XXI. Quoad renunciationes faciendas à Novitiis, ibid. *cap.* 16.

XXII. Quoad probandam nullitatem professionis, ibid. *cap.* 19.

Quæ hic summatim ponuntur, sicut & alia, in quibus Ordinariis in Regulares, per Patres, in eo potestas conceditur, in ejusdem textu possunt videri.

11 Potestatem habent Ordinarii erga exemptos in spectantibus ad venerationem eorum, qui cum Sanctitatis opinione, vel fama Martyrii ex hac vita migrarunt per disposita ab Urbano VIII. *Const. Cælestis Hierusalem Bullar. Cherub. tom.* 4. *pag.* 196.

12 Et facultate eis à Gregorio XIV. *Const. Sanctissimus Dominus Noster Bullar. Cherub. tom.* 3. *pag.* 425. facta, procedere possunt, contra asserentes Beatam Virginem conceptam esse cum peccato originali; & contra Confessarios sollicitantes pœnitentes ad turpia,

vel docentes eos non teneri ad denunciandos Confessores sollicitantes, ex ejusdem *Const. Universi Dominici*, ibid. *pag.* 432.

14 Et contra eos, qui, tametsi ad sacrum Presbyteratus ordinem non promoti, Missas celebrant, & Sacrament. Pœnitentiæ ministrant, ex dispos. Clem. VIII. *Const. Et si aliàs Bullar. Cherub. tom.* 3. *pag.* 125., & *Urbani VIII. Const. Apostolatus*, *tom.* 4. *pag.* 137.

15 Animadvertere item possunt in Regularem ad Monialium Monasteria accedentem, prout Sacr. Congr. Concil. interrogata, -- an Regularis absque legitima licentia accedens ad Monasterium Monialium Regularibus subjectarum, ibique in loco colloquiis destinato cum moniali colloquens, à Diœcesano Episcopo, tamquam Sedis Apostolicæ delegato, coerceri, & puniri possit? Censuit *posse*; quam Congregationis sententiam Sanctissimus Dominus noster Urbanus VIII. ad se relatam approbavit. -- Ad calcem *Const. Inscrutabili Gregorii Bullar. Cherub. tom.* 3. *pag* 404.

16 Item, si ad electionem Abbatissæ procedant, vel electionis die Episcopo non prænunciata, vel eo non expectato, postque declaraverit se velle eidem interesse, prout eadem ibidem firmavit.

17 Item, si delinquant circa personas degentes intra septa Monasteriorum Monialium, aut circa clausuram, ibidem eadem Sacr. Cong. ad 13.

18 Item possunt punire exemptos, turbantes suam jurisdictionem, super quo Pignatell. *tom.* 10. *Const.* 20. *num.* 14. refert responsum S. Congr. Concil. in una Panormitana ad dubium:

bium : -- an milites Hierosolymitani offendentes personam Officialium Curiæ Archiepiscopalis panormitanæ in actu exercendi suum officium, aut aliàs Archiepiscopi jurisdictionem impedientes, ab eodem coerceri, & puniri possint ? quæ partibus auditis, dubioque accuratè discusso ; censuit, *posse* ; & observavit etiam. -- Donat. *prax. Regul. tom.* 1. *tract.* 13. *part.* 2. *quæst.* 28. *num.* 2.

19 Episcopo Regulares, quantumvis exempti, in eo sunt subiecti, ut delinquentes, confugientes ad ipsorum Ecclesias, in casibus, in quibus eis immunitas Ecclesiastica per dispoſita à Gregor. XIV. *Const. cum aliàs Bullar. Cherub. tom.* 2. *pag* 707. non suffragatur, teneantur Episcopo extradere ; cujus est cognoscere, & examinare, an delicta commissa sint talis conditionis, propter quæ sint Curiæ sæculari consignandi, ut expressè ibidem Gregorius : & notavit Piasec. *Prax. Episc. par* 2 *cap.* 3 *sub num.* 70.

20 Ordinariis conceditur ex *Clement. Archiepiscopo lib.* 5. *tit.* 7. posse ad Ecclesias Regularium cum Cruce accedere ; in eis, uti Pontificalibus ornamentis : cum eis Missam celebrare : populo solemniter benedicere per illa verba ex ibidem adnotatis à Glossa verbo *colligo : sit nomen Domini benedictum :* officia divina privatim, vel publicè audire ; & ea exercere, quæ sunt honoris, & præeminentiæ Episcopalis ex Pignatell. *cons.* 106. *num.* 3. adeoque *per* Donat. *tom.* 111. *tract.* 6. *quæst.* 36. *num.* 2. prædicare, quia actus honoris est.

21 Etiam sine ipsorum Regularium licentia, propter dispositioni, ibidem adjunctam clau-

ſulam, *quovis privilegio contrario non obſtante*; cui, cum ſit Concilii Generalis, ei nunquam derogatur, niſi expreſsè mentio Concilii fiat, apponendo in privilegio exemptivo: *non obſtante quavis conſtitutione, ſeu lege in Concilio Generali editis*, ut notavit Tamburin. *cit.qu.*15. *num.* 3., & niſi ſpecialiter derogetur, exemptio non ſuffragatur; ex quo diſpoſitio, utpotè Concilii Generalis, contineat per tradita à Pignatell. *conſ.* 28., clauſulam derogatoriam ad futuras diſpoſitiones.

22 Quibus uti debent, ſine juriſdictionis exercitio, ut clarè ibidem *textus*. -- Sic tamen quod prætextu conceſſionis hujuſmodi, in locis ipſis exemptis, *vel* circà hoc privilegiatis nullam aliam juriſdictionem, idem Archiepiſcopus, vel Epiſcopus exerceat: nec perſonis exemptis, vel privilegiatis moleſtiam inferant, vel gravamen, nullumque exemptioni, vel privilegiis eorumdem aliud præjudicium generetur: nec ipſis Archiepiſcopo, vel Epiſcopo jus aliud quomodolibet acquiratur. -

Ex quibus DD. notant, eos in illis ſine exemptorum aſſenſu ea exercere non poſſe, quæ ad juriſdictionem Epiſcopalem, & officium, & ordinem ſpectant, ut ſunt ordinare, degradare, Chriſmare, conſecrare virgines, ut ibidem *verb Gloſſa ſequens*, Gloſſa ipſa notavit, & cum ea Lezana *qq. Regul. verb baldacbinum nu.*4. cæteraque mixturam habentia juriſdictionis, ſive contentioſæ,
23 ſive voluntariæ; ideò quia facere ſibi ab aliis cum Pontificalibus celebrare, eſt auctoritativè juriſdictionem exercere, ex Gloſ. *verb. celebrari* & Pignatell. *conſ.*106.*n.*5. id eis ibidem prohibetur, & ſolũ ſine illis conceditur.

24 Te-

24 Tenentur Regulares in propriis Ecclesiis, volenti Episcopo, Pontificales functiones exercere, baldachinum erigere, ex dispositione Sac.Cong.Episc.*sub die* 10. *Junii* 1603. ex expresso mandato Clementis VIII. apud Piasec. *cit.sub nu.*69. Pignat. *cit.nu.*30 Tambur. *cit.disp.*, *& quæst.*15.*nu.*17. Donat *tom.*1. *par.*2.*tract.*13.*quæst.* 74. & pęnis, & censuris ad id, vel saltem ne impediant, quin Episcopus ipse illud attollere faciat, compelli possunt.

25 Eo tamen -- dumtaxat tempore (sunt verba decreti) quo Pontificales hujusmodi functiones exercebunt, vel dum actus ipse, cui in Pontificalibus aderunt, peragetur; -- per quæ significatur Episcopos, nedum non posse ordinare exemptis, ut erectum baldachinum conservent ad effectum, ut sub eo imposterum sedeant; verum etiam, nec ipsos posse sub eo sedere pro tribunali, cathedram judicialem erigere, & aliquem jurisdictionis actum exercere, etenim non alio fine id Clemens VIII. per Congregationem præcepit, nisi ut honor, & debita reverentia Episcopis exhibeatur, quod ex narrativis Decreti liquet, ut sequitur, -- decet Episcopis pro eo, quo in Ecclesia Dei excellunt dignitatis gradu, in quocumque suarum Diœcesum loco, quoties eos, ibi Pontificalia exercere, aut in Pontificalibus adesse, & assistere contingit, eam, quam par est, reverentiam, & honorem decoro cultu, & ornatu exhiberi. -- Quod illa priori erectione obtinent.

26 Ideò notat Lezana *Summa qq. Regul. tom.* III.*verb. Baldachinum*, *num.* 4., *& ex eo* Pignatell. *num.* 9. ex eo dici non posse; esse

facultatem Episcopis factam, instituendi in dictis Ecclesiis processiones, & Indulgentias concedendi, utpote ad actum jurisdictionis, & non reverentiam Episcopalem, pertinentia; & privilegiatus in aliquo non potest extendere suum privilegium ad aliud; nec exemptis, & privilegiatis præjudicatur in suo privilegio, nisi quatenus in illo exprimitur.

27 Sine Ordinarii licentia nequeunt Sacramentum exponere, Sac. Cong Rituum 26. *Februarii* 1628., pro personis particularibus exponitur in Ostiolo Tabernaculi, aut in pixide velata Sacr. Congr. Episc. 7. *Septembris* 1598.

28 Nequeunt Episcopi censuras in Regulares ferre, ut notavit Pignatell. *cons.* 106. *num.* 12. nisi in casibus expressis à Constitutionibus Apostolicis,& nisi eis per Sacros Canones specificè concedatur, præsertim in eos, habentes à Sede Apostolica privilegia, quòd excommunicari non possint ex Piasec. *cit. sub num.* 77., quæ pluribus Sedes Apostolica dedit, ut refert Lezana, *tom.* 1. *cap.* 11. *num.* 14. & Minoribus impertiti sunt *Clemens IV. cons. Virtute conspicuos*, *Bullar. Cherub. tom.* 1. *pag.* 162., *& Sixtus item IV.*
29 *const. Regimini*, *ubi* §. 9. *& ne prætextu;* & infra: -- districtius inhibemus, ne quispiam absque dictæ Sedis speciali commissione, & auctoritate in personas, domos, & loca dicti Ordinis Fratrum Minorum, utpote, prorsus exempta, aliquam excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententiam specialiter, vel generaliter, quomodolibet promulgare, -- cum amplissimis derogatoriis additis

§. 19.

§. 19. *ibid. pag.* 408. quod & Sacro Prædicatorum Ordini *conſ. Regimini loco allegato*, *pag.* 411. Idem Sixtus ſub iiſdem terminis conceſſit.

30 Quod patet ex *cap. Volentes de privilegiis in 6. lib. 5. tit. 7.* ubi conceſſa in exemptos in certis caſibus Epiſcopo juriſdictione, textus ſubdit; -- in eos autem, quibus nec interdici, ſuſpendi, vel excommunicari, à quoquam valeant, à Sede Apoſtolica eſt indultum (ſicut ſunt Religioſi quamplures) in quorum privilegiis continetur; ne quiſquam Epiſcopus, vel Archiepiſcopus Monaſteriorum ſuorum Monachos pro ulla cauſa, ullove loco interdicere, ſuſpendere, vel excommunicare præſumat, iidem Ordinarii juriſdictionem ſuam, quantum ad iſta, ubicumque illi fuerint, penitus exercere non poſſunt; -- quæ eſt diſpoſitio Concilii Generalis Lugdunenſis ſub Innocent. IV.

31 Et facit, quod Tridentin. taxat caſus, in quibus Regulares poteſtati Ordinariorum ſubmittit, & cum vult dare auctoritatem Epiſcopis, ut cenſuris adverſus eos procedant, id exprimit, ut *ſeſſ. 22. in fine Decreti de obſervandis, & evitandis in celebratione Miſſæ*, & *ſeſſ. 25. cap. 5. de Regularibus* dum providere intendit Monialium Clauſuræ, & *cap. 16. ejuſdem ſeſſionis* diſponens, ne aliquid ex bonis Novitii ante profeſſionem tribuatur Monaſterio, ne hac occaſione diſcedere nequeat.

32 Ideò cum id in aliis capitibus non exprimat; ſed dicat, vel *accedere compellantur*, ut *cap. 13.* vel *puniri poſſit*, ut *cap. 14. allegat. ſeſſionis*, ſequitur eam illis concedere noluiſſe; & contuliſſe dumtaxat poſſe eos aliis

cano-

canonicis pęnis plectere, ut depositione, collocatione in arctius Monasterium, privatione officiorum, vocis activæ, & passivæ, similibusve, ex observatis ab Antonel. *de Reg. Eccles. lib. 7. cap. ult. sub num* 1. cum quo videatur Donat. *cit. q.* 23. 25. 78. 79. Lezzana *cit. tom.* 1. *cap.* 11. *nu.* 14 *& tom.* 3. *verb. exemptio. num.* 10. Piasec. *loco item allegat. nu.* 77. 78.

33 An autem in casibus, in quibus nulla est Episcopo in Regulares concessa jurisdictio, possit eos excommunicatos declarare, si aliquod delictum committant, propter quod ipso facto excommunicationem incurrant? Negativè cum Antonel. *loc cit.* respondetur; etiam si excommunicatio esset publica, & notoria, etenim hujusmodi declaratio adjunctum habet actum jurisdictionis, cum debeat fieri causa judicialiter cognita, & citata parte, quæ, utpotè exempta, citari non potest; & citata de jure ad hunc effectum comparere non debet; ideò tunc à proprio Judice competenti debent declarari.

34 Potest tamen Episcopus Regularem excommunicatum, vel ob publicam percussionem Clerici, vel propter apostasiam à suo Prælato, uti talem declaratum, suis subditis denunciare, ut eum vitent; quia id non est jurisdictionem in eum exercere, sed monere suos subditos de obligatione, quam habent, non communicandi cum excommunicato.

35 Verum id limitatur in *Clement. Religiosi de privil. lib.* 5. *tit.* 7. ut sequitur; -- Religiosi, qui Clericis, aut Laicis Sacramentum Unctionis extremæ, vel Eucharistiæ ministrare; matrimoniave solemnizare; non habita super his Parochialis Presbyteri licentia speciali;

ciali; aut qui excommunicatos à Canone; præterquam in casibus à jure expressis, vel per privilegia Sedis Apostolicæ concessis eisdem: vel sententiis per statuta Provincialia, aut Synodalia promulgatis (seu ut verbis eorum utamur) à pęna, & culpa absolvere quemquam præsumpserit, excommunicationis incurrant sententiam, ipso facto, per Sedem Apostolicam dumtaxat absolvendam; quos etiam locorum Ordinarii (postquam de hoc eis constiterit) excommunicatos faciant publicè enunciari. --

36 Ligantur Regulares excommunicatione lata ab Episcopis contra accedentes ad Monialium Monasteria, easdemque alloquentes, si de illis fiat mentio, ut in terminis respondit *S.C.C. die 26 Junii 1627, in una Viterbien. apud* Lant. *verbo Episcopus v. c. Offi. quoad Clausuram Mon. nu. 7.*

Non possunt ab Episcopis Regulares impediri, ne ostiatim mendicent, & eleemosynas de licentia suorum Superiorum quærant per loca Dięcesis, in qua Conventus existunt, per disposita *S.C.C. sub anno 1621. apud* Sperellum *decis.* 38. *nu.* 27., ut sequitur. -- S.C.

37 &c. censuit, Fratres Ordinum Mendicantium nequaquam posse ab Episcopo prohiberi, quo minus per se ipsos in Dięcesibus, ubi

38 habent Conventus, eleemosynas quærant; sed tantum, si extra loca, ubi Monasteria existunt, quæritare voluerint, teneri suorum Superiorum licentiam Ordinario ostendere. -- Similis tenoris Decretum refert Piasec. *loc. cit. num.* 50 & Lant. *verb. Eleemosy.* & apud Peyrin. *de Privileg. ad const 7. Pii V. sub* §. 10., habetur, *sub die 2. Julii* 1620. S.C. item Concilii interrogatam: *Se possano*

39 *no i Regolari raccorre Vua, Grano, e Legna, e simili altre cose, prima che il Curato babbia raccolte le sue primitie?* respondisse, *non esse id probibitum Regularibus*; pænas adversus impedientes latas, videas, in *Const. Sixti IV. S. Præd & Min Bulla aurea nuncupata* §.8. *Bullar. Cherub. to.* 1. *pag.* 432. *& in Mari Magno Prædicatorum, & Minorum respectivè pag* 408. aliàs contra molestantes Fratres, ne propriis liberè utantur privilegiis.

40 Limita, nisi eleemosynarum collectio sit immoderata; & in casu quo Religiosi non indigentes, aliis egenis eleemosynas subtrahunt, quia tunc posse Episcopum Regulares prohibere tradit Lezzan. *to.* 4. *verb. Quæstuarii n.* 4. *v. cap. Off quoad Convent. n.* 27.

41 Neque eis facultas datur à Tridentino visitandi Regularium Ecclesias, & Conventus, ut *sub die* 16. *Junii* 1605. ejusdem S. Congr. disposuit, prout infra. -- Censuit Episcopus, & aliorum locorum Ordinarios vigore cujusvis Decreti Concilii nullam habere facultatem, quovis tempore, in Monasteriis, Domibus, & Ecclesiis Regularium, visitandi Sacristias, Paramenta, Vasa Sacra, Altaria, & alia, aut etiam Tabernaculum, seu Pixidem, in qua servatur Sacramentum. -- *lib.* 10. *decretor fol* 115.

Neve eam *sub anno* 622. obtinuerunt vigore *Const. Gregorii XV. Inscrutabili*, ut ibidem eadem S. C. C. firmavit, quæ ad dubium eidem, occasione emanatæ Constitutionis, propositum. -- An liceat Episcopis visitare Altaria Regularium Ecclesiarum, quibus cura Animarum personarum secularium non incumbit, aut loca, ubi in iisdem Ecclesiis asservatur Sanctissimum Eucharistiæ Sa-

cra-

cramentum, vel ubi audiuntur confessiones personarum secularium! respondit: Episcopis non licere in vim ejusdem Constitutionis visitare Altaria Ecclesiarum Regularium, quibus non incumbit Animarum cura personarum secularium, nec loca, ubi in iisdem Ecclesiis asservatur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, vel ubi confessiones personarum secularium audiuntur. -- *Bullar. Cherub.to.3.pag* 403.*ad const.alleg. Greg.XV.*

42 Neque item præcipere valent Regularibus, ut sicut debent dies Festos Diœcesis, sic ejusdem ritus, propriis relictis, teneantur servare, ad tenorem S. C. C. *lib. proximè cit.* decretorum prout sequitur. -- S.C. censuit decretum, *c.12. versu dies Festi sess.25.*, de Regularibus ita esse intelligendum, ut Regularium ritus, illis diebus Festis semper permaneat, quoad Missas celebrandas, & cætera Divina Officia, tàm publicè, quam privatim, ab ipsis Regularibus in eorum Ecclesiis persolvenda: nec circa hæc ab Episcopis quoquomodo in contrarium quidquam eisdem Regularibus præcipi posse; quod si de facto præceperint, Regulares neutiquam ipsis Episcopis obedire teneri. Verum, quoad conciones, & lectiones, quas iidem Regulares ad populum habuerint, debere se conformare Evangeliis, & Epistolis, quibus Clerus secularis utitur illis diebus festis. -- Peyr. *ad Const.27. Leonis X.*

43 Tametsi Regulares eximantur à lege jurisdictionis Episcopalis, & sic non teneantur de jure comparere, dum ab Illustrissimis Ordinariis citantur, utpote Judicibus non competentibus; cum tamen in citatione exprimitur causa, quæ fundet super ipsos Ordinarii jurisdi-

jurisdictionem, ut V.G. si citent ad comparendum, ex quo ad processiones non accesserint, quamquam ad eas vocatio præcesserit, ab onere comparendi ex Peyrin. *de Privileg. ad const* 2.*Sixti IV*. §. 10. *nu*. 15. non liberantur, cum Episcopis assistat dispositio Conciliaris, eisdem tribuens jus compellendi ad processiones Exemptos.

44 Verùm semper ex decentia, & reverentia Episcopis debita, comparere tenentur, vel ad allegandum privilegium, & exemptionis possessionem, adversus incompetentiam Fori, vel etiam ad illud exhibendum, si exemptio non sit notoria, ut notavit Piase. *cit. nu*. 72. Donat. *alleg. q*. 17., & habetur expresse *Cap Cum persona de Privil. in 6.lib. 5.t.* 7. ubi Glos. *verb. in Diœcesi*, tradit, -- quod pendente lite super exhibitione privilegiorum suorum, non potest Episcopus eos turbare in sua possessione exemptionis, neque in eos poterit suam exercere jurisdictionem. -- Et in dubio, an jurisdictio pertineat ad Episcopum, non potest Episcopus de causa cogno-

45 scere per Peyr. *cit*. ne sit Judex in causa propria; sed litis examen, & decisio ad Sedem Apostolicam ex *Const. Superna Clementis X*. spectat.

46 Tandem in favorem Religiosæ humilitatis, dicendum, quod quamquam Regulares sint exempti ab jure jurisdictionis Episcopalis, ab jure tamen reverentiali non eximuntur, sed sub mortali ad reverentiam Episcopis exhibendam teneri, tradit Peyr. §. 24. *ad Const*. 26. *Leonis X. incipit*, *Dum intra*, in qua §. 24. Pontifex ipse sic Regulares alloquitur, -- eosdem insuper Fratres in virtute Sanctæ Obedientiæ monemus(hoc est

eſt præcipimus) ut eoſdem Epiſcopos loco Sanctorum Apoſtolorum ſubrogatos, pro debita, & noſtra, ac Apoſtolicæ Sedis reverentia congruo honore, & convenienti obſervantia venerentur. --

47 Et Epiſcopos monet; -- ipſos quoque Epiſcopos hortamur, ac per viſcera miſericordiæ Dei Noſtri requirimus, ut Fratres ipſos affectu benevolo proſequentes, charitativè tractent, ac benignè foveant, ſeque illis minimè difficiles, aut duros, vel moroſos, ſed potius faciles, mites, propitios, piaque munificentia liberales, exhibeant, ac in omnibus prædictis, tamquam in agro Dominico cooperatores, eorumque laborum participes, prompta benignitate recipiant, eorumque jura omni cum charitate cuſtodiant, atque defendant. --

Et Clement. *Frequens de exceſſibus Prælatorum*, enunciatis triginta gravaminibus illatis per Prælatos Religioſis, §. *verum*, Epiſcopos non hortatur, -- ſed eis præcipit, ut Religioſos charitativè tractent, & foveant, & ſua jura, & privilegia inviolabiliter ſervent. --

48 Quibus, ſive Epiſcopis, ſive exemptis, in mutuæ dilectionis ſubſidiũ, ſenſum Concilii Generalis Viennen. per infraſcripta exhibeo.

-- Verum quia una eſt (*ſunt verba textus*) Regularium, & Secularium Prælatorum, & ſubditorum, exemptorum, & non exemptorum univerſalis Eccleſia, extra quam nullus omninò ſalvatur, quorum omnium unus eſt Dominus, una Fides, & unum Baptiſma; decet, ut omnes, qui ejuſdem ſunt corporis, unius etiam ſint voluntatis: & ſicut Fratres ad invicem vinculo charitatis ſint adſtricti:

Decet

Decet igitur, ut & Prælati, & alii, tam exempti, quam non exempti, suis juribus
49 sint contenti: & alter in alterius injuriam non prosiliat, seu jacturam. -- *Clement. alleg.*

CAPUT XVII.

Officialis quoad Exequias.

SUMMARIUM.

1 *Videantur Lantusca, Peyrin, & Lezzana.*
2 *Parochus unius Diœcesis non potest exigere partem ceræ ab alio alterius Diœcesis, transeunte per eius Parochiam, occasione associandi cadavera.*
3 *Et potest transire cum Stola, & Cruce.*
4 *Cum Parocho non sunt vocandi cæteri de Capitulo.*
5 *Non potest Parochus ingredi Ecclesias Regularium cum Stola, & Cruce, neque in eis officia peragere.*
6 *Nec ei licet exigere majorem eleemosynam ab Exteris, quàm à Civibus, nec ab eis, qui sepeliuntur in Ecclesiis Regularium, &c.*
7 *Regulares nequeunt processionaliter per Civitatem deferre cadavera Religiosorum decedentium intra Claustra.*
8 *Parochis non licet majus emolumentum exigere à repentina morte decedentibus.*
9 *Est contra pietatem relinquere cadavera inhumata.*

1 Quia plura ad notitiam præsentis Capitis necessaria lato calamo refert Lantusca *ver. cadaver, v. exequiæ*, & in supplemento, *ver. associatio cadaveris* Peyrin. *de Privileg. in fine verb. decreta S. Cong.* de-

decr.9. & 10. & Lezz. *Summ. qq. Regul. tom.3. verb. defunctus*; ideò ad eos remisso Lectore, hìc pauca, at satis utilia adnotantur.

Et primò Parocho unius Diœcesis non licere, nec posse aliquam partem ceræ, & pecuniarum ab hęredibus defuncti prętendere, dum occasione deferendi cadavera ad Ecclesias Regularium alterius Diœcesis, necessariò sit per ejus Parochiam transeundum, prout in terminis S.C. *Episc. & Reg.* decrevit, ut inf.

Sacra Congr &c. -- censuit dandas esse declarationes, aliàs factas, nempè Curatum unius Diæcesis (quæcumque sit) in transitu Cadaveris, quod processionaliter defertur ad Ecclesiam Regularium ab alia Diœcesi, transeundo per propriam Parochiam, & jurisdictionem, non posse aliquam partem ceræ, &
2 pecuniarum ab hæredibus Defuncti prætendere; Itidem proprium Parochum Defuncti transeundo per Parochiam unius Parochi, alterius cujuscunque Diœcesis, ad effectum deferendi processionaliter Cadaver ad Ecclesiam Regularium posse liberè, & licitè per
3 eandem, cum Stola, & Cruce, elevata, transire, etiam irrequisito Parocho; quas quidem declarationes in casu, de quo agitur, fideliter observari mandat, & præcipit eadem Sac. Congr. Romæ die 15. Novembr 1675.

Secundò, in associatione cadaverum ad Ecclesias Regularium vocari non debere cum Parocho cæteros de Capitulo, ex recenti responso S.C.Rit. in una Vaden. ad dubia eidẽ proposita, ut sequitur. -- Prætendentibus Parochis, seu Mansionariis Ecclesiæ Cathedralis Civit. Vaden. in associatione Defunctorum, qui sepulturam sibi eligunt, sive alio quovis modo in Ecclesia Regularium

sunt

sunt tumulandi, ab eorumdem hæredibus, unà cum proprio Parocho defuncti, omnes esse invitandos; Ecclesias Regularium ingredi cum Stola, & Cruce; ibique functiones, & officium circà cadaver peragere; ac insuper pinguiorem eleemosynam pro associandis, seù tumulandis Forensium, seù Exterorum Cadaveribus, in Ecclesiis prædictis Regularium, quam à Civibus posse exigere, si in ipsis Parochialibus sepelirentur. Deducta coram Reverendissimo Episcopo Vaden. controversia, & ab eo, post quamplurimas comparitiones, pro declaratione, ad Sacr. Rituum Congregationem remissa; Exinde Eminentissimo, & Reverendissimo Domino Cardinali de Noris commissa, & ab eodem propositis infrascriptis dubiis, videlicet.

Primò. -- An in associatione Cadaverum ad Ecclesias Regulares sint vocandi omnes Mansionarii præter Parochum? --

Secundò. -- An Parochus ingredi possit Ecclesias Regularium cum Stola, & Cruce, ibique officium, & functiones peragere?

Tertiò. -- An liceat Parocho exigere majorem eleemosynam ab exteris tumulandis in Ecclesiis Regularium, quàm à Civibus? --

4 -- Sac. eadem Rituum Congregatio utra-
5 que parte, tam in voce, quàm in scriptis prius
6 audita. Negativè in omnibus respondit. Et ita declaravit, & servari mandavit. Die 2. Augusti 1698.

Et Parochis in associatione, sive occasione associationis Cadaverum non licere ingredi Ecclesias Regularium, sed teneri dimittere eadem Cadavera, ad januam Ecclesiarum, ibique solum posse benedicere, & dicere ulti-

mum

mum vale, & officia, & alia munia à Regularibus, & non à Parochis, peragi debere, firmavit S. Cong. Episc. & Regul. die 27. Novemb. 1671. cujus dispositio sub die 18. Januar. 1672. confirmatur à Clemente X *Const. Nuper pro parte*, & sub eadem die, & anno *Const. & aliàs* approbat ejusdem Congregationis decretum, quo injungitur Parochis, aliisque de Clero, ne majorem eleemosynam exigant ab hæredibus Defunctorum, qui in Ecclesiis Regularium sepeliuntur, quam exigere possent in Parochiali, vel alia Cleri Ecclesia sepelirentur. *Bull. Cherub. to. 5. pag.* 566.

Non conceditur Regularibus Cadavera Religiosorum intra Claustra decedentium processionaliter deferre per vicos, & plateas, quin prius obtinuerint à Parocho licentiam;
7 cum, ex dicendis *cap. Officialis quoad processiones*, (nisi eis aliàs privilegium assistat,) ut notavit Donat. *prax. regul. tom. 1. par. 2. qu.* 81. nequeant processiones extra Claustra Conventus facere, Episcopo irrequisito, vel Parocho, ex ratione, quod extra Claustra Crucem erigere, & sub ea processiones facere, in pompa Ecclesiæ, actum contineat jurisdictionis, ita proprio adhærentem territorio, ut in alieno exerceri non possit, nisi consentiat loci Patronus, ad quod facit *cap. ut animarum de Const. in 6. lib. 1. tit. 2.*

Et sub expressis terminis firmavit S. Cong. Conc. *sub die 2. Julii* 1620. *apud* Peyrin. *cit. Const. 7 Pii V. sub* § 10. dum interrogata; *quando muore alcun loro Superiore, ò Maestro, ò Teologo collegiale in Convento, se possono farlo portare per la Città per diverse Parochie, e per le piazze con musiche, e riti straordinarii, e metterli ancora il Feviale, senza intervento del*

Cu-

Curato? ad undecimum, respondit, non posse.

8 Quæ *sub die* 24. *Augusti* 1669. censuit non licere Parochis pro associandis Cadaveribus eorum, qui repentina, vel violenta morte decedunt, exigere majus emolumentum eo, quod exigi, seu præstari solet ab eo, qui testamentum condidit, -- *lib.* 26. *Dec. Fol.* 283.

9 Omnes tandem sciant, ex *cap. Abolendæ de sepulturis lib.* 3. *tit* 28. nullo modo esse licitum, sed contra Christianæ pietatis officium, & per Ordinarios castigandum, quod propter exactionem pecuniarum, seu mortuaria non soluta, defunctorum cadavera inhumata relinquantur.

CAPUT XVIII.

Officialis quoad Festos dies.

SUMMARIUM.

1 *Dies festi ab Episcopis indicti, à Regularibus serventur.*
2 *Possunt Regulares dies festos in suis Ecclesiis annunciare.*
3 *Et ad id possunt Ordinariis compelli.*
4 *Quid dies festi significent?*
5 *Quæ per Regulares in eis possint exerceri?*
6 *Decretum S. C. Rituum super Celebratione Missæ, & Officii de Sanctis descriptis in Martyrologio.*
7 *Decretum ejusdem super translatione Festi Sanctissimæ Annunciationis.*
8 *Alterum Decretum super Festo S. Joseph occurrente feria v. majoris hebdomadæ.*

1 Dies

1 Dies festos, quos Episcopi in sua Diœcesi servandos præceperint, debere, etiam à Regularibus observari, statuit Trident. *sess. 25. c. 2. de Regularibus*, ubi -- dies etiam festi, quos in Diœcesi sua servandos, idem Episcopus præceperit, ab exemptis omnibus, etiam Regularibus, serventur, vide *cap. officialis, quoad exemptionem ab juris: Ordin. n. 42. decret. S.C. C.*

2 Possunt Regulares dies festos, & jejunia in suis Ecclesiis annunciare, prout in terminis firmavit S. C. C *sub die 2. Iulii* 1620. apud Lezan. *sum. q. Regul. tom. 1. cap. 12. num. 41.* quæ interrogata; -- An Regulares possent annunciare dies festos, & jejunia in suis Ecclesiis ad Altare in celebratione Missæ? Respondit: Regulares non prohiberi dies festos, & jejunia in suis Ecclesiis annunciare. --.

3 Imò posse ad id ab Ordinariis obligari, ne festorum, & jejuniorum ignorantia fideles transgrediantur præcepta Ecclesiæ, tradit Roderic. *quæst. Regul. tom. 1. quæst. 43. art 7. in fine.*

4 Cum dies festi, seu festivitates, aliud non dicant, quam cultum divinum institutum in memoriam alicujus mysterii Ecclesiastici, vel martyrii, seu obitus &c. alicujus Sancti, cum cessatione ab operibus servilibus; hinc in illis, nec Regularibus, licèt in suis Monasteriis, nec per se, nec per alios operarios seculares, operibus servilibus incumbere, ex Peyrin. *de Privil. Regul to. 3. ad ditam ad Constit. Leonis X. c. 4. n. 54.* Quibus itidem prohibetur processus formare, causas cognoscere, & sententias proferre, ut notat Lez. *to. 3. v. festi dies sub n. 13.* exercere tamen poterunt

L actus

actus extra Judiciales, & qui fiunt sine strepitu judicii, & sic Ecclesias, & Monasteria, ipsosque Religiosos, more religioso, visitare, & sine strepitu judiciali præcepta subditis imponere, etiam cum excommunicatione, eosque à censuris absolvere.

Missæ celebrantur, & officia recitantur de Sanctis in Martyrologio descriptis ad formam sequentis Decreti.

6 Decretum Generale. -- Cum Sacr. Rituum Congregationi innotuerit quamplures abusus irrepsisse circa recitationem officii, sub prætextu decreti ab eadem Congregatione evulgati de anno 1630. & in Breviario Romano impressi, in quo permittitur posse in Ecclesia recitari officia, & Missas celebrari de illis Sanctis, quorum Corpora, aut Reliquiæ insignes in ea asservantur: Eminentissimi Patres eidem Sac.Congr. Præpositi iisdem abusibus evellendis præcipuè intenti, inhærendo decretis, alias in similibus editis, declararunt prædicta officia Sanctorum, ratione Corporis, seu insignis Reliquiæ, recitanda, intelligi debere de Sanctis, dumtaxat in Martyrologio Romano descriptis, & dummodo constet de identitate corporis, seu Reliquiæ insignis illiusmet Sancti, qui reperitur in Martyrologio Romano descriptus: de cæteris autem Sanctis in prædicto Martyrologio non descriptis, aut quibus à Sancta Sede non fuerit specialiter concessum, officia recitari, & Missas celebrari, vetuerunt, non obstante, quod ipsorum Corpora, vel insignes Reliquiæ in Ecclesiis asserventur. Quibus tamen ab Ordinariis locorum approbatis, debitam fidelium venerationem (prout hactenus servatum est) exhibeu-

bendam esse censuerunt, sed absque officio, & Missa, sub pœnis de non satisfaciendo præcepto recitandi officium, aliisque in Constitut. Pi V. contentis. Die 11. Augusti 1691.

-- Et facta de prædictis Sanctissimo per me Secretar. relatione, Sanctitas Sua hujusmodi decretum approbavit, ac, ut debitæ exequutioni demandetur locorum Ordinariis injungendum esse præcepit. Die 19. Octobr. ejusdem anni 1691.

Super translatione Festi Annunciationis post octavam Paschæ, eadem Sac. Congreg. disposuit, ut infrà.

7 -- Etsi secundum regulas Breviarii Romani, cum plura festa æqualia in ritu transferenda sunt, unum ante aliud transferri debeat eo ordine, quo erant celebranda propriis diebus: attamen quia anno 1690. ab hac Sacrorum Rituum Congr. approbante, & mandante fel. rec. Alexandro Papa VIII. specialis prærogativa concessa fuit translationi festi Annunciationis B. Mariæ Virginis Matris Dei, incidentis in feriam sextam Parasceve, vel Sabbatum Sanctum: idcircò eadem Sac. Rituum Congregatio istiusmodi novis decretis inhærens, ob specialem reverentiam Dominicæ Incarnationis speciali hoc privilegio decorandum, censuit idem festum Annunciationis; nimirum, ut quotiescunque posthac contigerit festum prædictum, etiam quoad solum officium, post octavas Paschæ, transferri, in eodem cæteris semper festis æqualis ritus præponatur, licèt temporis ordine illis sit in Kalendario posterius; & ita servari mandavit die 14. Junii 1692.

Occurrente festo S. Josephi feria v. majoris hebdomadæ plures Missæ currentis officii ipsa die celebrantur, & solum quoad Chorum, seu officium, transfertur festum Sancti, non quoad sacrum, ut itidem eadem firmavit.

8 -- Cum anno proximè venturo occurrat festum S. Josephi in feria v. majoris hebdomadæ, exortum fuit dubium, attenta universali consuetudine Ecclesiæ celebrandi eo die unam tantum Missam, an una cum officio ipsius Sancti Josephi transferri debeat anno prædicto, etiam obligatio audiendi Missam, ac vacandi ab operibus servilibus? dubioque hujusmodi in Sacrorum Rituum Congregatione proposito, eadem Congregatio ad relationem Eminentiss. & Reverendiss. D. Card. Albani, re maturè discussa censuit officium transferendum esse ad aliam diem, juxta rubricas Breviarii Romani, & decreta ipsius Congregationis; cæterum præceptum audiendi Missam, & vacandi ab operibus prædictis non esse transferendum, sed servandum esse prædicta feria v. majoris hebdomadæ: adeòque per Ordinarios locorum accuratè providendum, ut eo die aliquæ quidem Missæ privatæ ante celebrationem solitæ Missæ Conventualis celebrandæ pro præcepti adimplemento non desint, sed tamen propterea antiquus mos Communionis Cleri in Missa solemni ejus diei, quo Ecclesia SS. Eucharistiæ Sacramenti institutionem, & memoriam recolit, summa religione hactenus detentus, nullatenus omittatur, & ita declaravit, ac decretum hujusmodi publicari, & imprimi mandavit. Die 13. Septembr. 1692.

CA-

CAPUT XIX.

Officialis quoad Indulgentias.

SUMMARIUM.

1 *Describitur Indulgentia.*
2 *Est in Ecclesia potestas concedendi Indulgentias.*
3 *Indulgentiæ revocari possunt.*
4 *Constitutio Pauli V. revocatoria Indulgentiarum.*
5 *Aliæ conceduntur.*
6 *Damnatur Propositio super revalidatione Indulgentiarum.*
7 *Distinctio, quod redierint per communicationem, non subsistit.*
8 *Decretum emanatum sub Innoc. XI.*
9 *Indulgentiæ quando revalidentur?*
10 *Rescriptorum intellectus, à quo desumatur?*
11 *Non sunt revocatæ, concessæ visitantibus Ecclesias Regularium.*
12 *Declaratio S.C. Indulgentiarum.*
13 *Non revocantur Indulgentiæ concessæ, cum clausula* Universis Christi fidelibus &c.
14 *Regulares sunt fideles, non deterioris conditionis.*
15 *S. Franciscus obtinet à Christo Indulgentiam Portiunculæ.*
16 *Indulgentia Portiunculæ applicabilis per modum suffragii.*
17 *Indulgentia Portiunculæ conceditur quotidiana.*
18 *Indulgentia recitantibus Officium Conceptionis in ejus festo, & recitationi interessentibus.*

19 *Indulgentia recitantibus Officium Sanctissimi Nominis Jesu, & quomodo interessentibus.*
20 *Indulgentia perpetua in Festis SS. Joannis à Capistrano, & Paschalis Baylon.*
21 *Indulgentia quotidiana visitantibus Ecclesiam S. P. Francisci Civitatis Assisii.*
22 *Indulgentia stationum Urbis, quomodo intelligantur Regularibus concessæ?*
23 *Indulgentia Plenaria semel tantùm in die acquiritur.*
24 *Indulgentia affixa diei non transfertur cum translatione Officii.*
25 *Si Festum transferatur quoad Chorum, & forum, est probabile transferri indulgentiam*
26 *Attendenda est dispositio literarum.*
27 *Si quoad forum, festum non transfertur, probabilius est, Indulgentiam non transferri.*
28 *Clausula dummodo celebrentur quotidiè septem Missæ, quæ ponitur in concessione Altaris Privilegiati.*
29 *Clausula ad septennium exponitur.*

1 EST Indulgentia, relaxatio, remissio, seu condonatio pœnæ temporalis debitæ pro peccatis actualibus, jam dimissis, à Prælato Ecclesiæ existentibus in gratia, extra Sacramentum concessa per dispensationem, seu applicationem thesauri Ecclesiastici.

Indulgentiarum usum Christiano populo maximè sacrorum Conciliorum auctoritate probatum retinendum esse, Tridentinum docet, & præcipit, eosque ana-
2 themate damnat, qui, aut inutiles esse asserunt, vel eas concedendi in Ecclesia potestatem esse negant, *Sess.25. in decr. de Indulg.*

3 In-

3 Indulgentiæ per Doctores revocari possunt; & patet ex praxi Pauli V. qui eas, per suos prædecessores Regularibus concessas, revocavit, aliasque ipsarum loco eisdem est elargitus, ut sequitur. Bull. Cherub. *tom. 3. pag.* 201.

4 -- Romanus Pontifex in Beati Petri sede constitutus, cui inter alia cœlestis Indulgentiarum thesauri dispensandi cura incumbit, solicitè prospicere debet, ac solerter, ut hujusmodi Indulgentiarum dispensatio, & usus ad Dei gloriam, & animarum salutem præcipuè dirigatur, & ne illarum multiplicitate confusio, aut inanis interpretatio exoriatur.

§. 1. Proinde cum fel. rec. Clemens Papa VIII. prædecessor noster magna cum diligentia, & solicitudine procuraverit, abusus, & corruptelas, tum in communicando Indulgentiarum thesauros, tum in modo illos recipiendi, irreptos tollere, & propterea sua quadam constitutione formam aggregandi, instituendi, & rectè administrandi Societates, & Confraternitates præscripserit, licèt morte præventus hanc piam ejus voluntatem ad finalem executionem deducere, neque etiam ut cogitaverat, circa Indulgentias à plerisque Romanis Pontificibus prædecessoribus, Religionibus, & Ordinibus Monasticis, & Mendicantibus diversis temporibus concessas, aliquid deliberare potuerit.

§. 2. Nos, qui nullis nostris meritis, sed sola Dei benignitate ad summi Apostolatus officium vocati sumus, susceptum à tanto Pontifice pium hoc opus ad optimum finem perducere cupientes, ubi primum Catholicæ Ecclesiæ regimen suscepimus, venerabilibus

Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus ad hoc opus à dicto Clemente prædecessore deputatis, de quorum numero tempore ipsius Clementis prædecessoris eramus, injunximus, ut in illo opere ad ulteriora progrederentur, & Indulgentias Regularibus concessas recognoscerent, iisque recognitis rem nobiscum communicarent.

§. 3. Cum itaque præfati Cardinales privilegia, concessiones, & gratias prædictis Religionibus, & Ordinibus concessas diligenter inspexerint, & examinaverint, ac eorundem Ordinum Superiores, & Officiales pluries audiverint, ac circa easdem Indulgentias varia dubia, & incertitudines, & confusiones adesse compererint, & ex judicio earumdem, etiam Regularium, vel aliquorum ex illis nobis proposuerint valdè expedire, pro eorum majori securitate, & beneficio, ut Indulgentias ipsis Regularibus, & Ordinibus ad instar, vel per communicationem, aut alio modo hactenus concessas, annullaremus, & revocaremus, ac alias particulares illis concederemus.

5 §. 4. Nos matura super hoc consultatione præhabita, cupientes personis Regularibus quibuscumque quorumvis Ordinum, tam Monasteriorum, quàm Mendicantium, spirituale solatium, & juvamen afferre, infrascriptas Indulgentias, & gratias, quas personis Regularibus, intra claustra, aut extra, cum licentia tamen suorum Superiorum, legitima de causa, illis concessa, degentibus, tantummodò suffragari debere declaramus, concedendas duximus.

§. 6. Omnibus igitur Christi fidelibus, qui canonicè, & juxta ordines cujuslibet Religio-

gio-

gionis, & Constitutiones Apostolicas habitum Regularem à legitimis Superioribus causa profitendi in illo susceperint, die primo eorum ingressus in ipsam Religionem, si verè pœnitentes, & confessi Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumpserint Plenariam.

§. 6. Ac cuilibet Novitio, qui pęnitens, & confessus, ac sacra Communione refectus, post completum probationis annum, professionem emiserit, etiam plenariam.

§. 7. Nec non cuilibet Religioso inter claustra sui Monasterii viventi, qui in festo principali sui Ordinis confessus, & sacra Communione refectus fuerit, aut Missam recitans pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, Romani Pontificis salute, ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint, etiam Plenariam.

§. 8. In cujuslibet verò mortis articulo, si pariter verè pęnitens, & confessus, ac sacra Communione refectus, vel quatenus id facere nequierit, saltem contritus, nomen Jesu ore, si potuerit, sin autem corde, devotè invocaverit, etiam Plenariam.

§. 9. Qui verò ad Presbyteratus ordinem canonicè promotus, & confessus, primam Missam celebrabit, nec non etiam iis Religiosis, qui pariter confessi, ac sacra Communione refecti eidem Missæ interfuerint, aut ipso die Missam similiter celebrabunt, etiam Plenariam.

§. 10 Iis verò, qui de suorum Superiorum licentia, à negotiis per decem dies alieni in cella commorabuntur, aut ab aliorum conversatione separati, in piorum librorum, & aliarum rerum, spiritualium animos

ad devotionem,& spiritum inducentium lectionibus operam suam dederint, addendo sæpè considerationes, & meditationes mysteriorum fidei Catholicæ, divinorum beneficiorum, quatuor Novissimorum, Passionis Domini Nostri Jesu Christi, & aliorum exercitiorum, orationum jaculatoriarum, aut vocalium, saltem per duas horas in diem, & noctem orationibus mentalibus, se exercendo, faciendo eodem tempore confessionem generalem, aut annualem, vel ordinariam, Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumpserint, aut Missam celebraverint, quoties pro quolibet prædictorum exercitiorum, Plenariam similiter omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus.

§. 11. Præterea iidem Religiosi intra Claustra viventes, qui suam Ecclesiam devotè visitaverint, & ut præfertur oraverint, consequantur easdem Indulgentias, quas visitantes Ecclesias Urbis, & extra eam diebus Stationum consequuntur, in omnibus diebus perinde, ac si ipsas Urbis Ecclesias personaliter visitarent.

§. 12. Omnibus item Religiosis intra claustra, ut supra, viventibus, qui quinquies Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam ante Altare eorum Ecclesiæ in quolibet die, quinque annos, & totidem quadragenas.

§. 13. Iis verò, qui de suorum superiorum licentia in itinere existentes, aut extra claustra degentes, tamquam Prædicatores, & Lectores, quinquies eandem Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicã, ante quodlibet Altare similiter dixerint, etiam

etiã quinque annos,& totidem quadragenas.

§. 14. Nec non etiam eisdem Religiosis, qui per mensem integrum singulis diebus, spatio mediæ horæ orationem mentalem fecerint, ac Confessi, & sacra Communione, ultima Dominica mensis hujusmodi refecti fuerint, sexaginta annos, & totidem quadragenas.

§. 15. Qui verò contrito corde, & pœnitentes eorum culpas, & peccata, ac imperfectiones in Capitulis culparum accusabunt,& spiritualiter communicabunt,& exercitium virtutum facient, tres annos, & totidem quadragenas.

§. 16. Quotiescunque autem de licentia Summi Pontificis, aut suorum Superiorum in ditiones,& terras infidelium, aut Hæreticorum ad concionandum, aut Catholicos docendum, vel infideles, & Hæreticos ipsos ad fidem Catholicam convertendum,& Ecclesiæ gremio reducendum, missi fuerint, si pœnitentes, & confessi, ac Sanctissima Communione refecti fuerint, vel Missam celebraverint, ut melius ad hujusmodi opus sese parare valeant, pro duabus vicibus, videlicet, quando itineri se accingent, & quando in Provinciam, ubi prædicta opera eis exercenda erunt, ingressi fuerint, Plenariam omnium peccatorum suorum Jndulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino pariter concedimus, & elargimur.

§. 17. Et insuper cum Superiori in visitationibus generalibus orationes quadraginta horarum pro bono visitationis progressu collocare voluerit, iis Religiosis, qui dictis orationibus, saltem spatio duarum horarum in diverso tempore interfuerint, & ibi pro

Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, Romani Pontificis salute, ac S. Matris Ecclesiæ exaltatione, necnon disciplinæ, & observantiæ Regularis augmento, pias ad Deum preces, ut supra dictum est, effuderint, si confessi, & sacra Communione refecti fuerint, aut Missam celebraverint, Plenariam similiter omnium peccatorum Indulgentiam, & remissionem, ut præfertur, concedimus.

§. 18. Volumus autem, ut omnes supradictæ Indulgentiæ, & gratiæ Religiosis Regularibus cujusvis Ordinis, tam Monastici, quàm Mendicantis dumtaxat, ut præfertur, concessæ, etiam omnibus Monialibus, cujusvis Regulæ approbatæ, & intra claustra, cum tribus votis solemnibus viventibus, & perpetuam clausuram servantibus, tam Ordinariis locorum, quam etiam Regularibus, cujuscumque Ordinis, Regulæ, & Instituti, subjectis suffragentur. Præsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis.

§. 19. Cæterùm omnes, & singulas Indulgentias quibuscumque Ordinibus, & Institutis Regularibus hujusmodi, etiam Mendicantibus, & quibuslibet personis Regularibus, tam vigore privilegiorum, & litterarum Apostolicarum, quam vivæ vocis oraculo, aut alias quovis modo, per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac Nos, & Apostolicam Sedem, hactenus concessas, confirmatas, approbatas, & innovatas, auctoritate, & tenore prædictis perpetuo revocamus, cassamus, annullamus, & abrogamus, & ad præsentium nostrarum literarum præscriptum reducimus, & moderamur.

§. 20. Non

§. 20. Non obstantibus quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac eorum Ordinum, & Institutorum Regularium, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quamvis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam Mare magnum, & Bulla aurea nuncupata, eisdem Ordinibus,& Institutis, eorumque Monasteriis, Conventibus,Collegiis, Domibus, Superioribus & personis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales, idem importantes, mentio, seù quævis alia expressio habenda foret, tenores hujusmodi præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis, habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter,& expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 21. Volumus autem, ut præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides habeatur ubique,quæ præsentibus ipsis originalibus literis haberetur.

Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 23. Maii 1606. Pontificatus nostri Anno 2.

Et cum plures assererent per confirmationes privilegiorum, & revocatione posteriores, eas fuisse pristino valori restitutas;

Alex. VII. *die* 18. *Martii* 1666. illis super hoc silentium indixit, hujusmodi propositionem damnans.

6 *Indulgentiæ concessæ Regularibus, & revocatæ à Paulo V., hodie sunt revalidatæ.*

Nec datur locus distinctioni scribentium ab Alex. damnari hanc dumtaxat propositionem. -- Indulgentiæ revocatæ à Paulo V., directè, & expresè sunt revalidatæ; mini-
7 mè autem affirmantium esse revalidatas cum modificatione; quatenus propter privilegiorum communicationem, redierint ad suos pristinos possessores, si Religio aliqua post revocationem Pauli, obtinuerit, ab eo revocatas, per posteriores Pontifices innovari, & iterum concedi; -- id etenim cum decreto Alex. non cohæret, cum ipse absolutè velit non esse revalidatas; & adversatur alteri à Sacr. Cong. Indulgentiarum, & ab Innocen-
8 tio XI. approbato, edito 7. *Martii* 1676. videndo apud Lant. *supplement. verb. Indulgentiæ num.* 8. & Gobat. *tom.* 2. *oper. mor. tract.* 4. *part.* 3 *cap.* 37. *sub num.* 709. ubi, pluribus Indulgentiis, vel, ut apocriphis, aut fictis, seu inventis, reprobatis, §. *ac demum*, quoad eas personis Regularibus quarumcumque Religionum, & Ordinum, etiam Mendicantium, ante Breve Pauli V. superius enunciatum, concessas, disponit, ut sequitur: -- nisi fuerint deinde Romani Pontificis auctoritate innovatæ, aut confirmatæ, nullius esse roboris & momenti pariter declarat. --
9 Ideò numquam revalidari dicendum, nisi per Sedem Apostolicam successivè innoventur, vel confirmentur; & cum intellectus rescripti, quoad clausulas, involventes gratiam,

tiam, ex notatis à Gobat. *loco cit. cap.* 27. *sub*
num. 549. petendus sit ex mente, & proœ-
10 mio Principis rescribentis, videndum est,
si in literis confirmationis, Indulgentiæ
cum aliis ab eodem nominentur, & expri-
mantur.

Cum Paulus §. 19. dicat à se revocari In-
dulgentias quibuscumque -- Ordinibus, &
Institutis Regularibus, etiam Mendicanti-
bus, & quibuslibet personis Regularibus; &
decretum citet, & declaret nullius esse ro-
11 boris, concessas personis Regularibus qua-
rumcumque Religionum, & Ordinum,
etiam Mendicantium, -- sequitur eas dum-
taxat revocatas, & abrogatas esse, quæ dire-
ctè, & principaliter concessæ erant ipsis Re-
gularibus, non verò eas Ecclesiis Regula-
rium visitantibus concessas, ut notavit Le-
zana *tom.* 3 *pag* 364. *verb. Indul. num.* 8. & de-
claravit Sacr. Congr. Indulgentiarum ab eo-
dem Paulo deputata, ipseque approbavit apud
Lant. *verb. Confrat. sub num.* 11., & in ea de-
creta transmissa fuerunt Archiepiscopo Bo-
noniensi, ut sequitur; *E perche molti dubita-*
no, se per la Costitutione di Sua Beatitudine
sopra l'Indulgenze concesse ultimamente alle
persone Religiose, con revocatione delle antiche,
12 *venghino revocate anco l'Indulgenze concesse*
alle Chiese Regolari, & à quei, che le visitano,
ancorche la Costitutione comprehendi chiara-
mente solo le persone Regolari, senza estendersi
alle Chiese loro, tuttavia la Sac. Congregatione
per levar ogni dubio, dichiara, che l'Indulgenze
concesse à quelli, che visitano le Chiese de Rego-
lari, stanno nella loro forza, e vigore, finche la
Santità Sua farà altra deliberations, e però si
possono lasciar publicare, quando non osti altra
cosa;

cosa; Alia vide. Nicol Flos. *v. Indulg. nu. 6.* Nec revocantur concessæ personis de Tertio Ordine; nam proposito dubio Sac Congreg. Indulgentiarum, & in ea examinato; *An in generali revocatione Indulgentiarum, quæ in Brevi Romanas Pontifex Pauli V. habetur, comprehendantur Personæ, quæ substantialia Religionis vota non emittunt intra, vel extra Claustra degentes?* Ipsa respondit, *eas minimè comprehendi*. Et responsum confirmatur ab Innocentio X I. Constit. Aliàs 10. *Octobr.* 1686. *direct. Trium Ordin. art. 5. constit. 1.*

Nec revocari dicendum, ut notat Gobat. *cit. part.* 1. *cap.* 27. *sub num.* 546. & *Hasbensis Summa Select. qq. v. Indulgentia sub num.* 222. Indulgentias promiscue datas, Regularibus, & Secularibus, ut cum in literis concessionis à Pontifice apponitur Clausula illimitata, -- Universis Christifideli-
13 bus, vel omnibus utriusque sexus Christi fidelibus, qui devotè visitaverint Ecclesiam, v. g. S. Mariæ de Aracæli in Festo S. Francisci, indulgentiam concedimus; -- quia hujusmodi generis Indulgentiæ non sunt datæ primo, & directè personis Regularibus, sed omnibus Christi Fidelibus; ideò, & Regulares in ejusdem S. Francisci Festo, devotè, & ut oportet, præfatam visitantes Ecclesiam, eam, possunt lucrari, cum & ipsi, sicut
14 cæteri, sint fideles, & non deterioris conditionis.

15 Plenariam à Christo Domino ad preces Deiparæ pro omnibus fidelibus, qui Ecclesiam S. Mariæ Angelorum, seu Portiunculæ nuncupatam, in agro sitam Assisien. piè, & devotè visitarent, obtinuit S. Franciscus, quam

quam ad unicam diem restrinxit Honorius III., ad secundam scilicet Augusti, in qua ejusdem Ecclesiæ anniversaria dedicationis memoria recurrit.

Et sub revocatoria Indulgentiarum dispositione, quæ Anno Sancto durante suspenduntur, eam non comprehendi declararunt Innoc.X. 5. *Julii* 1650. Clemens 12. *Novembris* 1674. & occasione præsentis, expressit Innocentius XII. prout sequitur.

-- Cum ob Sacri Iubilei celebrationem, à Vigilia Nativitatis Domini Nostri Jesu Christi proximè venturi anni inchoandam, & usque ad finem ejusdem anni duraturam, omnes, & singulas Indulgentias, & peccatorum remissiones quibusvis Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, & aliis locis piis secularibus, & quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, Regularibus, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, quomodolibet concessas, de Apostolicæ potestatis plenitudine suspenderimus, ac suspensas esse declaraverimus, easque eodem anno durante nulli prodesse, aut suffragari debere decreverimus, prout in nostris sub Plumbo desuper expeditis literis, quarum tenorem præsentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur: Nos cupientes, ut Ecclesia Sanctæ Mariæ Angelorum Domus Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia propè, & extra muros Civitatis Assisien., congruis frequentetur honoribus, ad eamque Christi Fideles libentiùs accedant, quo exinde spiritualibus gratiis se uberiùs refectos conspexerint, tenore presentium declaramus, mentis, & intentionis Nostræ mini-

minime fuisse, nec esse sub præfata Indulgentiarum suspensione, Indulgentiam utriusque sexus Christi Fidelibus, prædictam Ecclesiam die secunda Mensis Augusti, à primis vesperis usque ad occasum solis diei hujusmodi visitantibus, & requisita, pro eadem Indulgentia consequenda, peragentibus, concessam, comprehendere, prout minimè comprehendimus, nec comprehensam esse in verbo Romani Pontificis attestamur: In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die xxi. Augusti M. DC. XCIX. Pontificatus Nostri Anno Nono. --

Indulgentiam Portiunculæ applicari posse per modum Suffragii Animabus Defunctorum, indulxit Innocentius XI. ut infra.

16 -- Aliàs fel. rec. Greg Papa XV. Prædecessor Noster omnibus, & singulis utriusque sexus Christi Fidelibus, verè pęnitentibus, & confessis, ac Sac. Communione refectis, qui aliquam ex Ecclesiis Fratrum Ordinis Minorum S Francisci de Observantia, etiam Reformatorum, nuncupatorum, ubicumque existentium, de secunda Mensis Augusti à primis vesperis usque ad occasum solis diei hujusmodi, annis singulis, devotè visitassent, & ibi pro Christianorum Principum concordia, Hæresum extirpatione, ac S. Matris Ecclesiæ exaltatione, pias ad Deum preces effudissent, plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem, misericorditer in Domino concessit, & aliàs, prout in ipsius Gregorii prædecessoris literis, desuper in simili forma Brevis die iv. Julii 1622. expeditis, quas perpetuis

petuis futuris temporibus valere voluit, uberius continetur. Cum autem dilectus Filius modernus Procurator Generalis dicti Ordinis, Nobis nuper exponi fecit Indulgentiam plenariam, & peccatorum remissionem, per dictum Gregorium prædecessorem, ut præfertur, concessam etiam Animabus Christi Fidelium Defunctorum, per modum Suffragii applicari posse, summopere desideret: Nos piis ejusdem Procuratoris Generalis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, auctoritate Nobis à Domino tradita, ac de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, Indulgentiam plenariam, & peccatorum remissionem Christi Fidelibus præfatis, supradictas Ecclesias Fratrum Ordinis S.Francisci de Observantia, & Reformatorum, dicta die secunda Mensis Augusti, ut supra, visitantibus, & præmissa peragentibus concessam, etiam Christi Fidelium Animabus, quæ, Deo in charitate conjunctæ, ab hac luce migraverint, per modum Suffragii applicari posse, etiam perpetuò concedimus, & indulgemus; in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Volumus &c. Dat. Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die 22 Januarii 1687. Pontificatus Nostri Anno Undecimo. --

17 Et idem Innocentius XII. Indulgentiam perpetuam, in quocumque die, præfatam Ecclesiam visitantibus concedit. *Collet. Bulla. Innocentii XII. pag. 197.*

-- Redemptoris, & Domini Nostri Jesu Christi vices, licèt immeriti, gerentes in terris, Cœlestium munerum thesauros, quorum

rum dispensationem humilitati nostræ commisit Deus, fideli, prudentique liberalitate libenter erogamus, sicut pia sublimium Principum, præclaris in Ecclesiam Dei meritis fulgentium, ac Religiosorum virorum, propriæ, alienæque saluti laudabiliter incumbentium, vota postulant, & Nos, ad augendam, fovendamque Fidelium pietatem profuturum in Domino arbitramur. Itaque spirituali Christi Fidelium ad Ecclesiam S. Mariæ Angelorum nuncupat., Domus Fratrum Ordinis Minorum S. Francisci, de Observantia nuncupatorum, propè, & extra muros Civitatis Assisien., assiduè (ut accepimus) ex universis Christiani Orbis partibus, devotionis causa, confluentium, consolationi, atque Animarum saluti, quantum cum Domino possumus, benignè consulere, nec non dilecti Filii Bonaventuræ Poerii Ministri Generalis dicti Ordinis supplicationibus, etiam totius Ordinis prædicti nomine, Nobis super hoc humiliter porrectis, quibus pie, atque enixè plurium Orthodoxorum Principum preces, in idipsum tendentes accessere, favorabilem assensum præbere cupientes, ac de Omnipotentis Dei misericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus utriusque sexus Christi Fidelibus ad Ecclesiam supradictam, sicut præmittitur, confluentibus, qui illam verè penitentes, & confessi, ac Sacr. Communione refecti, in quocumque Anni die devotè visitaverint, & ibi pro Christianorum Principum concordia, Hæresum extirpatione, ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione, pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium pecca-

cato-

catorum suorum Indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus. Præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus &c Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die xviii. Augusti. M. DC XCV. Pontificatus Nostri Anno Quinto.

Sixti IV. dispositione, apud *Confeß. Collet. Privil. Mend parte prima pag. mihi* 92., recitantes in Festo Conceptionis ejusdem Officium, dispositum per Leonardum de Nogarolis, vel interessentes recitationi, easdem Indulgentias, quas Christi Fideles in Solemnitate Corporis Christi, lucrantur.

18 - Sixtus Episcopus servus servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Cum præcelsa meritorum insignia, quibus Regina Cælorum Virgo Dei Genitrix Gloriosa sedibus prælata sydereis, quasi Stella matutina perrutilans, devotè considerationis indagine perscrutamur, & infra pectoris arcana revolvimus, quod ipsa, utpotè via misericordiæ, Mater gratiæ, & pietatis, unica humani generis consolatrix, pro salute Fidelium, qui delictorum onere prægravantur, sedula oratrix, & pervigil ad Regem, quem genuit, intercedit dignum, quin potiùs debitum, reputamus universos Christi Fideles, ut Omnipotenti Deo, cujus providentia ejusdem Virginis humilitatem ab æterno respiciens, pro reconcilianda Auctori humana natura, lapsu primi hominis æternæ morti obnoxia, eam sui unigeniti habitaculum, Sancti Spiritus præparatione constituit, ex qua carnem nostræ mortalitatis pro redemptione populi sui assumeret, & Immaculata Virgo, post partum, nihilominus

minus remaneret, de ipsius Immaculatæ Virginis mira Conceptione gratias, & laudes referant, & instituta propterea in Dei Ecclesia Missas, & alia Divina Officia dixerint, & illis interfuerint, Indulgentiis, & peccatorum remissionibus invitare; ut exinde fiant ejusdem Virginis meritis, & intercessione, Divinæ gratiæ aptiores. Hac igitur consideratione inducti, ejusdem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, hac in perpetuum valitura Constitutione, statuimus, & ordinamus, quod omnes, & singuli Christi Fideles, utriusque sexus, qui Missam, & Officium Conceptionis ejusdem Virginis Gloriosæ, juxta piam, devotam, & laudabilem ordinationem dilecti Filii Magistri Leonardi de Nogarolis Clerici Veronensis Notarii Nostri, & quod desuper à Nobis emanavit, Missæ, & Officium, hujusmodi institutionem in die Festivitatis Conceptionem ejusdem Virginis Mariæ, & per Octavas ejus devotè celebraverint, & dixerint, aut illis Horis canonicis intererint, quoties id fecerint, eandem prorsus Indulgentiam, & peccatorum remissionem, exinde consequantur, quam juxta felicis recordationis Urbani Quarti, in Concilio Viennensi approbatæ, ac Martini Quinti, & aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum Nostrorum Constitutiones, consequuntur, illi, qui Missam, Officium, & Horas canonicas in Festo Corporis, & Sanguinis Domini Nostri Jesu Christi à primis vesperis, & per illius Octavas, juxta Romanæ Ecclesiæ institutionem, celebrant, dicunt, aut Missæ, Officio, & Horis hujusmodi intersunt, præ-

sentibus

sentibus perpetuis futuris temporibus valituram. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo sexto, tertio Kal. Martii Pontificatus Nostri Anno Sexto. --

Similes Indulgentias concessit Clemens VIII. apud Roderic. *Collet. Privileg. Bulla tertia pag.* 524, in Festo SS. Nominis Jesu *die* 14. *Januarii*.

19 -- Sacratissimi Nomini Jesu, *& infra*. Nos igitur ipsius Sanctissimi Nominis Jesu venerationem (ut par est) augere sinceris desideriis affectantes, hujusmodi supplicationibus incliti, quod de cætero in toto Ordine Fratrum Minorum, & Sororum Sanctæ Claræ, singulis annis, die 14 mensis Januarii Festum, & Officium prædictum duplex majus, & solemne de ipso Sanctissimo Nomine Jesu celebrari debeat, & Apostolica auctoritate, tenore præsentium, statuimus, & ordinamus, & ut Christi Fideles, libentius ad dicti Officii celebrationem accedant, quo ex hoc se majora dona spiritualia adipisci posse cognoverint, de ipsius D. N. Jesu Christi misericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, tam Officium ipsum celebrantibus, quam qui illius recitationi, & decantationi interfuerint, ac quinquies orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam, pro fęlicitate Romani Pontificis, & S. Romanæ Ecclesiæ, adversus Maumethicam, & Lutheranam perfidiam, ac universalem Principum, & aliorum Fidelium pacem, devotè visitaverint, similes Indulgentias, & peccatorum remissiones, quæ prædictis Christi Fidelibus in Officio Festi Corporis Christi, & per illius

Octavas

Octavas, in Eccleſiis, in quibus celebratur intereſſentibus conceſſæ ſunt, concedimus, & elargimur &c. die 2. Aprilis 1598. --

Indulgentia plenaria perpetua viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum de Obſervantia, & Reformatorum, ac Monialium, in Feſtis SS. Joannis de Capiſtrano, & Paſchalis Baylon ab Alex. VIII.

20 -- Redemptoris, & Domini Noſtri Jeſu Chriſti, qui glorioſos ſaluberrimorum, quos nobis reliquit, exemplorum ſectatores altis decoravit honoribus, & cęleſtis beatitudinis conſortes effecit, vices, licèt immeriti, gerentes in terris, ſpiritualium munerum theſauros, quorum nobis credita eſt diſpenſatio, libenter erogamus, ſicut ad excitandam, & fovendam erga eoſdem Beatos in Cęli incolas Fidelium devotionem ſalubriter expedire in Domino arbitramur. Cum itaque Nos nuper, ad honorem Sanctiſsimæ, & Individuæ Trinitatis, ad exaltationem Catholicæ Fidei, & Chriſtianæ Religionis incrementum, de Venerabilium Fratrum Noſtrorum S.R.E. Cardinalium, ac Patriarcharum, Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum, in Alma Urbe Noſtra, tunc exiſtentium, conſilio, B. Joannem à Capiſtrano Ordinis Fratrum Minorum S. Franciſci, de Obſervantia nuncupatorum, & B. Paſchalem Baylon, Diſcalceatorum nùncupatorum, dicti Ordinis profeſſores, auctoritate Nobis à Domino tradita, Sanctos eſſe decreverimus, & definiverimus, illoſque Sanctorum Catalogo ſolemni ritu adſcripſerimus. Hinc eſt, quod Nos ad augendam Fidelium Religionem, & Animarum ſalutem Cęleſtibus Eccleſię theſauris pia charitate intenti, ac de Omnipotentis

tentis

tentis Dei misericordia, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi Fidelibus,verè pœnitentibus, & confessis, ac Sacra Communione refectis, qui aliquam ex Ecclesiis Fratrum Minorum de Observantia, ac Reformatorum nuncupatorum; nec non Monialium dicti Ordinis, tam hactenus erectis, quam in posterum, quandocumque erigendis, & ubicumque locorum existentibus, diebus Festis eorundem Sanctorum Joannis à Capistrano, & Paschalis Baylon,nempè,Sancti Joannis quidem die xxiii. Octobris, Sancti Paschalis verò,die xvii.Maii,à primis vesperis usque ad occasum solis, Festorum hujusmodi annis singulis devotè visitaverint, & ibi pro Christianorum Principum concordia, Hæresum extirpatione, ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione, pias ad Deum preces effuderint, quo die præfatorum id egerint, plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus. Præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus &c. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die vii. Decembris M. DC. XC. Pontificatus Nostri Anno Secundo. --

Indulgentia plenaria perpetua visitantibus in quocumque anni die Ecclesiam Sancti Francisci Domus Fratrum Ordinis Minorum ejusdem S. Francisci, Conventualium nuncupatorum, Civitatis Assisien. ab eodem Innocentio XII.

21 -- Commissæ Nobis à Domino Nostro Jesu Christo dispensationis ratio exigit, ut Cœlestium munerum thesauros, ad augendam

in terris Sanctorum, in Cęlis regnantium, venerationem, fovendamque, & incitandam erga illos Fidelium devotionem, fideli prudentia, quantum Nobis ex alto conceditur, erogare studeamus. Itaque eximia, omnisque humanæ laudis præconium longè supergressa, Sancti Francisci Confessoris, qui terrenis omnibus despectis, Cęlestis gratiæ benedictione repletus, innumeris mirabilium virtutum exemplis Sanctam Dei Ecclesiam illustravit, & hominum corda eo, quo ipse ardentissimè flagrabat, charitatis igne succendit, merita, pio, devotoque animi affectu recolentes, nec non spirituali Christi Fidelium ad Ecclesiam ipsius Sancti Francisci, Domus Fratrum Ordinis Minorum ejusdem Sancti Francisci, Conventualium nuncupat., Civitatis Assisien., in qua Sacrum ejus corpus requiescit, assiduè (ut accepimus) ex universis Christiani Orbis partibus, devotionis causa, confluentium consolationi, atque animarum saluti, quantum cum Domino possumus, benignè consulere cupientes, ac de Omnipotentis Dei misericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusq; sexus Christi Fidelibus ad Ecclesiam supradictam, sicut præmittitur, confluentibus, qui illam verè pęnitentes, & confessi, ac Sacra Communione refecti, in quocumque anni die devotè visitaverint, & ibi pro Christianorum Principum concordia, Hæresum extirpatione, ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione, pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus. Præsentibus perpetuis futuris tem-

temporibus valituris. Volumus autem, ut earundem præsentium literarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides ubique locorum habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die xviii. Augusti M. DC. XCV. Pontificatus Nostri Anno Quinto.

Cum aliquibus locis, Ordinibus, & personis communicantur Indulgentiæ Stationum Urbis literæ communicationis intelligi debent ad formam Decreti enunciati *nu.* 3. ubi in fine expresse disponitur.

22 Indulgentias verò Stationum Urbis, quæ à Romanis Pontificibus singulari quodam beneficio, vel communicatæ sunt, vel communicabuntur interdum, aliquibus locis, Ordinibus, aut personis, diebus tantum Stationum in Missali Romano descriptis, suffragari posse declarat: semel autem dumtaxat in die plenariam Indulgen-
23 tiam, in certos dies, Ecclesiam visitantibus concessam, vel aliud pium opus peragentibus, lucrifieri.

24 Indulgentia, quæ conceditur in festo alicujus Sancti, obtinenda tamen, V. G. die secunda Augusti, si contingat Festum, quoad Chorum, transferri, cum Festi translatione, non transfertur Indulgentia; quia juxta commune dictum: *Indulgentiæ tantum valent, quantum sonant:* sonat autem illa, & exprimitur concessa pro tali die, ergo non valet pro alia, quam illa die; quæ cum sit certo determinata, immobilis est; consequen-

ter immota manet Indulgentia, ut notat Hasbenſis *Sum, qq. verb. Indulgentia*: Lezzana *Summ qq. tom. 3. verb. dies feſti nu. 13* Gobat. *tom. 2. operum moralium tract. 4. part. 2. cap. 7. num. 323.*

25 Si verò Feſtum transferatur, conformiter ritui ab Eccleſia præſcripto, nedum quoad Chorum, ſed etiam quoad Forum, & cultum Divinum publicum, cui tam Clerus, quàm Populus adſtringatur, & ceſſare ab operibus ſervilibus debeat, & Indulgentia diei determinatè affixa non ſit, probabile eſt apud Gobat. *nu. 324.* & Indulgentiam transferri.

26 Verum ex *cap ad Aures de reſcr. lib. 1. tit. 3.* in omnibus diſpoſitionibus maximè ſpectanda eſt intentio, & finis legislatoris.

27 Si quoad forum non transfertur, probabilius eſt, nec Indulgentiam transferri; etenim, ut advertit Hasbenſis *loc cit.* ſi Feſtum S. Joannis Baptiſtæ contingat in die Feſtivo Corporis Chriſti, cum Officio ejuſdem Sancti non transferuntur Indulgentiæ pro die Sancti Joannis datæ, ſed eo die Corporis Chriſti, & non alio, eas Fideles lucrari debent; ſic ſentiendum de Indulgentiis pro feſto ſancti Antonii de Padua, quando in die Pentecoſtes incidit; licèt enim tunc Fideles duplici titulo non teneantur ad audiendam Miſſam, ſicut per DD. obligantur, cum feſtum Sancti Joannis Baptiſtæ contingit in die Corporis Chriſti (etenim S. Antonius ſolo cultu Chori, & non fori, colitur) tamen cum ejuſdem Officio non tranſferuntur Indulgentiæ; utpotè datæ etiam in uſum Populi, qui nihil de tali translatione ſcit, & ſolùm memoriæ retinet diem tertium decimum menſis Junii.

28 Cum

28 Cum obtinetur Breve, quo Summus Pontifex concedit in una Ecclesia aliquod Altare Privilegiatum cum clausula illa: *Dummodo in eo septem Missæ quotidie celebrentur*; est sensus per Gobat. *exper. Theol. tract.* 3. *Alphabetic. sacrifican. casu* 19. *num.* 641. quod soleant celebrari; adeò ut conditio non deficiat, si aliquando casu, & fortuito contingat non tot celebrari; præsertim, quia, ut etiam Hasbens. *num.* 229. notat: Dictio *quotidie*, *semper &c.* non sumitur in sensu grammaticali, sed moraliter, & civiliter; ita ut quotidie fieri dicatur, quod frequenter fit. Ideò Barbosa apud allegatum Hasbensem dicit: *Civem, qui continuò tenetur habitare, implere si habitet etiam per tres menses in Rure singulis annis*. Propterea si quandoque aliqua justa causa, vel necessitate, aut infirmitate, vel ob Hostium incursum, uno die, vel etiam mense per Gobat., non celebrentur septem Missæ, Indulgentia non corruit; dummodo tamen aliàs regulariter soleant celebrari.

29 Alia clausula: *ad septennium tantùm*, innuit ordinarium terminum concessionis; verùm septennium non incipit à die, quo Romę à Summo Pontifice gratia conceditur, sed à die publicationis factæ per loci Ordinarium. Et anni debent esse continui, non interpollati: Ecclesiastici, non Solares, à die, scilicet publicationis ad diem correspondentem in septimo anno.

CAPUT XX.

Officialis quoad Interdictum.

SUMMARIUM.

1 *Interdicti descriptio.*
2 *Ejus divisio.*
3 *Quæ, interdicta Ecclesia, interdicto subjaceant!*
4 *Personaliter interdicti nullibi possunt admitti ad Divina.*
5 *Quid de Peregrinis,*
6 *Etiam Innocentes generali interdicto ligantur.*
7 *Interdicto Populo, non intelligitur interdictus Clerus.*
8 *Quæ, & quibus Sacramenta tempore interdicti conferantur!*
9 *Quando relaxato interdicto, sepulti extra Ecclesiam, ad Ecclesiam transferantur!*
10 *In quibus Festivitatibus suspendatur Interdictum.*
11 *An tempore interdicti sit absolutè probibitus sonitus Campanarum?*
12 *Regulares debent servare interdictum.*
13 *Decretum Tridentini.*
14 *An revocentur Privilegia Regularium.*
15 *Fratres Minores gaudent Privilegio suspendendi Interdictum in aliquibus Festivitatibus Ordinis.*
16 *Festivitates includunt etiam Completorium.*
17 *Quid de Communione præstanda in illis!*
18 *Privilegium Minorum non est commune aliis Regularibus.*
19 *Concilii Lateranensis dispositio super admissione Tertiariorum ad Divina, tempore interdicti.*

20 *Fra-*

20 *Fratres Ord. Min. possunt Tertiarios eo tempore in suis Ecclesiis admittere, sed cum modificatione.*

1 Nterdictum Ecclesiasticum ab interdicendo, seù prohibendo dictum: -- Est Censura Ecclesiastica in locum, vel personas lata, prohibens quorumdam Sacramentorum usum, Divina Officia, & Sepulturam interdictis ministrari. --

2 Ejus divisio est in locale, personale, & mixtum: Locali interdicitur locus, ne in eo prędicta exerceantur. Personali, Persona, ne in eis ad præfata admittatur. Mixto, Personas, simul, & locus interdicuntur.

Locale aliquando est generale, totam Provinciam, vel Civitatem afficiens; aliquando particulare, quo interdicitur una, vel altera Ecclesia, sed non omnes. Et sciendum ex *Cap. Si Civitas de sent. Excom. in 6. lib. 5 tit. 11. §. Ratione*, quod, interdicta Ecclesia, censentur etiam interdicto submissa, Cæmeterium, & Capella, præsertim eidem contigua.

Personale item, aliquando est generale, quod directè fertur in omnes Castri, vel Civi-
4 tatis personas. Et sic suppositi interdicto, nec in loco proprio, nec in distincto Territorio audire, & admitti possunt ad Divina, secus si, ut notat Engel. *Coll. Univer. Jur. Can. lib. 5. tit. 39. num. 8.*, per mutationem Domicilii desierint esse membra illius Communitatis.

5 Cùm interdictum est dumtaxat personale, possunt in Ecclesiis Populi interdicti ad Divina admitti Peregrini, & cæteri, qui non sunt membra interdicti Collegii; quemadmodum, cum est solùm locale, posse personas illius loci, nisi causam dederint interdicto,

in alio Territorio, interdicto non supposito, participare divina, notavit Piasec. *prax. Epis. part.*2 *cap.*4.*art.*11.

6 Etiam Innocentes generali interdicto ligantur; utpote partes, & membra populi generaliter interdicti, quod refert *summ.* Leand. *verb. interdictum personale num.* 19. non tamen directè, sed per accidens ex Engel. *num.*86. notante sæpius Innocentes posse damnum sentire sine culpa, non tamen sine causa; quod exemplo belli justi fit evidens:

7 Interdicto populo, non intelligitur interdictus Clerus, ex *cap. si sententia tit. cit.* ubi expressè: -- Si sententia interdicti proferatur in Clerum, non intelligitur (nisi aliud sit expressum in ea) interdictus populus: nec etiam è converso. -- Adeoque nec Regulares; quia populus absolutè pro laicis supponit. Ipso autem Clero absolutè, & simpliciter interdicto, & Regulares exempti interdicuntur, ut advertit Mirand. *Man. Præl. tom.* 2. *quæst.* 37. *art.* 3. *&* Lezz. *sum. quæst. Regul. tom* 3. *verb. interdictum num.* 5. qui non comprehendi, testatur, si in literis, exprimatur, non Clerum, sed Clericos, interdici.

8 Tempore interdicti *cap. quoniam eodem tit.* conceditur posse pueris, & adultis ministrari Sacramentum Confirmationis, & Baptismatis; Nicol. *lucubrat. lib.* 5. *tit.* 39. *num.* 229.

Item pęnitentiæ, tam sanis, quam infirmis, nisi sint excommunicati, vel causam interdicto dederint; & quatenus: vel prius satisfecerint, vel satisfacere sint parati, aut de satisfaciendo cautionem pręstiterint, ut in terminis disponitur *cap. Alma Mater, allegato tit.* Etiam in Ecclesia interdicta per Piasecum

*nu.*3.

nu. 3. si interdictum sit generale; alioquin si una, vel altera Ecclesia tantum interdicta sit, & non omnes, in Ecclesia censuræ non supposita.

Item Eucharistia per modum Viatici existentibus in articulo, vel probabili mortis periculo Antonell. *de Regim. Eccl. lib.* 2. *c. ultimo*, *num.* 6. cum consueto comitatu deferenda, Thom. Tambur. *lib.* 10 *tr.* 3. *de censuris cap.* 1. *num.* 11.

Morientibus in interdicto denegatur per Piasec. *n.* 4. Extrema Unctio, & sepultura. Ubi excipit Clericos, qui nisi causam dederint interdicto, possunt in loco sacro sepeliri; omissis tamen solemnitatibus adhiberi solitis, & Campanarum sonitu.

9 Cęterum, relaxato interdicto, sepulti extra Ecclesiam, si cum signis pęnitentiæ decesserint, ad Ecclesiam transferri, servatis solemnitatibus, possunt per Gloss. *in Clem. Nos qui de sepulturis lib.* 3. *tit.* 3. *verb. eis quibus*. Ubi textus excommunicationis sententiam dicit in sepelientes nominatim interdictos: -- A qua nullatenus absolvantur, nisi prius ad arbitriū, Dięcesani Episcopi, eis, quibus per præmissa fuerit in jure irrogata, satisfactionem exhibuerint competentem. -- Sepeliens non nominatim interdictum, licet peccet, eam non incurrit; si tamen eum sepeliat cum officio Divino, & pompa exequiali, solita in Ecclesia, fit irregularis; quia censetur tunc exercere actū ordini Sacerdotali deputatū Piasec. *n.* 11.

Suspenduntur etiam tempore interdicti matrimonia, & ordinum promotiones. Vide Antonell. *cit. nu.* 9.

Jure antiquo, interdicti tempore, concedebatur semel in hebdomada Missam celebrare

pro conficienda Eucharistia, ubi asservari pro infirmis consuevit. At jure novo Bonifacius VIII *allegato capite Alma Mater* prædicta ampliavit, & dispofuit, ut infra: -- Adiicimus prætereà, quod singulis diebus in Ecclesiis, & Monasteriis Missæ celebrentur, & alia dicantur Divina officia, sicut prius: sub-
10 missa tamen voce, & januis clausis: Excommunicatis, ac interdictis exclusis: & Campanis etiam non pulsatis &c. & infra: in festivitatibus verò Natalis Domini, Paschæ, ac Pentecostes: & Assumptionis Virginis Gloriosæ, campanæ pulsentur, & januis apertis, alta voce, Divina officia solemniter celebrentur: excommunicatis prorsus exclusis, sed interdictis admissis: quibus ob reverentiam dictarum Solemnitatum, & ut ipsi ad humilitatis gratiam, & reconciliationis affectum facilius inclinentur, præfatis diebus participationem permittimus divinorum; sic tamen, quod illi propter quorum excessum interdictum hujusmodi est prolatum, Altari nullatenus appropinquentur.

Quibus Martinus V. addidit Festum Corporis Christi cum octava, apud Engel. *nu.* 92.
11 Interdictis non prohibetur per Piasec. *nu.* 8 ingressus in Ecclesiam causa orationis, & cum divina non celebrantur officia; ad audiendas etiam in ea conciones; & in signum Salutationis Angelicæ, horis statutis recitandæ, Campanæ pulsari possunt: sic, ut ad conciones conveniant.

Regulares quicumque, tam exempti, quàm
12 non exempti observare tenentur interdictum generale locale (cum moderatione tamen decretalis Alma) dum observari viderint ab Ecclesia Cathedrali, Matrice, vel Pa-

ro-

rochiali, per dispoſita in Clementina ex *frequentibus de ſent.excom.lib. 5. tit.* 10. ubi, non obſervantes, pęna excommunicationis ligantur. Et id procedit, ut notat Pignatel. *tom.* 10. *conſ.*1.*num.* 15. etiam ſi prætendatur illud eſſe nulliter latum.

13 Nec eximuntur ab obſervantia promulgati per Epiſcopum, ut firmat Trid. *ſeſſ.* 25 *cap.* 12. *de Regul.* ubi: -- Cenſuræ, & interdicta, nedum à Sede Apoſtolica emanata, ſed etiam ab Ordinariis promulgata, mandante Epiſcopo, à Regularibus in eorum Eccleſiis publicentur, & ſerventur. --

Quo decreto, revocari privilegia Regularibus data à quibus haberent poſſe in feſtis Sanctorum ſui Ordinis ſuſpendere interdi-
14 ctum, quacumque authoritate latum, tenet Donatus *Prax.Reg.tom.*3. *tract.*12.*quæſt.* 86. Et ad antiqua jura reduci, tradit Navarro apud Mirandam *tom.*2.*quæſt.*37.*art.*12. adeoque ad allegatam Clementinam, Regularibus præcipientem cujuslibet interdicti cuſtodiam.

Ideò Greg. XIII. *Conſt. In tanta Bull. Cherub.tom* 2.*pag.*370. ad terminos juris communis, & Concilii Tridentini reduxit alium Pii V. *Et ſi Mendicantium, ibid pag.*227. *ubi nu.*4. declarat privilegia Regularium non comprehendi ſub dicto *cap.*12.*trid.de interdicto*; & ad tenorem ipſorum ea ſuſpendit in Feſtivitatibus, & Octavis Sanctorum Ordinum ipſorum.

Verùm, quatenus eo Concilii decreto non revocarentur ſpecificè ea ſolùm privilegia, quorum vigore quidam Regulares, ſe prorsùs exemptos ab obſervantia interdicti aſſererent, ut probabilius eſt revocari, apud Mi-

M 6 rand.

rand.*loc.cit.* & tenet Pignat. *nu.* 19. ſed quæcumque alia iiſdem elargita. Nec decretum,
15 neve Conſt. Gregorii vim obtinent apud eos, quibus ſpecificè id cum ſufficientibus derogatoriis eſt indultum. Prout Fratribus Ord. Min. conceſſit Clem. VIII. apud Roderic.*coll. Apoſtol. Privil.pag.* 525 *Bulla* 4. prout ſequitur: -- Sacræ Seraphici B. Franciſci Religionis in Sanctam Romanā Eccleſiam merita poſcunt, ut Privilegia, & indulta, illi per Sedem Apoſtolicam conceſſa, non modo conſerventur, ſed etiam amplientur. Cum itaque ſicut accepimus diverſorum Romanorum Pontificum conceſſionibus, Religioni præfatæ indultum ſit, ut temporibus interdicti, quacumque, etiam Apoſtolica authoritate, appoſiti, Feſta Sanctorum ejuſdem Ordinis, Franciſci, nimirum, Bonaventuræ, Antonii de Padua, Ludovici, Bernardini, Claræ, Eliſabeth, ac Martyrum, ſolemni ritu celebrare, perinde, ac ſi interdictum hujuſmodi minimè appoſitum eſſet, liberè poſſint; Feſta verò Sanctorum Didaci, & Portiunculæ in prædicto indulto minimè comprehendantur. Nos Religionem prædictam amplioribus favoribus, & gratiis proſequi volentes, ac indultorum hujuſmodi, & literarum Apoſtolicarum deſuper expeditarum tenores, præſentibus pro expreſſis habentes ſupplicationibus dictæ Religionis per Dilectum Filium Noſtrum Hieronymum Presbyterum Cardinalem Matthejum, Nobis ſuper hoc humiliter porrectis, inclinati, Religioni prædictæ univerſæ, ac cuicumque ipſius Ordinis, ſive Familiæ Conventus, ut in eorum Eccleſiis, feſta etiam prædicti S. Didaci, & Portiunculæ, temporibus

in-

interdicti solemniter, prout alia festa prædicta, ac juxta indultorum illi concessorum seriem; & tenorem, celebrare liberè, & licitè possint, authoritate Apostolica tenore præsentium concedimus, & indulgemus, ac indulta prædicta ad prædictas S. Didaci, & Portiunculæ festivitates extendimus, & ampliamus. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, universalibus, Provincialibus, & Synodalibus, Conciliis editis, generalibus, vel specialibus, necnon omnibus illis, quæ in præfatis indultis, & literis Apostolicis concessum est non obstare; cæterisque contrariis quibuscumque. Dat. Tusculi sub annulo Piscatoris 17. Octobris 1595. Pontif. nostri anno 4.

16 . A primis Vesperis Festivitates incipere, & ad Completorium diei festi finiri, notavit Thom. Tambur. *lib.* 10. *de censur tract.* 3. *cap.* 1. *de interdicto num.* 8. quia etiam Completorium ad easdem festivitates spectat.

17 In quibus est probabile eis qui interdicto locali causam non dederint, concedi posse Communionem, per ea *cit. cap. Alma ad participationem divinorum idem num.* 11.

Præfatum Privilegium cæteris Regularibus propter communicationem Privilegiorum, non suffragari tenet Pignatell. *loc. cit. num.* 32. cum per DD. sub generali Privilegiorum communicatione non veniant ea, quæ rarò, & cum difficultate conceduntur. Rarò autem, & difficulter Regularibus conceditur posse interdicta, etiam ad tempus suspendere, utpote jurisdictioni Prælatorum data, ut populos suæ obedientiæ contineant. Et cum Regularibus *c Episcoporum de Privileg in* 6. *lib.* 5 *tit.* 7 eorumdem custodia

sub

sub pęnis ibi videndis, præcipiatur; ideò ab illis ad cæteros discurri non potest, juxta regulam juris, in sexto, *Quod, quæ à jure exorbitant* (hoc est per Glossam verb. *quæ* à jure, deviant, vel discordant) *nequaquam ad consequentia sunt trahenda*; unde nisi in specie aliis item concedatur, vel communicetur, in praxi uti nequibunt.

Et quia Clementina *cum ex eo tit.* 10 *de sent. excom.* sit specificè prohibitum Fratribus præfati Ord. Min. admittere ad divina in suis Ecclesiis Fratres, & Sorores de Tertio Ordine, dum per ipsos januis clausis præfata officia peraguntur; dubitatur: An modo eis liceat? & resolvendum videtur affirmativè propter absolutè, & generaliter disposita in Concilio generali Lateranensi sub Leone Decimo (cujus certè Partes illam legem priorem in pectore habebant) *Const. dum intra*, Privilegiorum Regularium moderatoria *Bulla Cherub. tom.* 1. *pag.* 588. ubi -- Et ne censura vilescat Ecclesiastica, & minoris au-
19 thoritatis interdicti sententia reputetur, iidem dicti Tertii Ordinis (superius enumeravit) ad divina audienda in Ecclesiis suorum Ordinum tempore interdicti, nullatenus admittantur, si causam dederint interdicto, vel causam ipsam nutriant, seu foveant, aut dantibus auxilium, consilium, vel favorem quoquomodo præstiterint. -- Hinc à contrario sensu infertur: si causam interdicto non dederint, vel alio quovis modo culpandi quoad id non sint, admitti non prohiberi.

20 Ad quod facit etiam indultum à Sixto IV. *Const. Regim. Bullar. Cherub. tom.* 1. *pag.* 408. prę fato Ordini factum, & ampliatum ad Fratrum, & Monialium Procuratores, ac utrius-

que

que sexus negotia gerentes; & cum cæteris eorumdem Fratrum Privilegiis, prægnantissimis derogatoriis appositis, etiam quoad dispositiones conciliares, à Paulo IV. *Const. Ex Clementis sedis*, ex certa scientia, confirmatum *ibid pag.* 806 Observandum tamen cum modificatione à Leone X. præfixa.

Et hæc de interdicto sint satis, cujus rara est praxis, & de quo innumeri Auctores tractant.

CAPUT XXI.

Officialis quoad Legata.

SUMMARIUM.

1 *Dubia super Legatis Bonorum Mobilium*.
2 *Super Legatis factis Fabricæ*.
3 *Super Legatis annuis cum onere*.
4 *Super annuis sine onere*.
5 *Respondetur dubiis positis numero primo*.
6 *Et illis sub numero secundo*.
7 *Et aliis sub num.* 3.
8 *Et cæteris notatis num.* 4.
9 *Sac. Cong Conc declarationes*.
10 *Decretum Sacræ Cong. Epis & Regul.*
11 *Valent Legata pro Oleo Lampadis &c.*
12 *Et pro necessitatibus Infirmorum*.
13 *Fratres Minores repetere in judicio Legata non possunt*.
14 *Legata non debent reduci*.
15 *Fratres per modum eleemosynæ possunt recipere Legata*.
16 *Quo casu præstationes Legatorum Fabricæ Sancti Petri debeantur?*
17 *Nec per Syndicum possunt in judicio repeti*.

18 *Quis*

18 *Quid sit vivere cum omnimoda spe in divina Providentia.*
19 *Hæredes non solventes peccant mortaliter.*
20 *Bona hæreditaria transeunt cum onere.*
21 *Quilibet de populo, & Syndicus potest instare pro adimplemento voluntatis testatoris.*

VT in dubiis, quæ imposterum, quoad Legata Fratribus Minorum de Observantia, & Reformatione relicta, potuissent oriri, prompta essent remedia, & Sanctæ Sedis declarationes non deessent, ipsa satis providit. Et Ego huc, ex Fagn. *cap. nimis prava de excess. Prælat. pag. mihi* 24. transfero, quas Sac. Congreg. à fel. rec. Urbano VIII. Fratrum Minorum de Observantia Consultationibus præposita, edidit, &

1 *Distinctio prima de Legatis Bonorum mobilium.*

Articulus Primus. An Fratres Minores, tam de Familia, quàm Reformati, sint capaces Legatorum Bonorum Mobilium, quæ unica solutione, seu præstatione adimplentur, tam in pecunia numerata, quàm in aliis speciebus?

Art. 2. An possint eadem legata in judicio, aut extra exigere per se ipsos, vel Syndicum Apostolicum?

Art. 3. An Fabricæ S. Petri liceat in hujusmodi Legatis se ingerere infra annum, ex quo dies legati cessit?

Art. 4. Et quid elapso anno?

Di-

Distinctio secunda de legatis factis fabricæ.

Articulus primus. An valeat Legatum annui redditus factum Fabricæ, Sacristiæ, vel Ecclesiæ Fratrum Minorum, tam de Familia, quam ex Reformatione?

Art. 2. An liceat Fratribus huiusmodi legata in judicio exigere per errorem Procuratores, vel Syndicos Apostolicos?

Art. 3. An liceat eisdem erogare prædicta legata in usus Fratrum, an verò illa omninò converti debeant in usus à Testatoribus præscriptos?

Art. 4. An Fabricæ S. Petri liceat infra annum se ingerere in proprietate horum Legatorum pro Fabrica, vel Sacristia transigendo cum hæredibus, aut aliàs de eadem proprietate disponendo?

Art. 5. Et quid transacto anno?

Art. 6. An liceat eidem Fabricæ S. Petri se immiscere præstationibus, seu fructibus eorundem Legatorum ab anno decursis, & non solutis?

Art. 7. Et quid infra annum, ex quo cessit dies præstationis?

3 *Distinctio tertia de legatis annuis cum onere.*

Articulus primus. An Fratres Minores, tam de Familia, quam Reformati, sint capaces Legatorum annuorum, quæ fiunt adjecto onere celebrationis Missarum?

Art. 2. An iidem possint pro his Legatis in judicio experiri agendo, aut Judicis officium implorando?

Art. 3. An possint Fratres illa accipere à sponte

ſpontè offerentibus celebrando Miſſas ad rationem rei acceptæ?

Art. 4. An poſſint illa ſpontè oblata accipere per ſe ipſos; An verò per Syndicum Apoſtolicum?

Art. 5. An Fratres poſſint hujuſmodi legata extinguere, aut illorum proprietatem vendere, & pretium erogare in uſum Fabricæ, vel Sacriſtiæ?

Art. 6. An liceat Fabricæ Sancti Petri proprietatem eorundem Legatorum cum onere Miſſarum ſibi vendicare, tam elapſo anno, quam antea?

Art. 7. An eidem Fabricæ liceat ſibi vendicare annuas præſtationes decurſas, & non ſolutas, tam antea annum, quam poſt?

4 *Diſtinctio quarta de legatis annuis ſine onere.*

Articulus primus. An Fratres Minores, tam Obſervantes, quam Reformati, ſint capaces Legatorum annuorum ſine aliquo onere, aut modo adjecto, ſaltem ad effectum illa extinguendi, & pretium erogandi in uſus Fabricæ, vel Sacriſtiæ?

Art. 2. An ad hunc effectum poſſint eandem proprietatem in judicio petere per Syndicum Apoſtolicum?

Art 3. An poſſint illam convertere in uſus Fratrum?

Art. 4. Et quid, ſi cæperint illorum annuas præſtationes accipere?

Art. 5. An poſſint Fratres exigere judicialiter annuas præſtationes eorundem Legatorum in vim Martinianæ?

Art. 6. Et quid poſt ultimum Decr. S. Con-

S Congregat. hac de re editum ?

Art. 7. An Fratres teneantur proteſtari ſe eſſe incapaces eorundem Legatorum ?

Art. 8. An poſſit illas à ſponte dantibus accipere per ſe ipſos, vel per Syndicos Apoſtolicos ?

Art. 9. An hæredes teneantur illorum præſtationes Fratribus ſolvere in foro con ſcientiæ ?

Art. 10. An Fabrica S. Petri jus habeat vendicandi horum Legatorum proprietatem, tam elapſo anno, quam antea ?

Art. 11. Et quid de annuis præſtationibus decurſis, & non ſolutis ?

Art. ult. An hæc omnia procedant, etiam in Legatis annuis ad modicum tempus ?

Die 9. Septembris 1628. Sacra Congregatio Negociis Fratrum Minorum S. Franciſci de Obſervantia à Sanctiſs Domino Noſtro præpoſita ad ſingulos articulos ſuperius propoſitos ad hunc modum reſpondit, videlicet.

Diſtinctione prima.

5 Ad primum Articulum. Fratres Minores, tam de Familia, quam Reformatos, eſſe capaces Legatorum bonorum mobilium, quæ unica ſolutione, ſeu præſtatione adimplentur, tam in pecunia numerata, quam in aliis ſpeciebus, dummodò tamen hujuſmodi legata ſint in quantitate moderata, & non in fraudem paupertatis.

Ad ſecundum. Fratres quidem nec per ſe ipſos, nec per interpoſitam perſonam poſſe eadem legata in judicio exigere; ſed Syndicum Sedis Apoſtolicæ tantùm Judicis officium

ficium implorare, dummodo similiter illa in moderata sint quantitate, & sine ulla fraude paupertatis, & re ipsa erogentur in Fratrum necessitates. Extra judicium verò ità demum legata hujusmodi accipi posse à Fratribus per se ipsos, si in aliis speciebus consistant, & accipiantur in ea tantùm quantitate, quàm vera, & imminens eorum necessitas postulet; sed superfluam, aut pecunias à Syndico tantum posse accipi, dum tamen id omne in Fratrum necessitates convertatur.

Ad Tertium. Non licere Fabricæ S. Petri in hujusmodi legatis bonorum mobilium se ingerere infrà annũ, ex quo dies legati cessit.

Ad quartum. Elapso anno licere ad præscriptum suarum facultatum.

Distinctione secunda.

Ad primum Articulum. Valere legatum annui redditus factum Sacristiæ, vel fabricæ Ecclesiæ, vel Conventui Fratrum Minorum, tam de Familia, quam de Reformatione, nisi adsit excessus in quantitate.

Ad secundum. Nec per se ipsos, nec per alios, licere Fratribus in judicio exigere hujusmodi legata, sed Syndico Apostolico dumtaxat.

Ad tertium. Non licere eisdem annui redditus legata erogare in usus Fratrum, sed illa omninò converti debere in usus à Testatoribus præscriptos.

Ad quartum. Fabricæ S. Petri non licere infrà annum se ingerere in proprietate horum legatorum cum Heredibus transigendo, aut aliàs disponendo de eadem proprietate.

Ad

Ad quintum. Itidem non licere.

Ad sextum, & septimum, posse Fabricam S. Petri se immiscere in præstationibus, seu fructibus eorundem Legatorum ab anno decursis, & non solutis; Non autem infrà annum, ex quo dies præstationis cessit.

Distinctione Tertia.

Ad primum Art. Fratres Minores, tam de Familia, quam ex Reformatione, nullatenus esse capaces legatorum annuorum, quæ fiunt adjecto onere celebrationis Missarum.

Intellige de Legatis annuis cum tali onere, quorum jus maneret apud Fratres, & essent ipsis Fratribus directè relicta; Hæc enim nec momento retinere possunt. Vespign. *Compend. Privileg. R. Fab. pag. mihi 71. in margine; secus est de legatis, quorum proprietas manet apud hæredes, & sunt per istos adimplenda, & à Fratribus non per modum annui redditus, sed titulo Eleemosynæ recipienda, quod eorum paupertati non repugnat, sicut non repugnat quotidiana receptio stipendiorum, quæ ipsis solvuntur dietim pro sacrificiis, & officiis, quæ celebrant: ea ratione, quod ea, non recipiant vigore civilis obligationis*, Rota in Turriana *Legatorum*, & Roder. *qq. Regul. tom. 1. quæst. 126. art. 4.*

Ad secundum. Non posse pro his legatis in judicio experiri, aut Judicis officium implorare.

Ad tertium. Posse Fratres illa accipere per modũ eleemosynę à sponte offerentibus, celebrando Missas ad rationem rei acceptæ, citrà tamẽ ullam obligationẽ ad onus perpetuum,

tuum, & dummodò prius protestentur se illorum capaces non esse.

Ad quartum. Syndicum Apostolicum, & pro Fratrum necessitatibus, non autem Fratres ipsos, etiam per alios, posse hujusmodi legata, utcumque spontè oblata, accipere, si in pecunia consistant.

Ad quintum. Non posse Fratres hujusmodi legata extinguere, aut illorum proprietatem vendere, & pretium erogare in usus fabricæ, & Sacristiæ.

Ad sextum. Licere Fabricæ Sancti Petri ad suarum facultatum præscriptum sibi vendicare eorumdem legatorum proprietatem cum onere Missarum celebrandarum, tam elapso anno, quam antea.

Ad septimum. Similiter licere.

Distinctione Quarta.

8 Ad primum Artic. Fratres Minores, tam Observantes, quam Reformatos, non esse capaces legatorum annuorum, quæ fiunt sine aliquo onere, aut modo adjecto, nisi ad effectum illa extinguendi, seu illorum proprietatem, & pretium convertendi in usus Fabricæ, vel Sacristiæ.

Ad secundum. Non Fratres ipsos, sed Syndicum Apostolicum tantùm, posse eandem proprietatem in judicio petere.

Ad secundum. Posse convertere.

Ad quartum. Si Fratres cæperint illorum annuas præstationes accipere, ne hinc fiat fraus Paupertati, expedire, ut de cætero decernatur, eo casu non licere amplius fratribus eandem proprietatem vendere, ac pretium in usus Fabricæ, vel Sacristiæ erogare:

gare: Ideòque agendum cum Sanctissimo D Nostro.

Ad quintum, & sextum. Fratres nullo modo posse in judicio exigere annuas eorumdem legatorum præstationes.

Ad septimum. Teneri.

Ad octavum. Posse illa per modum eleemosynæ, & à spontè dantibus accipere, etiam per se ipsos, si in aliis speciebus consistant: quod si in pecunia, non nisi per Syndicum Apostolicum.

Ad nonum. Non teneri.

Ad decimum. Fabricam Sancti Petri nullum Jus habere vendicandi horum legatorum proprietatem, nisi elapso anno, juxtà suas facultates.

Ad undecimum. Similiter non habere jus vendicandi hujusmodi annuas præstationes, nisi ab anno decursas.

Ad Ultimum. Hæc omnia locum non habere in legatis infrà decennium; sed in his tantùm, quæ fiunt ad decem annos, & ultrà.

Quibus accessere declarationes aliæ, Sacræ Congregationis Concilii apud Fagnan. *cap. Nulli, de rebus Eccles. non alien. pag. mihi* 278. *num.* 28. -- quæ censuit valere legatum immobilium Fratribus Minoribus, sub modo licito, nempè ut vendant, & pretium convertant in usum fabricæ, vel Sacristiæ: & idem si factum fuit simpliciter, quia sub modo licito factum intelligitur. -- Idem sub die 11. Augusti 1629. in una Romana *lib.* 12. *decret. fol.* 138. del legato fatto in pecunia ad effectum convertendi in necessitates Ecclesiæ, & Conventus. Et in terminis donationis annuæ præstationis, seu solutionis

tionis

tionis perpetuæ pro emendo pane albo in beneficium, & servitium infirmariæ Conventus de Aracæli per modum eleemosynæ recipiendæ sub die 2. *Jun.* 1663. apud Lant. *Teat. Reg. verb. legat. n.* 5. & ex errore 1.

10 Et Sac. Congreg. Episc. & Reg. quæ ad favorem Minor. de Observ. Civitatis Lucanæ sub die 26. *Martii* 1677. ut in Regesto ejusdem, Decretum edidit hujus tenoris. Sacr. Congreg. &c. -- Sæpiùs declaravit Fratres Min. de Observ. S. Francisci, quamvis attenta dispositione Exivi de Paradiso, & Constitutione Nicolai III. & Clementis V. sint incapaces obtinendi census perpetuos, & bona stabilia, posse tamen per viam puræ, & simplicis eleemosynæ recipere, quidquid ab Executoribus ultimarum voluntatum eis traditur pro celebratione Missarum, pro ornamento Ecclesiæ, aliisque necessariis procurandis juxtà doctrinam Divi Bonaventuræ relatam in Consti. S. Mem. Urbani VIII. incipiente Sacrosanctum Apostolatus Ministerium; atque in præfatis casibus dictos Executores ultimarum voluntatum curare debere, ut hujusmodi piæ dispositiones adimpleantur, ne Testatorum Animæ debitis suffragiis defraudatæ remaneant; quam quidem declarationem, illiusque tenorem in casu, de quo agitur, eadem Sac. Congreg. servari præcipit, committendo Ordinario Lucensi pro tempore existenti, ut quatenus alius Executor non existat prænarratam pii Testatoris dispositionem executioni demandet.

Decretum aliud huic simile editum in cit. Turritana Legatorum die 3. *Augusti* 1674. confirmavit Clemens X. sub die 22. ejus-

ejusdem Mensis, & Anni, *Constitutione nuper pro parte Dilecti filii Syndici:* Typis data Matriti in fine Statutorum Victor. 1694.

11 Sustineri autem, & valere legata sine onere pro vino, frumento, cera, & paramentis pro celebratione Missarum, & oleo lampadis, quæ in eorum Ecclesiis, die, ac nocte ardere debeat: Tenet Roderico *qq. Regul. to.2. par.126.art.2.* Cum nec Fratrum Mendicitati adversentur, neve ex ipsis aliquod emolumentum, & commodum percipiant, per quod ponantur in statu, ut liberentur ab onere recurrendi ad Mensam Domini, petendo eleemosynam ostiatim, ut iisdem S. Franciscus injungit; aut sint certi de quotidiano victu, & vestitu; quia principaliter, & directè non sunt facta Fratribus, sed relicta pro usu certo cultus divini, præter quem in alios, à præscriptis à Testatoribus, non possunt usus converti; & tenuit Rota *coram Emerix in cit. Turritana Legator.*

12 Quæ ex eodem *art.4. §.ult.* probant de legatis pro necessitatibus Infirmorum relictis; ad quæ tamen nullum jus habent, ad ea repetenda in judicio; sed citrà violationem Seraphicæ Paupertatis possunt annuatim per modum eleemosynæ recipere. *Ead ibid.*

13 Quod verò omni jure careant ad repetenda in judicio legata in eorumdem favorem facta cum onere Missarum, seu officiorum, sive gratis, sive alio modo, sub die 14. *Febr.* 1633 de expresso ordine, & mandato S. M. Urbani VIII. Sac. Congreg. Fabricæ Sancti Petri decrevit apud Fagnan. *loco citat. post num.61.* & Lant. *in Theat. Reg. verbo Bona Temp. num.5.* & ex iisdem breviter hic restringo; per quæ certè revocatur Constit.

Clement. VII. *Nuper pro parte Lantusca verb. legata num* 3.

14 -- Primò. Quod hujusmodi legata per debitores, vel hæredes non extinguantur, vel reducantur per compositionem cum Ministris Fabricæ faciendam, vel alio quovis modo. --

Secundò. Quod capitale semper conservetur.

15 -- Tertiò. Quod hæredes, vel debitores possint liberè, si velint dictis Fratribus dare annua legata, per eosdem Fratres recipienda in eleemosynam, non autem per eos exigēda.

-- Quartò. Quod quævis extinctio, reductio, seu diminutio capitalis, seu proprietatis, aliter absque speciali Romani Pontificis permissione facta; eo ipso nulla sit.

-. Quintò. Quod nolentibus dictis hæredibus, vel debitoribus dare supradictis Fratribus dictas eleemosynas, seu annuas præ-
16 stationes solvere, & illas non solventibus, elapsis duobus annis, à die maturatæ solutionis, eadem Fabrica, & illius Ministri id totum, quod solutum non fuerat pro præterito, possit, & valeat exigere ad sui beneficium juxta privilegia. Idem statuit sub 1646. apud Vespign. *cit.*

17 -- Sextò. Prohibuit Fratribus supradictis sub pena excommunicationis ipso facto incurrenda, ne audeant, seu præsumant per se, nec per alios Syndicos, Ministros, seu Procuratores, tam Seculares, quam Regulares dictas annuas præstationes, seu legata, nec judicialiter, tam coram quocunque Judice Ecclesiastico, quam Seculari Ordinario, vel Delegato, nec aliàs, nisi juxta formam decreti Congreg. Fratrum Min. de Obser-

ſervantia S. Franciſci Ciſmont. famil. à SS. D.N. deputata, ab hæredibus, ſeu quibuſvis aliis eorum debitoribus petere; minuſvè dictis hæredibus, ſeu debitoribus facere aliquas receputas pro dictis annuis præſtationibus, niſi pro rata, & pecunia, ſeu eleemoſynis verè, realiter, & cum effectu ipſis Fratribus data, vel ſolutis; nec ſub alia data, niſi ſub ea, qua verè fuerit iiſdem Patribus, aut aliis, pro eis facta realis ſatisfactio.

18 Quomodo Fratres dicuntur vivere cum omnimoda ſpe in Divina Providentia: recipiendo namque, non ex aliquo jure, ſed eleemoſynaliter, tamquam incerti de conſecutione, conſervant puritatem Regulæ, & ſignificant ſe nullum ſuper legatis habere directum, aut indirectum jus, dominium, poſſeſſionem, aut proprietatem; & ut notat Marchant. *in Reg. S. Franciſci Relect. Theolog. difficult.* 3. *q.* 1. quælibet actio juris, & Juſtitiæ, quæ in his legatis intervenire poteſt, conſumitur inter Teſtatorem, hæredes, Executores, Judices, ementes, vendentes, &c ad quam Fratres nec directè, nevè indirectè concurrunt.

19 Et licèt, per ipſum, ipſi hæredes, vel executores, ſi diſpoſitioni Teſtatoris non ſatisfacerent, grave contra Juſtitiam peccatum committerent, & ad reſtitutionem tenerentur, reſpectu Teſtatoris, Eccleſiæ, vel Dei; reſpectu Fratrum, in quorum utilitatem relicta ſunt, ſolum interveniret ratio meræ Charitatis, & eleemoſynæ, abſque obligatione civili ex parte Fratrem proveniente, aut ex jure, quod ipſimet Religioſi acquiſiviſſent ſive ad rem, ſive in re, quaſi ea poſſent actione civili repetere.

20 Et quamquam ipsi Fratres judicialiter agere non possint contra hæredes defuncti pro adimplemento legatorum, ab isto præfati non liberantur, sed semper in eis perseverat obligatio conscientiæ, & fidelitatis, ratione cujus exequi tenetur testamentarias dispositiones; cum enim ad hæredes transeant bona hæreditaria cum onere præfixo, nequeunt commodum hæreditatis accipere, onere annexo relicto. Quæ obligatio operatur, ut Civitas, vel Episcopus, aliumve Judex imploratus, vel ex officio, possit hæredes cogere, ut conscientiæ satisfaciant, & Testatorum mandata exequantur, ut piæ defunctorum dispositiones suum effectum obtineant.

21 Imò quilibet de populo, & potiori jure Syndicus Apostolicus, nomine Romanæ Ecclesiæ, pro eo instare potest, ut in eadem *Turriana tenuit Rota*.

CAPUT XXII.

Officialis quoad literas Sacr. Penitentiariæ.

SUMMARIUM.

1 *Formula, qua diriguntur Sac. Litt. Pœnit.*
2 *Confessarius debet esse approbatus ab Ordinario.*
3 *Pro viris tantùm approbatus aperire non potest literas concessas mulieribus.*
4 *Magister in Theologia, quis?*
5 *Eluduntur Licentiati, & alii.*
6 *Gradus Magisterii non requiritur in Patribus Societatis.*

7 *Le-*

7 *Lectores Jubilati Ordinis Minorum possunt litteras exequi.*
8 *Constitutio Innoc. XI. id concedentis.*
9 *Quibus ex eis probibeatur!*
10 *Possunt etiam simplices Sacerdotes approbari ab Ordinario.*

SOlet Tribunal Sac. Pęnitentiariæ Diplomata, seu litteras, in forma Brevis pœnitentibus absentibus, juxta eorum indigentiam, & preces concedere, pręsertim cum ad Urbem personaliter nequeunt accedere.

1 Quas sæpè sequenti formula dirigit; -- discreto Confessario, Magistro in Theologia, vel decretorum Doctori ex approbatis ab Ordinario per Latorem præsentium ad infrascripta specialiter eligendo. --

Posteriora verba, *per Latorem eligendo* significant Majorem Pęnitentiarium relinquere in libertate Oratoris electionem Confessoris; dummodo ab eodem electus, quicumque sit, habeat conditiones præscriptas.

2 *Ex approbatis ab Ordinario* debet esse, & ad audiendas Secularium Confessiones admissus; At non à quocunque Ordinario; nec est necesse, quod sit ab illo pœnitentis, sed ab eo certè, in cujus territorio est executurus diploma sibi præsentatum.

Admissus limitatè, aut ratione juvenilis ætatis, & non propter Defectum virtutis, ad audiendas dumtaxat virorum, & non mulie-
3 rum confessiones, non potest litteras in forma Brevis Sac. Pęnit. ad favorem mulierum expeditas, exequi; Ratio est, quia, quoad mulieres, non est ab Ordinario approbatus, & Major Pęnitentiarius, ut notat Donat.

Prax. Regul. tom.3. tract.4. quæst 42. num.2. non intendit per ipsas literas habilitare magis, & approbare, quam habilitatus, & approbatus sit ab Ordinario, & sic prædictæ litteræ non censentur tali confessario directæ.

4 Cum autem litteræ dirigantur *Magistro in Theologia, vel decretorum Doctori*, est observandum Majorem Pænitentiarium non nominare Theologum, sed Magistrum in Theologia, non Canonistam, sed Doctorem in jure Canonico; consequenter ex tenore literarum sequitur, eos solum posse præfatas litteras exequi, qui ad Magisterii, & Doctoratus dignitatem sunt evecti.

5 Propterea excluduntur, qui ex communi errore reputantur Magistri in Theologia, vel decretorum Doctores, & in re non sunt tales: Licentiati pariter, Præsentati, & Baccalaurei, quia ex Lezana *summ. quæst. Regul. tom.4. verb. litt. Apostolicæ n.*14. non sunt veri Doctores, & Magistri; licèt aliàs Viri doctissimi sint; & Religiosi illi, apud Marcum Paulum Leonis *Prax. ad litt. Majoris Pænitent. par.*1. *c.*3. *n.*50. qui appellantur Magistri, & secundum suarum Religionum instituta, quibusdam Magistrorum privilegiis fruuntur; nisi in aliqua Accademia ad Magisterii gradum fuerint promoti: vel ejusdem lauream in aliquo sui Ordinis Collegio, vel ab alio, habente ad id à Sancta Sede facultatem susceperint, Lez. *loco cit.*

6 Limitatur in Patribus Soc. Jesu, qui ex concessione Greg. XIII. Constit. Exponi nobis *Bullar. Cherub. tom.*2. *pag.*456. possunt hujusmodi litteras aperire, & exequi; licèt ad nullum Magisterii, vel Doctoratus gradum

dum sint promoti; dummodo sint ab Ordinario loci approbati, & ad id à Præposito Generali, vel de ipsius licentia, per alium ejusdem Societatis Superiorem, designati; Quod, loco adducto tenet Lezana, hujusmodi privilegium ab aliis Regularibus non participari.

7 Ejusdem Sacræ Pœnitentiariæ litteras aperiendi, & executioni mandandi indultum à San. Mem. Innocentio XI. obtinuerunt Lectores Jubilati Ordinis Minorum de Observ. prout sequitur.

8 — Exponi Nobis nuper fecit dilectus Filius Celsus Maria Bilò de Senis, Commissarius Generalis Curiæ Ordinis Fratrum Sancti Francisci, de Observantia nuncupatorum, quod dudum, statim atque dictus Ordo ab Ord. Fratrum Minorum ejusdem Sancti Francisci, Conventualium nuncupatorum, Auctoritate Apostolica separatus fuit, Fratres Minorum de Observantia hujusmodi, ut quidquid mundani fastus, atque ambitionis incentivum inducere posset, à se procul amoverent, ad gradus Doctoratus Artium, & Magisterii in Sacra Theologia promoveri, & Doctores, ac Magistri vocari desierunt; Nihilò tamen minus ejusdem scientiarum studiis operam dederunt; sed qui in illis tantùm progressi erant, ut alios docere possent, solo contenti fuerunt, & adhuc sunt, nomine, & titulo Lectorum actualium, & habitualium, qui etiam, post peractam juxta Apostolicas, & Ordinis sui Constitutiones, saltem triennio Philosophiæ, & decennio Sacræ Theologiæ Lecturam, Lectores Jubilati fuerunt, & vocantur.

Cum autem sicut eadem expositio sub-

jungebat, licèt hujusmodi Lectores Jubilati, quoad rem ipsam, nempe litterarum scientiam à Magistris in Sacra Theologia, & Doctoribus Artium differre non videantur; quia tamen inter eos est nominum, titulorumque diversitas, nonnulli prætendant, ac etiam per sententias judicialiter definiant, illos, Doctoribus, & Magistris, hujusmodi in ordine ad aperiendas, & executioni mandandas litteras, per officium Pœnitentiariæ Apostolicæ expeditas, quæ ejusmodi Doctoribus, seu Magistris, super absolutione, dispensatione, votorumque, seu aliorum obligatione, commutatione dirigi solent, ac quoad alias prærogativas, pares non esse.

Nobis propterea dictus Celsus Maria humiliter supplicari fecit, ut in præmissis opportunè providere, & ut infrà indulgere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur, Ordinis primò dicti, decori, & honorificentiæ, quantum cum Domino possumus, benignè consulere, ipsumque Celsum Mariam specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pænis à jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus, quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnibus, & singulis memorati Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci de Observantia Lectoribus Jubilatis præsentibus, & futuris, ut quascumque literas per officium Pœnitentiariæ Apostolicæ hujus-

hujusmodi, pro tempore expeditas, quæ Doctoribus Artium, seu Magistris in Sacra Theologia directæ fuerint, recipere, aperire, & juxtà illarum formam, & tenorem executioni mandare, nec non quoad alias functiones Ecclesiasticas, & literarias quaslibet, omnibus, & singulis prærogativis, præeminentiis, privilegiis, gratiis, & Indultis, quibus Fratres expressè professi aliorum Ordinum Doctores Artium, & in Sacra Theologia Magistri, tam de jure, usu, & consuetudine, quam aliàs quomodolibet utuntur, fruuntur, & gaudent, uti, frui, & gaudere possunt, & poterunt in futurum, pari modo uti, frui, & gaudere liberè, licitè, & validè possint, & valeant Authoritate Apostolica tenore præsentium concedimus, & Indulgemus.

Cæterum non intendimus per præsentes literas, privilegia, exemptiones, prærogativas, gratias, & Indulta, quæ præfatis Lectoribus Jubilatis, per Apostolicas, & Ordinis primo dicti Constitutiones, concessa sunt, ullo modo augere, vel minuere, sed illa in statu, & terminis, in quibus de præsenti reperiuntur, remanere volumus.

Decernentes easdem præsentes literas semper firmas, validas, & efficaces existere &c. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die 27. Novembris 1679. Pontificatus Nostri Anno Quarto.

I. G. Slutius.

N 5. Regest.

Regest. 24. Curiæ Cismontanæ ab anno 1679. usque ad 1682. pag. 137.

Ex tenore Constitutionis liquet eos solum Lectores Jubilatos aperiendi, & præfatas literas exequendi, privilegio gaudere, 9 qui decem annis Theologiam (vel pluribus juxta tempus interpollationis) & saltem tribus philosophiam legerit, laureamque Jubilationis obtinuerit; Propterea cuilibet alteri est prohibitum; quamquam vel Lector Jubil. nominetur, vel ab aliquo ejusdem Ordinis Superiore Lauream Jubilationis obtineat. Laureatus enim, & non juxta statutorum Generalium præscripta, & contra Urbani VIII. Constitut. *Cum sicut accepimus* 2. *Martii* 1638. nulliter Jubilatus censetur Sant. *in stat. Sancti Francisci c.* 5. *statut.* 12. *pag.* 450.

Cum verò sub istis terminis expediuntur: *Discreto Viro Confessori ex approbatis ab Ordinario per Latorem eligendo*. Potest 10 quisque Sacerdos ab Ordinario approbatus eas, & aperire, & exequi. In quolibet tamen est necessaria discretio, hoc est, distincta eorum cognitio, quæ in literis continentur, ut optimi Confessarii partes adimpleat, & pœnitentis sibi commissi spirituali saluti provideat; quod exequi certè nequit, nisi unius ab alio differentiam agnoscat: quod verbum discerno, à quo illud addiectivum *discreto*, derivatur, in se includit, Leonis *loco cit. num.* 73.

CA-

CAPUT XXIII.

Officialis quoad Ordines Sacros.

S U M M A R I U M.

1 *Regulares examinantur ab Ordinariis.*
2 *Ætas præfixa pro Ordinibus Sacris.*
3 *Plures non examinantur, & quando?*
4 *Dimissorias propriis subditis concedunt Regulares. Vide num. 27.*
5 *Decretum super observandis, à Superioribus in concessione Dimissoriarum.*
6 *Ordinari debent ab Episcopo Monasterii, in quo sunt de familia.*
7 *Pœna contra Transgressores.*
8 *Privilegia revocantur.*
9 *Revocatur dispositio Pii Quinti.*
10 *Episcopi non exercent Pontificalia in aliena Diœcesi.*
11 *Superiores, in quo reprehendendi?*
12 *Quare mortaliter peccent?*
13 *Episcopus dispensat super interstitia.*
14 *Eodem die duo Sacri Ordines non conferuntur.*
15 *Determinatur tempus recipiendi Sacros Ordines.*
16 *Quibus fuerit concessum posse extra tempora ad ordines promoveri.*
17 *Patribus Minorum de Observantia limitatè conceditur.*
18 *An aliis ea privilegia sint communia?*
19 *Quæ rarò conceduntur, non veniunt sub Generali communicatione.*
20 *Quid operetur Clausula* ex certa scientia.

N. 6 21 *Clau-*

21 *Clausulæ apposita in confirmatione Privilegiorum Fratrum Minorum de Observantia.*
22 *Resolutio negativa.*
23 *Ordinatus extra tempora recipit charačterem.*
24 *Incurrit suspensionem ex Const. Pii II.*
25 *Si suspensione durante celebret, fit irregularis.*
26 *Dimissoriæ morte concedentis non expirant.*
27 *Non semper Regulares possunt ordinari ad titulum paupertatis.*

1 COmpetit Episcopis jus examinandi, etiam Regulares, circa scientiam necessariam in promovendis ad Ordines, ad formam Conciliaris dispositionis Tridentini, *sess.* 23. *cap.* 12. *de ref.* ubi: -- nullus imposterum ad Subdiaconatus, Ordinem ante vigesimum secundum, ad Diaconatus,
2 ante vigesimum tertium, ad Præsbyteratus ante vigesimum quintum ætatis suę annum, promoveatur; & infra: Regulares quoque nec in minori ætate, nec sine diligenti Episcopi examine ordinentur: privilegiis quibuscumque, quoad hoc penitus exclusis. --

Plures tamen ex affectu in Religiosas fa-
3 milias id remittunt conscientię Superiorum attestantium in litteris dimissorialibus de idoneitate, & Religiosorum sufficientia, ut observat Miranda *Manual. Prælat. tom.* 1. *quæst.* 39. *art.* 4. quorum testimonio absque offensæ timore se confirmare posse, tradit Gobat. *Experientiæ Theolog. tract.* 8. *casu* 11. *sect.* 1. *num* 424. *pag. mihi* 507. nisi manifestè appareat ordinandi ignorantia, apud Thomam Tambur. *lib.* 7. *de Ordine cap.* 9. *num.* 2. *pag. mihi* 84. & experientia doceat

doceat sibi ex uno, vel altero Monasterio, inhabiles præsentari.

4 Dimissorias propriis subditis concedunt Superiores Regularium: super quo tamen eorum limitatur potestas ad eas concedendas: servatis nimirum modo, & forma à S.C.C. præscriptis, pro ut sequitur.

5 -- De mandato Sanctissimi Domini Nostri Clementis Divina providentia Papæ VIII., tenore præsentium, mandatur omnibus, & singulis quorumcumque Regularium Superioribus, ut de cætero observent, & observari faciant ea, quæ in Decreto Sacr. Congr. Concil. Trident. continentur, cujus tenor est talis. --

-- Cong. Conc. censuit Superiores Regulares posse suo subdito, itidem Regulari, qui præditus qualitatibus requisitis, ordines suscipere voluerit, literas dimissorias conce-
6 dere, ad Episcopum tamen Diœcesanum, nempè illius Monasterii, in cujus familia ab iis, ad quos pertinet, is Regularis positus fuerit: & si Diœcesanus abfuerit, vel non esset habiturus ordinationes, ad quemcumque alium Episcopum, dum tamen ab eo Episcopo, qui Ordines contulerit, examinetur, quoad doctrinam, & dum ipsi Regulares non distulerint de industria concessionem dimissoriarum in id tempus, quo Episcopus Diœcesanus, vel absuturus, vel nullas habiturus esset ordinationes, vel Sedes Episcopalis vacaret. Verum, cum à Superioribus Regularibus, Episcopo Diœcesano absente, vel ordinationes non habente, literæ dimissoriæ dabuntur, in eis, utique hujusmodi causam absentiæ Diœcesani Episcopi, vel Ordinationum ab eo non habendarum, exprimendum esse.

Quod

Quod si Regulares ordinandi morentur in Monasterio nullius Diœcesis, hujusmodi dimissorias concedendas esse ad Episcopum viciniorem, in eoque procedere omnia, quæ de Episcopo Diœcesano superiùs præscripta sunt. Quod qui non fecerint, officii, & dignitatis, seu administrationis, ac vocis activæ,
7 & passivæ privationis, ac aliàs arbitrio S. D. N. Papæ reservatas, pœnas incurrent. In quorum &c. Dat. Romæ die 15. Martii Anno 1596. --

Apud Piasecum *prax. Episc. parte prima cap. primo art. 2. num. 24*, & similis tenoris Decretum edidit *S. C. Episc. & Regul. sub die 11. Junii 1638. pag. 206. à tergo*, *Osservanti*. Flosc. Nicol. *verb. Regulares num. 35*.

Quibus, & per expressè disposita in *Conc. Trid. sess. cit. cap. 8.*, -- unusquisque autem à proprio Episcopo ordinetur, quod si quis ab
8 alio promoveri petat, nullatenus id ei, etiam cujusvis generalis, aut specialis rescripti, vel privilegii prætextu, etiam statutis temporibus, permittatur; -- derogari privilegiis à *Clemente IV. Const. Virtute conspicuos Bullar. Cherub. tom. 1. pag. 162*. Ordini Minorum, vel aliis, à Sancta Sede concessis, ut possint Fratres à quolibet Catholico Antistite Ordines suscipere, tradit Lezzana *Summ. qq. Regul. tomo primo cap. 14. num. 12.*, & Miranda *q. 38. art. 2.*

Et non subsistere est certum, quæ habet *Pius V. Constit. Et si Mendicantium Bullar. Cherub. tomo 1. pag. 227.* ubi *num. 7.*, sic loqui-
9 tur; *sessione verò 23. cap. 8.* -- neminem nisi à proprio Episcopo ordinari posse statuens, in Regularibus locum non habere, omninò declaramus, itaquod Fratres hujusmodi præfatos,

ſatos, etiam Sacros Ordines à quolibet Antiſtite, gratiam, & communionem Apoſtolicæ Sedis habente, Ordinarii loci minimè requiſita licentia, in locis, ſeù Domibus Fratrum hujuſmodi, aut alibi, recipere poſſint. . . . Cum Gregor. XIII. *Conſt. In tanta ibidem pag.* 370. *Conſt. Pii* reduxerit ad terminos *Concilii Trid.* ſic, ut amplius, *per DD.*, non ſubſiſtat in iis, ab eodem ſtatutis, vel declaratis, quæ Concilii adverſentur Decretis, quidquid ex Roderico ſcribat Gobat. *cit. num* 407.

Præſertim etiam, quia *Trid. ſeſſ. 6. cap. 5.* expreſsè ſtatuit, & pęnis corripit Epiſcopos,
16 qui in aliena Dięceſi Pontificalia exercent, & Ordines conferunt, & Pius oppoſitum declaratione firmat.

Unde, etſi liberum ſit Regularium Prælatis ſuos ad alienum quemvis Epiſcopum mittere, cùm Dięceſanus, vel non eſt Ordinationes habiturus, vel Sedes vacat, cum dimiſſoriis exprimentibus cauſam, cur mit-
11 tantur, prout in Decreto; eis tamen eſt interdictum, & inculpatè non agunt, ſi data opera, ad mortem, vel abſentiam proprii Dięceſani, ſuos differant eidem præſentare, ut ordinentur; & ideò reprehendendi Superiores illi, qui ex induſtria eos ad determinatum tempus transferunt de uno ad Monaſterium alterius Dięceſis, habentis Epiſcopum faciliorem, & benigniorem, & ſtatim ad priſtinum poſt Ordinationes reducunt; quia in fraudem legis illa tranſlatio facta cenſetur, & contra finem decreti, diſponentis Regulares ordinandos ab Epiſcopo Dięceſano, illius ſcilicet Monaſterii, *in cujus familia poſiti, vel de cujus familia ſunt*; & [illegible] incorporan-

porandos familiæ alterius Conventus, in eum finem, ut effugiant examen Diœcesani prioris Conventus, ubi probabiliter timetur de reprobatione.

22 Unde in casu Donat. *prax. Regul. tom* 3. *tr.* 3. *q.* 10. *nu.* 2. eos putat mortaliter peccare, utpotè in re gravi indebitè violantes legem.

Ordines etiam Regularibus conferri debent cum certo temporis intervallo inter unum, & alium, ut disponit *Trident. sess.* 23.
23 *ubi cap.* 11., quo ad Minores, requirit ordinandos debere per temporum intervalla, seu interstitia promoveri; & cum temporis spatium non taxet, & arbitrio Episcopi relinquat, hic potest ex causa in interstitiis dispensare, ut uno, eodemque die plures ordines idem recipiat; cui privativè quoad Regulares, ea facultas dispensandi tribuitur, ut notavit Miranda *q.* 38 *art.* 7. *conclu: prima.*

Quoad verò majores *cap.* 12. & 13., licèt id Episcopo remittat, tamen libertatem non dat, & potestatem adimit conferendi eo-
24 dem die eidem duos Sacros Ordines, etiam Regulari, ut expresè habet *textus cap.* 13. *duo Sacri Ordines, non eodem die, etiam Regularibus conferantur, non obstantibus quibuscumque &c.*, quibus expresè tradit Miranda *art.* 5. revocari privilegia.

Quoad Interstitia, annus computari debet Ecclesiasticè, non Mathematicè, hoc est à Sabbato Quatuor temporum Quadragesimæ, ad simile Sabbatum correspondens in Quadragesima futura, & à vigilia Pentecostes ad vigiliam ejusdem Festi anni sequentis. Qu[illegible] dies ob varietatem Festorum Mobilium sæpe [illegible] occurrunt priusquam duodecimus mensis com[illegible]atur. Flosc. Nicolio, *verb. Ordo*, *nu.* 21.

tit. 21. & *Lucubrat. Jur. Can. lib. primo*, *tit.* 11 *sub num.* 3. Engel. *Colleg. Juris Can. lib.* 1. *tit.* 11. §. 2 *sub nu.* 20.

Tempora ab jure ſtatuta, in quibus per diſpoſita à *Trid. loc. cit. cap.* 8., celebrari debent Ordinationes Sacræ, comprehendunt ſex Sabbata, ex *cap. De eo, de temp. Ord. lib.* 1. *tit.* 11. & apud Thomam Tambur. *lib.* 7. *de Ord. cap.* 10. *num.* 8., quatuor anni temporum, alterum, Dominicam Paſſionis præcedens, & Sabbatum Sanctum: extra quæ ſine ſpeciali indulto Sedis Apoſtolicæ nullus promoveri ad Sacros Ordines poteſt.

Quod ab Alex. VI. obtinuiſſe Ordinem Sancti Hieronymi, & ab Eugenio IV. illum Sancti Benedicti refert Miranda *citat. artic.* 4., & Roderico *reſolut.* 106. *verb. de Ord. Sac. ſub num.* 7., citans Portellum teſtantem, ſe aliud vidiſſe datum à Clemen-
16 te VIII, *de ann.* 1596. Ordini D. Joannis Evangeliſtæ in Portugallia. Pius IV. *Bullar. Cherub. tomo* 2. *pag.* 9. *Conſt. Circumſpecta ſub Kalend. Julii* 1560. §. 62., conceſſit Fratribus, & Capellanis Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolymitani. Gregorius XIII. *ibidem pag.* 459. *die* 21. *Septembris* 1582. *Conſt. Pium. & utile Patribus Jeſuitis*, cum clauſula: -- præſentis autem gratiæ communicationem omnibus aliis, etiam, qui ſua privilegia cum ipſa Societate copiosè participant, participareque poterunt, quomodolibet in futurum, fieri omninò prohibemus. --

Tandem *ſub die* 30. *Junii* 1625. Urbanus VIII. *Conſtit. Cum ſicut accepimus*, Fratribus Minor. de Obſervantia in partibus Indiarum Occidentalium exiſtentibus id indulſit,

dulsit, prout sequitur. -- Nos ejusdem &c. & infra: Nobis humiliter porrectis inclinati, omnibus, & singulis ejusdem Ordinis Sancti Francisci in partibus Indiarum Occidentalium hujusmodi, tantùm existentibus, expresse professis, ut de Superiorum suorum licentia, à quocumque, quem maluerint, Catholico Antistite, gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, in propria Diœcesi residente; vel in aliena, de Diœcesani loci consensu Pontificalia exercente, per eos eligendo, ad omnes, etiam Sacros, & Presbyteratus Ordines, extra tempora, ad id à jure statuta, ac interstitiis à S. Conc. Trid. designatis, minimè servatis, annique curriculo non expectato; etiam si in unoquoque ex dictis Sac. Ordinibus susceptis, antequam ad alium promoveantur, se minimè exercuerint; dummodò tamen ad id idonei reperiantur, & servatis, aliàs servandis, promoveri, & promoti in illis, etiam in Altaris ministerio, ministrare, liberè, & licitè possint, & valeant, Apost. auctoritate tenore præsentium concedimus, & indulgemus, ac facultatem impertimur. Non obstantibus &c. -- *Bullar. Cherub. tomo 4. pag.* 91.

18. An autem hæc privilegia suffragentur aliis Regularibus propter communicationem privilegiorum. Resolvendum negativè cum Lezzana *Sum. qq. Regul. tomo* 1. *nu.* 19. Peyr. *de Privileg. tom.* 1. *ad Const.* 2. *Sixti IV.* § 11. *n.* 39. Miranda *q. cit. art.* 4., & adhæret Donat. *cit. q.* 26. *nu.* 3. & facit, ut notat Miranda, per ea: *Ordinationes Sacrorum Ordinum statutis abjure temporibus celebrentur*: revocari à Concilio privilegia, eo prius concessa, præsertim quia *sess.* 25. *cap.* 22. de Regularibus, revocatis quo-

quorumcumque privilegiis, mandat observari omnia, & singula in superioribus decretis contenta; & cum loquatur, expressè non est locus conjecturis, & distinctioni; consequenter data ab Eugenio IV. Alex. VI., & Pio IV., qui id contulit *Ann.* 1560., adeoque prius celebratione *sess.* 23., quæ celebratur 15. *Julii* 1563.

Præsertim etiam, quia ex formula concessionis factæ Jesuitis à Greg. cum clausula prohibitiva *communicationis*, & ab Urbano VIII. Minoribus, cum clausula taxativa *loci*, & exclusiva cæterorum, etiam ipsorum Minorum, alibi existentium, apparet S. Sedis mentem esse, quod præfatis, alii Regulares,
19 communicantes cum eis in privilegiis, non fruantur; & significare ea esse talis conditionis, quod rarò, & cum difficultate conceduntur. Privilegia autem, quæ hujus sunt generis, ut pluribus cumulatis, tradit Pignatell. *tomo* 10. *consf. prima nu.* 33. non veniunt sub generali communicatione: & ut notavit Peyrin. ibidem, sub clausula generali, non venit id, quod Princeps non esset in specie verisimiliter concessurus, & firmat *Rotas coram* Rojas *decis.* 618. *tom.* 2. *p.* 5. *decis. Recent nu.* 17. quod generalis communicatio privilegiorum non trahitur ad ea, in quibus specialiter est provisum.

20 Nec obstat, quod privilegia Mendicantium sæpe confirmentur cum clausula *ex certa scientia*, quæ apud Lezzana *tom.* 3. *verb. clausula num.* 29. æquivalet concessioni, & per Donatum *loco cit. sub nu.* 2. vim habet innovandi concessiones, & indulta à Sede Apostolica revocata; qua confirmata reperiuntur illa minorum à Clemente VIII. *Bullar. Cherub.*

rub. tom.3.pag.66 conſt. Ratio Paſtoralis. Etenim vis illius reſtringitur per appoſitionem alterius; *in his omnibus, in quibus decretis Concilii Trid. non adverſantur;* quam præfatus Clemens ibidem appoſuit, & ea uſus eſt Innocent. XI. *Conſt. Exponi Nobis nuper, Direct. trium Ordin. conſt. 5. pag. 230. num. 95. ſub anno 1686., die 5. Septembris*, confirmans præfatas literas Clementis, & ſimiles Pauli V. & Urbani VIII., -- dummodo tamen ſint in uſu, nec ſint revocatæ, aut ſub aliqua revocatione comprehenſæ, ſacriſque Canonibus, & Concilii Trid. decretis, ac poſte-
21 rioribus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis non adverſentur. --

22. Ideò concludendum cum Miranda negativam eſſe ſequendam, utpote *Trident. Decretis: & Conſt. Pii II. Cum ex Sacrorum* (*apud Confect. Collect. Privileg.* Mend. *pag. mihi 236. verb. Clem. VIII.*) magis conformem, adeoque in praxi magis tutam.

26 Et quamquam tempus Ordinationis, quod Jus præſcribit non ſit de ſubſtantia Ordinis, & ordinatus extrà tempora recipiat characterem, non recipit tamen executionem, & niſi aliquod Sedis Apoſtolicæ Privilegium ei ſuffragetur, ſuſpenſionem incurrit, ut in terminis præfatus Pius allegata Conſtitutio-
24 ne diſponit, ut infra: -- Nos &c. præſenti Conſtitutione perpetuò valitura ſtatuimus, & ordinamus, quod omnes, & ſinguli, qui abſque diſpenſatione canonica, aut legitima licentia, ſive extra tempora à jure ſtatuta, ſive ante ætatem legitimam, vel abſque dimiſſoriis literis, etiam Citramontani à Citramontanis, præterquam ſi in hoc ultimo caſu per Cameram Apoſtolicam, juxta ipſius ſtylum ordi-

ordinati fuerint, ad aliquem ex Sacris Ordinibus se fecerint promoveri, à suorum Ordi-
25 num executione ipso jure suspensi sint. Et si hujusmodi suspensione durante in eisdem Ordinibus ministrare præsumpserint, eo ipso in irregularitatem incurrant. -- Et facit *Textus in cap. Consult. de temporibus Ordinationum lib.* 1. *tit.* 11. & ibi *Gloss. verb. Charact.*

26 Literæ dimissoriæ ad Ordines concessæ non expirant morte Concedentis, nisi expressè per Successorem revocentur; quia sunt gratia, & Privilegium Nicol. Flos. *verb. Dimissoriæ nu.* 1. *vide Cap. Officialis quoad Privilegia sub nu.* 26.

27 Cum singula alicujus Religionis Monasteria destruuntur, nequeunt illius Religiosi promoveri ad titulum Paupertatis ex *S. C. C.* 17. *Aug.* 1632. *apud* Flosc. Nicol. *verb. Ordo sub num.* 28.

CAPUT XXIV.

Officialis quoad Pęnas Ecclesiasticas.

SUMMARIUM.

1 *Quid sit pœna.*
2 *Divisio pœnæ.*
3 *Pęna alia latæ, alia ferendæ sententiæ.*
4 *Pęna ferendæ sententiæ non incurritur statim commisso delicto.*
5 *Quid dicendum de illa sententiæ latæ.*
6 *Excommunicatus in foro interno, si celebret, fit irregularis.*
7 *Ad incurrendam excommunicationem latæ sententiæ pro foro interno non est necesse, quod præcedat sententia declaratoria.*

8 *In*

1 Pęna

1 POena in sensu proprio ex *cap. Pœnitentia dist.* 3. est *quæ punit, vindicans quod quisque commisit*; & dicitur, etiam reordinativa culpæ, quatenus homini infligitur, ut quia per peccatum ab ordine legis defecit, per pęnam reordinetur.

2 Dividitur in Legalem, seù Civilem, & in Canonicam, seù Ecclesiasticam; illa ab jure Civili, & Seculari infligitur: de qua suo loco DD.: alia ab jure Ecclesiastico, & ad præscriptum Canonum à Prælato Ecclesiastico statuitur; & hanc ad nostrum casum restringimus ad expressas in literis Apostolicis (sive sint Pontificum Constitutiones, sive S.S C.C. Decreta) in quibus sæpe in transgressores respectivè disponitur pœna *excommunicationis*, *suspensionis*, & *interdicti*; *privationis vocis activæ*, & *passivæ*, *actuum legitimorum*, & *officiorum ordinis*, & *inhabilitatis ad alia imposterum obtinenda*.

Sed dubitatur, an ipso facto, & ante Judicis sententiam, pęnæ incurrantur? & observandum, vel pęna est latæ sententiæ ut si
3 dicatur: *ipso facto ipso jure, absque ulla declaratione* excommunicatur, *anathema sit* (prout sæpe in Trid. contra Hæreticos) statim *privationem incurrat &c.* vel est sententiæ ferendæ, & solùm sub verbis cominatoriis, ut *prohibemus* sub pęna *excommunicationis*, *intermi̇natione privationis officii &c.*

4 In secundo sensu firmant DD. communiter pęnas non incurri ipso facto & ipsa admissione delicti, sed necesse esse, ut judex sententia declaret crimen esse commissum, & in ea ex notatis ab Hasbense *sum. quæst. select. verb. pęna Ecclesiastica nu.* 366. exprimat pęnam pro ea taxatam, & ad eam condemnet.

5 In

5 In primo autem conveniunt, quod si delicto sit annexa excommunicatio, statim ac committitur, delinquens in eam incidat; & idem dicendum de interdicto, suspensione, & irregularitate, quando in iis apponuntur clausulæ *ipso facto*, *ipso jure*, vel quid simile, indicans ejusmodi pœnas, non esse ferendas, sed latas; consequenter secum trahere suam executionem, ut notavit Thomas Tamburinus *de censuris tract.* 1. *cap.* 1. *num.* 1. *Sanct. super stat. S. Franc. c.* 11. *stat.* 7. & habetur apud Donato 2. *par.* 1. *quæst. nu.* 1. *ex cap. Pastoralis de appellationibus lib.* 2. *tit.* 28.

6 Limitat Ameno *pract. crimin. tit. ult.* §. 7 *nu.* 61. ad forum solùm internum, adeout, licet committens delictum, habens annexam excommunicationem latæ sententiæ, si sit Sacerdos, & celebret, priusquam absolutionem obtineat, efficiatur irregularis, non teneatur in publico, & foro externo, ut excommunicatum se gerere, nisi sententia declaratoria delicti præcesserit.

Unde clausula illa absque *declaratione*, sensum habet, quod ad incurrendam excommunicationem latæ sententiæ pro foro interno,
7 non est necessarium, ut post delictum commissum præcedat sententia, vel delicti, vel pœnæ, sed sat esse quod crimen committatur; ut autem quis pro foro externo, & contentioso ligetur, requiritur, ut sententia judicis exprimat delictum fuisse patratum.

Unde *Ameno tit.* 5 §. 1. *num.* 2. tradit clau-
8 sulas illas, *ipso facto sit excommunicatus*, *ipso jure privatus remaneat*, pro foro externo esse comminatorias, & appositas ad incutiendum terrorem.

Et id ex *Suarez* notat esse universaliter in

omni lege, & statuto, ut licet imponatur pœna *ipso jure*, *aut ipso facto*, *vel etiam ante sententiam incurrenda*, tametsi in foro interno liget, pro externo non est fulminativa, sed comminatoria, & irrogari debet per sententiam, quæ non est condemnatoria, sed declaratoria.

9 Limita, nisi expressè aliud superaddatur sic, ut idem observat Tamburin. *n.* 4. *sine ulla pravia declaratione delicti*, *similive*, *quia*, tunc certè in utroque foro statim excommunicatio ligat, cum in tanta expressione voluntatis Superioris non detur aditus præsumendi aliã judicis declarationem esse expectandam. Advertas, quod si notorium esset aliquem in ex-

10 communicationem incidisse, etiam in foro externo censura ligaretur, imò vitandus esset, prout disponit *Const. Leonis X. edita in Concilio Lateranensi*, quam refert Piasec. *Prax. Episc. p.* 2. *c.* 4. *art.* 13. *nu.* 21 & Bail *sum. Conc. to.* 1. *v. Cōc. Lateran. sess.* 11 *pag* 614. *lit.* B. ut sequitur.

-- Statuimus insuper, quod ad vitandum scandala, & multa pericula, subveniendumque conscientiis timoratis, constituimus, ut nemo deinceps à Communione alicujus in Sacramentorum administratione, vel receptione, aut aliis quibuscumque Divinis, vel extra, prætextu cujuscumque sententiæ, aut censuræ Eccles., seu suspensionis, aut prohibitionis ab homine, vel ab jure generaliter promulgatæ, teneatur abstinere, vel aliquem vitare, vel interdictum Eccles. observare: nisi sententia, prohibitio, suspensio, vel censura hujusmodi fuerit, vel contra personam, Collegium, Universitatem, Ecclesiam; aut locum certum, aut certam, à Judice publicata, & denun-

ciata specialiter, & expressè, aut nisi notoriè in excommunicationis sententiam constiterit incidisse, quod nulla possit tergiversatione celari, aut aliquo juris suffragio excusari, eum à communione illius abstineri volumus juxta Canonicas sanctiones; per hæc tamen hujusmodi excommunicatos, suspensos, interdictos, seu prohibitos non intendimus in aliquo relevare, nec eis quomodolibet suffragari &c. —.

Ubi apparet solos denunciatos excommunicatos, suspensos, interdictos, & notorios esse vitandos; & licèt ibi idem Piasecus asserat nomine notorii per DD intelligi notorium Clerici percussorem, ad sensum similis Const. Concilii Constantiensis *Insuper ad evitanda*, quam item *num.* 22. refert, & cum ipso Nic *prax jur. can. lib.* 5 *tit.* 39. *nu.* 28. adeò ut, ut ibi firmatur, solus notorius Clerici percussor sit vitandus, & alibi excommunicati, non nisi postquam fuerint denunciati; tamen, quod quicumque excommunicatus, licèt non
11 sit propter percussionem Clerici, sit vitandus, dummodò sit Notorius, idem Nicol. *ibidem sub num.* 31. citans Fagnanum *cap. quod à prædecessore de schismat. nu.* 55. tradit.

Et videtur esse ad sensum Lateranensis, cujus Constitut. est posterior ea Constant; quam ad verbum refert, & solùm immutat, ac dispositionem ampliat, *ut vitentur excommunicati, vel denunciati, vel constiterit eos notoriè in excommunicationem incidisse*. Verum idem Nicolio ibidem notat, se non potuisse inter acta Concilii Constantiensis Constitutionem, ex Constantiensi citatam, invenire, quam observavi nec reperi apud Bail. *cit v. Conc. Constantiense pag.* 472.

Et

Et pro intelligentia sciendum, aliud esse notorium notorietate juris, aliud noto-
12 rietate facti, primum est, quod constat per veridicam sententiam, vel per rei confessionem in judicio, aut legitimam testium depositionem, qua res tam clarè, & manifestè probata est, ut neque coloratè impugnari possit.

Secundum illud est, quod est publicum evidentia facti, hoc est, exhibet se omnium oculis, vel conspectui majoris, vel saltem magnæ partis alicujus loci, aut viciniæ, ut nulla possit tergiversatione celari: non solum in ratione actus, ita quod actus, qui est delictum, sit publicus: verum etiam in ratione delicti, ita quod publicè sciatur esse delictum; unde licet notorium sit, aliquem ingressum fuisse in clausuram Monialium, non est tamen notorium, quod ingressus fuerit sine licentia; ideò non censebitur hujusmodi ingressus in ratione culpæ notorius.

13 Notorietatem facti probari tradit *Ameno tit. 3 §. 11. num. 55. & 56.* per duos saltem testes contestes juratos, omni exceptione majores, qui deponant non solum super delicto de visu, sed etiam, quod fuit factum coram majori parte populi, vel in platea, vel quod sit toti populo notorium; unde judex, qui non potest procedere, nisi in notoriis, ut sunt Conservatores Regularium, prius debet probare qualitatem notorii delicti, & sic probata, pronunciare, quod constet de notorietate; & licet aliqui negent, allegatus tamen dicit esse tutius sic sententiare, ut ex nulla parte possit processus impugnari; & priusquam reus condemnetur, (quamquam notorietate probata,) contra Sanctoro, scri-

14 bit esse audiendum, quia Judex in praxi certus esse non potest, quod reus nullam habeat exceptionem ad excusandum delictum, si non in totum, saltem in partem, nisi audiatur; posset enim adducere se Clericum percussisse ad sui defensam, vel per jocum, vel in statu ebrietatis; & discessisse à Conventu, aut ob inimicitiam capitalem alicujus sibi mortem machinantis per venenum, vel ob recursum ad Superiorem ad iniustum declinandum gravamen, vel aliquod aliud juris suffragium afferre; videatur ipse, & Antonellus *de regim. Eccles. lib.* 8. *cap.* 5. *num.* 14 ad quæsitum, *an publicus Clerici percussor sit statim vitandus ante sententiam Judicis?* & interim ad nos.

Sic pariter, si Prælatus committat delictum, cui ipso facto, & absque Judicis *declaratione* annexa sit privatio officii, statim
15 delicto commisso est in conscientia officio privatus, ut docet Armeno *tit. ult. cit.* Peyrin. *de Privil. Regul. ad Const.* 6. *Julii* 2. *num.* 19. non tenetur tamen statim officium suum relinquere, & ipsum renunciare cum jactura suæ famæ, & honoris, ut ex Coroliano *refert* Barbosa *tom.* 1. *de jure Ecclesiastico lib.* 1. *cap.* 44. *num.* 166. cum jus ad propriam famam conservandam ex observatis à Lezzana *summ. quæst. tom.* 4. *verb. pęna Ecclesiastica sub num.* 8. præponderet juri humano tales pęnas imponenti, & præsumitur, quod lex humana cum adeò gravi detrimento non
16 obliget; ideò est ex Peyrin. expectanda Judicis sententia declaratoria, quæ super crimine, & non super pęna, pronunciet.

Et facit quod habet Engel. *Colleg. univers.*
17 *jur. Can. lib.* 1. *tit.* 2. §. 3. *num.* 43. quod si pænæ ipso jure latæ, etiam externam aliquam

quam executionem requirant, -- ut amissio dominii, confiscatio bonorum, privatio beneficii, officii &c. pęna, statim commisso delicto, non incurritur, sed expectatur sententia declaratoria Judicis; ex *cap. cum secundum de Hæreticis in* 6. *lib.* 5. *tit.* 2. ubi, -- bona hæreticorum (qui gravius, horribilius, & detestabilius, quam prædicti delinquunt,) ipso jure de Fratrum nostrorum consilio decernimus confiscata. Confiscationis tamen hujusmodi excutio, vel bonorum ipsorum occupatio fieri non debet per Principes, aut alios Dominos temporales (juxta Gregorii Papæ Prædecessoris nostri declarationem) ante quam per Episcopum loci, vel aliam personam Ecclesiasticam, quæ super hoc habeat potestatem, sententia super eodem crimine fuerit promulgata. --

Ideò Prælatus occultis mediis, & secreto debet dispensationem petere; & si ob occultum delictum inhabilis factus est ad alia offi-
18 cia, ea de novo nullatenus debet acceptare; si id absque dispendio famæ, & sub aliquo honesto prætextu exequi poterit, ut tradit Donat. *tom.* 1. *part.* 1. *quæst.* 34. qui certè prudenti non deerit.

An autem Superior officio in conscientia privatus, validè exerceat ea, quæ sunt officii, ut confirmare electiones, ad professio-
19 nem admittere, excipiendi confessiones facultatem concedere, & alia, quæ jurisdictionem in Prælato exigunt; aliis resolvendum relinquo.

Et interim noto doctrinam Lezanæ *tom.* 3. *sum verb. excommunicatio num.* 34. scribentis; licèt actus jurisdictionis ab excommunicato

vitando facti, sive in foro interno, sive externo nullius valoris sint ob defectum jurisdictionis; facti tamen ab excommunicato tolerato validi sunt; quamvis enim usu jurisdictionis careat, Ecclesia tamen, & Respublica propter commune bonum illi tribuit eo casu jurisdictionem; non quidem ita, ut illi liceat exercitium ipsius, sed tantum, ut valeat, quod efficitur; quæ, an sit applicabilis casui? cæteri judicent.

Applicabilem non esse, cum delictum, cui est annexa privatio officii, vel beneficii, est publicum, non obscure significat Hasbensis *loc. cit. num.* 364. notans, quod transgressor legis eo ipso amittit jus ad officium, seu beneficium, ita ut non sit amplius illius Dominus; & licet ei permittatur possessio, & usus (quibus ex *cap. licet Episcopus de prabendis in* 6 *lib.* 3. *tit.* 4. ante causæ cognitionem nemo est privandus) statim tamen ac per Judicem
20 pronunciatur sententia declaratoria criminis commissi, retrotrahitur ad omnia officia, & dignitates, quas habuit reus à die perpetrati delicti, & compellitur omnem fructum ab eo tempore perceptum restituere; & revocantur omnes contractus per delinquentem initi ratione illorum officiorum, seu dignitatum.

21 Ex quo patet, clausulam *ipso facto*, habere differentem effectum, quem non habet pœna ferenda, quia hic, posita declaratione criminis, pęnæ non retrotrahuntur ad diem, quo fuit commissum delictum.

Conveniunt Engel. Barbosa, & Hasbensis *loc. cit.* quod cum in lege hæc apponitur clausula, *qui hoc delictum patraverit, qui non obe-*
22 *diverit &c. ipso facto, statim, sit voce activa & passi-*

passiva privatus; statim, crimine commisso, tenetur transgressor eam penam spontè subire ante sententiam Judicis declaratoriam; quia ad exequendam penam privationis vocis activæ, & passivæ nulla actio exterior hominis requiritur.

23 In ordine Minorum de Observantia pœnæ quæcumque per ipsorum leges, & statuta, appositis etiam clausulis *ipso facto*, non incurruntur, nisi post sententiam declaratoriam criminis: pro ut expresè disponitur in *Sambucanis cap.7* § 6.*nu*.40. -- declaratur, quod quando in statutis penæ imponuntur, privationis, carceris, excommunicationis, suspensionis &c. volumus ad eas non obligari Fratres, nisi scienter, & deliberatè deliquerint; & ubi ipso facto incurrenda imponitur, decernimus in hujusmodi penam neminem incurrere, nisi post declarationem à Prælato factam; -- & quidem optimè, ut notavit *Sanctoro de penis in genere, cap.2.* cum expediat conscientias Fratrum, qui ex Regulæ declarationibus ad plura sub mortali tenentur, penis non onerare, & censuris.

24 Privatio vocis activæ, & passivæ, seu juris suffragiorum est inhabilitas, tam ad ferenda, quàm ad consequenda suffragia: ita ut privatus, nec eligere, nec eligi possit ad quodcumque officium ordinis; & sic privati, licèt non possint officia obtinere per viam electionis, non prohibentur, quin alia exerceant, quæ non via electionis conferuntur Hasbens. *loc. cit. num.*357.

Et sic, ut firmat *Ameno tit*. 5. §.1, *num.7.* Provincialis privatus voce, potest in electione
25 Guardianorum proponere, & nominare eligendos: hujusmodi enim propositio, licèt

ad electionem ordinetur, electio tamen non potest dici.

Definitor, voce activa, & passiva privatus, potest suffragari in omnibus iis, in quibus non fit electio ad officia, adeoque in sententiando reos, & recipiendo ad Religionem.

Item, Examinator voce privatus potest votum dare in approbatione, seu reprobatione eorum, qui examini se exposuerunt, vel pro lectura, ordinibus, confessione &c.

Et tandem quilibet privatus voce, dare potest votum Novitio admittendo ad professionem; & in aliis casibus in quibus requiritur consensus capituli, nisi id per specialia statuta prohibeatur. Et Regularem suspensum à Divinis, per annum tantum, non privari infra dictum tempus, voto activo in electionibus Superiorum faciendis, nisi talis privatio exprimatur firmavit S.C.C. *in una Romana* 20. *Augusti* 1628 *lib.* 13. *decret. fol.* 525.

26 Privatio actuum legitimorum est inhabilitatio ad omnia ordinis officia, quæ cum dignitate & superioritate conjuncta sunt, ut Ministeriatus, Definitoriatus, Guardianatus; potest autem sic privatus sacras functiones exercere, sed non confessiones, saltem secularium; potest tamen Monialium Confessarius institui, ac Magister Novitiorum esse, & pro eis ad professionem admittendis suffragia dare.

27 Hinc patet discrimen inter privationem juris suffragiorum, & actuum legitimorum; illa inhabilitat ad eligere, & eligi ad officia ordinis, nimirum Prælaturas, sed non facit, quin ille, qui sic est privatus, ea administret, si privatio illa supervenit post adeptam officii possessionem; alia vero actuum legitimo-

timo-

timorum,non solùm tollit electiones ad Prælaturas, sed etiam earum negat exercitium, adeout, si adveniat post Prælatiam adeptam, tametsi in actu primo, is, cui advenit, non intelligatur privatus officio, privatus tamen remanet exercitio illius.

Actibus legitimis privato, respectu Confessariatus Monialium conceditur exercitium, & institutio; at respectu lecturæ,concionum & Magistri Novitiorum, solùm exercitium permittitur, & institutio negatur,ut notavit Ameno *tit.6.§. 2.nu.*10.

28 Privatio officiorum ordinis inhabilem reddit, nedum ad supradicta, sed etiam ad Confessionem, prædicationem, lecturam, paternitatem, & munus visitationis, non verò ad recipiendos sacros Ordines, & ad sacras eorumdem functiones exercendas; ut idem tradit *tit.5 cit.§.3*. At quilibet proprii instituti, & Religionis, leges consulat, cum præfata ipse firmaverit ad tenorem statutorum Ord. Minor. de Obser.

29 Privationem officiorum, aliasque pęnas, Capitulum Generale Ordinis Min. de Obser. de anno 1633. dicit in Provinciales, & alios, qui defunctorum Fratrum libros ad communes Bibliothecas Conventuum non transmittunt; super quo disponit, ut infra.

-- Adeò nihil penduntur hisce temporibus Conventuum nostrorum Bibliothecæ communes; ut quæ aliàs diligentius rectè splendorem, nunc vero negligentius desertæ, dedecus potius Religioni afferre videantur. Ut igitur opportunum adhibeamus tanto malo remedium, præcipimus Provincialibus Ministris sub pęna privationis officiorũ,irremissibiliter incurrenda,ut vigilantius curẽt

O 5 de-

defunctorum Fratrum libros fideliter, & quantocitius fieri poterit transmittendos in communes Bibliothecas, præcipientes insuper universis Superioribus, cujuscumque gradus, & dignitatis existant: universis etiam subditis, sub pęna excommunicationis, ipso facto incurrenda, & sub aliis item gravissimis pœnis ad Superiorum beneplacitum infligendis, ut nullo modo, nec per se, nec per Apostolicum Syndicum, sub quovis prætextu, quæsito colore, occasione, vel causa, alienent, vendant, commutent, donent, aut quomodolibet aliter fraudent, vel distrahant defunctorum Fratrum libros, aut eos, qui ad particulares Bibliothecas quavis ratione pertineant, vel quocumque modo, seu titulo fuerint, etiam deinceps Monasterio acquirendi. --

Dispositionem Capituli olim confirmavit Urbanus VIII. & *sub anno* 1685. 16. *Octobris Const. Exponi nobis nuper* Innoc. XI. ubi, contra furto ex dictis Bibliothecis subtrahentes
30 libros, addit: -- Præterea Pii (V. nimirum) prædecessoris nostri inhærentes, omnibus, & singulis personis Ecclesiasticis, Secularibus, & Regularibus cujuscumque status, gradus, Ordinis, vel conditionis, existant, etiam si Pontificali dignitate præfulgeant, eadem auctoritate harum serie mandamus, ne ex Bibliothecis Conventuum, & domorum, Regularium Ordinis prædicti, aut earum aliqua, librum aliquem, aut quaternum, furto subtrahere quoquomodo præsumant. Nos enim quoscumque subtrahentes excommunicationis sententiæ subjacere volumus, & decernimus ipso facto, à qua nullus ab alio, quàm à Nobis, vel Romano Pontifice pro-

tem-

tempore existente, possit, nisi, dumtaxat in mortis articulo, absolutionis beneficium obtinere &c. -- *Direct. trium Ord. Const 6. num.* 101. *& num.* 110. refert ejusdem Innocentii Const. confirmantis Sac. Cong. Epis. & Reg. dec. prohibentis *sub die* 14. *Martii* 1680. sub pęna privationis officiorum Fratribus ejusdem Ordinis, ne res sacras ad eorum Ecclesias, & Sacristias spectantes aliis commodent, nisi accesserit consensus duarum partium Capituli per suffragia secreta præstandus, & à Provinciæ Ministro authenticè confirmandus -- nomine autem Capituli in casu puto intelligi Definitorium Provinciale, vel Discretorium Conventuum.

CAPUT XXV.

Officialis quoad Privilegia.

SUMMARIUM.

1 *Quid sit Privilegium esse antiquatum?*
2 *Constit. moderatoria Privilegiorum Regularium Leon. X.*
3 *Const. Pii IV.*
4 *Greg. XIII. reducit ad terminos Tridentini Privilegia à Pio V. Regularibus data.*
5 *Clausula, quæ apponi solet in confirmatione Privilegiorum.*
6 *Apponitur ab Innocen. X I. confirmante ea Minorum de Observantia.*
7 *Quando Trident. expressè revocet Privilegia Regularium?*
8 *Privilegiis per Trident. revocatis, non possunt Regulares uti, nec in foro conscientiæ.*
9 *Dubium, an Clausula* Dummodo &c. *com-*

prebendat Privilegia tacitè à Tridentino revocata?

10 *Sententia aliquorum.*

11 *Reprobatur.*

12 *Exponitur clausula* Sacrisque Canonibus &c.

13 *Const. Greg. XV.* Inscrutabili.

14 *Alia Clem. X.* Superna.

15 *Quando liceat confessariis Monialium ingredi septa Monasteriorum?*

16 *Quid significet clausula* Motu proprio.

17 *Quando motu proprio gratia concedatur.*

18 *Quid subreptio & obreptio significent.*

19 *Communicatio privilegiorum non extenditur ad officia divina.*

20 *Indulgent. privilegio communicationis sunt communes in Ordine Minorum.*

21 *Amittitur privilegium per ipsius abusum.*

22 *Et per expressam renunciationem.*

23 *Regulares nequeunt renunciare privilegio Exemptionis sine licentia Papæ.*

24 *Renunciatur privilegiis per non usum, seù usum contrarium.*

25 *Privilegia concessa cum Clausula* donec voluero, *quanto tempore durent?*

26 *Privilegiatus, etiam re integra, potest privilegio uti post mortem concedentis.*

1 AMplissima à Sede Apostolica obtinuerunt Regulares privilegia; Verùm, quia ex eis aliqua jam sunt antiquata: incompossibilia nimirùm cum decretis de novo editis; & alia expresè per posteriores Pontificum Constitutiones, & SS.Concil. Trident. sanctiones, moderata, declarata, & respectivè revocata; Ideò aliquas moderatorias, & respectivè eorundem revocatorias, sanctiones, & Constitutiones adnotatas exhibeo;

beo; ut in praxi Regulares sciant, prætatorum usum contra earum tenorem sibi esse interdictum.

a Leo X. in Concilio Lateranensi moderatoriam, & declaratoriam indultorum Mendicantibus, aliorumque Religiosorum Ordinibus in læsionem Episcoporum, ut ait, concessorum, edidit: *Bull. Cherub. tom. 1. pag. 586.* tenoris, qui sequitur.

-- Dum intra &c. ad conservandam igitur inter Episcopos, & eorum Superiores, Prælatos, & Fratres hujusmodi &c. & infra. --

§. I. Sacro approbante Concilio, statuimus, & ordinamus, quod Episcopi, & eorum Superiores, & alii Prælati præfati, Parochiales Ecclesias ad eosdem Fratres ratione locorum suorum legitimè spectantes, quo ad ea, quæ ad Parochianorum curam, & Sacramentorum conservationem, administrationemque pertinent (sine tamen Visitatorum insolito gravamine, vel impensa) visitare, & illarum curam gerentes, & circa illam delinquentes, si Religiosi fuerint, juxta ipsius Ordinis Regularia instituta, intra septa Regularis loci; Seculares verò Presbyteros, & Fratres hujusmodi beneficia obtinentes, liberè, tanquam suę jurisdictioni subjectos, punire.

§. II. Tam Prælati, quam Presbyteri seculares, qui vinculo excommunicationis ligati non fuerint, Missas in Ecclesiis domorum eorumdem, devotionis causa celebrare volentes, celebrare possint, ipsique Fratres, tales celebrare volentes, libenter recipere debeant.

§. III. Ac ab eisdem Prelatis ad Processiones solemnes pro tempore faciendas requisiti (dummodo eorum loca suburbana, ultra unũ mil-

milliare à Civitatibus respectivè non sint remota) accedere.

§. IV. Nec non Superiores eorundem Fratrum, Fratres, quos ad audiendas confessiones subditorum eorundem Prælatorum pro tempore elegerint, eisdem Prælatis personaliter exhibere, ac præsentare (si eos sibi exhiberi, & præsentari petierint) alioquin eorum Vicariis (dummodo ad Prælatos ultrà duas dietas accedere non cogantur) omninò teneantur; possintque illi per eosdem Episcopos, & Prælatos super sufficienti literatura, & aliqua saltem hujusmodi Sacramenti peritia dumtaxat, examinari; Talibusque præsentatis admissis, vel etiam indebitè recusatis confitentes *Const. quæ incipit Omnis utriusque sexus*, quoad Confessionem dumtaxat, satisfecisse censeantur.

Verùm indebitè recusatis confitentes, *cap. offic.* quoad approbationem ab Episcopo *nu.* 5. *ex Trident. sess.* 23. *cap.* 15. & ex Sacr Inquisitionis decreto, notavimus non satisfacere.

§. V. Ipsique Fratres, etiam forensium, Confessiones audire valeant; Laicos tamen, & Clericos Seculares à sententiis ab homine latis nullatenus absolvere possint. Eucharistiæ verò, & Extremæ unctionis, aliaque ecclesiastica Sacramenta illis, quorum, etiam infirmorum, ac decedentium confessiones audierint, dicentibus proprium Sacerdotem illa sibi dare denegasse, dare nequeant; nisi denegatio sine legitima causa facta, vicinorum testimonio probata, aut requisitio coram Notario publico facta doceretur. Eorundem verò Fratrum obsequio insistentibus Sacramenta hujusmodi, nullatenus ministrare valeant,

leant, nisi illorum durante obsequio.

§. VI. Pacta autem, & conventiones inter eosdem Fratres, & Prælatos, atque Curatos pro tempore inita valeant; nisi per subsequutum Capitulum proximum Generale, vel Provinciale refutata, ac per eos refutatio hujusmodi intimata debito tempore fuerit.

§. VII. Parochias autem cum Cruce ad levanda funera eorum, qui apud Ecclesias domorum, & locorum eorumdem suam elegerint sepulturam, intrare non possint, nisi priùs præmonito, & requisito, ac recusante Parochiano Præsbytero; & tunc sine ejus, ac Ordinarii præjudicio, nisi eisdem Fratribus super hoc antiqua consuetudo, quæ sit in viridi observantia, & cum pacifica possessione, suffragetur.

§. VIII. Volentes quoque sepeliri in habitu eorumdem Fratrum in claustro non degentes, sed in propriis domibus habitantes, in eorum ultima voluntate sepulturam sibi eligere possint.

§. IX. Quod Fratres ipsi ad Ordines promovendi per Ordinarios de grammatica, & sufficientia examinari; & dummodò competenter respondeant, per eosdem Ordinarios liberè admitti, ac nullatenùs in eorum Ecclesiis, seù domibus, aut aliis eorum locis, ab alio, quam à Diœcesano Episcopo, nisi prius ipso Diœcesano Episcopo, vel ejus Vicario, super hoc cum debita reverentia requisito, & absque rationabili causa contradicente, vel eo à Diœcesi absente, ad dictos Ordines promoveri debeant.

§. X. Nec ab alieno Episcopo consecrationem Ecclesiæ, vel Altaris, aut Cæmeterii benedictionem petere, seù in Ecclesiis, per

eos pro tempore ædificandis, primum lapidem per alienum Episcopum poni facere possint; nisi ubi Ordinarius bis, aut ter cum debitis reverentia, & instantia requisitus sine legitima causa id recusaverit.

§. XI. Et absque Curatorum consensu Sponsum, & Sponsam benedicere nequeant.

§. XII. Et ut debitus honor Matrici Ecclesiæ reddatur, tam ipsi Fratres, quàm alii Clerici Seculares, etiam super hoc Apostolicæ Sedis privilegio muniti, die Sabbati Majoris hebdomadæ, antequam campanæ Cathedralis, vel Matricis Ecclesiæ pulsaverint, campanam in Ecclesiis suis pulsare minimè possint; Contrafacientes pœnam centum ducatorum incurrant.

§. XIII. Censuras autem per eosdem Ordinarios latas, & promulgatas, ac in Matrici Ecclesia Civitatum, nec non in Collegiatis, & Parochialibus Ecclesiis Castrorum, & Oppidorum respectivè solemniter publicatas, quando super hoc ab eisdem Ordinariis requisiti fuerint, in Ecclesiis domorum suarum publicare, ac servare.

§. XIV. Et ut Animarum utriusq; sexus Christi fidelium saluti uberius consulatur, illos, quorum confessiones pro tempore audierint, cujuscumque status, & conditionis, fuerint, ad solvendum decimas, sive aliam bonorum, sive fructuum quotam in locis, in quibus decimæ ipsæ, aut similia solvi consueverunt, etiam sub onere conscientiarum suarum monere, & hortari, ipsisque etiam illos solvere recusantibus absolutionem denegare, & super hoc requisiti, id populo etiam publicè prædicare, & persuadere teneantur.

§. XV.

§. XV. Conservatores autem eisdem Fratribus pro tempore à Sede Apostolica deputandi, doctrina, & probitate præstantes, & in Ecclesiastica dignitate constituti esse debeant, & coram eis per eosdem Fratres, quibus dati fuerint, ultra duas dietas, à loco suæ solitæ habitationis, nullus trahi possit, privilegiis super hoc aliàs eis concessis nullatenus suffragantibus.

§. XVI. Excommunicati quoque Ordinem Mendicantium profiteri volentes, ubi de interesse Tertii agetur, absolvi non possint, nisi prævia satisfactione. Procuratores quoque, & negotiorum gestores, ac operarii eorumdem Fratrum servitiis insistentes, sententiis excommunicationis promulgatis illaqueati sint, & esse censeantur, si illis causam dederint, aut dantibus consilium, auxilium, vel favorem præstiterint.

§. XVII. Fratres autem, & Sorores Tertii Ordinis, nec non Mantellati, Corrigiati, Pizocharæ, Cordellati, & alii quocunq; nomine nuncupati in propriis domibus habitantes, sepulturam, ubi voluerint eligere, valeant.

§. XVIII. Sed die Paschatis tantùm Eucharistiam, nec non Extremam Unctionem, cæteraque Ecclesiastica Sacramenta (Pœnitentiæ Sacramento dumtaxat) excepto à proprio Sacerdote recipere, & ad onera, quæ laicis incumbunt perferenda teneantur; ac in foro Seculari coram Judicibus Secularibus conveniri possint.

§. XIX. Et ne censura Ecclesiastica vilescat, & minoris auctoritatis interdicti sententia reputetur; iidē dicti Tertii Ordinis ad divina audienda in Ecclesiis suorum Ordinum tempore interdicti nullatenus admittantur, si cau-

si causam dederint interdicto, vel causam ipsam nutriant, seu foveant, aut dantibus auxilium, consilium, vel favorem quoquomodo præstiterint.

§. XX. Collegialiter autem viventes, seu cum Claustralibus habitantes, ac mulieres virginalem, seu Cælibem, aut castam vidualem expresso voto, & sub dicto habitu, vitam ducentes, privilegijs, quibus Fratres Ordinis, cujus Tertiæ Regulæ habitum gestant, gaudere debeant.

§. XXI. Omnia etiam, & singula supradicta ad reliquos Religiosos Ordinum quorumcumque, extendi, & per eos etiam servari debere volumus, atque decernimus.

§. XXII. Salvis tamen in reliquis desuper non expressis, tam Episcoporum, quam Fratrum, & aliorum Religiosorum prædictorum juribus, quibus per præmissa in aliquo præjudicare, seu quidquam innovare non intendimus.

Deinde apponit clausulas derogatorias, &c.

Eorundem privilegiorum, etiam pluries confirmatorum, & innovatorum, revocatoriam constitutionem in his, quæ Concilio Trident. adversantur edidit Pius IV. *Bulla Cherub. tom. 2. pag. 135.* incipit. --

3 *In Principis Apostolorum Sede &c.* & infr. -- Nos quibus &c. Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, quod eadem omnia, & singula privilegia, exemptiones, Immunitates, facultates, dispensationes, conservatoriæ, indulta, confessionalia, Mare magnum, & aliæ gratiæ, in his omnibus, & singulis, in quibus illa statutis, & decretis Concilii hujusmodi

con-

contrariantur, ipso iure revocata, cassata, & annullata, ac ad ipsius Concilii terminos, atque limites reducta sint, & censeantur; nec quidquam adversùs ipsa decreta, & statuta, quominus ubique, & apud omnes observentur, in aliquo suffragari posse; sed ea perinde haberi, & reputari debere, ac si numquam emanassent, auctoritate Apostolica tenore præsentium declaramus, ac etiam statuimus, & ordinamus. --

4 Ad terminos Concilii Tridentini, & juris veteris Gregorius XIII. *Const. in tanta Bulla Cherub. tom. 2. pag.* 370. omnia reducit privilegia, à Pio V. *Const. Incipit. Et si mendicantium*; & altera *incipit*: *Ex superna*, & illius. *Incipit Adhoc ibidem pag.* 227. Regularibus, & Monialibus concessa: ità quod ea tantùm per præfatas literas data persistant indulta, quibus ante hujusmodi concessionem Regulares fruebantur, & Concilio Tridentino non adversantur; Quæ autem sint Concilio Tridentino contraria ex ipsa Pii Constit. satis apparet, & tradit Lezana *Summa qq. Regul. tom. 2. c. 1. sub n. 16. usque ad* 58.

5 Ea est Clausula communis post Trident., qua Pontifices utuntur in privilegiorum confirmatione, declarantes suæ intentionis esse, se ea dumtaxat confirmare in his, in quibus decretis Concilii Trident. non adversantur.

Quam restrictivam, & aliàs in novissima Fratrum Minorum de Observantia Privilegiorum confirmatoria, & approbatoria *Const. sub die 5. Septembr. 1686. Director. trium Ordinum Constit. 5. pag. 230. num. 95.* apposuit Innocent. XI. ut sequitur. -- Prædictas Cle-

Clementis incip. *Ratio Pastoralis &c.* ac Pauli, quarum initium: *Injuncti nobis &c.* & Urbani Prædecessorum, quæ incipiunt in plenitudine &c. aliorumque Pontificum Successorum literas super præmissis respectivè emanatas; *dummodo tamen sint in usu,*
6 *nec sint revocata, aut sub alia revocatione comprehensa, sacrisque Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, ac posterioribus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis Regularibusque Ordinis prædicti institutis non adversentur*, auctoritate Apostolica tenore præsentium confirmamus, &c.

7 Sub qua exceptiva *dummodo decretis Concilii Trident. non adversentur* ex communi Doctorum sensu comprehenduntur omnia, & singula Regularium privilegia, quæ per Trident. expressè revocantur per clausulas, *privilegiis non obstantibus: vel, etiam si exemptum se esse præsumat; aut sub cujusvis privilegii prætextu*, *similivè*, pluribus ejusdem Concilii decretis additas. Donat. *prax. Regul. to.*1. *par.*1. *tract.*11. *q.*15. *n.*2. Hasbensis *Sum. select. qq. ver. privileg. num.*417. Roderic. *resol.*116. *n.*14. Aliique, &c.

8 Adeout eorum, pro foro etiam conscientiæ, sit illicitus usus, ut concludenter probat decretum Alex. VII. qui sub anno 1666. *die* 28. *Martii* propositionem trigesimam sextam sequentis tenoris damnavit: *Regulares possunt in foro conscientiæ uti privilegiis suis, quæ sunt expressè revocata per Concilium Tridentinum.*

9 Dubium autem est, an sub illa comprehendantur etiam alia, per ipsum Tridentin. tacitè restricta, & revocata, non per appositionem illius derogatoriæ: sed terminis negativis,

gativis, & prohibitivis, aliquid ipsis Regularibus interdicendo, vel æquivalentibus circa eos disponendo, & decernendo.

Ut fit *seß*.4. *in decreto editione*, & *usu Sacrorum librorum*: *seß*.5. *cap*.2. *de Reformat. de licentia Prædicatoribus necessaria*, & *alibi sæpè*.

10 Roderico *loco cit.* cum aliis pluribus, quos refert Donat. *num*.3. resolvit, quod clausula illa *dummodo &c.* apposita in concessione, aut confirmatione privilegiorum non comprehendit, nec extenditur ad revocanda, & non confirmanda privilegia, quomodolibet ipsi Concilio contraria; sed dumtaxat ad ea, quæ expresse in illo revocatur per præfatam derogatoriam *non obstantibus &c.* & per ipsam clausulam eidem adversantur.

11 Verùm id non subsistere tradunt Donat. *loco cit.* Peyrin. *tom*.2. *de privileg. ad Constit*. 1. Gregorii XIII. *sub num*.3. *in fine*. Lezana *tom*. 2. *quæst. Regular. cap*. 1. *de juribus* & *privileg. num*.58. *in fine*. Miranda [*Manual. Prælat quæst*.38. *art*.4. *in fine*. quia sensus illius clausulæ *dummodo &c.* in praxi obtinet, ut notat Peyr. *ibid.* ut deroget non solùm, quæ expresse à Trident. revocantur, sed etiam, quæ illi sunt simpliciter contraria; cum & hæc ad servanda illæsa Trident. decreta conducant.

Præsertim quia ipsum Tridentin. *seß*. 25. *de Regul. cap*. 22. præcipit observanda à Regularibus esse omnia, & singula in Superioribus decretis contenta, cum expressa clausula derogatoria, *non obstantibus eorum omnium*, & *singulorum privilegiis sub quibuscumque formulis verborum conceptis*:

In ex-

In expressis autem non est, per Miranda locus conjecturis; adeoque nec distinctioni de contentis in decretis; dumtaxat ejusdem *sess.*25., & non aliarum; quia qui totum dicit, nihil excludit.

Et maximè cum Pius IV. *allegat. Const. In Principis &c.* absolutè revocet omnia privilegia, quæ statutis, & decretis Tridentin. contrariantur.

Ad quod item facit præfata formula adhibita ab Innoc. XI. in confirmatione privilegiorum Minorum de Observantia, intendente ea solùm confirmare, quæ sub aliqua revocatione &c. non comprehenduntur; revocata autem tacitè per Trident. sub aliqua revocatione continentur.

12 Clausula illa, *sacrisque Canonibus, & decretis Concilii Trident. &c.* ab Innoc. apposita, non intelligitur de Canonibus, ut notat *loco cit.* Peyrin. *num.*2. & Donat. *q.*14. qui sunt inserti in corpore juris communis, cujus sunt partes constitutivæ; aliàs frequenter nulla, & otiosa foret quælibet privilegiorum confirmatio; cum sæpè ex his plura sint *à Principe contra jus commune concessa*; & ferè singula privilegia, saltem in parte, sunt contra Sacros Canones; sed ad illos in ipso Trident. cum ipsiusmet Decretis contentis est restricta.

Unde Canones copulativè, & conjunctivè cum ejusdem Decretis sumuntur, non verò divisivè; & ne dum significatur per dictionem copulativam *Et*: sed probatur etiam ex *sess.*25. *cap.* 20. de Regularibus: -- in cæteris omnibus præfatorum Ordinum privilegia, & facultates, quæ ipsorum personas, loca, & jura concernunt, firma sint,

& illæſa: -- vbi Tridentin. ſtatuit illæſa Regularium privilegia, quæ ſuis non adverſantur Canonibus, & Decretis.

13 Exemptorum privilegia quoad Animarum, & Monialium curam, Sacramentorum adminiſtrationem & Verbi Dei prædicationem reſtrinxit, & limitavit Greg.XV. *Bull. Cherub. to.3. pag* 402. *Conſt. Inſcrutabili Dei Providentia ;* & infra &c.

§. I. Hac generali, ac perpetuò valitura Conſtitutione decernimus, ſtatuimus, & declaramus, ut deinceps, tam Regulares, quam ſeculares, quomodolibet exempti, ſive Animarum curam perſonarum ſecularium, Monaſteriis, ſeu Domibus Regularibus, aut quibuſvis aliis Eccleſiis, vel Beneficiis, ſive Regularibus, ſive ſecularibus incumbentem, exerceant, ſive aliàs Eccleſiaſtica Sacramenta, aut unum ex illis miniſtrent, prævia Epiſcopi licentia, & approbatione, ſive quoquomodo in dictæ curæ exercitio, aut in eorundem Sacramentorum, vel alicujus ex illis adminiſtratione de facto, abſque ulla auctoritate ſe ingerant; in iis, quæ ejuſmodi curam, ſeu adminiſtrationem concernunt omnimodæ juriſdictioni, viſitationi, & correctioni Diœceſani Epiſcopi, tanquam Sedis Apoſtolicæ Delegati, plenè in omnibus ſubiiciantur.

§. II Ad hæc, tam Regulares, quam ſeculares hujuſmodi, nullis privilegiis, aut exemptionibus tueri ſe poſſint, quominus ſi deliquerint circa perſonas intra ſepta degentes, aut circa clauſuram, vel circa bonorum adminiſtrationem Monaſteriorum Monialium, etiam Regularibus ſubjectarum, ab Epiſcopo loci ſimiliter, tamquam ad hoc Se-
dis.

dis Apostolicæ Delegato, quoties, & quando opus fuerit, puniri, & corrigi valeant.

§. III. Confessores verò, sive Regulares, seculares, quomodocumque exempti, tam ordinarii, quam extraordinarii, ad Confessiones Monialium, etiam Regularibus subjectarum, audiendas, nullatenus deputari valeant, nisi priùs ab Episcopo Diœcesano idonei judicentur, & approbationem, quæ gratis concedatur, obtineant.

§. IV. Sed & administrantes bona ad hujusmodi Monasteria Sanctimonialium, ut præfertur, etiam Regularibus subjectarum, pertinentia, sive Regulares extiterint, sive seculares quomodolibet Exempti, Episcopo loci, adhibitis etiam Superioribus Regularibus, singulis annis rationes administrationis, gratis tamen exigendas, reddere teneantur; ad idque juris remediis cogi, & compelli queant. (Illis de Corpore Observ. interdicta est hujusmodi administratio ab Innocent. XI. *Cap. Offic. quoad Professionem n.* 31. §. 10.

§. V. Liceatque Episcopo ex rationabili causa Superiores Regulares admonere, ut ejusmodi Confessores, & administratores amoveant; iisque Superioribus id facere detrectantibus, aut negligentibus, habeat Episcopus facultatem prædictos Confessores, & administratores amovendi quoties, & quando opus esse judicaverit.

§. VI. Ac similiter possit Episcopus unà cum Superioribus Regularibus, quarumcumque Abbatissarum, Priorissarum, Præfectarum, vel Præpositarum eorundem Monasteriorum, quocunque nomine appellentur, electionibus per se, vel per alium inte-

interesse, ac præsidere; absque ulla tamen ipsorum Monasteriorum impensa.

§. VII. Ac demum habeat Episcopus, tamquam dictæ Sedis Delegatus authoritatem coercendi, ac puniendi quoscumque exemptos, tam seculares, quam Regulares, qui in alienis Ecclesiis, aut quæ suorum Ordinum non sunt, absque Episcopi licentia; Et in Ecclesiis suis, aut suorum Ordinum, non petita illius benedictione, aut ipso contradicente, prædicare præsumpserint.

§. VIII. Ita ut Episcopi in supradictis casibus, & in prænominatas personas, in præmissis omnibus, & singulis, aut circa ea quoquomodo delinquentes, quoties, & quando opus fuerit, etiam extra visitationem per censuras Ecclesiasticas, aliasque pęnas, uti ejusdem Sedis Delegati, procedere, omnemque jurisdictionem exercere liberè, & licitè valeant. Decernentes sic per quoscumque Judices &c. non obstantibus &c.

Aliam Constit. super Regularium privilegiis in concernentibus ipsam Verbi Dei prædicationem, & Sacramenti pęnitentiæ, tam secularibus ipsis, quam etiam Monialibus, administrationem successivè edidit Clemens X. *Bull. Cherub. to. 5. pag.* 494. quæ incipit: *Superna Magni:* & infrà.

§. I. Nos attendentes &c hac generali, & perpetuò valitura constitutione decernimus, ac declaramus.

§. II. Regulares, qui in Ecclesiis sui Ordinis prædicare voluerint teneri ab Episcopo Diœcesano benedictionem petere; Prædicare tamen posse, quamvis illam non obtinuerint. Quod si Episcopus benedictionem, ne dum non concesserit; Sed etiam

P con-

contradixerit, nec in prædictis quidem Ecclesiis, licere Regularibus prædicare. Eosque contravenientes ab illo, tamquam Sedis Apostolicæ Delegato, censuris, aliisque pœnis Ecclesiasticis, in vim Constit. fel. record. Gregorii XV. Prædecessoris Nostri incipientis: *Inscrutabili Dei Providentia*, coerceri, & puniri posse.

§. III. Episcopum tamen absque justa & rationabili causa contradicere non debere, & hujusmodi benedictionem teneri, etiam Regulares, petere, si in quibuscumque Oratoriis sui Ordinis sermonem coram Populo, vel in Ecclesiis, aut ad Crates Monasteriorum Sanctimonialium eorum jurisdictioni subjectarum, licèt clausis januis, & nullus secularis ibi intersit, habere voluerint.

§. IV. Posse autem Episcopum licentiam concessurum Regularibus in Ecclesiis, quæ suorum Ordinum non sunt, prædicare volentibus, illos, quamvis ab Universitatibus, aut à Magistratibus laicis nominatos, etiam si Episcopi Antecessores, per tempus immemorabile, hanc licentiam absque examine concedere consueverint, quoad doctrinam examinare; si ita ipsius arbitrio, quod moderatum, & discretum esse debet, visum fuerit; Et licentiam prædicandi semel iisdem concessam, ob rationabiles causas, licèt occultas, prædicationem tamen concernentes, suspendere.

§. V. Non posse tamen Episcopum generatim prohibere Regularibus, quin in Ecclesiis suorum Ordinum prædicent.

§. VI. Ad hæc Religiosos ab Episcopo Confessiones secularium in sua Diœcesi audiendas approbatus, non posse in alia Diœcesi

tas absque Episcopi Diœcesani approbatione audire, quamvis pœnitentes subditi sint ejus Episcopi, à quo ipsi Religiosi jam fuerint approbati.

§. VII. Et generaliter approbatos ab Episcopo ad personarum secularium Confessiones audiendas, nequaquam censeri approbatos ad audiendas Confessiones Monialium sibi subjectarum; sed egere quoad hoc speciali Episcopi approbatione.

§. VIII. Atque approbatos pro audiendis Confessionibus Monialium unius Monasterii, minimè posse audire Confessiones Monialium alterius Monasterii: itidemque Confessores extraordinarios, semel deputatos, atque approbatos ab Episcopo ad Monialium Confessiones pro una vice audiendas; haud posse, expleta deputatione, in vim approbationis hujusmodi illarum Confessiones audire; Sed toties ab Episcopo esse approbandos, quoties casus deputationis cõtigerit.

§ IX. Cæterum in Monasteriis, ac etiam Collegiis, ubi juxta Regularia instituta vivitur, posse, tam Prælatos Regulares, quam Confessores Regularium eorundem Monasteriorum, seu Collegiorum audire Confessiones illorum secularium, qui inibi sunt verè de familia, & continui commensales, non autem illorum, qui tantùm ipsis deserviunt.

§. X. Illos autem Religiosos, qui ad Confessiones audiendas idonei generaliter reperti fuerint, ab Episcopis generaliter quoque, & indistinctè, absque aliqua limitatione temporis, certorumque locorum, aut generis personarum in Diœcesi propria admittendos. Quoad cæteros verò, qui non adeò idonei reperirentur, si petierint, se admitti, arbitrio Ordi-

nariorum relinqui, ipſos cum limitata facultate, prout eiſdem Ordinariis magis expedire videbitur, probare, & admittere; ſemel autem ſimpliciter approbatos poſſe in Diœceſi Epiſcopi approbantis quovis anni tempore, etiam Paſchali, & quorumcunque, etiam infirmorum, Confeſſiones audire abſque ulla Parochorum, vel ipſius Epiſcopi licentia. De qua tamen Confeſſione teneri dictos Religioſos eorundem infirmorum Parochum illicò certiorem reddere; Et hoc poſſe illis ab Epiſcopo ſub pęna ſuſpenſionis à facultate audiendi Confeſſiones præcipi. Sufficere tamen, ut certioratio hujuſmodi fiat ſaltem per ſcripturam apud ipſum infirmum relinquendam.

§. XI. Et eos, qui dictis Religioſis ſimpliciter approbatis Paſchali tempore confeſſi fuerint, Conſtitutioni, quæ incipit: *Omnis utriuſque ſexus*, quoad Confeſſionem dumtaxat ſatisfeciſſe cenſendos.

§. XII. Regulares verò ad ejuſmodi Confeſſiones audiendas prævio examine ſimpliciter, & abſque ulla temporis præfinitione ab ipſomet Epiſcopo, ſecus autem, ſi ab ejus Vicario, aut ab Anteceſſoribus Epiſcopis approbatos, non poſſe ab eodem, qui ſic approbavit, iterum examinari, aut ab eiſdem Confeſſionibus audiendis ſuſpendi, ſeu licentias illis conceſſas revocari, niſi nova ſuperveniente cauſa, quæ ipſas Confeſſiones concernat: De qua tamen haud neceſſarium eſſe, ut in actis conſtet; nec eam teneri Epiſcopum ipſis Regularibus ſignificare, ſed Sedi Apoſtolicæ dumtaxat, ubi eam ſibi aperiri poſtulaverit.

§. XIII. Porrò ſi Regulares cum ſcandalo, aut

aut aliàs inhonestè vivant, vel aliquod delictum committant, per quod rationabili Episcopi judicio videantur à Confessionibus suspendendi, in quo ipsius Episcopi conscientiam oneratam esse volumus, cum præcipua Ministri Sacramenti Pœnitentiæ qualitas sit vitæ integritas, ac morum honestas; utique eam causam ad Confessionis ministerium pertinere; ac proinde nihil obstare, quo minus ob eam possit Episcopus Regulares a semetipso approbatos suspendere aut repellere à Confessionibus audiendis.

§. XIV. Attamen Confessiones audiendi facultatem omnibus simul unius Conventus Regularibus Confessoribus adimi ab Episcopo, inconsulta Sede Apostolica, nullatenus posse.

§. XV. Ex facultatibus per Mare Magnum, aliave privilegia Regularibus, cujuscumque Ordinis, Instituti, aut Societatis, etiam Jesu, concessis, factam eis non esse potestatem absolvendi in casibus ab Episcopo sibi reservatis; Et per confirmationes dictorum privilegiorum, quas Regulares à Sede Apostolica post Sacrum Concilium Trident. obtinuerunt, nequaquam revixisse privilegia, priùs ab eodem Concilio, aut deinde Apostolicis etiam Decretis sublata, atque extincta, si quæ habeant absolvendi à casibus Episcopo reservatis.

§. XVI. Et habentes facultatem absolvendi ab omnibus casibus Sedi Apostolicæ reservatis, non ideò à casibus Episcopo reservatis posse absolvere. Posse autem Regularem Confessorem in ea Diœcesi, in qua est approbatus, confluentes ex alia Diœ-

cesi à peccatis in ipsa reservatis, non autem in illa, ubi idem Confessor est approbatus, absolvere, nisi eosdem pęnitentes noverit in fraudem reservationis ad aliam Dięcesim pro absolutione obtinenda migrasse.

§. XVII. Vigore supradictorum privilegiorum, nequaquam licere Regularibus, etiam satisfacta parte, absolvere Pænitentes à censuris quoad externum, & judiciale forum, & absolutos ab eis in foro pęnitentiali, utique non censeri absolutos in exteriori judicio, & contentioso. Quinimò censuris Ecclesiasticis irretitos, & denunciatos ab Episcopis cogi posse, gerere se pro talibus, etiam si à Regularibus fuerint absoluti. Quoties exhibitis aliquibus Regularium Apostolicis privilegiis coram Episcopo, ab eo judicetur ipsa non suffragari casui, de quo agitur.

§. XVIII. Si dictorum Privilegiorum verba obscura sint, & ambigua, non esse ad Metropolitanum provocandum; sed cum ejus sit interpretari, cujus est condere, dictorum Privilegiorum interpretationem Sedis Apostolicæ judicio, prout aliàs Constitutione Prædecessoris Nostri fel. rec. Clementis IV. statutum fuit, esse requirendum.

§. XIX. Derogatoriis utitur, quibus Privilegiis Regularium, etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis, aut per viam communicationis, & extensionis, vel in limine fundationis, sivè aliàs quoquomodo concessis, etiam in corpore juris clausis, quo ad ea, quæ præfatis adversantur, motu proprio, & de Apostolicæ potestatis plenitudine, plenissimè derogat.

15 Et quando, & quomodo ipsis liceat, & eorum Confessariis ingredi septa Monasterii, & pro-

& propè illud commorari motu proprio, & non ad alicujus instantiam decrevit Alexand. VII. *Constit. Felici Bullar. Cherub. tom.* 5. *pag.* 399. ex qua plura *Cap. Offic. quoad Clausuram Monialium* notantur.

16 Et clausula illa *motu proprio* significat præfatas literas non ad aliquorum instantiam, & preces, esse datas; sed ex mero suo arbitrio, & libertate super in eisdem contentis, Alexandrum decrevisse; quod & in aliis Constitutionibus observandum; in quibus, etiam si præcesserit partis petitio, cum clausula ipsa *motu proprio* additur, significatur, quod causa motiva, & proxima ipsarum edendarum non fuit petitio, sed ad ipsam Pontificis libertatem est revocanda: ut tradit Peyrin. *de privileg. ad Constitut.* 4. *Sixti IV.* §. 3. *num.* 1. Donat. *loco cit. Tractatu* 9. *de clausul. privil. clauf.* 2. *num.* 21. Engel. *colleg. Universi Juris Canon. lib.* 5. *titul.* 33. §. 1. *sub num.* 5. & ex observatione *Glos-*
17 *sa in capite Si motu de præbendis in* 6. *lib.* 3. *tit.* 4. *Collatio dicitur facta motu proprio, quando in collatione dicitur, quod fuit facta motu proprio, puta si dicamus, Nos motu nostro proprio, &c.*

Vigore cujus per Donat. *ibid. num* 7. *literæ*, quæ cum tali clausula à Pontificibus emanarunt, non possunt in dubium revocari & à vitio subreptionis, & obreptionis eximuntur, ut satis apertè habetur in *textu cit. cap. Si motu*, & Engel. *tradit ibidem* addens ea esse pleniffimè interpretationis, & magis favorabilia.

18 Ubi firmat discrimen ab iis, quæ sine dicta clausula ad partis preces, & instantiam conceduntur; cum istæ possint subreptitiæ

P 4 vel

vel obreptitiæ censeri; obtentæ nimirum, vel tacendo verum, quod obreptio significat, vel exponendo falsum, ut importat subreptio. Obripimus enim ait Pratæjus *apud Sanctor. de pœnis cap. 29. pag. 372.* cum tacendo aliquod impetramus, quod exprimere necesse erat, expressumque Principem à concessione alienasset. Subripimus verò, cum à Principe per falsam rei narrationem aliquid extorquemus, puta rescriptum, privilegium &c. Unde ad illarum hujus generis veritatem subintelligitur semper hæc tacita conditio: *Si preces veritate nitantur*. Ut notavit Engel. *loc. cit. lib. 1. tit. 3. n. 7.*

Privilegium datum Prædicatoribus, & Minoribus *Cap. in his de Privileg. lib. 5. tit. 33.* Trident. revocavit. *v. Offic. quoad celebrat. Missar. n. 28.*

Privilegia per communicationem acquiri possunt; cum scilicet Superior privilegium, quod uni simpliciter concessit, etiam ad alterum extendit, & alteri communicat vi cujus communicationis vix aliquod fuit uni Religioni concessum, quod alteri non sit commune, & ab aliis ex Sedis Apostolicæ Indulgentia, nisi aliter expresè disponatur, non participetur.

Sed quia de hoc satis Doctores, ad quos, ne pluries repetita refricem, remitto Lectorem; & solum observo, quod communicatio privilegiorum intelligi debet sine præjudicio illius, cujus privilegia communicantur, ut tenet Rota *coram Merlino in Ulixbonen. decis. 598. num 32. tom. 2. part. 5. decis. recent.*

Communicatio amplissima privilegiorum
19 unius Religionis alteri, facta non se extendit

ad

ad officia Sanctorum, prout S. C. *Rituum 10. Decembris 1679.* firmavit ad dubia eidem proposita à Ministro Generali Ordinis Minorum de Observantia, prout sequitur.

I. An communicatio, etiam amplissima, privilegiorum unius Religionis alteri facta se extendat ad Officia Sanctorum?

II. An facultas recitandi officium de aliquo Sancto concessa specialiter Minoribus Conventualibus, vel Capuccinis, vel Fratribus Tertii Ordinis Sancti Francisci; vel Monialibus Sanctæ Claræ, S Elisabeth, Conceptionis, Annunciationis, se extendat ad Fratres Minores de Corpore Observantiæ, sive de Familia, sive Reformati, sive Excalceati, sive Recollecti dicantur; itaut isti illa licitè uti possint?

III. An facultas recitandi officium concessa specialiter Fratribus Minoribus Reformatis Italiæ, sub hoc nomine se extendat ad Observantes de Familia, vel Excalceatos Hispaniæ, vel Recollectos Galliæ, & è cõverso?

IV. An eadem facultas, concessa specialiter Fratribus Minoribus de Observantia Familiæ Cismontanæ, se extendat ad Fratres ejusdem Ordinis familiæ Ultramontanæ?

V. An facultas recitandi aliquod officium concessa specialiter alicui Provinciæ se extendat ad alias Provincias ejusdem Ordinis, & Instituti, aut concessa specialiter alicui Conventui, se extendat ad alios Conventus ejusdem Ordinis, vel saltem ejusdem Provinciæ.

Sacra Congregatio respondit ad omnia esse intelligendum cum moderatione, &

ita declaravit, & prædicta omnia ab omnibus Fratribus Regularis Observantiæ, non solum de Familia, sed etiam Reformatis Discalceatis, Recollectis, aut alio quovis nomine nuncupatis, servari mandavit sub pœnis præfati Ministri Generalis, ejusque successorum pro tempore imponendis contra inobedientes; non obstantibus quibuscumque &c. --

Moderatio fortè continetur *in dictione specialiter*, quæ certè exprimit concessiones uni specificè factas ad alios non extendi. Et facit, quod generalis communicatio privilegiorum non trahitur ad ea in quibus specialiter est provisum, prout tradit Rota *in Ulixbonen.* 11. *Septembris* 1637. *coram Rojas decis.*618. *num.*17. *tom.*2. *cit.*

Quo communicationis privilegio extenduntur, etiam Indulgentiæ concessæ uni loco, Altari, vel Ecclesiæ Ordinis Minorum, aliis locis, Altaribus, & Ecclesijs ejusdem, prout in terminis disposuit Innocen. XI. &
20 constat ex narrativis Constitut. Innoc. XII. prout sequitur.

-- Sua Nobis, & infra, quòd aliàs ad ipsius instantiam à fel. recor. Innoc. Papa XI. Prædecessore Nostro, literæ in forma Brevis sub die 5. Septembris de Anno Domini 1686. emanarunt, in quibus confirmata reperitur communicatio Privilegiorum, & Indulgentiarum, etiam plenariarum, usque tunc non revocatarum, inter Ecclesias, loca, Confraternitates, Congregationes, Ordines, & personas utriusque sexus, obedientiæ, vel directioni Ministri Generalis Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci subjectas, à pluribus Romanis Pontificibus,

ip-

ipsius Innocentii, & nostris etiam Prædecessoribus, eidem per diversa privilegia concessa, à qua communicatione, prout iteratis vicibus à Sede Apostolica extitit declaratum, resultare dignoscitur, quod quando decoratum reperitur Altare unius loci, vel una Ecclesia, aut una Confraternitas, seu quævis Congregatio, Ordove aliquarum è dictis personis, aliqua Indulgentia, sive plenaria, sive non: applicabili per modum suffragii, vel non applicabili, pro Animabus Purgatorii, ad favorem earundem tantum personarum, vel omnium simul Christi fidelium concessa, minimè tamen revocata, qui in eo loco, Altari, vel Ecclesia, Confraternitatum, id, diebus in concessione expressis, perfecerint, quod per eandem concessionem fuerit præscriptum: In omni loco, Altari, vel Ecclesia, Confraternitatum, Congregationum, Ordinum, & personarum præfatarum eadem Indulgentia ab omnibus respectivè acquiratur, qui iisdem diebus easdem ibi emiserint diligentias in concessione taxatas.

Verùm, sicut petitio subjungebat, prætendentibus nonnullis scrupulosis, quod in præfata Generali communicatione comprehensa non veniant loca, & Ecclesiæ Terræ Sanctæ, aliarumque partium Orientis, existentium extra Jerusalem; ad tollenda de medio quæcunque dubia, fuit Nobis pro parte præfati Ordinis humiliter supplicatum, quatenus non esse exclusa præmemorata loca, & Ecclesias Terræ Sanctæ, & multò minus aliarum partium Orientis, à communicatione mutua, & reciproca, quæ includitur in ea generalitate amplissima, sub qua loquuntur Privilegia, & Constitutiones Pontificiæ præ-

satæ, ad hoc, ut Indulgentiæ sæpè dictæ eisdem concessæ, & usque modo non revocatæ, obtineri valeant, sine ullo dubio in aliis Ecclesiis, Altaribus, & locis piis, ac devotis, spectantibus ad personas præmemoratæ obedientiæ, vel directioni subjectas &c.

-- Nos verò præfatam declarationem cõmisimus Congregationi dilectorum Fratrum nostrorum S. R. Ecclesiæ Cardinalium Concil. Trid. Interpretum, quę sub die 16. mensis Julii currentis anni, perpensis prædictis literis dicti Innoc. XI. prædecessoris nostri, declaravit, prædicta loca, & Ecclesias Terræ Sanctæ, aliarumq; partium Orientis extra Jerusalem esse comprehensa, sive comprehensas, in dictis Privilegiis, Indultis, & Indulgentiis; & deinde sub die 27. ejusdem mensis sententiam prædictæ Congregationis approbavimus, ut in decreto dictæ Congregationis desuper edito latiùs continetur.

-- Sed quia adhuc post prædictum decret. dubitabant nonnulli, an mens dictę Congreg. fuerit stabilire, quod pia loca Viæ Crucis, seu Calvarii ad recolendam, seu meditandam Christi passionem à præmemoratis personis, seu ordinibus ad instar Stationum Calvarii Montis, juxta diversa etiam Privilegia Sanctæ Sedis erecta, comprehensa sint in præfata mutua communicatione, eadem Congregatio sub die 12. mensis Novemb. mox elapsi, declaravit etiam præfata pia loca Viæ Crucis, seu Calvarii comprehendi in sæpè dictis literis dicti Innoc. XI. Prædecessoris Nostri, ac proinde frui, ac gaudere posse Indulgentiis, & Privilegiis, in eisdem literis contentis, & expressis, ac Nos sententiam præmemoratæ Congregationis sub die 15. ejusdem mensis

No-

Novembris pariter benigni approbavimus, ſicuti in decreto præfatæ Congregationis, deſuper ſimiliter emanato, pleniùs continetur.

Deinde committit executionem literarum Apoſtolicarum, declarationum, & decretorum præmiſſorum, & dat facultatem coercendi pęnis, & cenſuris contradictores. Non obſtantibus &c. Datum Romæ apud S. Majorem 27. Kalend. Januarii 1695. *Rubrica novi Breviarii Franciſcani n.* 182.

21 Amittitur privilegium per ipſius abuſum, ex *cap.* 45. *Contingit de ſent. Excom. lib.* 5. *tit.* 39. ubi Textus habet, quod *privilegia meretur amittere, qui permiſſa ſibi poteſtate abutitur*; ſic, qui in Eccleſia, vel Cæmeterio, ſpe impunitatis delinquit, immunitate Eccleſiaſtica non gaudet, ex *c. Immunitatem lib.* 3. *tit.* 49. eodem titulo; & cum cauſa poteſt beneficium juris à privilegiato auferri, ut tradit Gloſſa *in regulam* 16. *Juris in ſexto, verbo idem*: & facit textus in allegato *cap. Contingit*, *quod fruſtra legis implorat auxilium, qui committit in legem*.

22 Et per renunciationem expreſſam, ſi ſit datum in favorem particularis perſonæ: *nam liberum eſt cuilibet ſuo Juri renunciare*, *cap. Si de terra privileg. lib.* 5. *tit.* 33. ſi tamen ſit in favorem Eccleſiæ, vel Communitatis conceſſum, eidem nullus renunciare poteſt; ſic Clerici nequeunt renunciare privilegio Clericali, & fori ex *cap. Si diligenti de foro competenti lib.* 2. *tit.* 2. cum non ſit perſonale, ſed datum toti Collegio Eccleſiaſtico. Nec

23 Regulares privilegio exemptionis ſine licentia Papæ *cap. Cum tempore de arbitris lib.* 1. *tit.* 43. Et ibi Gloſſa: & facit *Rota coram* Remboldo *deciſ.* 456. & 461. *coram* Concino

tom.

tomo superius citato; etenim exempti per privilegium exemptionis immediatè subduntur Domino Papæ, & Ecclesiæ Romanæ; Ideò sine ejus licentia in alium consentire non possunt.

24 Et per tacitam, quæ interpretatione juris censetur fieri *per non usum*, *seu usum contrarium*; & controversiæ, quanto temporis spatio, & quot actibus iste *non usus* privilegii, *vel usus contrarius* debeat fuisse continuatus, satisfacit Engel. *Colleg. Universi Juris Canonici lib. 5. tit.* 33. Ubi varios Textus, & Doctores inter se conciliat, sic scilicet, ut qui amissioni privilegiorum ex *non usu*, quadraginta annis præscribunt, intelligantur de privilegiis semel receptis, & ad usum deductis; qui verò minori tempore, V. G. decem annorum contenti sunt, exponantur, vel de jure Civili, aut etiam Canonico, quoad privilegia, quæ nunquam in usum devenerunt.

25 Item, si privilegium concedatur, apposita clausula, *donec voluero*, *usque ad meum beneplacitum*, morte concedentis expirat; cum ea verba significent perseverantiam voluntatis, quæ morte interrumpitur; ut habet Textus in *cap. Si gratiosè*, *de rescrip. in* 6. *lib.* 1. *tit* 3 Non sic, si sub forma ibi expressa conferatur: *Secus autem:* Textus loquitur, *si usque ad Apostolicæ Sedis beneplacitum gratia concedatur prædicta; tunc enim (quia Sedes ipsa non moritur) durabit perpetuò, nisi à successore fuerit revocata.*

26 Et cum ea additur formula, *etiam reintegra*, hoc est, etiam si Pontifex decedat, priusquam privilegiatus suo utatur privilegio, privilegium non deperditur. Ut expresè firmat

Textus

Textus in *cap. Si super de officio Delegati in 6. lib. 1. tit. 14. & cap. Si cui nulla, de præbend. in 6. lib. 3. tit 4.*

Unde si quis obtinuerit à Pontifice, vel Episcopo, licentiam, aut privilegium audiendi Confessiones, absolvendi à reservatis, & dispensandi in certis casibus, poterit suo uti privilegio (nisi aliter in literis concessionis exprimatur) etiam post mortem Pontificis, vel Episcopi. Præsertim, quia numeratur inter gratias factas, & non faciendas: quarum distinctio, juncta glossa, videatur *cap. citato, si cui nulla, & apud* Layman. *Theolog. moralis lib. 1. tract. 4. cap. 23. num. 27. &* Engel. *loco tit.* ubi istis plura addunt, & alia referunt.

CAPUT XXVI.

Officialis quoad Processiones.

SUMMARIUM.

1 *Regulares tenentur accedere ad processiones.*
2 *Aliqui eximuntur.*
3 *Et distantes ultra medium milliare.*
4 *Vicarii debent personaliter, nisi consuetudo resistat.*
5 *Ad quas sint vocandi?*
6 *Decretum S. C. ab Urbano VIII. deputatæ.*
7 *Regularibus non permittitur facere processiones extra Claustra.*
8 *Extra Claustra in diebus infra octavam Corporis Christi possunt quocumque die fieri processiones.*
9 *Constit. Greg. XIII.*
10 *Constit. Innoc. XII. in favorem Fratrum Minorum*

norum de Observantia in Indiis existentium.

11 *Decretum, de non faciendis eodem die duabus similibus processionibus, non extenditur ad illas faciendas infra Octavam Corporis Christi.*

12 *Regulares non tenentur accedere ad Processiones indictas ab Episcopo occasione suæ primæ visitationis.*

13 *Quibus pœnis debeant regulares compelli.*

14 *An uti possint Pluviali in Processionibus?*

15 *An Pluviale sit signum Jurisdictionis?*

16 *Controversias de Præcedentia componunt Episcopi.*

17 *Modus præscribitur à Greg. XIII.*

18 *Confratres, qui prius saccis usi sunt, præcedunt.*

19 *Confirmatio Urbani VIII.*

20 *Episcopus sine præjudicio partis potest alteri locum digniorem concedere.*

21 *Intra Clausuram Monialium Processiones ab exteris non possunt fieri.*

22 *Processiones Regularium non transeunt per Monialium Ecclesias.*

23 *De licentia Ordinarii possunt in processionibus deferri B.M.V. & SS. Imagines & Statuæ.*

1 NON eximuntur Regulares ab onere accedendi ad processiones, ut revocatis privilegiis, si quæ habuerint, Leo X. *Const. Dum intra* sæpe allegat: decrevit: -- ac ab eisdem Prælatis ad processiones solemnes pro tempore faciendas requisiti, dummodo eorum loca suburbana, ultra unum milliare, à Civitatibus respectivè non sint remota, accedere. -- Quod expressius Trid. *sess. 25. cap. 13. de regul.* disposuit. -- Exempti autem omnes, tam Clerici Seculares, quàm Regulares, quicumque etiam Monachi, ad publi-

publicas processiones vocati, accedere com-
2 pellantur; iis tantum exceptis, qui in strictiori clausura perpetuò vivunt.

Et compelli debent cum edita moderatione à S.C.C. 20. *Julii* 1675. *lib.* 29. *decretorum fol.* 110. & refert Piasec. *prax. Episcop. p.* 2. *c.* 3. *art.* 6. *sub nu.* 51. ut sequitur: san. mem. Gregor. XIII. decrevit -- Regulares Monasterii, ultra
3 medium milliare è Civitatibus distantis, non posse ab Episcopo compelli accedere ad processiones, quæ intra Civitatem habentur.

4 Et, nisi consuetudo resistat, videtur non sufficere, nec esse ad tenorem Concilii, quod per edictum vocentur: quia cum id intendit, expresè disponit, ut *sess.* 24. *de ref. cap.* 18. ubi addit *per edictum, etiam publicum, vocentur*, scilicet examinandi ad Parochiale beneficium; ideò censent Peyrin. *de privil. tom.* 1. *ad Const.* 2. *Sixti IV.* §. 11. 217. *personaliter, etiam ad consuetas*, per aliquem invitari, & vocari debere: quod hìc Romæ praxis confirmat.

5 Verum ad omnes Ordinariis eos vocare non conceditur, sed *ad solemnes*, juxta phrasim Leonis: *& publicas*, ex dispositis à Tridentino, de quibus distinctius Pius V. *Const. & si Mendicantium num.* 26. -- ubi *postremo, quod cap.* 13. *sess.* 25. Cautum fuit, quod omnes scilicet, tam Clerici, quam Regulares quicumque, ad publicas processiones vocati compellantur, id, quoad Fratres præfatos, de illis tantum processionibus intelligi volumus, ad quas secundum consuetudinem antiquam locorum soliti sunt accedere, vel quæ pro bono pacis Ecclesiæ, vel pro victoria contra infideles indicuntur. --

Et sub aliis terminis declaravit, S.C.C. apud Peyr. *cit. ad Const.* 7. §. 29. -- Ordinarius potest præci-

præcipere Regularibus, ut eãt ad processiones publicas, ut puta in festo Corporis Christi, in Litaniis, & Jubileis publicis, faciendis in plebibus, in quibus ipsi habent Monasteria; dummodo processiones sint ejus generis, quod in Bulla S. D. N. Pii V. Mendicantibus concessa, quæ incipit; Et si Mendicantium, publicata 17 Kalen. Junii 1567. comprehendantur; & dummodo Regulares non sint ex illis Conventibus, Collegia nuncupatis, quæ in eadem Bulla excipiuntur. -- Ex quibus apertè patet præfatam *Const. Pii*, *ut alibi adnotavimus*, non esse revocatam à Gregor. XIII., nisi quatenus aliquid statuit, quod Concilio Trid. adversatur.

6 Et tandem *sub* 27. *Julii* 1628, 21. *Augusti*, *ac* 19. *Septembris ejusdem anni*, habita fuit Congregatio particularis de ordine Sanctissimi D. N. Urbani VIII., in qua PP., auditis Procuratoribus Ordinum, negotioque maturè discusso, unanimiter censuerunt, posse Episcopos, pœnis sibi benevisis, compellere quoscumque Regulares recusantes, etiam Monachos, & quomodolibet exemptos, ad infrascriptas processiones accedere, atque illius interesse, exceptis dumtaxat in strictiori Clausura viventibus, & Monasteriis ultrà medium milliare à Civitate distantibus; nempè in die Festo Sanctiss. Corporis Christi, in Litaniis majoribus, in Rogationibus, ac in quibuscumque aliis publicis, & consuetis, vel pro bono, causa, aut honore publico, ab Episcopis indictis processionibus; non obstantibus quibuscumque privilegiis, consuetudinibus, vel præscriptionibus, etiam immemorabilibus, privilegiis, tantum Apostolicis, S. Conc. Trident. posterioribus contrarium

rium desuper disponentibus minimè sublatis. --

-- Regularibus autem, & Confraternitatibus in Ecclesiis Regularium esse permis-
7 sum, intra eorum Ecclesiæ Claustra tantùm, processiones facere, & non extra. Si verò Ecclesiæ Claustris careant, eisdem Regularibus, & Confraternitatibus, licere processiones facere intra ambitum dumtaxat earumdem Ecclesiarum, hoc est, prope muros Ecclesiæ, & non extra dictum ambitum, nisi de licentia, & consensu, cum Cruce Parochi: privilegiis pariter, ut supra, Apostolicis contrarium disponentibus in suo robore permanentibus, quibus per hoc decretum minimè censeatur derogatum. Pignatell. *tom.* 1. *consult.* 121. & in terminis quoad processiones faciendas per Regulares extra Claustra, refert Donat. *prax. regul. tom.* 1. *p.* 2. *tract.* 13. *q.* 81. *n.* 6. item fuisse dispositum à S.C. Rituum, *sub die* 28. *Februarii* 1628.

8 Extra Claustra ad solemniter processionem faciendam in quacumque die infra octavam Corporis Christi habent Regulares privilegium cum amplissimis derogatoriis, apud *Bullar. Cherub. tom.* 2. *pag.* 371. ex concessione Gregorii XIII., *Const. Cum interdum*, *ubi* §. 2. *Nos tamen*, *& infra*, *motu proprio*, -- non ad
9 alicujus nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex mera deliberatione, & certa scientia nostris, universis, & singulis Clero, & Clericis, ac personis Ecclesiasticis, tam secularibus, quàm quorumvis Ordinum, Religionum, & Militiarum, Regularibus, ut litteris Pii prædecessoris hujusmodi non obstantibus, liceat ipsis, tam die ipsa Dominica infra octavam Corporis Christi, quàm aliis

totius

totius octavæ prædictæ diebus, proceſſiones ſuas celebrare, nec ſuper eo, tam ab Ordinis Prædicatorum hujuſmodi, quàm aliis quibuſcumque perſonis, etiam prædictarum, aut quarumvis aliarum literarum, privilegiorum, vel conceſſionum prætextu, ſeu aliàs quomodolibet moleſtari, inquietari, vel perturbari, nec etiam aliquibus cenſuris, vel pęnis, etiam Eccleſiaſticis innodari, ſeu illas incurrere poſſint, tenore præſentium concedimus, & permittimus. --

Et ſpecificum ab Innoc. XII. ſuper hoc obtinuerunt Fratres Ordinis Minorum, prout ſequitur.

30 -- Venerabili Fr. Epiſcopo Quitenſi, ſive dilecto Filio ejus Officiali ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Sua nobis dilectus Filius Fr. Nicolaus de Leon, Lector Jubilatus, S. Inquiſitionis Qualificator, Cuſtos, & Pater Provinciæ Duodecim Apoſtolorum de Lima, Secretarius Gener. Ordinis, & in hac Curia Cauſæ Canonizationis B. Franciſci Solani, & Provinciarum Quiten., & Liman. Fratrum Minorum S. Franciſci Procurator, petitione monſtravit. Quod in cauſa inter dilectos Filios PP. Dominicanos ex una, & PP. Minores de Obſervantia Familiæ Ultramontanæ, & Civitatis Quiten. partibus ex altera. -- Cum S. Rituum Congreg. ſub die decima menſis Februarii de anno Domini milleſimo ſexcenteſimo octuageſimo quinto decreviſſet, & declaraſſet: Competere PP. Dominicanis jus peragendi proceſſionem Sanctiſſimi Corporis Christi Dominica infra octavam illius privativè ad PP. Minores de Obſervantia, & ſignanter in Civitate Quiten., ita tamen, ut liceret eiſdem Patribus Mino-

ribus

ribus eadem die Dominica infra octavam facere processionem intra Claustra eorum Conventus. -- Pro parte eorumdem PP. Dominicanorum Provinciæ Quiten. habitus est recursus ad san.mem. Innocentium Papam XI. prædecessorem nostrum, ad obtinendam specificam confirmationem prememorati decreti, quam eis idem Innocentius prædecessor benignè impertitus est, per literas in forma Brevis: *Emanavit*, incipientes, sub die vigesima sexta Martii, ejusdem anni millesimi sexcentesimi octuagesimi quinti expeditas. Verum causa hujusmodi, cum juribus ex tunc ad Urbem pro Patribus Franciscanis allatis, iterum coram eadem S Congreg. ad plenum discussa, ipsamet Congregatio decretum edidit, quo præscripsit, quid tandem observandum sit ab utraque parte circa prædictam processionem tenoris sequentis, videlicet: In causa Quiten. inter PP. Ordinis Minorum Familiæ Ultramontanæ, Conventus Civitatis Quiten. ex una, & PP. Dominicanos ejusdem Civitatis ex altera, partibus, à dilecto Filio nostro Cardinali Pamphilio repropostita dumtaxat super dubio processionis SS. Corporis Christi, eadem Sacr. Congreg. auditis utriusque partibus, tam in voce, quam in scriptis informantibus, -- censuit, recedendum à decisis, & in casu, de quo agitur, licere Patribus Franciscanis facere processionem die Dominica infra octavam SS. Corporis Christi: sed PP. Ordinis Prædicatorum de mane, Patribus verò Minoribus de sero, & ita decrevit, & servari mandavit, die vigesima quarta Martii, millesimi sexcentesimi nonagesimi sexti. Attamen non acquiescentibus

prædictis PP. Ord. Minor. Famil. Ultramon. Conventus Quiten. hujuſmodi decreto in ea tamen parte, in qua hora peragendi proceſsionem ipſis præſcribitur, repropoſito ab eodem Cardinali Pamphilio in Sac. Rituum Congregatione hujuſmodi dubio, eadem Congregat. PP. Dominicanis, licet citatis, non informantibus; -- In deciſis ſuper negocio principali, & licere PP. Franciſcanis facere proceſsionem, etiam de mane, diſtinctis tamen horis, ab Epiſcopo præſcribendis, cenſuit, & ita ſervari mandavit, die ſeptima Aprilis, milleſimi ſexcenteſimi nonageſimi ſexti; -- Sed ab hujuſmodi decreto reclamantibus PP. Dominicanis, propoſita iterum cauſa per præfatum Cardinalem Pamphilium, utraque parte informante, & juribus hinc inde diſcuſsis; Sac. Cong. prædicta reſcribendum cenſuit. -- In deciſis ſuper negotio principali, & licere PP. Franciſcanis facere proceſsionem extra Clauſtra per loca ſolita, etiam de mane, diſtinctis tamen horis ab Epiſcopo, & data electione horæ Patribus Dominicanis, à qua ſemel electa, non liceat ampliùs recedere, & ita decrevit, & ſervari mandavit, die prima Septembris, milleſimi ſexcenteſimi nonageſimi ſexti. -- Verum quia, ſicut eadem petitio ſubjungebat, dicti Patres Franciſcani dubitant, ne executio, & obſervatio decreti hujuſmodi à dictis Patribus Dominicanis forſan impugnari poſsit, & in ſimili eventu idem decretum ſuo fruſtretur effectu; Ideò prædictus Frater Nicolaus ad Nos recurrit, humiliter ſupplicando, quatenus tibi, ut ad executionem dicti decreti juxta illius tenorem, & formam procedas, Apoſtolica auctoritate committere aliaſque ſibi in præmiſsis opportunè

tunc providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur statum,& merita causę hujusmodi præsentibus pro expresśis habentes, ipsumque Fratrem Nicolaum à quibusvis excommunicationis, suspensionis,& interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium tantum consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati; Fraternitati tuæ, Frater Episcope, sive discretioni tuæ, fili Officialis, per Apostolica scripta mandamus, quatenus tu, vocatis, qui fuerint evocandi, ad executionem memorati decreti juxta illius formam, & tenorem, auctoritate nostra, prout de jure, procedas, procedique mandes, & facias. Nos enim tibi, dictos Patres Dominicanos adversarios, omnesque alios, quos opus erit, etiam per edictum publicum, constito de non tuto accessu, citandi, illisque, & quibus videtur, sub sententiis, censuris, & pęnis inhibendi, contradictores in illas, servata forma Concilii Trid., incidisse, declarandi, aggravandi, reaggravandi, & interdicendi, auxiliumque brachii secularis, si ad hoc opus fuerit invocandi, necnon dictos adversarios ad observationem prædicti decreti omnibus juris, & facti remediis compellendi, aliaque in pręmisśis quomodolibet necessaria, & opportuna faciendi, exercendi,& exequendi plenam, & liberam, dicta Apostolica auctoritate, earumdem tenore præsentium concedimus facultatem, non obstantibus præmisśis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cęterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem,

rem, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo nonagesimo sexto, quinto Kalend. Martii, Pontificatus Nostri Anno sexto. --

11 Unde decretum S.C. Rituum de Anno 1633. 9. *Aprilis*, *apud* Flos Nicol. *verb. process. num.* 12. disponens non esse permittendas in eodem loco, & eodem die duas similes processiones, non ampliatur ad præfatas faciendas infra octavam Corporis Christi.

Non adest apud Ordinarios locorum facultas compellendi Regulares ad interessendum processionibus, ab iisdem, sed non pro bono
12 publico, sed occasione suæ visitationis, indictis, ut notavit Peyrin. *ad Const.* 2. *Julii* 2. §. 25. *num.* 66. & decrevit S.C.C. *in Anagina Processionis sub die* 9. *Decembris* 1662. -- quæ ad dubium, an Fratres strictioris Observantiæ potuerint ab Ordinario loci compelli ad processionem indictam, occasione suæ primæ visitationis; censuit, non potuisse. -- Lant. *verb. processio*: ubi plura refert super erectione Crucis per Capuccinos in processionibus.

13 Cujus autem generis debeant esse pœnæ, quibus ad processiones per locorum Ordinarios possunt Regulares compelli, vide *cap. Officialis quoad exemptionem &c.*

An autem possint Regulares uti Pluviali in processionibus, de licentia Episcopi per eos faciendis, si in ea expressus non fuerit usus præfati, resolvendum ut infra.

-- Supplicante humiliter P. Procuratore Generali Ordinis Minorum Observantium S. Francisci à Sac. Rituum Congregatione declarari infrascripta dubia. --

14 Primum. -- An Guardiani Ordinis Minorum

norum Observantium S. Francisci Provinciarum Regni Neapolis, obtenta licentia ab Ordinariis locorum oretenus, vel in scriptis faciendi solemnes processiones per Civitates, vel Oppida extra limites Conventuum suæ Religionis, cum Statua, aut Reliquia alicujus Sancti, possint Religiosi sui Ordinis uti Pluviali, licèt in licentia obtenta non fuerit expressus usus Pluvialis?

15 Secundum. – An usus Pluvialis in processionibus solemnibus sit testimonium, & signum jurisdictionis in utente Sacerdote?

Sacra eadem Rituum Congregatio censuit respondendum.

Ad primum. *Affirmativè*.

Ad secundum. *Negativè*, & ita declaravit *die* 21. *Martii* 1699.

16 Controversias de præcedentia in processionibus publicis, seu etiam inter seculares Clericos, & Confratres exortas, componere ad Episcopum spectat, ex Trid. ibidem, cui modus super ea re tenendus præscribitur à Gregorio XIII. *Const. Exposcit; Bullar. Cherub. tom.* 2. *pag.* 467. *ubi* §. 3. – de nobis attributæ potestatis plenitudine, volumus, & Apostolica

17 lica authoritate decernimus, quod quicumque ex dictis Fratribus Mendicantibus, inter se de præcedentia hujusmodi contendentibus, aut Confratribus Confraternitatum prædictarum, inter quos lites, & causæ, præmissorum occasione, ortæ jam sint, seu oriri contigerit in futurum, qui in quasi possessione præcedentiæ, ac juris præcedendi sunt, ii (quibuscumque reclamationibus, protestationibus, appellationibus, & aliis subterfugiis, prorsus remotis, & cessantibus, & postpositis) in Processionibus, tam publicis,

quàm privatis præcedere debeant; quando verò non probetur aut non constet de quasi possessione præcedentiæ hujusmodi, inter Fratres quidem Mendicantes, ii, qui antiquiores in loco controversiæ, inter Confratres vero inter se litigantes, ii, qui prius sac-
18 cis usi sunt, in processionibus tam publicis, quàm privatis, præcedere debeant, ita ut, si contigerit nova Monasteria, aut domus alicujus Ordinis Mendicantium, in loco, in quo alterius Ordinis ex dictis Mendicantibus Monasteria, aut domus, prius erecta, & instituta sint, ille ordo, qui prius Monasterium, seu domum in loco habuerit, præcedat. -- Quod cum literis diversis à S. Cong Episc. & Regul. variis Ordinariis locorum (in terminis similis controversiæ ortę in Civitatibus Arben. inter Fratres Convent. & Observantes: Cassanen. inter ipsos Conventuales, & PP. Ordinis Prędicatorum, & Ferentina inter istos, & Fratres de Observantia) directis, confirmatur ab Urbano VIII. *Const. Nuper pro parte: die* 18. *Decembr.* 1637. & refert Piasec *cit. sub num.* 52. prout sequitur; -- nuper & infra: de Venerabilium Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium, eisdem Regularium negotiis præpositorum consilio, præinsertas literas ab eisdem
19 Cardinalibus, aliàs utcumque in casibus particularibus emanatas, cum innitantur justitię motus proprii Gregorii XIII hac de re editi, & sint conformes declarationibus Sacrarum Trid. Concil., & Rituum Congregationum, ut, qui sunt in possessione præcedentiæ, præcedant; & ubi non probatur, ut non constat de possessione, præcedant ii, qui sunt antiquiores in loco controversiæ, esse generaliter observandas, ubicumque contigerit de eadem
præ-

præcedentia dubitari, Apostolica auctoritate, tenore præsentium præcipimus, & mandamus. Decernentes irritum, & inane si secus, super his à quocumque quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

20 Verumtamen si in ipsomet facto processionis occurrat inter partes super præcedentia litigium, potest Episcopus in vim dispositionis Conciliaris, litigantibus pro tunc silentium injungere, & uni ex parte locum digniorem concedere, facta eis cautela, quod simili actu præjudicium irrogare non intendit juribus ad litem si eam promovere velint apud Apostolicam Sedem. Ut in terminis tradit Piasec. *cit. nu.* 53.

21 Intra Clausuram Monialium fieri non debent ab exteris processiones, neque cum Sanctiss. Sacramento, ut S. Congr. firmavit 23. *Aprilis* 1602. apud Nicolio Floscul. *verb. processio nu.* 18. *& nu.* 19 ex S. Congr. *sub die* 27. *Martii* 1602. refert, permittendum non esse,

22 quod processiones Regularium transeant per Ecclesias Monialium, licet adesset consuetudo, etiam eis subjectarum Lezana *sum. quæst. regul. tom.* 4. *verb. processio sub num.* 11.

23 De licentia Ordinarii potest in processione deferri Imago B. Mariæ Virginis cum Baldachino, & intortitiis, prout S.C. apud *Nicol. cit.* 20. *Julii* 1621. sicut ejusdem assensu Imagines, & Sanctorum Statuæ, ibidem 15. *Julii* 1647.

CAPUT XXVII.

Officialis quoad Professionem.

SUMMARIUM.

1 *Professio religiosa describitur.*
2 *Annus probationis, & sextus decimus ætatis, debet esse completus.*
3 *Professio, per aliquas horas emissa ante tempus præfixum, est nulla.*
4 *Annus probationis computatur de momento in momentum.*
5 *Annus est favorabilis Religioni, & Novitio.*
6 *Quid dicendum de Anno bissextili?*
7 *Differentia Anni Civilis, & naturalis.*
8 *Quando incipiat tempus Novitiatus.*
9 *Annus Probationis debet esse continuus,*
10 *Quando Novitiatus interrumpatur?*
11 *Quid dicendum de Novitio commorante extra Monasterium cum licentia Superioris?*
12 *Professio emittenda in manu Superioris.*
13 *Professio, alia expressa, alia tacita.*
14 *Quibus Professio tacita inducatur?*
15 *Professio non libera, est nulla.*
16 *Causæ nullitatis debent deduci coram Ordinario, & Superiore Regulari.*
17 *Cur quinquennium sit inductum?*
18 *Quinquennium præscriptionem inducit.*
19 *Elapso quinquennio, tenetur Professus in Religione perseverare.*
20 *Restitutio in integrum à Sede Apostolica obtinetur.*
21 *Excomunicatio absolutè prolata pro majori supponit.*
32 *Non fertur, nisi pro mortali.*

23 *Verba*

1 PRofessio Regularis, -- est contractus reciprocus obligatorius, quo profitens fidem suam adstringit Deo, & obligatur Religioni, & Religio ipsa, Dei nomine obligatur Religioso ad retinendum eum, & alendum, & tractandum secundum religionis institutum. Ex Sanchez, Hasben. *sum. selec. quaest. v. professio Regularis.*

2 Ad cujus validitatem exigitur, ut non fiat, nisi anno probationis exacto, & decimo sexto aetatis completo: pro ut disponit Trident. *sess. 25. cap 15. de Regularibus*; ubi: -- In quacumque Religione, tam virorum, quàm mulierum, professio fiat ante decimum sextum annum expletum; nec qui minori tempore, quam per annum, post susceptum habitum, in

probatione ſteterit, ad profeſsionem admittatur; profeſsio autem antea facta ſit nulla, nullamque inducat obligationem ad alicujus Regulæ, vel Religionis, vel Ordinis obſervationem, aut ad alios quoſcumque effectus. --

3 Ex quo ſequitur, probationis, & decimum ſextum ætatis annos, debere eſſe completos, adeout nullius valoris ſit profeſsio emiſſa, peracto anno probationis, ipſa die ſuſceptionis habitus, ſed ante horas circiter quinque, & per aliquas horas ante ætatis annum decimum ſextum expletum; quia ſemper verificatur, quod fuerit emiſſa ante decimum ſextum annum completum, & profitens in probatione ſteterit minori tempore, quam per annum; etenim etiam una hora pars temporis dicitur.

4 Propterea probationis annum, ut ſit integer, debere computari de momento in momentum, hoc eſt, ab hora diei, in qua ſuſcipitur habitus, uſque ad eandem horam ultimi diei ejuſdem anni: tenet Miranda *Man Prælat. tom.*1.*quæſt.*22 *art.*3.*Sanct.ſuper ſtatut.S. Franciſci cap* 2.*ſtat.*43. Lezana *Sum.qq. tom.*1. *cap.*2.*nu.*10. Donat.*praxis Regular.tom.*2.*par.* 2.*tract.*9.*q* 5. Fagnan.*cap. ad noſtram de Regularibus*. Pignatel. *tom.*10.*conſ.*11.*n.*1.Hasben. *Summa ſelecta qq. verb.* Novitius *num* 318. & *verb.profeſſio Regularis num.*423. refert *Sacr. Congr. ſub die* 21. *Januarii* 1617. *declaraſſe profeſſionem emiſſam non completo anni curriculo, etiam per duas horas tantùm, non valere.*

Non obſtat, quod in favorabilibus dies incepta habeatur pro completa, & conſequenter, quod non ſit expectandum ultimum inſtans; quia id etiam, ut benè advertit Sanctoro,

ctoro, dici posset de una hebdomada, quæ respectu totius anni pars notabilis non censetur; Undè id est verum, quando lex, & praxis non resistunt, ut in casu, in quo cum generaliter loquatur, etiam minimum includit per Donat. *loc. cit. & per* Pignatel. *loco adducto habetur*, quod tempus ordinatum à lege debet esse completum ad ultimum usque momentum.

5 Imò id directè probat intentum, cum ex Fagnan. *nu.* 32. annus probationis institutus, sit favor, tam Novitii, quàm Religionis: favor Novitii attenditur, ut nullum momentum præripiatur ei ad probandam austeritatem Religionis, & usque ad ultimum instans sit in libertate ad se alligandum jugo Religionis; cujus favor ex eo habetur, ut probet mores Novitii, & sibi eum non acquirat, nisi post integri anni deliberationem: etenim sic voluntarios milites habet.

6 In anno bissextili expectandus est etiam dies, qui de novo additur; adeout, qui die v.g. 24 *Martii* habitum susceperit, non possit professionem emittere die 23. ejusdem mensis, propter additionem unius diei factam Februario; quia duo dies eo anno, secundum legem, ex Miranda, Lezana, Sanctoro *cit.*, reputantur pro uno; addit Donat. *quæst. 6.* annos, & dies esse computandos secundum ritum, & usum Ecclesiæ, quæ nisi bis dicatur sexto Kalendas (die nimirum 24. & 25. Februarii) annum expletum non censet. Unde Hath. *cit. nu. & v. professio* refert Sac Cong. *sub 5 Junii* 1627. *declarasse, nullam esse professionem, si sit emissa in anno Bissextili, non expectato lapsu illius diei, qui tum de novo additur*.

7 Concilium disponens annum debere esse completum, de anno naturali, eo scilicet, *dies* 365., & sex horas; continente, qui de momento in momentum computatur, intelligitur ex Fagnan. *sub num.* 35. *Verbo quartum ibidem*, & non de civili (vulgari, seù artificiali) qui 365. diebus absolvitur sic, ut, qui ad initium ultimæ diei pervenerit, annum complevisse dicatur; & ex eo probatur, quia ex dictis est favor, quod tempus probationis protrahatur usque ad postremum momentum.

8 Annus probationis incipit à momento suscepti habitus, vel ab eo, in quo Novitii recipiuntur in Conventibus, à Sancta Sede pro Novitiatu designatis, & taxatis, ad effectum, ut ipsi Religionis asperitates experiantur; & eorum mores, & obsequia ipsa, integro anno probet, ad formam decret. Clementis VIII. *Regularis sub die* 12. *Martii* 1596.: & Sanctissimus *die* 20. *Junii* 1599. ubi Superiores transgredientes, ipso facto privantur omnibus officiis, quæ obtinent, & pœnam vocis activæ, & passivæ, ac perpetuæ inhabilitatis ad alia imposterum obtinenda, incurrunt. *Bull. Cherub. tom.* 3. *pag.* 127.

9 Annus probationis continuus esse debet usque ad professionem inclusivè, ita quod, si Novitius ante professionem emissam, habitum dimittat, animo Religionem deserendi; si postea intra eundem dimissionis diem pœniteat, & velit habitum reassumere, indigeat nova admissione, & receptione, ut iterùm possit esse Novitius, & annum probationis incipere teneatur, quia ex tunc statum, quam habebat, amisit.

Et

Et ad id facit, quod Sacr. Congr. apud Fagnan. *nu.* 27. consulta à Procuratore Generali Ordinis Minorum: an Novitius, *qui à Monasterio, ut aliam Religionem ingrederetur, abierat, ac duas tantum horas in alio Conventu moram traxerat: ac statim deinde facti pœnitens, reversus fuerat, teneretur incipere novum annum probationis?* Respondit *teneri ab eo die, quo rediit.*

10 Idem dicitur apud Hasbensem *Verb. Novitius*, de eo, qui habitu retento è Conventu aufugeret, etiam animo redeundi, quia jugum Religionis fregit: secus de illo, qui subitanea passione motus habitum deponeret, & se vestibus secularibus indueret, non voluntate discedendi; dummodo actum retractaret, priusquam è Conventu egrederetur; etenim expoliatio illa habitus cum effectu egressionis coniuncta non fuit, adeoque insufficiens, ut per eam Novitiatus interrumpi dicatur; ut pluribus cumulatis tradit Sanctoro *loco cit.* & generaliter annus probationis discontinuari non dicitur, si cum expoliatione habitus non coniungitur egressio è Monasterio: plures alios casus *ibidem refert* Sanctoro.

Qui intra annum probationis cum habitu, & licentia Superioris extra Monasterium, aliqua justa causa, egreditur, licèt ibidem per aliquod tempus commoretur, non dicitur per Miranda *cit. art.* 5. annum discontinuare,
11 & professio ab eo facta tenet. Rationem affert ex Navarro, ex quo Religiosus manens extra Monasterium sub obedientia sui Superioris, & de ipsius licentia, dicitur residere intra illud; & alienum non esse tradit Sanctoro *cit.* de quo verificatur, quod per an-

num integrum in probatione ſteterit, tametſi partim fuerit in Monaſterio, partim extra; etenim ſemper ſtetit ſub obedientia ſui Superioris, de ejus licentia, & cum Religionis habitu. In nullo jure ſtatutum eſt, ut Novitius probet, & experiatur omnes aſperitates Monaſterii in eodem, vel in individuo, aut ſpecie, ſed ſufficit, ut eas experiatur in genere, exiſtendo per totum annum ſub obedientia Prælati.

Et patet de Novitio infirmo, qui licet pluribus menſibus in infirmaria extra Conventum, pro Novitiatu taxatum, ſub obedientia Superioris maneat, in fine anni, per DD., validè profeſſionem emittit, quamquam non ſit expertus in individuo omnes aſperitates Monaſterii: hæc habet Miranda.

Limitat Sanctoro, ut ſi exiſtētia extra Monaſterium (excipe tamen caſum infirmitatis) protrahatur ad tres, vel quatuor menſes, annus interrumpatur; hujuſmodi enim egreſſio notabilis cenſetur contra finem probationis, & Pontificum mentem, qui diſpoſuerunt non eſſe alibi Novitios ad probationem recipiendos, quam in Conventibus pro Novitiatu deputatis.

12 Profeſſio emitti debet in manu Superioris habentis poteſtatem incorporandi in Religione, vel de ejus licentia in manu alterius; Miranda *q* 24 *orat*. 3. quæ, & non habitus Monachum facit; licet habitus extrinſecè, & ad ſenſum Monachos diſtinguat.

Profeſſio alia expreſſa, alia tacita; expreſſa
13 emittitur verbo in manibus Superioris, ut diximus; an autem nutibus, & ſignis fieri poſsit, affirmat Fagnan. *cap. vidua de Regularibus* loquendo de muto, & ſurdo à nativitate.

Ta-

Tacita, ut nomen sonat, est, quæ fit sine voce, & scriptura, quæ inducitur per exercitium actuum professorum; Unde Novitius sponte suscipiens tonsuram Monachalem, ubi corona à solis professis gestari solet, efficitur tacitè professus, & tacitam professionem emittere intelligitur, si ordines sacros recipiat ad titulum Religionis, ut notavit Fagnan. *num.* 25. 26. verum, *ut ibidem observat*, & tradit Sperell. *decis* 161. *num.* 42. eorum exercitio non inducitur; nisi hic notanda copulativè concurrant.

14 I. Requiritur, ut, qui se hujusmodi actibus immiscet, sit Novitius, hoc est, in loco probationis existat.

II. Ut actuum exercitium spontè, & sine ulla violentia assumat; alioquin à tacita professione excusatur.

III. Ut sciat actus ad solos professos pertinere, quia data ignorantia, cessat præsumptio tacitæ professionis.

IV. Ut habeat animum positivum profitendi; quem in foro Ecclesiæ juris præsumptione habuisse censetur, cum actibus professorum se immisceat; adeout non sit audiendus ex Fagnan. *nu.* 30., etiam si juramento velit contrarium probare.

V. Ut sit legitimæ ætatis ad profitendum, hoc est, ut sit major annorum sexdecim ad formam Tridentini.

VI. Ut hujusmodi actus faciat auctoritate, & consensu Superiorum, quorum est Religioni incorporare.

VII. Ut Novitius, qui se actibus professum immiscet, per integrum annum post susceptum habitum in probatione steterit; alioquin non intelligitur tacitè professus,

quia Trident. *cit. cap.* 25. irritam declarat professionem antea factam, adeoque & tacitam. Videatur Fagnan. *loco cit. & ibidem cap. statuimus; at cap. quia ingredientibus de Testament. & cap. nullus de Regularibus*, ubi *num.* 10. refert Sacr. Congr. Concil. declarasse suis decretis Tridentinum, professionem tacitam non exclusisse, dummodo serventur, quæ in eis disponit.

15 Non subsistit professio liberè non emissa, sed per vim, & metum extorta; & quatenus, quis prætendat se nulliter professionem emisisse, id probare debet, ad formam decreti Sacrosancti Concil. Trid. quod *sess.* 25. *cit. cap.* 19. *de Regul. statuit*, ut sequitur: „ Quicunque Regularis prætendat se per vim, & metum ingressum esse Religionem: aut etiam dicat ante ætatem debitam professum fuisse, aut quid simile; velitque habitum dimittere quacumque de causa, aut etiam cum habitu discedere sine licentia Superiorum, non audiatur, nisi intra quinquennium tantùm à die professionis, & tunc non aliter, nisi causas, quas prætenderit, deduxerit coram Superiore suo, & Ordinario. Quod, si antea habitum spontè dimiserit, nullatenus ad allegandum quamcumque causam admittatur; sed ad Monasterium redire cogatur, & tanquam Apostata puniatur; interim verò nullo privilegio suæ Religionis juvetur. „

16. Igitur causæ nullitatis debent intra quinquennium à die professionis copulativè deduci coram Ordinario, & Superiore Regulari. Et non auditur ille, qui habitum dimiserit, nisi priùs reassumpserit, & ad Monasterium redierit.

17 Quin-

17 Quinquennium Concilium inducit, ut medum adhibeat, &c. terminum præfigat litigiis, quæ occasione professionis invalidæ, oriuntur inter Suporiores, & subditos. Isti enim existimantes se nulliter professos Superiorum mandata non servant, nec regulariter viuunt. Ideò decrevit, ut ex causa allegatæ nullitatis, nulli liceat habitum dimittere, nisi infra quinquennium, causas coram Superiore, &c. loci Ordinario deducat eo fine, ut eas ipsi Sac. Cong. Concil. referant, à qua declaratoria nullitatis est obtinenda.

18 In præfixione quinquennii inducit Concilium quandam præscriptionem, qua nulliter professus contra Religionem præscribit alimenta, victum; nimirum, vestitum, & habitationem, quoad vixerit; adeò ut, quinquennio expleto, ex *cap. nullitatis professionis*, amplius eiici non possit, semperque uti filius, & subditus in Religione haberi, & tractari debeat.

19 Ex opposito, Religio contra eum præscribit superioritatem, & omnimodam jurisdictionem, adeout ille non possit postea è Religione exire, sed teneatur ibi perpetuò convivere ad formam decreti Sacr. Cong. Concil. apud Fagn. *cap. si quis de Regul. num.* 48. quæ censuit hujusmodi professos, elapso quinquennio præfinito in dicto *c.* 19. *sess.* 25. *de Regul.* nullatenus esse audiendos ad allegandas causas nullitatis professionis, sed debere in Religione perseverare.

20 Limitatur nisi ex justa causa impetraverint à Sede Apostolica restitutionem in integrum adversùs lapsum quinquennii.

Et usque dum id obtineant, etiam in foro ani-

animæ, & apud Deum, ad Regulæ observantiam tenentur; adeout mortaliter peccent, si habitum dimiserint. Etenim Concil. *eodem cap.* 19. *eos*, ut Apostatas esse puniendos decernit: pœna autem hujusmodi Apostatis debita est excommunicatio, ex *cap. ut periculosa ne Clerici, vel Monachi in 6. lib.* 3. *tit.* 24 quæ, si
21 absolutè proferatur, pro majori supponit *cap. si quem de sent. excom. lib.* 5. *tit.* 39, nisi ex contextu verborum, aliter de mente Legislatoris appareat, ut notavit Engel. *Colleg. uni. jur. can lib.* 5. *tit.* 39 *§*. 2 *nu.* 29. & ferri non potest, nisi pro mortali peccato, ut expressè habe-
22 tur *cap. Nemo Episcoporum causa* 11. *quæst.* 3., ergo nulliter professi, dimittentes habitum contra Concilii prohibitionem, mortaliter peccant, consequenter ad perseverandum in Religione sub mortali culpa astringuntur.
23 Præsertim etiam, quia Concilium procedit per verba imperativa *tamquam Apostata puniatur*, quæ ex Fagnan. *loco cit. num.* 63. de sua natura præceptum important. Et quod *imperatur necesse est fieri*, ut disponit *Textus cap quod præcipitur* C 14. *quæst.* 1., & cum Concilium præcipit, vim habet obligandi sub mortali, ut expressè firmavit Sacr. Congr. Concil. *apud eundem num.* 40. quæ consulta,
24 an Episcopus incurrat aliquam pœnam non utendo in exemptos jurisdictione, aut in loca exempta, quam ei Concilium concedit &c. *Respondit*, nullam pœnam incurrere, sed in illis casibus, in quibus decreta Concilii utuntur verbis præceptivis, seù obligativis, incurrere peccatum mortale.
25 Et procedit etiam per verba negativa *non audiatur*, quæ efficaciùs obligant, & magis præcisè astringunt; Unde DD. communiter dicunt

dicunt præcepta negativa obligare semper, & ad semper.

26 Institutiones, & decreta super receptione, & Novitiorum educatione generaliter jussu Clem. VIII. *sub die 19. Maii* 1603. *edita*, refert *Bullar. Cher. tom.* 3. *pag.* 128. & alia spe-
27 cificè emanata de mandato Innoc. X. *die* 15. *Octobris* 1654. restricta ad Fratres de Corpore Observantiæ (quorum observantiam desiderat, & eis iniungit Sac. Cong. super Disciplina Regulari, dum potestatem facit admittendi seculares ad habitum) videri possunt apud Lantus. *ver. Novitius nu.* 5. ex quo summatim necessaria huc transfero.

I. Deputantur Conventus pro Novitiatibus, & professoriis.

II. Recipiendi examinantur à Provinciali, & Diffinitorio, & per vota secreta approbantur, si fuerint idonei reperti.

III. Nullus approbatur pro Clerico, qui decimum quintum, nec pro Laico, qui vigesimum ætatis suæ annum, non expleverit.

IV. Examinatores manu propria examen subscribunt, & Juramento firmant; & obsignatum transmittitur ad Superiorem Generalem.

V. Non priùs admittantur ad habitum, quam Superior Generalis miserit ad Provincialem nomina eorum, quos ipse præelegerit.

VI. Non admittantur ad professionem, nisi ter in anno, hoc est, quarto quoque mense, per vota secreta à majori parte Fratrum habiles fuerint inventi.

VII. Fratres voto careant, nisi in eo Conventu à duobus mensibus fuerint actu de familia.

VIII. Nullus professionem emittat, nisi

elapso

elapſo anno à ſuſceptione habitus.

IX. Si receptus ante profeſſionem expelli contigerit, vel à Religione diſceſſerit, alius in ejus locum ſubrogetur, ſervata forma præſcripta.

X. Poſt profeſſionem emiſſam, ſtatim in loco diſtincto à Novitiatu, & antiquorum profeſſorum habitatione collocetur in eodem Conventu, ſi profeſſorium aderit, vel in alio, ubi reperitur.

XI. In profeſſorio ſub ſtrictiori vivendi modo degant, quam antiquiores profeſſi.

XII. Alterius exterioris obedientiæ officia non debent exercere.

XIII. In profeſſorio permaneant uſque ad ætatem ſuſcipiendi Sacros Ordines, vel ſaltem per triennium poſt profeſſionem.

XIV. Quo tempore poterunt ſtudiis operam dare.

XV. Guardianos, Magiſtros, & cæteros de familia, tam in Conventu Novitiatus, quam Profeſſorii, conſtituat Provincialis unà cum Definitorio.

XVI. In præfatis Conventibus collocentur Religioſi graves, devoti Religioſi obſervantiæ amatores, & vitam communem ſervantes.

Sciendum quod per diſpoſita in Capitulo Generali 1676. Novitii præfati Ordinis, ſtatim poſt profeſſionem, non collocantur ad triennium in profeſſoriis, deputatis ad tenorem Decretorum Innocent. X. ſed ſtatim, ad annum transferuntur ad Conventus Recollectionis, ad formam Statutorum ejuſdem Capituli ab Innocent. XI. *Conſtitut. Militantis* in forma ſpecifica, & cum inſertione confirmatorum *Orb. Seraph. to. 4. p. 217.*

28

29 Re-

29 Refert Lantusca *verb. Professoria n.3. S. Cong. super Stat. Reg.* pluries declarasse, debere Clericos per triennium permanere in professoriis, tametsi sint in ætate sufficienti ad suscipiendos Sacros Ordines.

30 Et quia Innoc. XI. *Constit. Sollicitudo Ord. Seraph cit. pag.*223. disponit recipiendos debere instrui de præceptis Regulæ prædicti Ordinis, & præmittendam esse protestationem priusquam professionem Novitii emittant. Ideò *Const.Textum* exhibeo. *Sollicitudo*, & infrà.

31 §.I. -- Cum itaque (sicut accepimus) in pluribus Capitulis Generalibus Ordinis Fratrum S.Francisci nuncupatorum, & novissimè in Vallisoletano, quod anno 1670. celebratum fuit, unanimi omnium Fratrum vocalium consensu, declaratum, & protestatum fuerit in nullo Regulæ eorumdem Fratrum Minorum præcepto, eatenus cum Fratribus Minoribus de Corpore Observantiæ, sive Observantes, sive Refor., sive Discalceati, sive Recollecti dicantur, dispensatum fuisse, nec ipsum Observantiæ Corpus ullam unquam admisisse, vel admittere dispensationem in Regula, sed potiùs velle pro viribus, Divino favente auxilio, illam purè observare, juxtà Summorum Pontificum declarationes à Fratribus Observantibus, seu de Observantia in suis Statutis Generalibus recompilatis pro Cismontanis anno 1661., & pro Ultramontanis anno 1621. ac à Reformatis, Discalceatis, & Recollectis in suis particularibus Constitutionibus respectivè admissas, & receptas. (Dictio respectivè facit, ut singulis sint referenda. -- Gobat *to.2. Oper. Mor. tract.3. c.6. Append.2. sub n.2. lit. A.*)

§. II.

§. II. - Nos pro majori hujus protestationis firmitate, & ut in ordine præfato status, & Regula Fratrum Minorum purè observetur, singulisque Fratribus prætextus eam transgrediendi precludatur, eandem protestationem, & declarationem supra expressam, harum serie, auctoritate Apostolica, approbantes, & confirmantes, motu proprio, ac ex certa scientia, & matura deliberatione Nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, tenore præsentium declaramus, omnes, & singulos Fratres de Corpore Observantiæ dicti Ordinis teneri in conscientia observare Regulam Fratrum Minorum S. Francisci, & præcepta ejus, à fel. record. Nicol. III. & Clem. V. Romanis Pontificibus prædecessoribus Nostris, exposita, & numerata ad formam Const. prædictarum respectivè, & signanter præter præcepta, quæ non ita frequenter occurrunt, & recitationem Divini Officii, teneri ad jejunia, præcepta in Regula, nisi excuset necessitas: ad incedendum sine calceamentis, hoc est absque aliquo, quod pedem cooperiat, cujuscumque illud materiæ sit, nisi adsit vera necessitas à Prælato approbanda: ad non equitandum, nisi infirmitas, vel necessitas, judicio Superiorum probata, excuset: ad utilitatem vestium juxta prædictas Constitutiones respectivè: ad non utendum pluribus vestimentis, quam illis, quæ Regula præscribit, nempè una tunica cum caputio, & alia sine caputio, corda, & femoralibus; nam aliud quodvis vestimenti genus ultra prædicta (excepto mantello ab initio Religionis licito) ut indusia, seù camisiæ, sudariola, tunicellæ, & similia, sunt contra Regulam, nisi adsit vera ne-

necessitas excusans à præcepto per Prælatum approbata. --

§. III. -- Ac demum teneri ad capitale præceptum Religionis Fratrum Minorum de non recipiendis denariis per se, vel per interpositam personam. --

§. IV. -- Aliarum enim rerum necessarium possunt Fratres Minores de Corpore Observantiæ hujusmodi habere usum, licet non dominium; Denariorum autem, nec dominium, nec usum: & proinde quævis contrectatio pecuniæ, seù denariorum, quæ non sit purè naturalis, seù quæ sit quovis modo politica, cujuscumque Domini sint denarii, seù pecunia, Fratribus Minoribus Observantibus, seù de Observantia, est omninò prohibita.

§. V. -- Ac proptereà omnes, & singulas dispensationes, concessiones, & consuetudines, si quæ contra præmissa in Corpore Observantiæ Ordinis prædicti reperiantur, motu, scientia, deliberatione, & potestatis plenitudine paribus, earundem tenore præsentium revocamus, cassamus, irritamus, annullamus, viribusque & effectu penitùs, & omninò vacuamus, ac revocatas, cassatas, irritatas, & nullas, viribusque & effectu penitùs, & omninò vacuas esse, & perpetuò fore decernimus, & declaramus. --

§. VI. -- Declarantes tamen pariter, quod per præmissa non prohibentur in dicto ordine Syndici Apostolici, cum eorum usus non sit dispensatio in Regula, sed modus à Romanis Pontificibus prædecessoribus Nostris provisus pro puriori illius observatione: Sive ejusmodi Syndici assumantur ad præscriptum Const. Nicol. III., & Clement. V.,

præ-

prædecessorum præfatorum, sive secundum dispositionem Constitutionum rec. mem. Martini IV., & Mart. V., ac Pauli IV., prædecessorum pariter Nostrorum, prout illorum usus in singulis Familiis, Congregationibus, Reformationibus, aut Provinciis Ordinis prædicti respectivè fuerit receptus.

§. VII. -- Ut autem in ingressu Religionis unusquisque de obligationibus, quas assumere vult, plenè informetur, statuimus, ut nullus recipiatur ad habitum Regularem in eodem Ordine, nisi priùs plenè informatus sit de prædictis præceptis Regulæ, obligantibus in conscientia, & prævia hac notitia, velit probationem subire. Nec quisquam admittatur ad professionem Regularem, nisi priùs examinatus de intellectu Regulæ, & præceptorum ejus, juxta prædicta, & deinde immediatè ante illam, coram tota Communitate fiat ei protestatio, quod ad observantiam Regulæ, cum omnibus ejus præceptis, tunc numerandis, & exprimendis, obligatur in professione, eamque protestationem admittat, & sub ea professionem faciat.

§. VIII. -- Quia verò efficacius prædicta observandi medium est exemplum Prælatorum, sive Superiorum, ideò statuimus pariter neminem eligi posse in Prælatum, sive Superiorem in Ordine prædicto, qui vitam communem Observantiæ non sequatur; hoc est, qui frequenter equitet, seu infirmitatem, qua ab obligatione pedibus incedendi excusetur, habeat: qui indusiis, seu camisiis, aut lineis, utatur apud se, vel in lecto: qui calceatus incedat: qui jejunia Ecclesiæ, & Regulæ non observet:

qui

qui aliquando visus sit contrectare pecunias, nisi jam per triennium saltem emendatus sit: qui notabiliter defectuosus sit in assistendo communitatibus Chori, Refectorii, & aliis, prout sibi in Constitutionibus præscribitur. --

§. IX. -- Porrò electio illius, qui in omnibus præmissis vitam communem non sequatur, irritanda sit à Prælato, sive Superiore Generali, capta informatione extra judiciali pro sua conscientia sine strepitu Judicii, cum consilio, & assensu trium Fratrum, qui Ministri Provinciales, vel saltem Definitores Provinciæ, sint, vel fuerint: ipsorum autem conscientias, ne aut ille expellatur, qui vitam communem sequatur, aut ille confirmetur, qui eam non observet, oneramus. --

§. X. -- Demum, ut omnis occasio transgrediendi præceptum de non contrectandis denariis, seu pecuniis, auferatur, omnibus, & singulis dicti Ordinis Prælatis, sive Superioribus in virtute S. Obedientiæ, ac sub pœna privationis suorum officiorum injungimus, ut nulli Religioso ejusdem Ordinis permittant administrationem fundorum, redditum, aut quarumcumque aliarum rerum, & bonorum mobilium, vel immobilium, cujuscumque Domini illa sint: & signanter, ut nulli Religiosorum ordinis hujusmodi permittatur administratio bonorum temporalium alicujus Monasterii Monialium sub quovis prætextu, aut nomine, nempè Administratoris, Syndici, Factoris, Coloni, Superintendentis, Villici, aut alio quovis imaginabili.

Deinde apponit decreta roborantia, & amplas derogationes, *non obstantibus*, *&c.*

Dat. Romæ apud S. Mariam Majo. sub Annulo Piscat die 20. *Novembris* 1679.

Instrùendi igitur sunt, eis quamlibet contrectationem pecuniæ, seù denariorum, quæ sit quovis modo politica, & non purè naturalis esse interdictam. Contrectare autem
32 pecunias politicè est: ipsas recipere in usum quemcumque civilem, sive sit ad emptionem rerum, donationem, mutuum, cambium, depositum, civilem conservationem, societatem, mercaturam, contractum politicum, thesaurizationem, similivè &c.; vel ipsas in aliorum gratiam, & aliorum nomine, administrare; & generaliter eis prohiberi pecunias, & denarios contrectare, ut sunt quædam metalla, publica authoritate instituta, uti formale instrumentum emptionis.

Et solùm eis dari, posse eas contrectare contractu purè naturali, & materiali, nimirum, ut sunt metalla, quæ usibus Fratrum cedere possunt, ut notavit Marcant. *in Reg. S. Francisci cap.* 4. *textu* 1. *quæs.* 1. *concl.* 1. & *quæs.* 2. tradit, Fratres eis uti posse occasione Medicinæ parandæ, cum hæc scilicet sine auri, vel argenti mixtura haberi non posset. Sic item ad pecuniam à terra levandam, & ad materialiter illam de loco ad locum transferendam, non prohiberi concedit; verùm, semper scandalum esse cavendum, affirmat.
33 Clausula illa *sine strepitu judicii*, apposita ab Inno., & observanda in casu irritandæ electionis, significat apud Pasqualigo ad Laurentium de Franchis *p.* 1. *num.* 708., non esse servanda, quæ à jure civili, seù canonico introducta sunt, sed satis esse ea servare, quæ sunt juris naturalis, & gentium; probationes tamen citationes, defensiones legitimæ nunquam

quam debent in summario processu omitti, utpotè necessariæ pro habenda notitia veritatis, & facit Glossa *ad Textum cap. Statuta de Hæreticis in 6. lib. 5. tit. 2. verbo Certum est*, & *Clement. sæpe lib. 5. tit. 11. de Verbor. signif.* & ibi *Glossa* addens per ea verba, posse Judicem procedere in causa, etiam tempore feriarum, dilationes amputare, exceptiones, & appellationes frustratorias expellendó, & litem quantum poterit facere breviorem juxta Engel. *Colleg. Jur. Can. lib. 2. tit. 1. nu. 12.*

34 Conversis ad statum Clericalem, & ante, & post professionem transire interdicitur, per dispositа à Clem. VIII. -- Cum ad Regularem, *apud Bullam Cherub. cit. nu. 26.* ubi §. 34. statuitur: sed qui ad Conversorum habitum recepti fuerint, ad Clericorum statum transire, etiam durante tempore probationis, non possunt. --

35 Circa eos Regulares, ut incorrigibiles eiiciendos, sunt observanda, quæ statuit *S. C. C. ex facultate S. M. Urbani VIII. sub die 21. Septembris 1624. Bull. Cherub. tom. 4 pag. 63.*, & alia, quæ disposuit *S. C.* à Sanctissimó D. N. Innocentio Papa XII. deputata super moderatione Decretorum de Apostatis, & ejectis, editorum, tam à *S. C. C.*, quàm à præfato Papa Urbano VIII., & decrevit.

I. -- Quod fugitivi annuatim requirantur, & respectivè cogantur ad Claustra reverti. --

II. -- Quod annus integer, & qui in prædictis Decretis anni 1624. præscribitur in pęnitentia, & jejunio ad eiiciendos incorrigibiles, ad sex tantùm menses continuos imposterum coarctetur, & restringatur. --

III. -- Quod facultas Generalibus Ordinum

num de consilio, & assensu sex ex gravioribus Religiosis, in singulis Capitulis, & Congregationibus generalibus ad causas eiiciendorum eligendis, attributa, extendatur etiam ad quoscunque Provinciales, qui electis pariter in Congregationibus Provincialibus sex gravibus ex propria Provincia Religiosis, à Generali coufirmandis, de illorum consilio, & assensu, causas hujusmodi cognoscant, & ad effectum eiiciendi incorrigibiles suæ Provinciæ, & ejectionem pronunciandi, accedente approbatione Generalis, definiant, salva semper S.Sedis, & S. C. C. in casu recursus, & appellationis, authoritate.

IV. -- Quod imposterum Processus conficiantur juxta Regulas, Constitutiones, Ordinationes, & stylum cujusque Ordinis, & Religionis, donec aliter fuerit à S.C. provisum.

V. -- At quia nimia sine delectu facilitas recipiendi quoscumque, Religionis ingressum petentes, & à Religione forsan alienos, duram satis tractu temporis necessitatem parit, eosdem à Claustris eiiciendi, ne ejusmodi semina, quæ à principio ad fructum faciendum, cadunt in terram bonam, paulatim contaminata inordinatis moribus, usque ad incorrigibilitatem succrescant in paleas, eadem S C. annuente S. D. N. sub interminatione Divini Judicii, nec non privationis vocis activæ, & passivæ, ac dignitatum, & officiorum obtentorum, cum inhabilitate ad eadem imposterum obtinenda, quibuscunque dictorum Ord. Superioribus districtè præcipit, & mandat omnia, & singula Decreta S. M. Clem. VIII. registrata post Decr. S.M. Urb. VIII. de Apostatis, & Ejectis incipien. *Regularis*, *Sanctissimus*, & *Nullus*, unà cum aliis subsequen-

tibus Decretis provisionibus, ordinationibus, & respectivè moderationibus, bis in anno legi, eadem ad unguem servari, pœnas in eisdem contentas innovari, & Capitibus Ordinum intimari, ne hujusmodi Decretorum Transgressores, qui in lege gloriantur, per prævaricationem legis Deum inhonorent, & ne militiæ Christi tam de facili fiant desertores, ac profugi. Dat. Romæ die 24. Iulii 1694.

G. Card. Marescotus Pro-Præfectus.

R. Pallavicinus S. C. C. Secretarius.

Collectio Bull. Innocentii XII. *pag.* 287. Decret. incipit: *Instantibus Procuratoribus Generalibus.*

CAPUT XXVIII.

Officialis quoad Quartam Funeralium.

SUMMARIUM.

1 *Quarta Funeralis describitur.*
2 *Non semper, nec ubique datur quarta pars.*
3 *Romæ datur medietas.*
4 *Consuetudo localis non extenditur.*
5 *Quid nomine Funeralium intelligatur?*
6 *Constitutio Pii V.* Et si Mendicantium, *revocatur à Greg. XIII., cũ dispo nit contra Trid.*
7 *Super solutione Quartæ consuetudo servatur.*
8 *Præjudicium Parochorum vitandum.*
9 *De Candelis, quæ ad manus Fratrum dantur, Quarta non debetur.*
10 *Fratres Minorum de Observantia Privilegium habent à Sixto IV.*
11 *Referuntur casus, in quibus iidem à Clem. IV. eximuntur.*
12 *Ordinis Prædicatorum amplum Privilegium enunciatur.*

13 *Quarta non debetur de Missis, Legatis &c.*
14 *Exponitur clausula* salvo jure, & justitia Ecclesiarum.
15 *Quid sit necessarium, ut Regulares teneantur ad solutionem Quartæ?*
16 *Monasteria erecta post Concil. ad Quartam non tenentur.*
17 *Referuntur Decreta S.S.C.C.*
18 *Ex restrictione Quartæ ad Quadragenariam quid deducatur?*
19 *Dictio* ante, *apposita in Decreto Concilii quid significet?*
20 *Monasteria fundata post publicationem Concilii sunt exempta: & quando?*
21 *Item si fuerint erecta intra quadraginta Annos ante publicationem.*
22 *Parochis incumbit probare, Regulares teneri ad solutionem Quartæ.*
23 *Authores referentes Privilegia exemptiva Regularium à solutione Quartæ.*
24 *Quæ obtinuerint Cœlestini, Carmelitæ, Minimi, & Prædicatores.*
25 *Privilegia Minorum.*
26 *Quæ Privilegia emanata intra quadragenariũ ante publicationẽ Concilii, Conciliũ revocet.*
27 *Moniales eximuntur à solutione Quartæ; & quando?*
28 *An Parocho Quarta debeatur, si funus transferatur?*
29 *Pompa Exequiarum serò, & manè facta, una censetur.*
30 *Quarta solvitur Parocho, in cujus Ecclesia Defunctus Sacramenta percepit.*
31 *Quid dicendum de habente domicilium in duabus Parochiis?*
32 *Portio non solvitur Ecclesiæ, in qua est Sepultura Majorum.*

1 Quar-

1 QUarta, quæ funeralis dicitur, *est*, per Doctores, *quædam Portio à Canonibus inducta, & approbata* (& ideò *Canonica* appellatur) *Parocho, propter Sacramentorum administrationem debita, ex iis, quæ Regularibus obveniunt, ex quo in ipsorum Ecclesiis eligat quis Sepulturam, & apud eos sepeliatur.*

Hujusmodi portio *Quarta* nominatur in Clementina *Dudum de Sepulturis in 6.lib.3.tit.* 17.§.*Verum*, ubi disponitur à Regularibus esse præfatorum quartam partem Parocho solvendam. Et in *extravag. Inter cunctas de Privil.lib* 5. ad medietatem Benedicti XI. extendit. Propterea liquet, & notavit Antonell. *de Regimine Eccl.lib.1.cap.13.num.* 7. Canones in quota non concordare; Et in quibusdam par-
2 tibus, apud Mirand. *Manual.Prælat.tom. 2.qu.* 48. *concl.* 2., est medietas: in aliis tertia, vel quarta pars, secundum varia jura, & consuetudines; Quibus in hac materia esse standum, nemo dubitat, & firmat Piasec. *Prax.Episc.part 2. cap.5.art.ultimo sub n.45.verb.Quanta.Confect. Sum.Privileg.Mendic.tit.19. cap.1. de Sepulturis*, & expressè habetur *Cap. Certificari de Sepulturis lib. 3.tit.* 28. ubi exponens Pontifex illud *Salva justitia &c.* ait: *Illa justitia circa medietatem, vel tertiam, aut quartam partem pro locorum diversitatibus attendatur.*

3 Unde hìc Romæ datur medietas cereorum, intortitiorum, & candelarum, quæ accenduntur, cum Cadavera deferuntur ad Ecclesias, in quibus sibi elegerunt Sepulturam; & æquali portione inter Parochum, & alios, etiam Regulares, apud quos tumulantur, dividuntur, ea item, quæ pro celebrandis Divinis Officiis, præsente corpore, & priusquam terræ tradatur, ac circa Castrum

doloris, & in Altaribus accenduntur: Sicut etiam arma, lectum, ornamenta, culcitra, seu pannus sericus, tabulæ, & similia. Et id propter specialem, & antiquam consuetudinem, quæ vim etiam obtinuit ex Decreto *S.C. Visit. Apost. die 5. Octobr. 1620. ab Urbano VIII. approbato*, ut refert Pasqual. ad Laurentium *de Franchis prima par. sub nu.* 28.

4 Quæ tamen consuetudo, utpotè localis, non extenditur ad alia loca extra Urbem, ut in terminis tradit Donat. *Prax. Reg. tom. 3. tract. 11. quæst. 12. num. 2.*, & facit, quod habet Pignatell. *tom. primo consult. 52. num. 5.* consuetudinem non transire de loco ad locum.

5 Nomine funeralium, ad effectum detrahendi quartam favore Ecclesiæ Parochialis, ex allegata Const. Benedicti, veniunt ea, quæ cum funere deferuntur circa cadaver à Domo Defuncti ad Ecclesiam; & quicquid sit, an præfata fueriet revocata à *Concil. Vien.* ut vult *Glossa in Clementina Dudum verb. Funeralibus*, id liquet fuisse innovatum per Pium V. *Const. & si Mendicantium. Bull. Cherub. tom. 2. pag. 227. num. 11. verb. Quarta* his verbis: -- Et ubi solvi consuevit, id tantùm ceræ, & aliorum, quæ in aliquibus partibus deferri contigerit tempore, quo Defunctorum corpora ad Sepulturam deferuntur &c. Sicque intelligi Concilii Decretum, quo ad quartam hujusmodi solvendam, debere cernimus. --

6 Et quo ad hoc non est allegata Constitutio revocata à Gregor. XIII. in *Const. Incipit In tanta idem Bull. pag. 370.* Cùm revocatio Pianæ Constitutionis, ejusdemque reductio ad terminos Concilii per Greg. factæ, respiciant

eam,

eam, quo ad ea à Pio Regularibus concessa contra formam ejusdem Concilii; non verò declarationes per ipsum factas, circa modum solutionis Quartæ; quippè, cum nil specialiter de hoc Concilium disposuerit, & dumtaxat decreverit Quartam esse solvendam, & non expresserit, in quo hæc Quarta consisteret, infertur Constitutionem Pii non esse ea parte abrogatam, qua declarat consistere in cereis, circa cadaver deferre solitis. Ideò in eo subsistere est certum, utpotè declarativam, & non destructivam legis Conciliaris, prout notavit Antonel. *sub nu.* 9. Rota *in Licien Quarta funeralium* 15. *Januarii* 1518. *apud* Pasqual. *ibi cit* Lezz. *Sum.qq. Reg.tom.* 3. *verb. Quarta funeralis in* 6 Mirand. *loc. item cit.art.* 12.

7 Verùm, etiam in hoc est particularis locorum consuetudo servanda, quod significat *Trid sess.*25.*cap.* 13. *de Ref.* per hæc: *Et eadem portione, quæ antea solebat*, & firmavit *S.C.C. sub die* 18. *Julii* 1699. *in una Mantuana Quarta funeralis*, quæ in favorem Regularium adversus ejusdem Civitatis Parochos, rescripsit, ut infra: -- In casu, de quo agitur servandam esse consuetudinem solvendi Quartam in medietate cereorum tantùm, quæ deferũtur.

8. Et debitum servandæ consuetudinis est in terminis equitatis, quia ex multorum locorum praxi, pompa funeris celebratur intra Ecclesiam, & nihil ferè defertur cum corpore Defuncti; unde si in præfatis, & de solis iis, quę cum corpore deferuntur, esset Quarta solvenda, relevans præjudicium Parochi reportarẽt.

9 Et quamvis Piasec. *loc.cit.part.*2. *cap.*3. *art.* 6. *sub n.* 60. Quartam funeralem asserat deberi ex omnibus: dictum limitat, excipiendo

candelas, quæ ad manus Fratrum dantur; addendo præterquam, de quibus expresſè in Privilegiis exēptionū cavetur, ne de iis exigatur.

10 Propterea nequit à Fratribus Minoribus exigi de candelis (etiam ubi est consuetudo, ut Quarta ab eis solvatur) ex concessione ipsis facta à Sixto IV. *Const. Regiminis, Mare Magnum* nuncupata, *Bull.Cher.tomo* 1 *pag* 408., ubi §.6. habetur: -- Nec similiter aliqua portio debeatur de his quę ad certos determinatos usus eisdem Fratribus, vel eorum domibus in genere, aut in specie: etiam de bonis eorum, quorum cadavera apud eos contigerit sepeliri; nec etiam in casibus, in quibus per ejusdem Clementis, & aliorum Prędecessorum nostrorum specialia Privilegia, Fratres ipsi ab hujusmodi solutione Quartæ sunt exempti; nec aliquo casu de candelis, quæ ad manus Fratrum dantur, Quarta aliqua quomodolibet detrahatur. -- Cum amplissimis derogatoriis Constitutionis Bonifacii VIII. *de una, & duabus dietis*, *& super Cathedram; & Clementinæ Dudum, ac aliorum in contrarium facientium*.

11 Casus autem, in quibus eos Clemens IV *Const. Virtute conspicuos* exemit, refert ipse §. 26. -- Concedimus, *ait*, quoque vobis, ut de his, quæ in ornamentis, vel pro eis, aut libris, fabrica, luminaribus, anniversario, septimo, vigesimo, trigesimo, ac aliis ad perpetuum cultum Divinum, seu pro pitantiis, aut victu ad substentationem vestram, vel indumentis, necnon pro annuis censibus redimendis, ad quorum solutionem aliquæ Domus vestri Ordinis obligatæ noscuntur, vel de Domibus, prædiis, & hortis, & locis emendis vobis legantur &c. nulli canonicam justitiam, aut

por-

portionem aliquam teneamini exhibere. Et ne quis à vobis, vel ultimarum executoribus voluntatum, seu decedentium Hæredibus de præmissis aliquid exigere, vel extorquere præsumat, districtiùs inhibemus &c.

12 Non minoris amplitudinis Privilegia idem Sixtus *Const. Regimini*, *item Mare magnum nominata*, sacro Prædicatorum Ordini elargitur. Et deinde Pius V. *Const. Ad hoc Nos loc. cit. Bull. pag.* 233. §. 10. declaravit eos *ad solvendam Quartam non teneri de legatis, donatis, sive quomodolibet elargitis pro Anniversariis, aut Missarum celebratione*. Et generaliter *Const. Et si Mendicantium nu.* 11. *verb. quartam*; & ubi hanc Regulares solvere consueverunt, decernit: Concilium esse intelligendum, eam non deberi *de Missis, seu Legatis, vel aliis Fratribus ipsis, seu Monialibus hujusmodi relictis, aut aliàs quomodolibet donatis*. De quibus nullam deberi notavit Confectius *Summ. Privil cap. & tit. cit.* ubi, exponens clausulam *Salvo jure, & justitia Ecclesiarum* (qua plures usi sunt Ponti-
14 fices, qui concesserunt posse seculares sepulturam eligere in Ecclesiis Regularium) ait, quod etiam refert Piasecus *loc. cit. art.* 6. esse intelligendam dumtaxat de iis, quæ cum funere deferuntur (nisi consuetudo juxta superius dicta aliud evincat, vel de aliis juribus Parochialibus diversis ab exceptis, & expressis in Privilegio exemptionis. Quod colligi potest ex Mari magno Minorum, & in terminis declaratur in illo Prædicatorum.

15 Ut Regulares ad quartam teneantur, necessarium consideratur; quod Conventus, & Monasteria fuerint erecta quadraginta annis ante Concilium, & quod totidem annis solvere consueverint.

Quod liquet ex decreto S.C. Trid. *seſſ.* 25. *cap.*13.*de Ref.* ubi : -- Decernit ſancta Synodus,ut quibuſcumque in locis, jam ante annos quadraginta, quarta, quæ funeralium dicitur, Cathedrali,aut Parochiali Eccleſiæ ſolita eſſet perſolvi, ac poſtea fuerit ; ex quocunque privilegio aliis Monaſteriis,hoſpitalibus, aut quibuſcunque locis piis conceſſa, eadem poſt hac integro jure, & eadem portione, quæ antea ſolebat, Cathedrali, ſeu Parochiali Eccleſiæ perſolvatur : non obſtantibus conceſſionibus,gratiis,privilegiis, etiam Mari magno nuncupatis, aut aliis quibuſcumque. --

16 Ideò poſt eos annos erecta non tenentur, ex declaratione Pii V. *Conſt. allegata*, *Et ſi Mendicantium num.* 11. -- Quarta autem funeralium,de qua *ſeſs.* 25.*cap.*13. nequaquam ſolvere teneantur Monaſteria, quæ à quadraginta annis citra fundata exiſtunt: poſtquam Concilium ipſum loquitur tantùm de Monaſteriis ante annos quadraginta fundatis, quæ ipſam quartam ſolvere conſueverant.

17 Et pluries firmavit S. C. C. *Et in una Pampilonen.lib.*43.*poſitionum fol.* 825.*cenſuit caput* 13 *ſeſſ.* 25. -- non comprehendere Monaſteria, ædificata à quadraginta annis citra, aut quæ in dies ædificantur, aut in futurum ædificabuntur, præſuppoſito, quod hujuſmodi Monaſteria, ejus ſint Religionis, cui à Sede Apoſtolica indultum ſit, ut quartam funeralem ſolvere non teneantur. --

Et *in una Meliten.* 2. *Auguſti* 1607.*lib.* 11. *decret.fol.*13.*à ter.* S.Cong cenſuit, ſi Religioni S. Franciſci de Obſervantia ante quadraginta annos ante Concilium à Sede Apoſtolica indultum fuit, ut quartam hujuſmodi ſolvere non teneatur, non teneri ad ſolvendam eam,

hanc

hanc Ecclesiam post Concilium acquisitam, tametsi, antequam Religioni prædictæ acquireretur, eam solvere dicta Ecclesia consuevisset. -- Et *in una Hieracen. lib. 2. decr. fol.* 17. *& in una Nullius* 1625. *lib.* 12. *decr. fol.* 203. *à terg. Et in una Ausculana lib.* 30 *decret. fol.* 503. 2. *Septembris* 1679. Et alibi sæpè.

Et *die* 17. *Novembris* 1673. -- S.C. Episc. & Reg. censuit Monasteria, quamvis à quadraginta annis citra ędificata, non teneri ad quartam Parochiali Ecclesiæ præstandam, si sint ejus Religioni, cui à Sede Apostolica ante quadraginta annos indultum fuerit, ut quartam solvere non teneatur &c. Contrafacientes pęnis, & censuris, ab eorum Ordinariis, sibi bene visis, severè esse puniendos.

18 Colligitur Tridentinum, ex restrictione quartæ, Parochis debitæ in casu quadragenariæ consuetudinis, supra ipsum legitimè præscriptæ, supponere adhuc subsistentia, & in viridi observantia Privilegia Regularium exemptiva in cæteris casibus.

Immo, si per Concilium eadem, in ordine ad quartam, abrogata fuissent, inutilis foret sæpè à S C.C. adhibita, & repetita distinctio inter Conventus, ante, & post Concilium erectos.

19 Dictio *ante* posita in præallegato Concilii decreto non significat annos quadraginta esse computandos supra ejus initium, sed supra ipsius publicationem, ut in causa *Oritana die* 27. *Februarii* 1649. Sac. C.C. respondit, -- nimirum Patres Cęlestinos non teneri ad solutionem quartę funeralis, ex Privilegiis eisdem concessis supra quadraginta annos ante Concilium Tridentinum publicatum. -- Et notat Antonell. *loc. sub nu.* 9.

Ex quo habetur, quod cum Cōciliū fuerit

per Pium IV. *Const. Benedictus Deus* 1564. *septimo Kal. Febr.* confirmatum *Bull. Cher. tom. 2. p.* 103. & primo Romæ publicatum; ut tradit etiam Bail. *tom. 1. sum. Concilior. verbo Concilium Trid. sess. 3. de receptione Concilii pag. mihi* 737., & habetur in citata Licien. Mona-
20 steria fundata potest ejusdem publicationem, vel etiam intra annos quadraginta, scilicet *post* 27. *Januarii* 1624. (prout similiter in ea-
21 dem Lycien. & apud Gabat. *tom. 2. Operum Moralium tract. 5. verb. ubi sepelien. cap.* 50. *nu.* 76.) si erunt illius Religionis, quæ quadraginta annis ante præfatam, Privilegium exemptionis quoad quartam acceperit, & fuerit in possessione non solvendi, & ipsa exempta erunt; ex Regula quod *Dependens sequitur naturam dependentis;* si verò Religioni, cujus sunt membrum, unquam id fuerit indultum, & solvere consuevit, & illa ad solvendum erunt obstricta, ut tenuit Rota *in Posnanien. jurium Parochialium* 5. *Maii* 1698. *coram Priolo*.

Nisi specificè eximantur per Privilegium continens expressam derogatoriam allegatæ dispositionis cõciliaris, & Clementinę *Dudũ*.

22 In casu, quo Regulares ad quartam præstandam non teneri substineant, Parochis probare incumbit quadragenariam consuetudinem, eosque quadraginta annis supra publicationem Concilii eam solvere consuevisse, ut in terminis respondit S.C C. *in causa Minorum de Observantia Provinciæ Poloniæ* 14. *Novembris* 1682. *lib.* 32. *decret. fol.* 476. ubi ad quæsitum, -- an ad Parochos, vel potius ad Superiores Regulares Conventuum, spectet onus probandi, quartam à controversis Conventibus solvi consuevisse, vel non, per quadra-

draginta annos ante Concilium? Sacr. Cong. respondit, spectare ad Parochum. --

Quia verò ad firmandum in casibus particularibus Privilegium exemptivum à quarta, solet in decretis SS. CC. apponi clausula restrictiva, ut, -- si Religioni ante annos quadraginta ante Concilium à Sede Apostolica indultum sit: vel præsupposito, quod sit ejus Religionis, cui sit indultum, ut quartam fu-
23 neralem solvere non teneatur. -- Ideò, ut constet, quibus id fuerit concessum, videri possunt *Casarubios compend. Privileg verb. Canonica portio.* Mirand. *loc. cit. art.* 6 Rota *in Lycien. cit.* Peyrin. *de Privil. ad Const. unicam* Pyrrhi §. 11. *pag.* 11. Et plura per extensum refert satis doctum Summarium Typis R. C. A. datum, & in allegata Mantuan. *Quartæ Funeralis* Sac. C.C. per Regulares exhibitum.

24 Et quoad hoc, notandum, Eugenium IV. sub anno 1404 Const. incipit *Ad decorem*, exemisse Cęlestinos: Nicolaum V. qui Ecclesiæ præfuit circa annum 1447. Const. incipit *Inter cætera*, Carmelitas. Julium II. quinto Kal. Augusti 1506. Const. incipit, *Et licet juxta* Minimos. Leonem X. Const. *Exponi Nobis* 25. *Junii* 1518. & Paulum IV. Const *Ex Apostolicæ* 9. *Martii* 1556. Prædicatores.

25 Minores Privilegium exemptivum à quarta receperunt ab Alexandro VI. Const. *Sacræ Religionis* 5. *Febr.* 1501. *apud* Roderico *collect. Privileg. Apostol, tomo* 1. *Bulla* 7. prout sequitur: -- Sacra &c. Vobis, ut de cætero omnibus, & singulis gratiis, privilegiis, libertatibus, immunitatibus, & indultis spiritualibus, & temporalibus, tam Fratrum Prædicatorum, quam Hæremitarum Sancti Augustini, & B. Mariæ de Monte Carmeli,

omnibusque aliis Mendicantibus per Sedem Apostolicam, vel per Legatos ejusdem, etiam per literas Apostolicas, Mare magnum nuncupatas: etiam quo ad exemptionem à solutione quartæ, locorum Ordinariis, & Parochialium Ecclesiarum Rectoribus debitæ, à qua vos potiori pro cautela eximimus (quibus directè iisdem exemptivum Privilegium cōceditur) hactenus concessis, quorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, haberi volumus pro sufficienter expressis, uti potiri, gaudere liberè, & licitè possitis, & debeatis in omnibus, & per omnia, perindè, ac si vobis specificè concessa fuissent, Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non omnibus illis, quæ in literis prędictis concessa sunt non obstare, cæterisque contrariis nequaquam obstantibus, authoritate Apostolica, tenore præsentium de specialis dono gratiæ indulgemus, illaque vobis de novo concedimus. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 5. Februar. 1501. --

Idem concessit Leo X. *sub die* 16. *Febr.* 1514. *Const. incip. Affectu benevolentiæ*, apud eundem Roder. *cit. Const.* 22. *pag. mihi* 253. Et *sub die* 30. *Maii* 1525. *Const. dum fructus uberes* confirmatur à Clem. VII. Quibus Julius II. 6. *Novemb.* ut tenuit Rota *in Lycien. & idem* Mirand. *& Casarub.* notant, itidem Privilegia aliis Mendicantibus concessa communicavit, & illa de novo concessit, ac expresse eos exemit à solutione quartæ, ut constat ex narrativis allegatæ Constitutionis Leonis. Et *sub anno* 1555. 1. *Julii Bull. Cherub. tom.* 1. *pag.* 806. Paulus IV. *Const. Ex Clementi* eorumdem Minorum Privilegia confirmavit, indultumque exemptivum à quar-

tæ impertitus est, ut sequitur: -- Ac ab ipsis impositionibus, gravaminibus, oneribus decimis, quarta, & quinta, etiam funeralium & aliorum quorumcumque eis legatorum, & oblatorum, ac concessorum pro tempore, nec non Pedagiis, & Gabellis, ac omnibus, & singulis aliis supradictis liberapenitus immunia; & exempta (scilicet, loca, & Monasteria, Superiores, Fratres, & Moniales) authoritate Apostolica, & tenore prædictis, etiam concedimus, ac statuimus, & ordinamus. --

Et § 15. apponit clausulas -- non obstantibus præmissis, ac constitutionibus super Cathedram Bonifacii, & dudum Conc. vien., ac Clementinæ Religiosi de Privil. & dudum de sepulturis, ac etiam Ex frequentibus de sentent. Excommunicat. & Extravagante ad conditorem Ioannis XXII. cum aliis constitutionibus eandem materiam prædictæ extravagantis tangentibus, seu concernenti bus ac Regulis Cancellariæ Apostolicæ, jam editis, & in futurum edendis, ac piæ mem. Bonifacii Papæ VIII. etiam prædecessoris Nostri, de una, & in Concilio generali de duabus dietis, editis &c. --

Nec dicendũ præfatas Pauli literas, utpote emanatas, cum supra, sed intra quadraginta annos ante publicationem Concilii, fuisse ab eodeminet Concilio abrogatas; quoniam Cõcilium *sess. & cap. cit.* abrogat solum, quoad hoc Privilegia exemptiva, intra quadraginta annos emanata, respectu Conventuum, & Mo-
26 nasteriorum erectorũ supra quadraginta annos ante ejusdem publicationem, & quæ per annos quadraginta consueverint quartam Ecclesiæ Parochiali præstare; mandans, revocatis ad hunc effectum privilegiis, solutionem

esse continuandam; ut ex ejusdem liquet lectura,& tenuit Rot. *in Senogalien quartæ Funeralis coram Rondanino* 11. *Ianuarii* 1686. & colligi potest ex Antonello *loc.cit. n.*9. non verò ante hujusmodi tempus concessa, & postea à S.Sede confirmata.

27 Nec Moniales,nisi adsit in contrarium cósuetudo legitima ad quartam solvendam tenentur,ut pluries S.C C.declarasse,& præsertim *in una Albiganen* 16.*Mart.* 1652. *ad c* 13. *sess.*25.*de Refor.*refert Pignatel. *to.*1.*cons.*381.

28 Si postquam corpus fuerit sub sacra reconditum gleba, contingat ad diem sequentem funus transferri,majori pompa celebrandum, debetur Parocho quarta de intortitiis, & cereis,quæ occasione illius accenduntur. Et super hoc referri à Barbosa *de offic.& potest. Parochi c.*25.*n.*38.*decret.S.C. Episc.& Reg. sub* 3. *Aug.*1621.*tradit* Donat.*tract.*21.*q.*11.*num.*2. quia præsumitur, quod pompa fuerit in fraudem Parochi translata in sequentem diem.

29 Extende etiam ad casum, quo ob fœtorem Cadaveris celebrari exequiæ eodem die non possent. Præsertim etiam, quia pompa exequiarum sero, & mane facta per Remigium Scrofa in examine ejusdem decreti apud Donat. *cit.* una censetur.

30 Notandum, quod Parochus, cui quarta funeralis debeat persolvi,ille esse debet, in cujus Ecclesia defunctus solebat Sacramenta recipere,& audire Divina. Ex *cap.cum quis de sepult.in* 6.*lib.*3.*tit.*12.ubi notat glossa,quod habens duo domicilia in duabus Parochiis, ad quæ se æqualiter transferat,adeò ut,sex men-
31 sibus in uno, & totidem in altero, habitet, si in tertia Ecclesia sepulturam eligat, solvenda portio,est inter Præfatarū Parochos dividēda.

Sicut

Sicut per medium tradit esse solvendam eisdem, dum habens domum, quæ æqualiter ad binas spectet Parochias, in tertia sepeliatur.

32 Et si quis, dimissis, Ecclesia Parochiali, & Ecclesia, in qua sepulti sunt sui majores, & in qua fuisset ipse sepultus, si non elegisset in alia sepulturam, istam in alia Ecclesia eligat, portio canonica solvi debet Parochiali, & non ei in qua est sepultura suorum majorum, quippe ex observatione Glossæ *loc. cit. §. nota* 1. sepulchrum majorum non præfertur Ecclesiæ Parochiali; & portio solvitur in recompensationem laborum, quos sustinuit Rector Ecclesiæ Parochialis in celebrando Divina, & administrando Sacramenta ipsi defuncto.

CAPUT XXIX.

Officialis quoad administrationem Sacramentorum.

SUMMARIUM.

1 *Fideles semel in Anno proprio debent Sacerdoti confiteri.*

2 *Sententia non fertur nisi in subditos.*

3 *In absolvente necessaria est Iurisdictio delegata, vel ordinaria.*

4 *Qui veniant nomine proprii Sacerdotis?*

5 *Qui cõfitetur habenti licentiam à summo Pontifice, non tenetur semel in Anno Paroch confiteri.*

6 *Papa est proprius omnium Sacerdos.*

7 *Confessione, per Regulares ab Episcopo approbatos, audita, satisfit præcepto Ecclesiæ.*

8 *Regulares habent privilegium audiendi confessiones à Papa.*

9 *Sunt delegati à Sede Apostolica.*

10 *Er-*

10 *Error circa confessos apud Regulares.*
11 *Quo tempore non possint secularium confessiones audire?*
12 *Die Paschatis Resurrectionis Eucharistiam secularibus non ministrant?*
13 *Seculares, tunc sumentes Eucharistiam in Ecclesiis Regularium nõ satisfaciũt Præcepto.*
14 *Secus si sint Parochiæ.*
15 *Regulares debent approbari ab Ordinario, quoad Tertiarios.*
16 *Infirmis extra Claustra, quæ Sacramenta nequeant administrare?*
17 *Quæ possint suis commensalibus?*
18 *Sponsos benedicere nequeunt.*
19 *Quid dicendum quoad existentes in Grangiis?*
20 *Et quid quoad advenas apud eos infirmos?*
21 *Tempore Paschali possunt audire confessiones omnium.*
22 *Asserentes, confessiones Sacramentales factas apud Religiosos esse sacrilegas, damnantur.*
23 *Religioso ægrotanti extra Monasterium Parochus ministrat Viaticum.*
24 *Clericus ministrans in Ordine, quem non habet, est irregularis.*

1 Concilium Lateran. IV. sub Innoc. III. decrevit, ut Fideles, saltem semel in anno omnia sua peccata proprio Sacerdoti confiteantur: & eodem cap. addit: si quis autem alieno Sacerdoti voluerit justa de causa sua confiteri peccata prius licentiam postulet, & obtineat à proprio Sacerdote, cum aliter ille ipsum non possit absolvere, vel ligare: Duhamel *Theol. Cler. tom. 3. de Sacram. lib. 4. dissert. 3. c. 3. n. 3.* Bail. *sum. Conc. to. 1. pag. 413. n. 21. lit. D.* Et rectè, quia confessio Sacramentalis ex Trid. *sess. 14. can 9. de Panit.*

*Pænit.Sacram.*est actus Judicialis,non autem nudum ministerium pronunciandi, & declarandi remissa esse peccata confitenti. Et *c.7. habet*,natura verò,& ratio judicii illud exposcit,ut sententia, in subditos dumtaxat, fera-
2 tur. -- Etenim nullus ligari, vel absolvi à non suo Judice valet; quod cap. postremo citato confirmat, statuens, - nullius momenti absolutionem eam esse debere, quam Sacerdos in
3 eum profert, in quem ordinariam, aut subdelegatam non habet jurisdictionem. --
4 Nomine proprii Sacerdotis, non veniunt soli Parochi,& Curati,quibus animarum cura est commissa, sed præter ipsos, primo loco venit Papa, qui est maximus, & summus Sacerdos in Ecclesia:Episcopus,& ejusVicarius Generalis in propria Diœcesi,aliiq; apud Fag. *c.omnis de Pœn.& rem.pag.mihi* 130 *sub n.*56.

Propterea quicumque sua peccata confitetur habenti licentiam à Summo Pontifice
5 audiendi Confessiones, faciendas ex præcepto Concilii Later.præcepto Concilii satisfacit. Nec tenetur, etiam semel in anno, confiteri Parocho, aut alii ulli de hujus licentia; quia Concilium non vult aliud, quam, quod quis semel,saltem in anno,confiteatur proprio Sacerdoti, aut alii de ejus licentia; qui autem confitetur alicui habenti licentiam à Papa,
6 confitetur illi de licentia proprii Sacerdotis: de licentia nimirum Papæ, qui in Ecclesia Catholica est proprius omnium fidelium Sacerdos: cujus Diæcesis ex eodem *num.*17. est universus Orbis, cujusque jurisdictio non est restricta ad ullius Territorii limites.

Consequenter, qui Regularibus (ab Episcopis approbatis) confitentur, præcepto Ec-
7 clesiæ satisfaciunt, quia confitentur haben-

tibus

tibus licentiam, & facultatem à proprio Sacerdote, nimirum à Papa; à quo per Fagn. *loco adducto* recipiunt Regulares licentiam audiendi Confessiones secularium. Quod etiam notarunt Confect. *sum. Privil. Ord. Mendicant. tit.* 17. *c.* 15. *concl.* 6. & Donat *praxis reg. to.* 3. *tract.* 4. *q.* 33. inter enim proprios Sacerdotes, multo justiùs, connumeratur Rom. Pontifex,
8 qui, dependenter ab Episcopi approbatione, privilegium audiendi secularium confessiones, eosque Sacramentaliter absolvendi, Regularibus impertitur, & ita, ut qui, illis in Confessarios approbatis, tamquam Papæ delegatis, confitentur, perinde satisfaciant præcepto Ecclesiæ, ac si propriis Parochis confiterentur; cum licentia Papæ majorem, omni ex titulo, vim habeat, quam illa Curati. Et facit glossa per ea in *c. Si Episc. de pæn. & remiss. in* 6. *verb. item* 3 *præsupponendum*, quod -- Quis dicitur habere plures proprios Sacerdotes; scilicet, Rectorem Ecclesiæ Parochialis, Episcopum, Legatum, & Papam, qui habet generalem curam omnium Christianorum; & sufficit habere licentiam ab altero istorum: Mendicantes verò sunt Delegati à Sede Apostolica. --
10 Unde errorem dicentium Regularibus Confessos, iterum Parocho teneri confiteri, etiam ejusdem Confectio testimonio, damnavit Sixtus IV. *Const.* 6. & 7. *Regimini, Mare magnum Prædicatorum*, & *Minorum*, *respectivè nuncupatis, Bullar. Cher. to.* 1. *pag.* 408. & 411. Et Conc. Lateranense V. sub Leone X. declaravit, confessos Regularibus satisfacere Constit. Omnis utriusque sexus *v. Const. dum intra cap offic. quoad privil. pag.* 218. *n.* 2. §. 4.
11 A Palmarum die usque ad Dominicam in Albis

Albis ſecularium Confeſſiones valent audire, ex S C. C. decreto *ſub die* 9. *Iul.* 1644. tenoris qui ſequitur S.C. &c.-- poſt maturam diſcuſſionem cenſuit Archiepiſcopum Burdigalẽſem non poſſe prohibere Regularibus habentibus privilegia Apoſtolica, ut à Dominica Palmar. uſque ad Dominicam in Albis incluſivè adminiſtrare non valeant Sacramentum Confeſſionis, poſſe tamen eiſdem prohibere, ut perſonis ſecularibus in die Paſchatis non adminiſtrent SS. Euchariſtiæ Sacramentum,
12 etiam ſi dictæ perſonæ ſeculares, alia die, ſatisfecerint præcepto Eccleſiæ; quam determinationem *ſub die* 7. *Februar.* 1645. *conſt. exponi nobis*, *relatam per* Poncium *curſu Theol. diſp.* 46. *q.* 9. *n.* 121. confirmavit Innoc. X.

Et nedum tempore in decreto expreſſo ſecularium Confeſſiones audire, verum etiam iiſdem pro eodem, valent Sacramentum Euchariſtię miniſtrare, prout, propoſito dubio in cauſa Mechlinen. *Miniſtrationis SS. Euchariſtiæ Sacramenti:* -- An PP. Societatis, aliique Regulares poſſint miniſtrare SS. Euchariſtiæ Sacramentum perſonis ſecularibus à Dominica Palmarum uſq; per totam Dominicam in Albis? ead. S.C.C. *die* 31. *Ian.* 1682. reſpon-
13 dit affirmativè, excepto die Paſchatis; ita tamen, ut ſeculares, ſumentes Euchariſtiam in Eccleſiis Regulariũ in aliis diebus à Dominica Palmar. ad Dominicam in Alb. incluſivè,
14 nõ ſatisfaciant pręcepto Eccleſiaſtico- Limita, niſi ſint Parochię: & tunc ſoli Parochiani.

Ii verò, qui de Tertio Ordine vocantur, nequeunt in Paſchate ſacram Synaxim à Regularibus ſumere, ut *ſub die* 20. *Decembr.* 1616. apud Peyrin. *ad Conſt.* 4. *Sixti IV. pag.* 42. §. 7. *n.* 49. ſtatuit S.C. Epiſc. & Reg. prout ſequitur,

tur,S.C.&c.]ſtatuit juxta multas ejuſd. Congregationis reſponſiones, non poſſe Sacerdotes Regulares audire ConfeſſionesSacramentales mulierum Tertii Ordinis, quæ de pœnitentia dicuntur, niſi fuerint ab Ordinario approbati ad Confeſſiones ſecularium audiendas: quemadmodum nec poſſe illis adminiſtrare Sacratiſs. Euchariſt. Sacramentum in die Paſchatis Reſurr. D.N I.C. decrevit etiã S. C. Conc. *Floſ. Nicol.V. tertiariæ n* 3.

Quod Leo X. *Conſt. dum intra Bull. Cherub. to.* 1. *pag.* 586. extendit etiam ad Extremam Unctionem, & extra Eccleſiaſtica Sacramenta his verbis: -- Fratres autem, & Sorores Tertii Ordinis, nec non Mantellati, Corrigiati, Pizzocharæ, Cordellati, & alii, quocumq; nomine nuncupati, in propriis domibus habitantes, ſed die Paſchatis tantùm Euchariſtiam, nec non Extremam Unctionem, cæteraque Eccleſiaſtica Sacramenta (Pœnitentiæ Sacramento dumtaxat excepto) à proprio Sacerdote (ſcilicet Parocho) recipere teneantur.

Ibidem in Superioribus prohibet Euchariſtiam, & Extremam Unctionem, miniſtrare infirmis, quorum Confeſſiones audierunt: -- Euchariſtiæ verò, & Extremæ Unctionis aliaque Eccleſiaſtica Sacramenta, illis, quorum, etiam Infirmorum, ac decedentium
16 confeſſiones audierint, dicentibus proprium Sacerdotem illa ſibi dare denegaſſe, dare nequeant, niſi denegatio ſine legitima cauſa facta, vicinorum teſtimonio probata, aut requiſitio coram Notario publico facta doceretur.

Suis autem continuò commenſalibus pro tunc, & non aliàs, Extremam Unctionem, & Euchariſtiam, ex ipſius verbis conceditur miniſtra-

niſtra-

17 nistrare: *eorundem verò Fratrum obsequio insistentibus, ait, Sacramenta hujusmodi nullatenus ministrare valeant, nisi illorum durante obsequio. v. cap. offic quoad approb. n.20.*

Ubi resolvit etiam, *quod absque Curatorum*
18 *consensu Sponsum, & Sponsam benedicere nequeant.* Et non posse in suis Ecclesiis publicare matrimonia, habetur ex responsióne S. C. Concilii *sub die 2. Iulii 1620 ad 6 dub.* ad eandem à Parochis Bononiensibus, cum aliis, deductum, hujus tenoris: *se possano publicare frà la Messa gl'ordini del Sig. Cardinale Arcivescovo, i matrimonii, & altro, che occorra. Respondit publicare matrimonia non posse.*

19 Quantùm autem ad famulos, aliosque existentes in Religiosorum prædiis, & Grangiis attendenda est responsio Sac. Congregationis ab Innocent. X. deputatæ super Controversiis vertentibus inter Episcopum Angelorum in Indiis Occidentalibus, & PP. Jesuitas: -- proposito namque utrum Regulares, etiam PP Jesuitæ, in suis prædiis, Officinis, aliisque suis domibus secularibus, sitis intra limites Parochiarum, ad se non spectantium, possint administrare Sacramentum Baptismatis, solemnis Matrimonii, Extremæ Unctionis, & Eucharistiæ in festo Paschatis, famulis, mercenariis, Rusticis, sive aliis id genus hominibus secularibus, absque Ordinarii, vel Parochi licentia? Respondit non posse. -- Quod confirmatur ab eodem Innoc. *Constit. cum sicut Bull. Cherub. tom. 4. pagin. 284. dub. 17.*

20 Et circa Advenas, qui in Monasteriis infirmantur observanda est dispositio Sac Congregat. Concilii, quæ in una Monopolitana

27. Septemb. 1670. *ut in lib.* 26. *decr. fol.* 444. -- censuit non licere fratribus absque licentia Episcopi, vel Parochi administrare Sacramenta Advenis, qui in eorum Conventibus infirmantur, & si decedant, non posse sepeliri in eorum Ecclesiis.

21 Quoad vero Infirmorum, aliorumq; etiam tempore Paschali, confessiones audiendas sine licentia Episcopi, vel Parochi, novissimè concessit Clemens X. *Const. Superna sæpius cit. his verbis:* -- semel autem simpliciter approbatos posse in Diœcesi Episcopi approbantis, quovis anni tempore, etiam Paschali, & quorumcumque etiam infirmorum, confessiones, audire absque ulla Parochi, vel ipsius Episcopi licentia. De qua tamen confessione teneri dictos Religiosos, eorundem infirmorum Parochum illicò certiorem reddere; & hoc posse ab Episcopo sub pęna suspensionis à facultate audiendi confessiones pręcipi: sufficere tamē, ut certioratio hujusmodi, fiat, saltem per scripturam, apud ipsum infirmum relinquendā.

Est prohibitum asserere hujusmodi confessiones Sacramentales invalidas esse, vel sacrilegas, uti etiam affirmare, posse Parochianum suspicari de non recta hujusmodi Sacramenti administratione, per Mendicantes, qui eleemosynis vivunt, facta ex decret. Alexand.
22 VIII. *die* 17. *Decemb.* 1690. à quo inter alias hæ duæ propositiones fuerunt proscriptæ.

Prima. -- Confessiones apud Religiosos factæ, plereque, vel sacrilegæ sunt, vel invalidæ.

Secunda. -- Parochianus potest suspicari de Mendicantibus, qui eleemosynis communibus vivunt, de imponenda minus levi, & incongrua pęnitentia, seu satisfactione, ob quęstum, seu lucrum subsidii temporalis. --

23 Omit-

23 Omittendum non est, quod Religiosus ægrotans extra Monasterium, vel apud suos, aut alibi, debet Viaticum, & Sacram Unctionem de manu Parochi suscipere, nisi iste consentiat, ut ab ipsis Regularibus ministrentur, ut tradit Donat *prax. Reg. to.* 1 1 1. *tr.* 10. *q* 9 *n.* 6

24 Nec tacendum, quod Clericus ministrans in ordine, quem non habet, irregularis efficitur, ut si Diaconus Missam celebret, Aquam, vel Nuptias, solemniter benedicat, & solemniter baptizet absque licentia Sacerdotis, cui nimirum competit ex officio; ad quod facit *c. si quis baptizaverit de Cleric. non ordinat. lib.* 5. *tit.* 28. ubi expressè Textus habet: -- Si quis baptizaverit, aut aliquod divinum Officium exercuerit, non ordinatus, propter temeritatem abiiciatur de Ecclesia, & numquam ordinetur. --

Verum in eo duo debent concurrere ex Laym. *Theol. mor. lib.* 1. *tract.* 5. *p.* 5. *c.* 3. *n* 2. Primum, quod in ea re mortaliter peccet, & non excusetur ignorantia inculpabili; Etenim ut observat Thom. Tamb. *lib.* 10. *de Cens. tract.* 4. *de Irregul. c.* 4. *q.* 3. §. 4 *plurib cit.* Irregularitas non incurritur nisi ob culpam mortalem. Secundum, ut solemniter; & tamquam ex officio, *ut cit. cap. eti.. m observat gloss. verb si quis*, exerceatur actus Ordinis, qui secundum Ecclesiæ praxim nequit ab eo exerceri, qui ordine caret Ideò apud ipsum Laym. tradunt dd. irregularem non esse, Clericum, qui etiam Dalmatica indutus canit Epistolam, vel Evangelium, dummodò Manipulum, vel Stolam non deferat; quæ sunt Insigni Diaconi & Subdiaconi respectivè.

An autem irregularitatem incurrat Laicus exercens actum Ordinis, quem non habet?

nega-

negativè dicendum, ex Nicolio *lucubr. juris Canon.lib.1.tit.1.de just.& jure n.2.*referente id à Doctoribus probabiliter teneri; & licèt Textus generalis sit,restringi tamen debet ad casum Rubricæ, & secundum illam explicari. Rubrica autem sic habet; *de Cler non ordinato ministrante;&* alia: *Clericus ministrans in pertinentibus ad Ordinem, quem non habet, deponendus est,& amplius non ordinandus.Vid. cap.Offic.quoad celebratione Missar.pag.40.n.7.*

CAPUT XXX.

Officialis quoad Sepulturas.

SUMMARIUM.

1 *In Ecclesiis Regularium datur libertas eligendi sepulturam.*
2 *Pena inducentium ad electionem sepulturæ.*
3 *Indebitè sepelientes tenentur restituere.*
4 *Decedentes sepultura inelecta, tumulantur, vel in ea majorum, vel in Parochiali.*
5 *Cũ quo sepeliatur mulier,quæ pluribus nupsit?*
6 *Vidua sepelitur in sepulcro Martii.*
7 *Quando uxor non sepeliatur cum Marito?*
8 *Quid dicendum de Gravida moriente?*
9 *Annus Pubertatis qualis?*
10 *Pater potest filio impuberi sepulturam eligere.*
11 *Quando cõsuetudo debeat esse quadragenaria.*
12 *Quid dicendum de filio familias.*
13 *An filius sepeliri debeat in sepultura Patris, vel Avi?*
14 *Religiosi sepulturam sibi eligere nequeunt.*
15 *Quando sunt sepeliendi in Parochiali.*
16 *Dubia Sac. Cong. Conc. proposita.*
17 *Resolutiones.*

18 De-

18 *Decedentes cùm habitu Religioso ubi sepeliantur.*
19 *Tertiarii sepeliuntur in Ecclesiis Regularium, & quando.*
20 *Collegialiter viventes ubi tumulentur?*
21 *Decretum pro Cordigeris.*
22 *Novitius sepelitur in Monasterio.*
23 *Famuli pretio à Regularibus conducti sepeliuntur in Parochiali.*
24 *Canonica portio solvitur.*
25 *Si defunctus domicilium habeat in duobus locis, ubi sepeliendus?*
26 *Quid domicilium significet?*
27 *Quid de habente domum in confinio duarum Parochiarum?*
28 *Quid de Prælatis Ecclesiasticis?*
29 *Notantur incapaces Ecclesiastica sepultura.*
30 *Quid de duellante?*
31 *Regula respondendi provocanti ad duellum.*
32 *Sepulti in Ecclesia, quando sint exhumandi.*
33 *Cathecumeno conceditur sepultura.*
34 *Jura Parochialia numerantur.*

1 SIngulis licet sibi sepulturam eligere in Ecclesiis Regularium: *Ex Clem. dudum de sepult. cap. 2. lib. 3. tit. 7.* ubi §. *Hujusmodi*, habetur: hujusmodi quoque statuto, & ordinationibus nostris adiicimus, ut Fratres dictorum Ordinum in Ecclesiis, vel locis suis, ubilibet constitutis liberam (ut sequitur) habeant sepulturam, videlicet, quod omnes ad eam recipere valeant, qui sepeliri elegerint in locis, & Ecclesiis memoratis. Quod, & Constitutio *dum intra*: Moderatoria privilegiorum Regularium, edita in Concilio Lateranensi sub Leone X. sequentibus confirmat: *Parochias autem cum*

Cruce ad levanda funera eorum,qui apud Ecclesias domorum,& locorum eorum ubi suam elegerint sepulturam &c.& tenuit Rot. *cor.Coccino dec.552.to.2 p 5. decis.recent.n.*19. licitum esse Christiano eligere sepulturam in qualibet Ecclesia, etiam si non sit Parochialis; & facit *cap.Fraternitatem hoc titulo lib 3 tit.28.*

2 Verùm excommunicationem, Papæ reservatam, incurrunt,tam Regulares, quam Clerici *Ex Clem.Cupientes: de pęnis lib.5.tit.8. §. Sanè*, si ad eligendam sepulturam in suis Ecclesiis respectivè quempiam inducant, vel ad non immutandam electam alliciant.

Et cum Textus loquatur de inductione circa proprias Ecclesias, non subiicit censuræ, qui inducit ad sepulturam eligendam in aliena Ecclesia; pænalia enim sunt strictè interpretanda,Engel.*Colleg.uni.jur. can lib.*III. *tit.*28.*n.*11. intellige cessante fraude, & mala fide. Donat. *prax. Regul. to* 1.*q.*27.*n.*4.

3 Apud quos non sunt sepeliendi, qui contra tenorem Constitutionis in eis sepulturam elegerint: & indebitè sepelientes teneri ad restituendum, & ossa defuncti, & quidquid exinde receperint, si petatur, habetur *cap. Animarum de sepult.in* 6.*lib.*3.*tit.*12. addendo quod nisi fecerint, Ecclesiæ ipsæ, apud quas sepulti fuerint; nec non & Cæmeteria earundem ex tunc eo ipso sint,& tamdiù maneant Ecclesiastico suppofita interdicto; donec ab eis facta fuerit restitutio plenaria omnium prædictorum.

4 Decedentes sine sepulturæ electione, in ea majorum,si existat,sunt tumulandi; siu autem,in Ecclesia Parochiali, *cap his, qui habet In 6.loco cit.* ubi in terminis de moriente ab Intestato, quantum ad sepulturam in loco,

ad

ad quem, vel recreationis causa, vel ad recolligendos fructus, se contulit, disponit, prout sequitur. -- Is, qui habet domicilium in Civitate, vel castro, quandoque ad villam ruralem se transfert recreationis causa, vel ut ruralia exerceat in eadem: si, non electa sepultura, decedat ibidem, non in Ecclesia dictæ Villæ, sed in sua Parochiali, vel in ea potiùs, in qua majorum ipsius ab antiquo sepultura extiterit, sepeliri debebit: dummodo absque periculo ad ipsam valeat deportari.

5 Et de muliere; quæ pluribus nupsit, dicitur: -- Mulier autem, quæ plures viros habuit successivè, si sepulturam non eligat, est cum viro ultimo, cujus domicilium retinet, & honorem, tumulanda. --

6 Sic etiam in sepulcro prædefuncti Mariti est sepelienda Vidua; etiam si ad domum Patris rediisset, quia hoc privilegium datum est personæ, non loco; & quia domicilium, & dignitatem Mariti retinet: Unde Regina per viri obitum non amittit nomen, & dignitatem Reginæ. Sperell. *decis.* 88. *n.* 13. *& seqq.*

7 Generatim in sepulcro Viri est sepelienda Uxor: limita in casu, quo non fuerit cognita, nec à Viro traducta; tunc enim nondum domicilium, & cognomen Viri acquisivit; & in casu divortii, & separationis à thoro, quia illud tunc amisit, *ibid. n.* 17. & si alibi sepulturam elegerit; *cui ex c. de Uxore de sepulturis lib.* 3. *tit* 28. est liberum eligere sepulturam, sicut Viro: & nullam esse quoad hoc differentiam inter eos notavit, ibi Glossa *verb. de Uxore*.

8 Si Mulier moriatur prægnans, & cum ipsa fœtus in utero, si ex ipso non extrahatur, sepeliri debet cum Matre in loco sacro, quia

consideratur, ut pars ejusdem uteri; si verò extractus fuisset, utpotè non baptizatus, in loco non sacro tumulari debet, relicta Matre ad Ecclesiam, vel Cæmeterium. Sperell. *n.* 19.

Maritus autem non sepelitur in Uxoris sepulcro, quia non sequitur Uxoris domicilium, & dignitatem. Antonell. *de regim. Ecclesiæ lib. c.* 12. §. 1. *num* 13.

9 Filius impubes, hoc est minor quartodecimo anno (pubertas enim per Glossam ad caput *licet in 6. loco cit. verb. pubertatis:* in muliere duodecimum, & in Viro quartum decimum ætatis annum exigit; eosque completos per Glossam *ad c si Pater, de testam. in* 6. *lib.* 3. *tit* 11. *ver. Impuberes,*) utpotè non sui juris, sepulturam eligere non potest, ex allegato *c. licet*. Propterea si impubes moriatur ex ejusdem dispositione est cum suis majoribus, vel in Parochiali Ecclesia tumulandus.

10 Et intelligitur, si Pater ejusdem aliam non elegerit; quod posse ibidem conceditur. Cum restrictione; quod in loco vigeat consuetudo eligendi sepulturam filiis impuberibus legitimè introducta, quæ licèt sit præjudicialis Ecclesiæ particulari, nimirum, vel ei, in qua reperitur Majorum sepulcrum, vel Parochiali; tamen non infertur esse debere consuetudinem spatio quadraginta annorum præscriptam, quia, ut observat Glossa *in cap. Cum in tua de consuetud. in* 6. *lib.* 1. *tit.* 5 *v. consuetudo, ubi consuetudo rationabilis est, & non contra jus, sufficit, quod sit longæva, licet quadraginta annis præscripta non sit* & juxta aliquos sufficit spatium decem annorum.

Et licere parentibus, eorum filiis minoribus, qui ad annos pubertatis nondum pervenerint, eligere sepulturam in quacunque Ecclesia,

clesia, etiam Regularium, nec à Parochis locorum impediri posse, aut debere, præsertim si in dictis Ecclesiis sepeliri consueverint, vel in eis habeant sepulchrum majorum, firmavit S. Cong. *Episc. & Regul. die 5. Julii* 1675. Quadragenaria exigitur in matre,& aliis quibus jus non assistit,sicut Patri; sed resistit, quia consuetudo contra jus Ca-
11 nonicum debet esse præscripta spatio quadraginta annorum. Sperell. *decis.* 89. *n.* 20. *& nota text. cap. Licet*, loqui universaliter sine restrictione ad filium vivum, aut mortuum.

12 Secus dicendum de filio familias: ex allegato *cap. licet*, cui jus assistit, & concedit posse sine Patris assensu sibi sepulturam eligere.

13 In casu, quo filii, non electa sepultura, decederent, si Pater, & Avus, eam in Regularium Ecclesia elegissent, cæteri verò majores in Parochiali, tumulandi essent in ea, in qua sepulti essent Pater, & Avus; quia ab istis electa, dicitur sepultura Majorum, quippe consideratur filios majorem conjunctionem habere cum istis, quam cum aliis ascendentibus. Sperellus *decis.* 88. *num.* 7. *& per* Antonell. *loco cit. num.* 3. verisimile esset, quod nisi filii ab intestato decessissent, proximiorum sepulturam sibi elegissent.

Undè si Proavus, Avus, & Pater in tribus diversis locis fuerint sepulti, & filius inelecta sepultura decedit, sepelitur cum Patre *ibid. num.* 4. modo Pater non ex accidenti, nec casu, sed electione sepulturam diversam ab antiquis sit sortitus. Sperell. *ibid. num.* 9.

14 Religiosis, cum velle, & nolle careant,

ſibi ſepulturam eligere interdicitur *cap. Religioſi loco cit. de ſepult.* ideò apud ſua Monaſteria ſunt tumulandi, etiamſi extra ipſa decedant, modo commodè ad ea ferri poſſint; aliàs ſepeliendi ſunt in Parochiali; & id in-
15 telligitur, ſi, dum ſunt in loco remoto, in quo decedunt, in alia Eccleſia ſepulturam non eligant. Gloſſ. *ibid. verb. Aliquis*.

Et ad ipſas Eccleſias per ipſoſmet Regulares aſportari poſſunt, etiam Parochis inconſultis, ex Sac.Cong.Concil.ſub die 2.Iulii 1620., quæ propoſito dubio à Parochis Bononienſibus: videlicet: *morendo Frati: come avviene alle volte, & in particolare de Canonici*
16 *Lateranenſi fuori del Monaſtero in caſa de' loro Parenti, & havendo i Curati amminiſtrati loro i SS.Sacramenti, ſe poſſono i loro Superiori farli portar di notte alla loro Chieſa ſenza dirne coſa alcuna al Curato, e ſenza dargli le ragioni Parochiali*. Reſpondit ad X. *Regulares extra Clauſtra decedentes poſſe ad eorum Eccleſias deferri, etiam Parochis inconſultis*. Peyrin.*de privil. tom.2. ad Conſt.V. Pii V. ſub* §.10

De Advenis, qui apud Regularium Monaſteria infirmantur, ſi in eis decedant dictum eſt ſuperiori *cap. num.20.*

17 Aliis quibuſdam difficultatibus, quæ occaſione electionis ſepulturæ poſſent oriri; per Pignatel. *to.1. conſult. 17.* ſatisfit declaratione, & decretis à Sac. Cong. Concil. editis, ad infraſcripta dubia.

I. An ſit valida electio ſepulturæ, quam quis ſive ſanus, ſive infirmus coram Parocho elegerit?

II. An ad validitatem electionis ſepulturæ requiratur teſtamentum in ultima infirmitate, vel ſufficiat, quod eligatur antea per alium

alium actum publicum, qui testamentum non sit?

III. An sit nulla electio sepulturæ, quando ipsa eligitur per testamentum, factum in vita, & non in mote?

IV. An, qui habet capellam suæ familiæ cum propria sepultura, aut capellam erexerit cũ sepultura propria, moriens absq; sepulturæ electione sepeliendus sit in Cathedrali?

V. An validè eligatur sepultura coram duobus testibus?

VI. An electio sepulturæ per nutus, & signa in casu, quo quis loqui non possit, sit valida?

VII. An Confratres sodalitatum non electa sepultura, possint sepeliri in sepulcro suæ Ecclesiæ?

VIII. An electiones sepulturæ, quæ jure præsumuntur, sicut Uxoris respectu Mariti, filii respectu Patris, eorumque majorum, ac servorum respectu Dominorũ sint validæ?

IX. An qui post mortem mandat suum corpus indui habitu Tertiariorum sit sepeliendus in Ecclesia Regulari?

Ad quæ sub die 13. Febr. 1666. respondẽs, declaravit, censuit, & decrevit, ut sequitur.

18 Ad primum. Censuit esse validam; dummodo Parochus non testetur ad proprium commodum.

Ad secundum censuit non requiri necessariò testamentum.

Ad tertium Censuit non esse nullam.

Ad quartum. Non esse sepeliendum in Cathedrali.

Ad quintum. Esse validam.

Ad sextum. Esse validam; dummodo sufficienter constet de voluntate Eligentis.

Ad septimum. Negativè.

Ad octavum. Censuit, quatenus electa non fuerit sepultura, Uxorem in sepulcro ultimi Viri sepeliendam, filios verò in sepulcro majorum; servos autem in Parochia.

Ad nonum. Censuit negativè.

19 Sed necesse est, ut in ea sepulturam eligat, ut sub die 23. Novembr. 1582. Sac. Congreg. Episc. & Regul. rescripsit Episcopo Novariensi. Pignat. *to.1. Consult.17. num.20.* ad quod etiam facit alterum ejusdem Congregationis decretum, editum *sub die* 19. *Decembr.* 1615. ubi resolvit, -- decedentes cum habitu Religionis, eis à Superiore, vel alio, ex ejusdem commissione, concesso, sepeliendos esse in ipsorum Regularium Ecclesia; dummodo præmoniti fuerint, quod propter habitus concessionem, ac receptionem, eorum cadavera apud eosdem sunt tumulanda. -- Peyrin. *de Privil. tom.3. cap.4. n* 53. *addit. ad Constit. Leonis X. ad secundum*.

Et non esse de necessitate in eorundem Ecclesiis sepeliendos, bene notatur ex iis, quæ habet Leo X. *Const. dum intra Bull. Cherub. tom.1. pag.586.* -- volentes quoque sepeliri in habitu eorundem fratrum in claustro non degentes, sed in propriis domibus habitantes, in eorum ultima voluntate sepulturam sibi eligere liberè possint. --

Et licèt alibi sepulturam eligant, debent nihilominus Regulares esse faciles in concedenda Laicis licentia, ut cum habitu Religionis sepeliri valeant. Donat. *prax. Regul. tom.3. tract.10. q.20.*

20 Qua Constit. idem Leo in terminis pro Tertiariis addit: -- Fratres autem, & Sorores Tertii Ordinis, nec non Mantellati, Corrigia-

rigiati, Pizocharę, Cordellati, & alii, quocunque nomine nuncupati in propriis domibus habitantes, sepulturam, ubi voluerint, eligere valeant. -- Unde si eam in Ecclesia Regularium eligant, apud ipsos sepeliendi erunt. Et in casu, quo, inelecta sepultura, decederent, licèt in illis commune pro eis sepulcrum existeret, in Parochiali, vel in ea majorum.

Quod certè infertur ex decreto Sac. Cong. Concilii relato à Lantus. *verbo Tertiariæ n.*3. hujus tenoris: *Præterea si contingat aliquas ex prædictis Tertiariis (* hoc est, quæ virginalem, seu Cælibem, castamque vidualem vitam traduxerint, expresso voto, & sub Religionis habitu eisdem, in ætate saltem quadraginta annorum constitutis, & priùs ab Ordinario loci licentia impetrata à Superiore Regulari concesso, *(ibid. num.* 4.) sine sepulturæ electione decedere, eas sic decedentes, ità demum in Ecclesiis Ordinis, cujus habitum assumpserunt, si in ipsis earum communis sepultura reperiatur, sin minus, in Ecclesiis Parochialibus, sepeliendas esse decernit: -- Ubi liquet decretum restringi ad solas Tertiarias, quibus præfatæ conditiones assistunt, & non extendi ad alios Tertiarios Mares, fęminasve in propriis domibus habitãtes.

20 Sine præjudicio tamen jurium Parochialium, & requisito priùs Parocho, est exequendum; quo venire nolente, etiam ipso invito ad Regularium Ecclesias transportari possunt: Sperell. *decis.* 87. *n.* 16.

21 Tertiarii autem, qui collegialiter vivunt, aut cum claustralibus habitant, tumulari debent in Ecclesiis Fratrum, quorum habitum gestant, etiam invito, ac mini-

mè requisito Parocho Antonel. *cit. n.25. ex* Lavorio, & si sit consuetudo, ut Parochus vocetur, servanda.

In favorem sepulturę Cordigerorū utriusque sexus, refert Lantusc. *v. Confrat. n.* 12. decretum tenoris, qui sequitur. *Demum circa*
21 *sepulturam Cordigerorum utriusque sexus* S C. Episc. & Reg. in controversia *Senogall. die* 22. *Novemb.* 1580. sic observari mandavit:--quod ubi adest sepultura communis pro Cordigeris in Ecclesia Fratr. Minor. ubi est erecta Confraternitas, sepeliantur in ea; ubi verò non est talis sepultura, moderentur sicut cęteri seculares, & sepeliantur in Parochiali Ecclesia, si non sibi elegerint aliundè sepulturam:--quod certē procedit in casu mortis, sepultura inelecta: aliàs à privilegio nil haberent, quia est, etiam aliarum sodalitatum Confraternitatibus commune quod, si habeant in propriis Ecclesiis communes sepulturas, easque sibi eligant, in eis sunt sepeliendi.

Neque dicendum privilegium esse locale, quia loquitur de Sepultura Cordigerorum, existente, non in tali Ecclesia particulari, sed in ea Fratrum Minorum.

23 Novitius, qui sine electione Sepulturæ decedit, in Monasterio sepeliendus est; etiam si ante mortem fuisset in proposito redeundi ad seculum, quia hujusmodi propositum non extrahit ipsum à statu Novitiorum; sicut, nec voluntas mutandi Parochiam liberat à jure Parochiali; sed requiritur factum solvens contractum, quo Novitius se tradidit Religioni, ad effectum ipsam experiendi, & hæc ipsum recepit, eo fine, ut ipsum probet. Engel. *cit. n.* 12.

24 Famuli pretio conducti, cæterique merce-

de

de Monasterio inservientes, & alii consimiles, quamquam in Monasteriis decedant nequeunt à Regularibus, invito Parocho in propriis Ecclesiis sepeliri; qui per D.D. habet intentionem fundatam in jure sepeliendi in sua Parochia omnes suos Parochianos, quocumque loco moriantur, nisi alibi, vel Sepulturam elegerint, vel habeant: Et famulus pretio conductus ad Fratrum auxilium non desinit esse sub jure proprii Parochi, nec ex eo fit Regularium commensalis, aut in Monasterio domicilium acquirit: nisi apud eos Sepulturam eligat.

25 Quo casu Regulares ipsos tradere Sepulturæ nequeunt, Parocho irrequisito, & canonica portione, vel quarta, non soluta, nisi beneficio exemptionis liberentur. *Vide cap. Officialis quoad Quartam*.

Generatim si nec ipse Defunctus, nevè ejus majores certum Sepulturæ locum sibi determinaverint, in sua Ecclesia Parochiali, licèt extra eam decedat, tumulabitur, modò ad ipsam commodè deferri possit.

26 Si verò Defunctus in duobus locis æqualiter domicilium habuit, ita, ut in uno sex mensibus, & totidem in alio, moram fecerit, & Sacramenta æqualiter in duabus Ecclesiis Parochialibus respectivè perceperit, in ea sepelietur, ubi decesserit; Et si id extra utrumque locum contingat, in ea Sepulturæ dabitur ad quem Prudentum arbitrio poterit faciliùs deportari.

27 Nomine domicilii in casu venit, ne dum *verùm domicilium*, locus nimirum, quem quis eligit ad ibi perpetuò habitandum, sed etiam *quasi domicilium*, & locus, in quo per notabile tempus, scilicet per majorem anni partem,

quis habitaverit, aut saltem animo habitandi advenerit; & quatenus verum domicilium nolit collocare, ut evenit scholaribus, rusticis, famulis, officialibus &c. nihilominus per Doctores sufficit ad fundandam jurisdictionem fori pœnitentialis ad recipienda Sacramenta, & Ecclesiasticam Sepulturam. Engel. *sub n.4.*

28 Habens domum in confinio duarum Parochiarum cum duabus portis, ex quibus æquali frequentia ad eam pateat aditus, & uni una, altera alteri Parochiæ correspondeat, illius Parochiæ censetur, quæ anteriorem partem domus respicit, quia hæc principalis, & nobilior pars illius judicatur. Ant. *cit.* §. 3. *n.* 41. & in ea sepeliendus est ejusd. Dominus.

29 Episcopi, Archiepiscopi, & Primates in eorum respectivè Ecclesiis Cathedralibus tumulantur, in quibus, item earundem Dignitates, Canonici, Capellani, aliique Beneficiati, quamquam in diversis Parochiis, proprias domos habeant. Capellani aliarum Ecclesiarum in illis sepeliuntur: dummodo non sint Capellani amovibiles, quia tunc in propriis Parochiis debent sepeliri. Antonel. *cit. num.* 28. & *alii*.

Quod intelligendum, nisi præfati aliò sibi pro Sepultura locum elegerint, vel à majoribus electam reperiant.

30 Indigni Ecclesiastica Sepultura censentur, qui nõ sunt de Ecclesia, Judęi, & Gẽtiles, &c.

Item Hæretici, eorumque receptatores, defensores, vel fautores: *cap. quicunque de Hæret. in* 6. *lib.* 5. *tit.* 2.

Manifesti Usurarii: *cap. quamquam de Usur. in* 6. *tit.* 5. *lib.* 5. & *cap. quia in omnibus eodem tit. lib.* 5. *tit.* 19.

Publi-

Publicè excommunicati : *Clement. eos de Sepult. lib. 2 tit. 7.*

Illi, quibus est interdictus ingressus Ecclesiæ, si impœnitentes decedant : *cap. Is cui de senten. excom. in 6. lib. 5. tit.* 11.

Item Blasphemantes Deum, Sanctos, & prę-sertim Virginem Deiparam, & impęnitentes occumbentes : *cap. Statuimus, de Maledicis lib. 5. tit.* 26.

Monachi, & Religiosi, qui proprietarii moriuntur : *cap. Cum ad Monasterium de statu Monachorum lib. 3. tit.* 35.

Qui in Paschate à proprio Sacerdote communionem non receperunt, nisi ante mortem pœnituerint, & de omissione notoriè constet : *cap. Omnis de pęnit. & remiss. lib. 5. tit.* 38., & qui semel in anno peccata Sacerdoti non sunt confessi : *ibidem*. Omnes in notorio peccato mortali decedentes, ut Meretrices, Concubinarii, interempti in ipso crimine, furti, vel adulterii, & alii, nullo dato contritionis signo : ex *Gloss. in cap. Qui a de usuris lib. 5. tit.* 19.

Qui sibi morte ex iracundia, & desperatè inferunt; non autem, si ex fatuitate; vel, si inflicto sibimet vulnere lethali, ante mortem pœnituerit, *ibidem*: in dubio tamen præsumi debet, quod peccaminosè sibi mortem non intulerit; unde non esse negandam Sepulturam illi, qui reperitur mortuus in puteo, vel suspensus : ex *Genuensi tradit* Gobat. *tom. 2. Operum Moral. tract. 5. ubi sepeliendus, cap.* 50. *pag. mihi* 416. *num.* 13., cum potuerit per vim, aut insidias in puteum proiici, aut suspendi, vel ex furore, & mentis alienatione, id facere. Et ex Zerola *nu.* 15. extenditur etiam ad repertum in camera, etiam clausa, suspensum, si prius dederit aliqua signa melancholiæ,

cum

cum non certò constet de suspensione ipsi suspenso peccaminosa, & in dubio debet præsumi aliquem,potiùs benè, quam malè mortuū.

Item, Religioso tumulo sunt privandi in ebrietate morientes, dummodo hæc duo ex Gobat. *ibid nu. 6.*, constent: alterum illorum bibisse usque ad ebrietatem prævisam, sic, ut præviderit manifestum periculum mortis, si se inebriaret, quia tunc certè erit verum,eum sibi mortem violentam inferre, & ne dum in ebrietate,sed etiam ex ebrietate decedere; Et alterum occubuisse, priusquam rediret ad rationem, quia tunc erit notorium in statu peccati mortalis decessisse.

Qui in torneamentis cum probabili vitæ periculo, & non,vel recreationis causa, vel ad honestum armorum esercitium institutis, occūbunt; *cap. Felicis de torneamentis lib. 5. tit. 13.*

Tandem ab Ecclesiastica Sepultura excluduntur decedentes in Duello, etiam privato, sine Patrinis, & Sociis, cum ordinario tamen vitæ periculo,ex cond. [illegible]o,statuto tempore,& in loco,ad hunc effectum, electo: *Trid. sess. 25. de Refor. cap. 19.*, *& Bulla Gregorii XIII. Ad tollendum: Bull. Cherub. tom. 2 pag.* 460., *& Clementis VIII. Illius, tom. 3. pag.* 13.

Cum verò aliquis lethale vulnus in duello recipit, & extra illud cum Sacramentis Ec-
31 clesiæ, vel ad minus exhibitis pœnitentiæ signis, occumbit, videtur non debere sepultura in loco Religioso privari, quia id ex Constitut. non colligitur; & Concilium dumtaxat loquitur de morientibus in conflictu: Engel. *Colleg. Jur. Can. lib. 5. tit. 28 num. 21.* Termini enim pœnales sunt strictè intelligendi.

Et propterea pœnæ Duellantium non extenduntur ad eos, qui inopinato ex iracundia dimi-

dimicant, & non ex condicto, statuto tempore, & loco electo; quia dimicatio est potius aggressio, & defensio, quam duellum.

Eum tamen comprehendunt, qui ab altero, ad pugnandum in duello, convitiis, & contumeliis lacessitus, pugnam, vel ne Principis favorem amittat, aut ne inermis notam incurrat, vel, ut à molesto provocante sit liber, amplectens, in duello occumbit; quia Christiano aptiùs medium ad proprium tuendum hono-
32 rem, esset provocanti respondere; *paratus essem, & libenti animo certamen susciperem, si id per Ecclesiam mihi liceret, & per Pontifices non probiberetur.* Engel. *cit. nu.* 22.

33 Si horum aliquis contra Sacros Canones fuerit in loco sacro sepultus exhumari debet, ex *cap. Sacris de Sepult. lib* 5. *tit.* 28.

Dubium est de Cathecumeno. Layman esse privandum, tradit, *loc. & n. cit*, verùm, cum pro Cathecumenis concedat Ecclesia posse Missarum suffragia offerri, ut liquet ex *respon. Innocentii III. cap. Apostolicam de Presbyt. non baptizat lib.* 3. *tit.* 43. facta Episcopo Ferrarien., prout sequitur: *& in Ecclesia tua juges preces, hostiasque Deo offerri jubeas pro Presbytero memorato* (scilicet non baptizato) sequitur, ut notat Gobat. *Experient. Theol. tract.* 2. *baptismi casu* 18 *sect.* 2. *nu.* 640. non esse ei sacrum tu-
34 mulum denegandum, ex eo quod, concesso principali, & majore, soleat concedi accessorium, minusque principale.

35 Jus sepeliendi Parochianos ad jura Parochialia spectat; quæ, ut etiam tenuit Rota *in Aversana Funeralium coram* Coccino *dec.* 152. *tom.* 2 *part.* 5. *decis. recent. nu.* 3. consistunt.

I. In eo, quod Parochiani diebus festivis audiant Missam in Parochia, ut habetur *cap.*

Ut

Ut Dominicis de Parochiis lib. 3. tit. 29. Verùm de consuetudine hodie non servari ea decisione notatur; & Fideles satisfacere præcepto de audienda Missa diebus festis, si illam audiant in Regularium Ecclesiis, nos diximus *cap. Officialis quoad celebrationem Missarum num. 4. & 5.*

II. Quod Parochiani percipiant Sacramenta in Ecclesia Parochiali, seù à Presbytero dictæ Parochialis.

III. Quod Parochiani in Parochiali sepeliantur, nisi sibi eligant in alio loco Sepulturam; quod non negatur, cum id ex *cap. Cum liberum de Sepulturis lib 3 tit. 28.* sit actus propriæ voluntatis; & nisi adsit in alia Ecclesia Sepulcrum majorum *cap. Fraternitatem tit. & loc. cit.*, in quo casu Parochus habet fundatam intentionem in quartam funeralem ex *Clementina Dudum §. hujusmodi*, nisi consuetudo, vel Privilegium ei resistat, *vid. cap. Offic. quoad Quartam funeralem.*

IV. Quod Decimæ solvantur Parochiali *cap. Cum contingat de Decimis lib. 3. tit. 30.*

V. Quod ei sint debitæ oblationes; ad quæ etiam spectat solemnis Nuptiarum benedictio, & illa Domorum Parochianorum Hebdomada Sancta; sed de hoc satis, cum ex professo cæteri tractent.

CAPUT XXXI.

Officialis quoad Syndicum Apostolicum.

SUMMARIUM.

1 *Facultas Syndici Apostolici.*
2 *Pontifices Syndicum concesserunt.*

3 *Mi-*

1 NOmine Syndici Apostolici venit pia quædam persona, ex facultate Sedis Apostolicæ Ordini Minorum facta, ab ejusdem Ministris Generalibus pro toto Ordine, & Provincialibus pro Provinciis, & Conventibus respectivè nominata, eo fine

fine, ut eisdem Fratribus res oblatas, & relictas nomine Romanæ Ecclesiæ recipiat, earumque pretium, si eas per eum vendi contingat, in Fratrum utilitates (pro ut eis licet ex Regula) quando à præfatis Ministris, vel de dictorum assensu, à Fratribus fuerint requisiti, convertant.

Syndicos concessere Nicolaus III *cap. Exiit de verbo signif. lib* 5 *tit.* 12. §. *Si verò:* ubi dispo-
2 suit deputandos esse à Sancta Sede, vel Cardinali Protectore; & successivè Martinus IV., & V., ac Paulus item IV. *Const. ex Clement. Bullar. Cherub. tom.* 1 *pag.* 806.

Et quamvis in terminis Const. Martini, & Pauli, Syndicos nominent præfati Ministri;
3 Non inde infertur, quod ipsos instituant, quia per ipsos nominati, à Sancta Sede auctoritatem recipiunt & à Summo Pontifice instituuntur Economi, & Procuratores, ut liquet per *textum Pauli IV.* -- Quod Generales per se in toto Ordine, & singuli Provinciales Ministri, possint nominare speciales personas, quæ non sint de dicto Ordine Minorum, pro locorum indigentia singulorum, quando, & quoties opus fuerit, in singulis eorum Conventibus, quas personas totaliter nominatas, pro tempore, in iis administrationem legitimam, & generalem, ac liberam gerere, & ipsos veros, & legitimos Administratores, Economos, Syndicos, & Actores esse de potestatis plenitudine constituendo, eadem authoritate etiam decernimus; -- quod refert priùs, à Martino IV. dispositum.

4 Nec Fratrum Procurator, & Syndicus, cum verborum proprietate nominatur: quod certè patet, ex quo ipsi sint, tam in communi, quàm in particulari, quorumcumque bonorum in-

capaces, adeoque Economi, qui ipsorum nomine temporalia administret; sed in sensu vero, sunt Romanæ Ecclesiæ (cujus sunt bona ipsis Fratribus relicta, si dantes sibi dominium non reservarunt) Syndici, & Procuratores, ut cætera ejusdem textus suadent; -- qui res ipsas, & rerum ipsarum pretium, & prædictas eleemosynas nomine Romanę Ecclesiæ recipiant, & recipere possint &c. --

Unde nominatio à Ministris facta, ut notat
5 Marchant. *relect. Theol., & literal. in Regul. Sancti Francisci difficul. de institut. Synd. resolut.* 1. *pag. mihi* 41. est plura declaratio, quod auctoritas Papæ, ad præfata exequenda, in personam nominatam derivat: & quòd legitima facultate, & Romanæ Ecclesiæ nomine, administret, quæ sibi commisit, & modo, quo mandavit, & ordinavit.

Ideò in nullo, constat ex Martini, & Pauli
6 provisione, Regulæ puritatem offendi, cum potiùs temporis circumstantiis, & difficultate, Romam, vel Episcopos adeundi, inspectis (quibus ex Epistola Cardinalis Matthæi Ordinis Protectoris, *sub data quarto Kal. Maii* 1280, Syndicorum institutio committebatur, Marchant. *ibid. difficult.* 2 *pag. mihi* 16. & 39.) sit facilior modus ab ipsis Pontificibus pro puriori Regulæ observantia inventus. Ex dicendis *sub nu.* 8. *Ord. Seraph. tom.* 2. *lib.* 6. *cap.* 16 §. 4. *pag.* 260.

Ex alio titulo contineri in Martiniana, &
7 Paulina dispensationem relaxativam puritatis Regulæ, tenet cum aliis *Sanctorus Coment. in Const. Sancti Francisci c.* 4. *stat.* 4. *pag mihi* 373. & sic, ut non liceat Fratribus de Corpore Observantiæ, renunciatis privilegiis Regulæ relaxativis, uti Syndico à Martino IV., & V., &

Paulo

Paulo IV. concesso; præsertim, quo ad illum actum recipiendi, nomine Romanæ Ecclesię, pecunias, & rerum pretium, easque in Fratrum necessitates, de Ministrorum assensu, & dum fuerit requisitus, expendendi.

Nedum, quia, ut ipse ex Patre Zimenez notat, Fratres sint veri domini, & dispositores talium eleemosynarum; cum eis liberè utantur pro quolibet usu; sed etiam, quia vix eleemosynæ pecuniariæ ad manus Syndicorum perveniant, quæ à Fratribus quæstuatæ non sint; & nulla alia quoad hoc reperiatur inter Syndicos, & Cippos (iisdem Fratribus per Clement. V. *Clement. Exivi §. Porrò:* tum in Ecclesia, sive alibi, interdictos ad recipiendas offerentium, seù donantium pecunias) differentia, quam, quod Cippi sint inanimes Syndici, Syndici verò animati Cippi; quos semper cum pecuniarum summa ad Fratrum necessitates paratos habere, puritati Regulæ repugnat, & thesaurizationem, Fratre Minore indignam, sapit.

Cæterum nihil concludenter inferri con-
8 tra puritatem Regulæ ex dispositione Syndici à præfatis Pontificibus statuta; est certum ex ejusdem Sanctæ Sedis oraculo; in cujus manu esse ipsam Regulam declarare, modosque idoneos, & accomodos ad puram ejusdem observantiam approbare, & disponere tradit in terminis Marchant *loco cit. diss. 4. q. 2. sess. 3. fundam primo, pag. 35. ex textu: Frater Franciscus promittit obedientiam, & reverentiam Domino Papæ Honorio, ac Successoribus ejus canonicè intrantibus, & Ecclesiæ Romanæ.* Virtute cujus promissionis approbatio Regulæ, ipsius declaratio, & expositio in manu Pontificum resignata est.

Et

Et facit quod Innocent. XI. *sub die* 20. *Novembris* 1679. Const. edidit, incipit *Sollicitudo Pastoralis:* super pura Regulæ observantia, in qua præmissis revocatione, cassatione, & nullitate omnium, & singularum dispensationum, concessionum, & consuetudinum, quæ Regulæ, & puritati repugnarent, subdit; -- Declarantes tamen pariter, quod per præmissa nõ prohibentur in dicto Ordine Syndici Apostolici, cum eorum usus non sit dispensatio in Regula; sed modus à Romanis Pontificibus prædecessoribus Nostris provisus pro puriori illius observatione: sive ejusmodi Syndici assumantur ad præscriptum Constitutionum Nicolai III., & Clementis V., sive secundum dispositionem Constitutionum rec. mem. Martini IV., & Martini V., & Pauli IV. (& ex hoc liquet Pauli Constitutionem non esse subreptitiam, ut vult Sanctoro.) Prædecessorum pariter Nostrorum, prout illorum usus in singulis Familiis, Congregationibus, Reformationibus, aut Provinciis, Ordinis prædicti, respectivè fuerit receptus. --

Ideò constat, cum per Pontifices prohibeantur Cippi, & non Syndici, illorum usum, & non Syndicorum, puritati Regulæ adversari: & non esse inter Cippos, & Syndicos paritatem.

Imò, si ejusdem ratio subsisteret propter ejusdem identitatem, applicanda esset Syndico, per Nicolaum III. §. *Si verò res*, concessio, & personæ, §. *Quo casu*, per Fratres nominatæ, & præsentatæ: ac Donantium substitutis, §. *Sic in istis*, cum quæ his, ex Declarationibus Nicolai III., & Clem. V., conveniunt, eadem simili modo competere Syndicis appareat; nam.

I. Substi-

I. Subſtituti, vel ab ipſo Donante, vel à
Fratribus de voluntate Donantis inſtituun-
9 tur, prout Nicolaus §. *Quo caſu*. Sic Procura-
tores, ſive Syndici, per Pontificem, ut Domi-
num rerum, & pecuniarum, vel de Pontificis
voluntate, per Miniſtros Generales pro toto
Ordine, & Provinciales pro Provinciis, & ipſa-
rum Conventibus, nominantur.

10 II. Subſtituti, res, & pecunias adminiſtran-
das nomine Donantium, recipiunt, eaſque ex
intentione, & Donantium voluntate erogare
tenerentur in uſus Fratrum, ſecundum Re-
gulam licitos, prout à Miniſtris, & Cuſtodi-
bus (ſub quibus comprehenduntur etiam
Guardiani) fuerint requiſiti; Idem §. *Ita ta-*
11 *men*, & §. *In ea non*; Syndici pariter nomine
Papæ, utpotè legitimi Domini, res, & pecu-
nias apud ſe depoſitas, recipiunt, & eas, *juxta*
ejus intentionem, & ipſius nomine, admini-
ſtrant in uſus, Fratribus ſecundum Regulam
licitos, eiſdem per præfatos ſignificatos, vel,
quod idem eſt, prout ab eis ſunt requiſiti.

III. Fratres ſcienter non poſſunt permitte-
re, nec rogare, ut Donantes plus deponant
apud Subſtitutos, quam neceſſitates eorum
exigant; Nicolaus §. *Caveant tamen*. Pari mo-
do ſi Guardiani conſentiant, vel permittant
plus pecuniæ apud Syndicos deponi, quam
12 Fratrum neceſſitates præſentes, præteritæ,
& imminentes (hoc eſt, quæ quaſi *incipiunt*
eſſe) requirant, Regulæ ſunt tranſgreſſores;
Unde apparet contra Sanctoro non eſſe à Pon-
tificibus conceſſos ad theſaurizationem.

IV Nequeunt Fratres recurrere ad Subſti-
tutos, quibus à Donante ſunt commiſſæ pecu-
niæ, niſi pro præterita, imminenti, & præſenti
13 neceſſitate. Idem Nicolaus § *Articulum iſtum*,

§. *Et*

§. *Et quia oportet*, §. *Sic in istis*: & Clemens sub §. *Porro* addit: -- Cum etiam recursus ad amicos spirituales expressè tantùm in duobus casibus secundum Regulam concedatur: *videlicet:* pro necessitatibus infirmorum, & Fratribus induendis: idque piè,& rationabiliter, considerata necessitate vitæ; ad alias necessitates Fratrum, pro tempore occurrentes, cessantibus eleemosynis. seù etiam ingruentes, sæpe dictus Prædecessor duxerit extendendum; attendant Fratres præfati,quod pro nullis causis aliis, quam prædictis, vel similibus, in via,vel alibi currere licet eis ad amicos hujusmodi: sive sint dantes pecunias: seù Deputati per ipsos, sive Nuncii, vel Depositarii, seù alio quovis nomine appellentur, etiam si concessi per eandem declarationem modi circa pecuniam,integrè servarentur; -- Adeout si contra dispositionem Nicolai, dicantur per Clementem transgressores Regulæ; quia *ubi aliquid alicui generaliter prohibetur, quod expressè non conceditur, intelligitur denegatum*; Nec aliter eis permittitur ad Syndicos recursus.

V. Sicut Donans potest quacumque hora, & momento priori ad conversionem pecuniæ
14 in rem Fratribus licitam, eam de manu Substituti repetere: Nicolaus §. *Ità tamen:* sic Pontifex potest pecunias in manu Syndici, nomine suo, depositas, repetere, & in alium usum convertere.

VI. Nil juris habent Fratres in pecunia, in manibus Substituti existente, quod tradit idē
15 Nicol. *cit.* § his verbis: -- In ipsa pecunia nihil omninò Fratres juris habent, nec administrationem, seù dispensationem: nec contra personam nominatam, vel non nominatam ab eis, cujuscumque conditionis existat, in judicio,

cio, vel extra, actionem, prosecutionem, aut aliquid aliudvis intentent; qualitercumque persona prædicta in commissione hujusmodi se habeat. *Et Clemens V.* §. *Denique addit:* Curare Fratres vigilanter necesse est, quod cum ex causis prædictis, & modis, habentes pecunias deputatas pro ipsorum necessitatibus recurrere oportebit ad tenentes ipsas; quicumque hi fuerint, principales, vel Nuncii, in omnibus sic se gerant, quod se cunctis ostendant in dictis pecuniis (sicut nec habent) penitùs nil habere; Quapropter præcipueque, & qualiter pecunia expendatur, computumque exigere de expensa: eam quoque repetere, sive deponere, aut deponi facere capsulam pecuniæ, vel ejus clavem deferre: hos actus, & consimiles, sibi Fratres illicitos esse sciant; prædicta enim facere ad solos Dominos pertinet, qui dederunt, & eos, quos ipsi deputaverunt ad hoc ipsum; -- sic nec in ea Syndicis com-
16 missa aliquod jus, & proprietatem habent, à quibus juridicos computus exigere nequeunt, nec pecunias repetere, neque curare, quod apud eos auctoritativè per se, vel per alios deponantur; sed dumtaxat ad eos, uti ad Substitutos, & Syndicos Domini Papæ licet dirigere (si per se ipsas, vel alios nolint necessitatibus Fratrum occurrere) personas, quæ eleemosynis necessitatibus Fratrum intendunt provideri; & solum possunt rogare *Syndicos*: ut expositis necessitatibus sucurrere velint, Ut tradit Nicol. §. *Ità tamen*. Unde apparet quod requisitio illa à Paulo apposita non est auctoritativa, sed consultiva dumtaxat, & deprecativa.

Si aliquando Syndici videantur computus reddere: actus ille non est juridicus in debito,

vel

vel obligatione fundatus, sed est quædam naturalis, & charitativa informatio Superioribus exhibita, ad ostendendam propriam fidelitatem (ad quam Fratres possunt eos exhortari) ut juxta eorundem instructionem, & juxta eleemosynarum notitiam, sciant, quid super recursu, ex Regula permisso, quoad necessitates Fratrum, iidem Superiores possint secundum Regulæ puritatem agere.

VII. Substituti Donantium interposita Fratrum persona, nec est, nec potest dici ex
17 Nicol. §. *Ad majorem &c.* -- Declaramus: *ait*, quod Fratres (præfatis modis, ut prædicitur circa pecuniam in supportandis eorum præteritis, & ingruentibus necessitatibus observatis) non intelligantur, nec dici possint per se, vel per interpositam personam pecuniam recipere contra Regulam, vel professionis sui Ordinis puritatem; cum manifestè pateat ex præmissis, ipsos Fratres non solum à receptione, proprietate, dominio, sive usu ipsius pecuniæ: verum etiam à contrectatione qualibet ipsius, & ab ea pecunia penitùs alienos. Sic de Syndico dicendum: -- Nam interposita persona illa dicitur, quæ nomine Fratrum pecunias recipit, eas eorum auctoritate, & beneplacito expendendas.

Ille autem pecunias, quarum nedum receptio, proprietas, & dominium, sed etiam usus est Fratribus per Nicolaum interdictus, nec nomine Fratrum recipit nec ipsorum auctoritate expendit.

VIII. Substituti Donantium dicuntur Substituti amici spiritualis, personæ scilicet, ex amore Dei, vel devotione ad Fratres, spontè, vel rogatè, dantis pecuniam pro necessitatibus Fratrum, quibus aliter provideri

nequit, nisi mediante pecunia; sic Syndici di-
18 cuntur Substituti amici spiritualis, Papæ ni-
mirum, qui impotens per se ipsum expendendi
pecunias in Fratrum usus, eas erogandas com-
mittit personæ per Fratres nominatæ; imò &
ipsis participativè ratione ministerii potest
nomen amici spiritualis convenire juxta tex-
tum Clementis *cit.* §. *Porrò*.

Et si dubitetur: cum Syndicus Substituto
Donantium æquipolleat, cur ejusdem provi-
sio fuerit à Sancta Sede inducta? Respondetur
19 ex verbis *Const. Inn. XI. Ad puriorem Regulæ ob-
servantiam:* imò & faciliorem. *Ord. Seraph cit.
nu.* 6. Cum facilius sit, uni dumtaxat personæ,
secundum posteriores dispositiones Martini,
& Pauli electæ, significare, quæ ad puram Re-
gulæ observantiam conducunt, & sunt ad
hunc finem per personam electam exequenda,
quam pluribus assumptis juxta alterā Nicolai.

Posse Guardianos, obtenta ad id à Provin-
cialibus facultate, Syndicos nominare, tradit
Roderic *qq. Regul. tom. 3. q.* 39. *art.* 1.; imò &
aliis Fratribus videtur posse à Ministris con-
cedi, per ea, quæ habentur allegata *Const. Pauli
IV. Nimirum:* -- quod Generalis per se in to-
20 to Ordine, & singuli Provinciales Ministri,
ac Custodes universi (*limita ad Superiores Cu-
stodiarum*) pro tempore existentes, ipsius Or-
dinis Fratrum Minorum in suis Provinciis, &
Custodiis respectivè, & ad hoc (*nota*) *ab eis*
respectivè deputati Fratres pro tempore, pos-
sint nominare speciales personas &c. --

Consequenter etiam ex concessione Mini-
stri Generalis legitimè nominantur ab ejus-
dem Ordinis Procuratore, & Commissario
Generali Romanæ Curiæ; imò id eos obti-
21 nuisse à Martino V. refert *Sanct. cap.* 8. *pag.*
mihi

mihi 662. ex declaratione Eugenii IV. *ibidem cap.* 4. *statut.* 4. *pag.* 373. literas autem Martini, & Eugenii confirmat Sixtus IV. *Const. Dum fructus uberes. Confect. privileg. Regular.* Mend. *p.* 1 *pag* 77.

Cæterum à quovis nominentur, non sunt nominandæ, nisi personæ, quæ sint probatæ vitæ, & singularis fidei, ac aptæ, ut valeant super qualitate suscipiendi ministerium instrui,
22 ejusdemque obligationes percipere. Unde Prælati, qui sibi, quoad hoc potestate commissa, abutuntur, vel idiotas, simplices, & ineptas nominando personas, vel debitas omittendo instructiones; cum radix, & causa sint peccatorum, quæ ob Syndicorum ignorantiam committuntur; aut per non rectam administrationem contra intentionem Papæ, vel Donantium, aut per indebitum Fratrum recursum extra casus per Regulam licitos, eos unius dumtaxat peccati reos non censet Marchant. *cit pag.* 85. Ideò à Superioribus de Corpore Observantiæ per se, vel per alios sunt in praxi instruendi, ut optimè idem notavit Marchant. locis allegatis.

23 I. Qualiter ea, quæ ipsis sunt commissa, debeant nomine Papæ, vel Donantium administrare.

II. Qualiter, si Donans pecuniam prædeterminatis necessitatibus, non liceat Syndicis aliquid immutare absque Donantis voluntate, & ejusdem condescentione; quod verum etiam est de eleemosynis testamento relictis, si legans necessitatem specificaverit; secùs autem; quia tunc eam poterunt alia applicare.

III. Qualiter non possint pecuniam nomine Ecclesiæ, aut Donantium recipere ad superfluitates, & pretiositates; aut in fraudem

paupertatis, & quæ ſapiat theſaurizationem in futurum; cum authoritas ipſorum per Pontifices ſit reſtricta, ad modos per Regulam Fratribus licitos.

IV. Qualiter, cum res pro Fratrum utilitate datas, repetere, defendere, ac exigere in judicio debeant, id ſolius Pontificis, vel Donantium nomine faciant, nullatenùs eo Fratrum directè, vel indirectè aſſumpto.

V. Qualiter, quando ſunt dandæ quitantiæ, & faciendæ receputæ, eas ſuo nomine, tamquam adminiſtratores Papæ, vel Eccleſię, faciant, eo Fratrum ſemper omiſſo; poſſunt tamen dicere ſe pro neceſſitatibus Fratrum, talem eleemoſynam recepiſſe. Similiter ſi contractus faciant, aut ſpondeant pro aliqua re, Fratres concernente, id nunquam nomine Fratrum, ſed ſuo exequi debeant.

VI. Qualiter omnes res, vel per Fratres humili mendicatione acquiſitæ, vel eiſdem quomodolibet oblatæ, & relictæ (ſi tamen Donans ſibi dominium non reſervaverit, quia eo caſu ipſe retinet) in Dominium Romanæ Eccleſiæ tranſeant, ejuſq; nomine adminiſtrēt.

VII Qualiter pecuniæ in neceſſitates Fratrum titulo laboritii, ſive temporalis, ſive ſpiritualis ut pro Miſſis, Officiis Divinis Prædicationibus, Sepulturis, oblatæ, nomine Romanæ Eccleſiæ à Syndicis recipiantur, & adminiſtrentur; & ad eam pertineant.

VIII. Qualiter ad Syndicos ſpectet rem non Fratribus utilem, in alias eiſdem utilem, convertere: & pecuniam, quæ ex re, ſic non utili, provenit, poſſint convertere in quamcumque aliam, cujus uſum Fratribus, ex Pontificia declaratione Nicolai non eſt interdictus. Quæ omnia, cum aliis eſſe in praxi à Su-

perioribus de Corpore Observantiæ servanda, notavit Marchant. locis citatis.

Sunt à Sancta Sede præfatis Syndicis intuitu laborum, quos continuò in Fratrum beneficio, quocumque tempore, & occasione, sustinent, concessa indulta; quibus privilegio fori gaudent, & à Laica potestate eximuntur: quamquam enim, & ipsi regulariter sint Laici, tamen sunt per Roderic. *loc. cit. q.* 40 *art.* 4. aliquo modo spiritualibus annexi; utpotè ab eadem deputati pro servitio Fratrum, ut res, istis pro necessitatibus oblatas, nomine Romanæ Ecclesiæ administrent; apud quem *art primo, & secundo* videri possunt ea à Regibus Hispaniarum concessa; dum alia Pontificum, & S.S. C.C. recentiora, hìc ex originalibus adducimus.

Clemens VII. concedit hujusmodi Syndicis, vel Procuratoribus Privilegium fori in causis civilibus, criminal. & mixtis, motis, & movendis *Bullar. Cherub. tom.* 1. *pag.* 671.

24 -- Dum consideramus assiduos labores, & vigilias, quos dilecti filii Syndici, & Procuratores Domorum, & Monasteriorum Fratrum Minorum Sancti Francisci Regularis Observantiæ, & Monialium Sanctæ Claræ, Conceptionis, & Annunciationis, Ordinum, & Sororum Tertiæ Regulæ Sancti Francisci, sustinere non cessant, meritò nos obligant, ut animarum suarum saluti consulamus, ipsosque à quibusvis molestiis, & injuriis, sibi pro tempore illatis, quantum cum Deo possumus, relevemus. --

25 -- Idcircò uni Syndico, & Procuratoribus hujusmodi, cum illius Uxore, & liberis, præsenti, & futuro singulæ Domui, & Monasterio prædictis, pro tempore servientibus,

quod de cætero perpetuis futuris temporibus, ipsi, & eorum quilibet, omnibus, & singulis indulgentiis,& peccatorum remissionibus, favoribus,& gratiis, quibus Fratres Ordinis Observantiæ prædictorum utuntur, potiuntur, gaudent, seù uti, potiri, & gaudere poterunt, quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere possint, & valeant. --

-- Et insuper in quibusvis causis, & rebus ipsos Syndicum, & Procuratorem concernentibus, civilibus, criminalibus, & mixtis, nonnisi coram Judicibus Conversatoribus Domorum illorum, quarum ipse Syndicus,& Procurator fuerit, de Justitia respondere teneatur, auctoritate Apostolica concedimus, & indulgemus. --

-- Inhibendo sub excommunicationis latæ sententiæ pęna universis, & singulis Judicibus, Commissariis,Ecclesiasticis, & Secularibus,quacumque auctoritate fulgentibus, ne de causis, contra dictos Syndicos, & Procuratores,motis,& movendis, directè, vel indirectè, quovis quæsito colore, seù prætextu, se intromittere quomodolibet de cætero audeant, vel præsumant. Decernentes quoscumque processus contra dictos Syndicos, & Procuratores, per alios, quam dictos Conservatores, in causis dumtaxat contra eos motis, & movendis,habendos,& sententias ferendas,nullos, & invalidos, nulliusque roboris, vel momenti fuisse, & esse, ac irritum, & inane, si secùs super his à quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. --

-- Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus,& ordinationibus Apostolicis, nec non Ordinum prædictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis auctoritate

alia

alia roboratis, & statutis,& consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Volumus autem, quod præsentium transumptis manu publici Notarii subscriptis, & sigillo alicujus Episcopi, seù personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, munitis, eadem prorsùs fides, tam in judicio, quàm extra illud adhibeatur, quæ adhiberetur, si præsentes originales literæ essent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 16. Aprilis 1526. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Ex *nu.* 25. constat privilegium fori concedi dumtaxat uni solùm Procuratori pro uno quoque Conventu, quod *sub die* 27. *Novembris* 1650. firmavit S.C. Boni Regiminis; Ideò si aliis ejusdem districtus literæ Procuræ concedantur, abusivè, & non in sensu proprio,& per Sedem Apostolicam inducto, Procuratores nominantur.

An autem ad Hospitiorum Syndicos privilegium extendatur? videtur affirmativè resolvendum,nedum quia Hospitia sunt Domus Fratrum Minorum; sed etiam quia Pontifex ea comprehendit sub ly *Domorum:* cum ibi non promiscuè, & synonimè accipiat Domum, & Monasterium; sed pro diversis; ad quod facit Rota *decis.* 427. *coram* Coccino *nu.* 10.*tom.* 2.*p.*5.*Decis Rec. nu.* 10. tradens dictionem, &, diversitatem copulatorum designare.

Innocentius XI. confirmat in forma specifica Decreta variarum SS.Congreg.emanata super exemptione, & Privilegiis præfatorum Syndicorum.

26 -- Aliàs pro parte dilecti filii Francisci Mariæ Tagliaferri Procuratoris Generalis,Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci, de

Observantia nuncupatorum, Congregationi Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium negociis, & Consultationibus Episcop., & Regular. præpositæ, exposito, quod dudum nonnulli Romani Pontifices, & præsertim fel. record. Nicolaus III., & Nicolaus IV., Martinus IV., & Martinus V., & Eugenius IV. Prædecessores Nostri, ut vera Observantia, Regulæque puritas in ordine prædicto vigeret, & magis augeretur. Fratresque ipsius Ordinis ab omni dominio, & proprietate alieni conservarentur, statuerant, & ordinaverant, ut unicuique Conventui dicti Ordinis assignaretur unus Procurator, sive Syndicus Apostolicus, qui omnes eleemosynas, tam pecuniarias, quam aliarum rerum colligere, illasque solus in necessitates Fratrum præfatorum applicare deberet. --

§. I. -- Et subinde recor. mem. Clemens Papa VII. etiam Præd. cessor Noster, intuitu laborum, quos ejusmodi Syndici in beneficio dictorum Fratrum, quocumque tempore, & quavis occasione assiduè sustinebant, eosdem Syndicos à foro seculari exemerat, volens, ut in causis, tam civilibus quam criminalibus, & mixtis, non nisi coram Judicibus Conservatoribus eorundem Fratrum Minorum de Observantia de justitia respondere tenerentur, & aliàs pro ut in ipsius Clementis Prædecessoris literis, desuper in simili forma Brevis die 16. Aprilis 1526. expeditis, pleniùs dicitur contineri. --

§. II -- Ac in eadem expositione subjuncto, quod nonnulli dicerent, privilegium hujusmodi in aliqua sui parte ampliùs in usu non esse, alii verò prætenderent, illud Syndicis prædictis, ratione eorum officii tantum, non au-

autem, uti talibus personis, competere, unde fiebat, ut Fratres prædicti non sine Paupertatis, & Regulæ, quam profitentur, suarumque conscientiarum detrimento, neminem ampliùs reperire possent, qui eorum Syndici, sive Procuratoris munus in se suscipere, eumque laborem assumere vellent.

§. III. Ideoque pro parte præfati Francisci Mariæ Procuratoris Generalis dictæ Congregationi Cardinalium supplicato, ut non solum auctoritate Apostolica confirmaretur dictum privilegium, sed etiam illud Syndicis, sive Procuratoribus hujusmodi, uti talibus personis competere declararetur.

§. IV. Emanavit ab eadem Congregatione Cardinalium decretum tenoris sequentis, videlicet: Sacra Congregatio EE. S. R. E. Cardinalium Negotiis, & Consultationibus Episcoporum, & Regularium præposita, attenta remissione libelli per SS. D. Nostrum facta, referente Eminentiss. Norfolch, censuit danda esse Oratori decreta, aliàs edita, nempè super præmissis servandam esse præfatam Constitutionem san. mem. Clementis VII. prout præsentis decreti tenore omninò servari mandat, & præcipit. Romæ 28. Martii 1686.

Gaspar Cardinal Carpineus.

B. Panciaticus Secretarius.

§. V. Porrò cum dictus Franciscus Maria Procurator Generalis prænarrata pariter expoluisset Congregationi, etiam Venerabilium Fratrum Nostrorum ejusdem S. R. E. Cardinalium, super Immunitate Ecclesiastica, & controversiis jurisdictionalibus Deputatorum: hæc Congregatio censuit, danda

T 5 esse

esse decreta anteriora,tenoris,qui sequitur,videlicet: Sacra Congregatio super Immunitate Ecclesiastica, & controversiis jurisdictionalibus, habita sub hac die 26. Martii 1686 circa exposita in præsenti supplici libello,dixit,danda esse decreta,ut infrà die 31. Maii 1639. Fanen. Provincialis Fratrum Minorum Observan. Sancti Francisci, sacra &c. censuit, respondendum Episcopo,ut quoad exemptionem Syndici Fratrum Min Obser. loci de Cartoceto faciat Bullam Clementis VII. observare, si in eo concurrant requisita ejusdem Bullæ. --

§. VI. -- Die 17. Novembris 1642. Perusina,Fratres Sancti Francisci Min.Obser.Sacra &c.censuit servandam esse Bullam Clem.VII. circa privilegium fori, & exemptionis Syndicorum, & Procuratorum Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia. --

§. VII. -- Die 4. Augusti 1654. Fanen. Episcopus: An Syndicus Fratrum Min.de Observantia S. Francisci gaudere debeat privilegio fori. Sacra &c. censuit, hujusmodi Syndicum gaudere privilegio fori juxta Constitutionem Clem. VII.

§. VIII. -- Die 23. Maii 1645. Romana Pater Commissarius Generalis Curiæ quærit: An Syndici, & Procuratores Apostolici Conventuum suæ Religionis gaudeant privilegio fori,etiam in causis, tam civilibus, quam criminalibus,& mixtis,motis ante institutionem officiorum virtute Bullæ Clem.fel. rec. Papæ VII. Sacra Congr. respondit. Syndicos Conventuum Ordinis Fratrum Minor. de Observantia S. Francisci ex Bulla fel. recor. Clem. VII. gaudere privilegio fori, tam in causis civilibus, quàm criminalibus, & mixtis, etiam motis ante eorum deputationem, seu in-

institutionem in officium Syndicatus. --

§. IX. -- Die 23. Maii 1645. Recinaten. An Syndicus Monialium Sanctæ Claræ gaudeat privilegio fori, prout gaudent Syndici Fratrum Min. de Observantia, Sacra &c. censuit, hujusmodi Syndicum gaudere debere privilegio fori, in quorum fidem &c. -- Datum Romæ sub hac die 20. Aprilis 1686.

Loco † Sigilli.

I. Patriarcha Antiochen Secr.

§. X. -- Cum autem, sicut idem Franciscus Maria Procurator Generalis Nobis nuper exponi fecit, ipse decreta hujusmodi, quo firmius subsistant, & serventur exactius, Apostolicæ confirmationis nostræ Patrocinio cōmuniri plurimum desideret. Nos ipsius Francisci Mariæ Procuratoris Generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus favorabiliter annuentes, eumque specialibus favoribus,& gratiis prosequi volentes, & à quibusvis excommunicationis,suspensionis,& interdicti,aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris,& pęnis à jure, vel ab homine, quavis occasione,vel causa latis,si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes,& absolutum fore censentes, supplicationibus ejus nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decreta præinserta à memoratis Congregationibus Cardinalium respectivè emanata auctoritate Apostolica tenore præsentium approbamus, & confirmamus, illisque inviolabilis Apostolicæ firmatis robur adiicimus, salva tamen semper in prę-missis auctoritate earundem respectivè Congregationum Cardinalium. Decernentes ipsas præsentes literas semper, firmas, validas, &

efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac illis, ad quos spectat, & pro tempore spectabit plenissimè suffragari, & ab eis respectivè inviolabiliter observari.

§. XI. -- Sicque in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstan. præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non quibusvis, etiam juramento confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis illorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, & expressè derogamus; cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut earundem præsentium literarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ, munitis, eadem prorsus fides ubique locorum habeatur, quę ipsis pręsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. -- Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 19. Junii 1686. Pontificatus Nostri anno decimo.

Syndici

Syndici hujusmodi non possunt compelli ad exercenda munia publica Communitatis, nec conveniri, nisi coram Judice Conservatore.

27 -- Ita reperitur in libro Decretorum Sacræ Congregationis super Immunitate Ecclesiastica, & controversiis jurisdictionalibus sub die 10. Maii 1669. videlicet: Sacra Congregatio inhærendo declarationibus alias factis censuit; Procuratorem, & Syndicum Fratrum Minorum de Observantia ex Bull. fel. recor. Clement. VII. gaudere privilegio fori, tam in causis civilibus, quàm in criminalibus, & mixtis; & insuper non posse compelli ad exercenda munia publica communitatis, neque à quoquam posse molestari, nisi coram legitimo Conservatore. Romæ hac die 7. Januarii 1699.

Declaratio R. P. D. Auditoris Sanctissimi, lite contestata, & partibus auditis: quod Syndici Apostolici hujusmodi non sunt comprehensi in revocatione Patentatorum; adeoque eos esse tantùm subjectos Judicibus Conservatoribus.

In Nomine Domini. Amen.

28 -- Fidem facio per præsentes Ego Curiæ Causarum Cameræ Apostolicæ Notarius infrascriptus, qualiter in actis meis die 23. Novembris 1694. coram Illustriss. & Reverendiss. Domino Auditore Sanctissimi pro Religione Patribus Minor. de Obser. S. Francisci principalibus, Canamellinus unus ex SS. D. N. Papæ Cursoribus retulit in scriptis; se die 16. Novembris 1694. domi dim: cop:

ci-

citasse D. Franciscum Mariam Panaram, ex adverso Procuratorem assertum Illustriss. & Reverendiss. D. Vicarii Apostolicæ Ripæ Transonæ exadverso principalis ad viden. per Illustrissimum D. declarari, Syndicos Apostolicos Religionis Min. de Obser. non esse comprehensos in revocatione literarum Patentium, sive declarationis Patentatorum & proinde eosdem Syndicos esse tantum subjectos Conservatoribus dictæ Religionis, & exemptos respectivè à jurisdictione Episcoporum, & propterea mandari Syndicum nulliter, & indebitè in carceribus detentum per dictum Reverendiss. Vicarium Apostolicum Adversarium excarcerari, & remitti ad dictum Conservatorem, & interim videndum sibi inhiberi, ne audeat quidquam innovare, seu attentare sub pœnis &c. aliisque arbitrio &c. & decretum &c. ad primam diem instante Religione Patrum Min de Obser. S. Francisci principalibus, sive &c. Qua quidem die adveniente relatione facta comparuit D. Ludovicus Bussius Procurator petiit, ut supra; Et tunc Illustriss & Reverendiss. D Auditor Sanctiss. declaravit Syndicos Apostolicos Religionis Minorum Obser. non esse comprehensos in decreto revocationis literarum Patentium, sive declarationis Patentatorum, & proinde eosdem Syndicos esse tantum subjectos Conservatoribus dictæ Religionis, & exemptos, respectivè à jurisdictione Episcoporum: Procuratoribus hinc inde præsentibus omni &c. & aliàs latius, pro ut in actis meis &c. ad quæ &c. In quorum fidem &c. -- Dat Romæ hac die 10. Feb. 1699.

Ita est Marcus Joseph Pelusius Curiæ Causarum Cam. Apostolicæ Not. &c.

Loco ✠ Sigilli.

Syn-

Syndici gaudentes privilegio fori sunt exempti à Represaliis.

S P O L E T A N A.

29 -- Instantibus Monialibus Monasteriorum Sanctissimæ Trinitatis, S. Pontiani, & S. Catharinæ pro declaratione, Agentes dictorum Monasteriorum esse exemptos à Represaliis, Sac.Congreg. super Immunitate Ecclesiastica, & controversiis jurisdictionalibus habita sub die 14. Januarii 1698. censuit, Syndicos tantùm, gaudentes privilegio fori esse exemptos à represaliis. -- Romæ hac die 7.Jan.1699.

G. Card. Carp.

Loco ✠ Sigilli.

I. Vallem.Secretarius.

Sacra Congregatio Boni Regiminis declarat Syndicos Apostolicos exemptos à solutione Collectarum pro oneribus communitativis, non solum in loco Syndicatus, sed etiam, ubi eorum bona reperiuntur.

30 Extra. *All' Illustre, e Molto Reverendo Signore, come fratello, il Presidente di Urbino. Pesaro.* Intus vero. *Illustre, e Molto Reverendo Signore come fratello. Ogni volta, che à V.S. costì, che Ludovico Gabuccini sia stato legitimamente eletto per Syndico Apostolico delli Frati Minori Osservanti del Convento di Santa Maria Nuova di Fano, e che in quella Città nõ si trovino altri, che lui Deputato à tal carica, Ella farà, che al medemo per li beni, che possiede in alcuni luoghi di co-*

testo

testo stato venga fatta buona l'esentione dal pagamento delle Collette per li pesi communitativi, essendo stato altre volte dichiarato dalla Sagra Congregatione, che à tali Ministri attuali di essa Religione compete l'esentione sudetta; e Dio la prosperi Roma 24. Gennaro 1699.

Di V.S.

Come Fratello.

Il Cardinal Spada.

Francesco Caffarelli Secret.

CAPUT ULTIMUM.

Officialis quoad Tertiarios.

SUMMARIUM.

1 *Assignantur genera Tertiariorum.*
2 *Votum solemne Religionis non includitur in voto simplici Castitatis.*
3. *Sacra Congregatio multa præscribit, quoad Tertiarios.*
4. *Quibus per disposita in Decreto; privilegia conveniant.*
5. *Viri debent collegialiter, vel cum Claustralibus, vivere.*
6. *Dictio*, etiam, *est ampliativa.*
7. *Collegialiter viventes, habere possunt Oratorium, & Campanas.*
8. *Viaticum, & Extremam Unctionem quando à Parocho recipiant.*
9. *Tertiarii subduntur Superioribus Ordinum, vide num. 12.*
10. *Jus conferendi habitum non est apud Ministros seculares.*
11 *Nova Confirmatio, & Concessio.*
12 *Extenditur ad Tertiarios in propriis domibus habitantes.*

13 *Su-*

1 VArii sunt Tertiariorum, seu eorum, qui de Tertio Ordine nuncupantur, status, quorum, omissis iis, (utpotè verè Claustralibus, & Religiosis) quibus Leo X. *Const. Inter cætera. Bull. Cherub. to.*1. *pag.*618. aptavit Regulam à S. Francisco pro secularibus institutam, & à Nicolao IV. *Constit supra Montem ibid. pag.*185. approbatam, & auctam, idem Leo *Constit. dum intra*, edita in Concilio Lateranensi, *eod tom. pag.*586. meminit, & plura circa eos disponit, prout sequitur: Fratres autem, & Sorores Tertii Ordinis, necnon Mantellati, Corrigeati, Pizocharæ, Gordellati, & alii, quocumque nomi-

nomine nuncupati, in propriis domibus habitantes, sepulturam, ubi voluerint, eligere valeant. Sed die Paschatis tantùm Eucharistiã,
1 necnon Extremam Unctionem, cęteraque Ecclesiastica Sacramenta, (Pęnitentiæ Sacramento dumtaxat excepto) à proprio Sacerdote recipere, & onera, quæ laicis incumbunt perferenda teneantur, ac in foro seculari coram Judicibus secularibus conveniri possint. Collegialiter autem viventes, seu cum Claustralibus habitantes, ac Mulieres virginalem, seu cælibem, aut castam vidualem, expresso voto, & sub dicto habitu vitam ducentes, privilegiis, quibus Fratres Ordinis, cujus Tertiæ Regulæ habitum gestant, gaudere debeant. --
2 Et *Const. Nuper in Sacro Lateranensi Concilio*, & infra. -- Nos ad tollendum omne dubium, motu proprio, & ex certa scientia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine, harum serie decernimus, & declaramus, quod in præmissis de voto solemni Religionis minimè intelligi debeat; ita ut mulieres virginalem, seu cęlibem vitam simpliciter voventes, etiam in consanguineorum, & affinium suorum, aut propriis domibus, vel seorsim habitantibus, privilegiis, & immunitatibus prędictis, in omnibus, & per omnia frui, & gaudere debeant.
3 Quibus *sub die* 20 *Decembris* 1616. accessit decretum S. C Epis. & Reg. *apud* Lantusc. *verb. Tertiariæ*, & Peyrin. *ad Const.* 4 *Sixti IV.* §. 7 *pag* 41. Nicol. Flosc. *verb Tertiariæ num.* 2. infrascripti tenoris: -- Ad tollendas omnes contentiones inter Episcopos, & Superiores Regulares super immunitate, & exemptione Tertiariarum, quæ in domibus privatis degunt, vulgo *Bizzoche*, seu alio quovis nomine nuncupatarum: in primis, & ante omnia in me-

memoriam revocat ea, quæ S.C.C. in eadem ſententia reſpondit, videlicet

§. I. -- S. Congr. Conc. ſæpius reſpondit, minimè poſſe Sacerdotes Regulares mulieres Tertii Ordinis, quas de pœnitentia, vel Bizzochas vocant, confeſſiones Sacramentales audire, niſi fuerint ab Ordinario approbati ad Confeſſiones perſonarum ſecularium audiendas, quemadmodū, nec poſſe illis Sacroſanctū Euchariſtię Sacramentū adminiſtrare in die Paſchatis Reſurrectionis S.D N. Jeſu Chriſti. --

§. II. -- Verum, quoad ſepulturam, atque alia Privilegia, Fratres Tertiarios, Mantellatos, Corrigeatos, alioſque ſimiles, ita demum Ordinis, cujus Tertiæ Regulæ habitum aſſumpſerunt, privilegiis potiri, & ab Ordinarii juriſdictione exemptos eſſe, ſi viri colligialiter vivant, aut cum Clauſtralibus habitent, mulieres virginalem, ſeu cęlibem, aut caſtam vidualem, expreſſo voto, & ſub habitu, vitam traduxerint, quemadmodum cavetur Conſt. Conc. Later. ſub Leone X., quæ habetur ſeſſ. 11. in fine. --

§. III. -- Hoc autem voto Mulierum alia duo, ſcilicet, Paupertatis, & Obedientiæ, nequaquam includi, quinimo hujuſmodi mulieres, ſi virginalem, aut cęlibem ſimpliciter, & expreſsè voverint, etiam in conſanguineorum, & affinium ſuorum, aut propriis domibus, vel ſeorſim habitantes, ſupradictis privilegiis Ordinis, cujus Tertiæ Regulæ habitum deferunt, exemptioneque ab Ordinarii juriſdictione frui debere, ut idem Leo poſteà declaravit Conſtit. edita die 1. Martii 1518. --

§. IV. -- An autem prædictæ qualitates in hujuſmodi Tertiariis concurrant Ordinarii loci eſſe judicium. --

§. V.

§.V. -- Præterea, si contingat aliquas ex prædictis Tertiariis sine sepulturæ electione decedere, eas sic decedentes, ita demum in Ecclesiis Ordinis, cujus habitum assumpserunt, si in ipsis earum communis sepultura reperiatur; sin minus, in Ecclesijs Parochialibus sepeliendas esse decernit: --

-- Superioribus autem Regularibus sufficienti facultate ad id à Sancta Sede Apostolica suffultis (Capucinis exceptis,) liberè Mulieres ad hujusmodi habitum recipere, atque ad ipsos vestiendi eas officium pertinere; non autem ad habitum admittendas, & recipiendas esse, nisi probatæ vitæ, ac bonis moribus præditas, ac in ætate, saltem quadraginta annorum, constitutas, quæ de proprio habeant, unde sufficienter vivere possint, & non cum aliis viris, quàm cum Consanguineis, *vel* affinibus in primo tantùm gradu sibi conjunctis, cohabitent, & ab Ordinario loci, *licentia* prius impetrata, qui non aliter eam concedat, nisi de prædictis, prævio examine diligenti, sibi constiterit. --

§ VI. -- Verum in hujusmodi habitu concedendo, & respectivè deferendo, omninò à velo supra caput, quod superjectum vocant, & à pectorali, quod vulgò dicitur *Sottogola*, & à patientia, abstinendum esse; quinimò eas, quæ supradicta tria, vel aliquod ipsorum, deferre comprehensæ fuerint, illa dimittere, etiam per censuras Ecclesiasticas, ab ordinariis locorum compellendas esse decernit. --

§. VII. -- Supradictis verò decretis mulieres Tertii Ordinis, quæ collegialiter vivunt non comprehendi, quinimò eas dispositioni Constitutionis Pii V editæ Romæ anni 1596. 4 Kal. Julii, quæ incipit circa Pastoralis &c.

peni-

penitus subjacere expressè declarat, non obstantibus, &c.

Ex quibus liquet præfatorum dispositionem extendi ad Tertiarios, qui collegialiter vivunt, cum Claustralibus habitant, & in propriis domibus degunt; & privilegia item restringi ad eos, qui simul degunt in aliqua communi domo sub Tertiariorum habitu, & Regula à S. Sede approbata (sine expressa tamen professione votorum substantialium Religionis, ut à verè Tertii Ordinis Religiosis distinguantur;) & alios sub eodem habitu cum Claustralibus habitantes, ac mulieres virginalem cælibem, aut castam vidualem vitam simplici voto promittentes.

Et quamquam per ibi expressè disposita, ut viri privilegiis fruantur Ordinis, cujus Tertiæ Regulę habitum assumunt, exigatur, vel quod collegialiter vivant, aut cum Claustralibus habitent, & excludantur cæteri, qui in suis domibus plena libertate sub habitu Tertiariorum vivunt, utpotè puri seculares respectu tamen Tertiariarum mulierum textus non poscit, vel quod sint collegialiter unitæ, vel cum Claustralibus habitent, sed eis ea communicat privilegia, & ab Ordinarii jurisdictione eximit, si habeant requisita expressa in responso Sacræ Congregationis *num.3. allegat.* ut notavit P.asec. *prax. Episc. par.2. cap.3. art. 7. sub num.11.*

Et videtur loqui indefinitè, & generaliter, de mulieribus, tam collegialiter unitis, quam proprias mansiones inhabitantibus: quod concludenter probatur per appositam dictionem, *etiam*, quæ ut notavit Lezzana *summ. quæst. Reg. tom.3 verb. dictio, num* 10. unum casum, ut magis dubium, exprimit, & alium

alium includit; &, ut minus dubitabile, in casu tacet, & supponit, id collegialiter unitis cõvenire. Et expresſè idem Leo *Conſt. Ea quæ. Orb Seraph. to 2. lib. 12. c. 7. n. 175. pag. mihi* 846. infra medium in favorem Sororum Tertii Ordinis S. Franciſci collegialiter viventium, diſponit: -- Et inſuper omnibus, & ſingulis Prælatis, tam Regularibus, quam ſecularibus, &
7 Parochiarum Eccleſiarum Rectoribus, cæteriſque perſonis ſub excommunicationis latæ ſententiæ pęna, inhibemus, ne dictas *Sorores*, juxta privilegia dictorum Fratrum, Oratoria cum Campanili humili, & Campana, ac in illis Sacramentum Euchariſtiæ in loco decenti, & honeſto, necnon Oleum Sanctum pro ipſarum uſu tantùm, & Cęmeterium benedictum habere, in quo Sororum decentium Corpora per earum Confeſſorem ſepeliri poſſint, ac in eiſdem Oratoriis *aquam* benedictam ſolemniter benedici, Miſſaſque ſecundum earum devotionem cantari, & celebrari facere liberè, & licitè poſſint, &c. --
8 Verùm, ubi eſſet conſuetudo, quod à Parocho Viaticum, & Extremam Unctionem reciperent, vel, de ejus licentia, à Sacerdote Regulari, ſervanda eſt.
9 Tertiarii alii, viri, nimirum non collegialiter viventes, & fœminæ, non ducentes vitam cælibem, & virginalem, ſed matrimonio unitæ, directioni, & obedientiæ Superiorum Ordinum, quorum ſunt Tertiarii ſubduntur, prę. ſertim in iis, quæ ad ſpiritualem animę profectum ſpectant, Lezz. *loc. cit. n.* 41. Et ſpecificè quoad eos Tertii Ordinis S. Franciſci, reperitur pluries per literas Apoſtolicas conceſſum Ordini Minor. de Obſerv. & poſtremo *die* 28. *Julii* 1657. *Orb. Seraph. tom. cit. c.* 5. *num.* 107.

pag.

*pag.*817. indulsit Alex. VII. *Const. Exponi Nobis*, & infra, Prædecessorum Pontificum literis enunciatis, subdit: -- Per quas omnes personæ dicti Tertii Ordinis de Pœnitentia submittunt obedientiæ, correctioni, & directioni Ministrorum Generalis, & Provincialium pro tempore existentium dicti Ord. Min. de Observ. ita quod possint easdem personas Tertii Ordinis hujusmodi corrigere, & delinquentes castigare ad ablationem habitus, seu mantelli procedendo, similiterque prædictis Ministris memoratis Ord. Fratr Min. de Observ. nuncupatorum facultas conceditur præstandi illis, quos idoneos viderint, habitum Tertii Ordinis prædicti; nec non assignandi, & deputandi pro ipsis Tertiariis unum Religiosum de eadem Observantia in Visitatorem, & instructorem ipsorum &c. præscriptas Bullas Pontificias, nec non Constitutiones Ordinis hujusmodi, servari authoritate Apostolica tenore præsentium, mandamus, & præcipimus &c. -- Et tenuit Rota *coram Merlino in Ulixbonen juris conferendi habitum* 2. *Junii* 1636. *decis.* 598. *n.*24. *to.*2 *p.*5. *decis. recent.*

10 Ex quibus patet jus præstandi præfatis habitum non esse apud seculares Ministros Congregationis ejusd. Tertii Ord. prout in terminis Rota *ibid. n.*25. etenim ad quem spectat privatio habitus ad eumdem debet spectare collatio ejusdem, atque receptio; & super hujus generis controversia allegata Constitutio Alexandri firmavit; sed cumulativè apud Ordinis Minorum Superiores, tam de Corpore Observantiæ, quam Conventuales; privativè etiam quoad Ordinarios, ex dispositione Sixti IV. *Const. Romani Pontific. Orb. Seraph cit. c.*12. *pag.*893. -- ubi: necnon vobis, & successoribus

ve-

vestris,pro tempore existentibus,Generali, & Provincialibus Ministris, & Vicariis, prænominati de Observantia dicti Ordinis Fr. Min. ac eosdem Ministros FF. & Sorores Tertii Ord. &c. volentesque ad ipsum Tertium Ordinem,& illius vivendi modum aggregari, recipiendi, & habitum, sive mantellum, juxta morem dicti Ordinis,eis exhibēdi;ac ipsis Ministris,Fratribus,ac Sororibus Tertii Ordinis, Visitatorem, sive Confessorem dicti Ordinis Fratr Minor. Conventualium, vel de Observantia nuncupatorum, prout eis plus placuerit,ad id,moribus,vitæ sanctimonia,& ætate, idoneum &c. assignandi, eadem authoritate licentiam concedimus, & etiam facultatem; Districtius inhibentes locorum Ordinariis,& aliis quibuscumque personis cujusvis status, gradus, vel conditionis existant,& quacumq; authoritate fungantur, ne prætextu quarumlibet litterarum,& facultatum,eisdem forsan concessarum, & pro tempore concedendarũ, de premissis,quæ ad vos spectant,se quomodolibet ingerere præsumant; ac decernentes ex nunc irritum, & inane, si secus super his per quoscumque,quavis authoritate, scienter, vel ignoranter,contigerit attentari: nõ obstantib. &c. & apud Bordon *Bull.Terz Ord Bul.*159.

11 Quod ibidem confirmat Julius II. *Const.exponi Nobis Bulla* 189. atque denuò concedit, cùm addat: Et pro potiori cautela vobis, in Ministros Fratres, & Sorores dicti Tertii Ordinis superioritatem, jurisdictionem, visitationem, correctionem, coercitionem perpetuis futuris temporibus damus &c. Non obstantibus &c.

12 Nec dicendum, præfata non ampliari, nec extendi ad Tertiarios seculares, pleno jure in pro-

propriis domibus, cum uxoribus, & filiis viventes; nam Julius II. in ea Constitutione utitur terminis illimitatis, *omnes, & singulos*; adeoque non restrictis ad collegialiter tunc viventes, sed ampliandis etiam ad præfatos, tamquam propriè institutos à S. Francisco. Ex *Casarub. in comp. Privil. verb. Tertiariorum Regula nova §. Ex prædictis*. Verum in eos seculares non habent Minores propriam, & coactivam jurisdictionem, cum repugnet puritati Ordinis S. Francisci habere jurisdictionem in eos, qui sunt meri Laici, ut sunt præfati; dependentiam tamen aliquam, & subjectionem habent erga Fr. Min. atque sub eorum protectione, & spirituali regimine vivunt, quos in viam salutis dirigunt, imbuendo spiritualibus monitis, & illos tractando, uti eorum disciplinæ alumnos, & ab eodem fonte scilicet D. Francisco descendentes, ut firmavit Rota *cit. n. 1. & seqq.*

Et facit, quod Alexander VII. enunciatam Constitutionem edidit contra secularem Ministrum Congregationis Tertii Ordinis, in Conventu Fratrum Minorum de Observantia Mexicanæ Urbis erectæ, qui usurpata potestatis plenitudine, & authoritatis independentia ad habitum, & professionem dicti Ordinis Fratres præsumebat admittere, eosque præfato privare, qui, tamquam verum spiritualem Superiorem, recognovissent ejusdem Congregationis Visitatorem, ex Religiosis Conventus electum, ut ex narrativis ejusdem patet, & refert *Orb. Seraph. cit. pag.* 816.

13 Ne dum ad habitum præfatorum Ordinum Superiores admittere, eoque juxta qualitatem delicti privare valent; verum etiam, eis jurisdictio conceditur recipiendi ad Pro-

fessionem eos, quibus habitum præstitere, quod exprimit Sixt.IV. per ea *ad illius vivendi modum aggregari:* Quod quidem professione obtinetur, non emittenda in manibus secularis,) & impropriè Ministri, sed potius Aeconomi, & Administratoris ejusd. Tertii Ord.) cui, cum habitus sit interdicta collatio; concludenter sequitur omni prorsus authoritate carere ad recipiendos Fratres consodales ad Professionem; Quia ex adnotatis à Marcant. *in Reg. S. Francisci c.2. tit.2. q 2. concl.1. Cui, quod minus est, nimirum recipere ad habitum,*
14 *non conceditur; nec quod magis est, concedetur, nimirum recipere ad Professionem;* Sed in manibus eorumdem Superiorum, vel aliorum de ipsorum licentia, ut tradit Lezz *cit. n.21. vid. Offic. quoad Confraternit. n.10.*

Et in terminis habetur in Constit. *Adfructus* Pauli III. *Director. trium Ord. pag. mihi* 26. continente statuta, specificè edita pro Tertiariis proprias domos inhabitantibus, ubi, *c.2.* -- Fratres, & Sorores, postquam per unum integrum annum, habitum probationis detulerint, si conversatio laudabilis fuerit, per habentem facultatem Ministri Generalis, recipiendi ad hunc tertium statum solummodò, & non per alios, ad Professionem recipiantur. -- Et novissimè observavit P Petr. de Almandrelio *Escudo Seraphico art.7. pag. mihi* 515.

Formula Professionis à Consodalibus in manibus Prælati, seu Visitatoris facienda.

15 *Io frà N. prometto à Dio Onnipotente, & alla B. Maria sempre Vergine, & al B. S. Francesco, & à tutti i Santi del Cielo; & à voi Padre, d'osservare tutto il tempo di mia vita la Regola de' Frati di Penitenza, instituita dal P. S. Francesco, e per Papa Nicolò IV. confermata:*

mata; & i comandamenti di Dio, e di sodisfare come conviene, per le trasgressioni, che commetterò contro questo modo di vivere ogni volta, che sarò dimandato dal mio Visitatore.

Tunc Prælatus ad Professionem recipiens: *Et io, se questo osserverai, da parte di Dio ti prometto la vita eterna.*

Quæ formula est ad tenorem dispositionis capitis secundi ejusdem Regulæ à Nicolao IV. approbatæ.

16 Sed dubitatur, an per eam promissionem inducatur nova obligatio ad observanda Præcepta Divina; adeò ut, si aliquod ex eis Professus transgrediatur, committat duplex peccatum: alterum causa præcepti trangressi, & alterũ ratione voti violati; & de hac promissionis circũstãtia teneatur se accusare, ubi sua approbato Confessori manifestaverit peccata?

Et videtur affirmativè resolvendum. Quippe, cum sit promissio Deo facta, voti obligationem inducit; consequenter contra eam peccatum mortale committitur qualificatum circumstantia sacrilegii, utpotè contra Religionem aperiendam ideò in Confessione, ex quo novam speciem malitiæ contineat.

17 Negativa tamen est verior, & communior per Lezz. *cit. n.* 19. Peyrin. *de Privil. ad Const.* 18. *Julii II.* §. 2. Donat. *prax. reg. to* 2. *p.* 2. *tract.* 16. *q* 8. Et ad tenorem *c.* 20. *Regulæ à Nicolao IV.* confirmatæ, ubi ipse Pontifex firmat: -- Cæterum in præmissis omnibus, ad quæ Fratres vestri Ordinis, non ex Divinis præceptis, vel statutis tenentur Ecclesiæ, nullum ipsorum ad mortalem culpam volumus obligare, sed impositam sibi pœnitentiam pro transgressionis excessu, prompta humilitate recipiat, & efficaciter studeat adimplere. -- Et sub

iisdem terminis repetit Paulus III. *cit. c.*10.

Ideò ad rationem in contrarium, ex allegatis dicitur, illud *Promitto*, quo profitentes utuntur, votum non significare, sed purum
18 propositum. Per quod solùm ex observatis à *Thoma Tamb. explicat. decal. lib.* 3. *c.* 11. votum non constituitur, etiam si millies firmissimè repetatur, ex Gobat. *to.* 3. *oper. mor.* 1. *p. casu* 1. *n.* 7. quia: Ad votum non sufficit deliberata voluntas aliquid faciendi, vel omittendi (per propositum significata) sed ulterius est necessaria promissio, voluntas nimirùm, se Deo
19 obligandi: Quod exigitur ab ipsa specifica natura voti, obligationem, ad aliquid omittendum, vel faciendum, per Doctores importantis. Quam in casu non induci, est certum, ex intentione Pontificum præfatum *vivendi* modum approbantium, & nolentium ad *culpam*, ex dictis, obligare.

Ideò constat, promissionem verbis expressam, à proprio significato esse alienam, & cum proposito confundi, similemque esse ei, qua quis confessario promittit, se imposterum amplius non peccare; quia confunditur cum proposito, per quod certè juxta communem, nova non inducitur obligatio. Et si furan-
20 do, v. g. peccet, non ideò id contingit, quia propositum transgreditur, sed quia, contra Præceptum *non furandi*, operatur.

21 Unde monet Almandrelius, quod priusquam Professionem emittant, debent à Prælatis instrui, ut sciant, præfatos Pontifices noluisse eos ex vi Professionis, & Regulæ obligare ad culpam mortalem, vel venialem, ne propter ignorantiam, & errorem existiment, se ad promissa in vim promissionis sub culpa obligari.

Nec

Nec obstat, quod Nicolaus culpam venialem taceat; quia notat Lezz. *cit.* Regulã Tertiariorum, sic fuisse receptam, ut nec ad venialem obliget, quod per expressa in Regulis pro Tertiariis Dominicanorum, & Servitarum deducit. Et tradit Leo X. *c.* 10. Regulæ ab eodem pro Tertiariis Claustralibus editæ *Const. n.* 1. *cit.* ubi -- omnia, & singula in præsenti Regula contenta, sunt consilia, ad facilius salvandas animas viatorum: & nulla sunt obligatoria ad peccatum mortale, vel veniale, nisi humano, vel divino jure, aliquis aliàs esset obligatus. Obligantur tamen F. & Sorores facere pęnitentias sibi à Superioribus impositas, quando super hoc requirũtur; ad tria vota essentialia, & tenentur ad clausurã illę, quæ ipsã expressè servare voverint, prout ibi clarè.

22 Et, sive Congregationes Tertii Ordinis erigantur in Oratoriis existentibus intra Claustra Conventuum, vel in Ecclesiis Fratrum, aut in loco tertio, & extra illa, semper habitus necessariò conferendus est à Superiore, vel Visitatore electo, & in eorum manibus Professio emittenda; ut ex dictis satis patet.

23 Capucinis est absolutè à Sede Apostolica hujusmodi habitus interdicta collatio, ut *sub die* 20 *Decembr*. 1616. à S.C. Conc. Et quamquam *sub die* 31. *Januarii* 1620. obtinuerint favorabile decretum, id tamen non aliter, quam cum clausula : *Dummodo Mulieres à Tertiariarum Capucinarum habitu admittendæ ad formalem , materialemque ejusdem Religionis habitum , servato in reliquis omnibus Decreto , admittantur* . Quia tamen numquam ad Sacræ Congregationis notitiam adduxerunt privilegia, quæ offendi, & restringi priori decreto asserebant, revocata iterum li-

24 te ad examen, *sub die* 29. *Novembr* 1653. ead. S.C. decrevit: *Non licere eisdem Capucinis Mulieres ad habitum Tertiariarum recipere, sed id competere Fratribus Tertii Ordinis* (cum quibus liserat) Et appellatione per Capucinos interposita, contra eos, decretum hujus tenoris emanavit: -- In causa Galliæ inter Fratres Tertii Ord. S. Francisci, ex una, & Capucinos ex altera *die* 15. *Maii* 1655. S. Cong. Conc omnibus maturè perpensis, censuit servandū esse decret. S. Congr. editum *die* 20. *Decemb.* 1616.

Et cum iterum conquererentur Capucini prædictum Decretum adversari posteriori edito 1620 *die* 5. *Junii* 1655. S. Cong censuit *standum esse in decreto sub die* 15. *Maii præteriti*: Quod *sub die* 30. *Junii* 1655. confirmavit Alex. VII *Const. emanavit nuper*. Et *sub die* 9. *Julii* 1656. *S.C. Episc. & Reg* præfatis Capucinis præcepit esse servanda, & Breve Alexandri, & S C. Conc. Decreta.

Tandem cum tot Apostolicis decretis parere renuerent, *sub die* 30. *Martii* 1672. iterum eis strictè præcipitur, ut à munere admittendi ad Tertii Ordinis habitum, præsertim Mulieres, easque spiritualiter dirigendi, imposterum omninò abstinerent, quibus *sub die* 10. *Octob.* 1672. accessit confirmatio Clem. X. *Const. Exponi Nobis*, qui in terminis disponit, ut infrà: -- Præfatis Fratribus Minoribus, Capucinis nuncupatis, ne imposterum in admittendis Mulieribus ad habitum Tertii Ordinis S. Francisci, sive in ipsis dirigendis, se ingerant, authoritate Apostolica tenore præsentium interdicimus, ac prædictis Fratribus Capucinis perpetuum super præmissis silentium imponimus *Orb. Seraph. loc. cit pag.* 803. *& seq.*

Super

Super admissione ad habitum, ejusdemque concessione Tertiariis, cum Claustralibus habitantibus, servari debet Decretum Congregationis super statu Regularium (quam licèt Innocentius XII. *sub die 4. Augusti 1698 Const. Debitum* extinxerit, & suppresserit, singulas tamen facultates, eidem quomodocumque à Prædecessoribus concessas, illis exceptis, quas Congregationi super disciplina Regulari, præfatis literis institutæ, impertitus est, in
25 Congregationem Episcoporum, & Regul. transtulit) ex speciali mandato san. mem. Clementis X. *sub die* 16. *Maii* 1675. ea de re editum, tenoris, qui sequitur.

26 -- Et si decretis Sacræ Congregationis super statu Regularium de mandato Summorum Pontificum Innocentii X. & Alexandri VII. iam pridem editis pro Novitiis recipiendis, statutum sit, ut omnes, qui ad habitũ probationis se recipi postulaverint, diligenter examinentur, ac per vota secreta approbentur, quotquot idonei reperti fuerint, ætate, aliisque requisitis ad præscriptum Apostolicarum Constitutionum, ac statutorum Ordinis; nec quispiam censeatur habilis ad hujusmodi habitum suscipiendum, ut Clericus, nisi annum ætatis suæ decimum quintum, neque ut Conversus, nisi annum vigesimum expleverit: nihilominus in pluribus Religionibus Italiæ, & Insularum adjacentium, aliquibus ab hinc annis introductum est, ut recipiantur adolescentes Laici, non quidem pro Conversis, ut annum probationis incipiãt, & finito tempore Novitiatus admittantur ad Professionẽ, sed pro Tertiariis, vel oblatis, seu donatis, eisque tradatur habitus, ut vocant, sine Caputio, illis dari consueto, ut sic inserviant alicui

Religioso particulatim, aut pluribus, vel omnibus communiter: & multoties pueri, & adolescentuli recipiantur in Monasteriis, non ut Novitii, sed ut hospites, seu postulantes se recipi pro Clericis ad habitum probationis, & parva veste induti, plures menses, quinimo, & annos, sic detinentur intra Claustra, donec compleverint annum ætatis decimum quintum, Clericis, ut supra præscriptum ad annum Novitiatus inchoandum, idque prætextu, ut interea fiat experimẽtum de ipsorum indole, & aptitudine ad Religionem: & aliquando etiam in eadem veste iidem pueri, adolescentuli admittantur in Novitiatibus, & cum Novitiis degant, ad hoc, ut eorum voces pueriles in Choro cum vocibus Professorum misceantur, dum Divina peraguntur officia, quoniam verò secundùm Canonicas sanctiones, & juris regulas, cum quid una via probibetur alicui, & ad id alia non debeat admitti, & memorati abusus irrepserint in fraudem legis, & elusionem decretorum, ut supra editorum, in Religionum dispendium, ac non sine multorum admiratio..e, & scandalo: idcircò eadem Sacra Congregatio, ut in dies crescat in Ecclesia Dei Sacrorum Religionum splendor, & veneratio, ex speciali mandato Sanctissimi D.N.D. Clementis Divin. Prov. PP. X. hoc præsenti Decreto, in virtute S. Obedientiæ præcipit omnibus, & singulis Superioribus Generalibus, Provincialibus, & localibus, quocumque nomine, ac titulo appellatis, quorumcumque Ordinum, & Congregationum, tam Mendicantium, quam non Mendicantium, ut de cætero neminem pro Tertiariis, vel oblatis, seu donatis, aut commissis,

vel

vel servientibus, nec pro hospitibus, seu postulantibus, vel cantoribus, aut alio quocumque nomine nuncupatis, aut quovis habitu indutis, vel induendis, sub quovis prætextu, vel causa, aut quæsito colore, recipiant, seu admittant ad habitum intra Claustra, nisi vigesimum ætatis suæ annum expleverint; omnesque sic receptos, seu admissos (iis tantùm exceptis, qui completa ætate annorum quindecim pro Clericis, seu Choristis in habitu Novitiorum annum probationis agunt) à Monasteriis, seu domibus Regularibus omninò amoveant, & eiiciant infra terminum duorum mensium, inchoandum à die intimationis præsentis Decreti, faciendæ Procuratoribus eorumdem Ordinum, & Congregationum in Romana Curia existentibus. --

27 -- Quod si prædicti Superiores præsenti decreto per omnia non paruerint, aut in aliqua ejus parte contravenerint, pœnam privationis dignitatum, & officiorum, quæ tunc temporis obtinebunt, ac perpetuò inhabilitatis ad illa, vel alia imposterum obtinenda, vocisque activæ, & passivæ ipso facto, absq; alia declaratione incurrant, non obstantibus, quoad omnia suprascripta, privilegiis, indultis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque. Dat. Romæ die 16. Maii 1675.

G. Cardinalis Carpineus.

P. Fagnanus Secretarius.

Die 12. Mense Julii, & anno, quibus supra, supradictum decretum affixum, & publicatum fuit ad Valvas Curiæ in acie Campi Floræ, ac aliis locis solitis, & consuetis Urbis, per me Io: Baptistam Faina.

Pro D. Marco Aurelio Pullicea Mag. Curs.

28 Forma, & qualitas habitus conferendi Ter-

tiariis Ordinis S.Francisci in propriis domibus manentibus præscribitur à Nicolao IV & Paulo III. & iste addit iis esse concedendam Chordam, & esse servandam locorum consuetudinem, *vide c. Officialis quoad Confraternit. n.*10 nec posse Fratres de Corpore Observantiæ cogi ad præstandum, sive viris, sive mulieribus habitum materialem, & formalem propriæ Religionis, firmavit S.C. Episc. & Reg. *in una Reatina, die* 12. *Aug.* 1689. *ut in Regest.* 27. *Cismontanæ Curiæ pag.*68. *& sub die* 27. *Martii* 1700. *coram A.C. Petra, Causæ Patrono Roccho Matthæucci*, fuit pronunciatum in causa Sarnen. observationis Bullarum, in terminis similis controversiæ.

-- Christi nomine invocato. Pro tribunali sedentes, & solum Deum pr̨e oculis habentes, per hanc nostram definitivam sententiam, quã de juris Peritorum consilio in his scriptis ferimus, in causa, & causis, quæ primo, & *in* prima coram Nobis versæ fuerunt, & vertuntur instantiis inter RR.PP Fratres Min. Observ. Convent S.Francisci Civitatis Sarni, Actores ex una, & RR.PP.FF. Conventuales Convẽtus de Fuce dictæ Civitatis reos Conventos, ex altera, partibus de, & super observatione Bullarum ab Innocentio IV sub dat. 13. Junii 1246. incip. Vota devotorum Ecclesiæ, Nicolao IV. sub dat. 8. Augusti incipien. Unigenitus Dei Filius, & Sixto IV. sub dat. 15. Decembris 1471. incipien. Romani Pontificis providentia circumspecta, & ab Alexandro VII. sub dat 18. Julii 1657. incipien. Exponi Nobis &c. emanatarum, ac respectiva exequutione earundem super facultate iisdem PP. Min. Obser. concessa induendi, & regendi Fratres Tertii Ordinis Seraphici P. S.
Fran-

Francisci, de pœnitentia nuncupatos, seu Tertiarios, & illos induendi habitu, & cingendi cingulo, seu corda, ad formam prædictarum Bullarum concesso seu concessa, necnon juxta formam, & usum communem Religionis juxta Pontificias Constitutiones, nec non ad tenorem literarum Monitorialium per prædecessorem nostrum expeditarum, dicimus, declaramus, decernimus, pronunciamus, & definitivè sententiamus, dictas Bullas superius recensitas observandas, & exequendas fore, & esse, prout exequi, & observari volumus, & pro effectu hujusmodi exequutionis dicimus, declaramus & definitivè sententiamus dd. RR. PP. Observantes manutenendos, & quatenus opus sit, reintegrandos fore, & esse ad quietam, & pacificam possessionem induendi dd. Fratres Tertii Ordinis de pœnitentia, seu Tertiarios nuncupatos, illosque regendi, ut supra, mandatumque de manutenendo, & reintegrando, decernendum & relaxandum fore, & esse, prout decernimus, & relaxamus, & ita dicimus, pronuntiamus, decernimus, & declaramus, ac definitivè sententiamus, non solùm isto, sed & omni alio meliori modo &c.

Item pari nostra sententia dicimus, declaramus, decernimus, pronuntiamus, & definitivè sententiamus DD. PP. FF. Conventuales Conventus de Fuce d. Civitatis, nisi intra 15. dies intimationis præsentis nostræ sententiæ, seu infrascripti mandati de manutenendo, respectivè eis facien. computandos, realiter, & cum effectu eidem sententiæ, ac nostro mandato de manutenendo paruerint, ex nunc, prout ex tunc, suspensionem à Divinis, interdicti ingressus Ecclesiæ,

aliasque Ecclesiasticas sententias, censuras, & pœnas in præfatis Bullis contentas, & comminatas damnabiliter incidisse, & incurrisse, ipsosque ita suspensos, & interdictos, & censuris Ecclesiasticis suppositos, ac declaratos, publicè denunciandos, & ab omnibus Christifidelibus, uti tales habendos, & evitandos, prout arctius evitari mandamus; literasque declaratorias desuper necessarias, & opportunas decernere, relaxare fore, & esse prout declaramus, decernimus, concedimus, & relaxamus, victosque victoribus in expensis condemnamus, quorum taxationem Nobis, vel cui de jure, imposterum reservamus: Et ita dicimus, declaramus, pronunciamus, & definitivè sententiamus; non solum isto, sed etiam omni meliori modo &c.

Die 27. Martii 1700.

Ita pronunciavi V. Petra.

Bellus Notarius.

Non video, ex quo inferatur Fratres de Corpore Observantiæ debere mulieribus, & viris, conferre Tertii Ordinis habitum, & Cordam, materialem, & formalem propriæ Religionis, ut nequeant eisdem eumdem, & eamdem præstare ejusdem coloris, & materiæ, cum eo, & ea, quem, & quam deferunt
29 Conventuales; si enim similis coloris, & materiæ, (seu eadem, ut dicitur *Saja*) qua ipsi vestiuntur, habitum deferunt Tertii Ordinis S. Francisci Claustrales, viri, & mulieres, & eodem funiculo cinguntur; quare ea deferre, cum ipsis univocè, in qualitate, & grossitie, eis, qui de Tertio Ordine dicuntur, non licebit; eisque à præfatis Observantibus conferri non poterint?

Religiosos, non materia, sed forma habi-

tus

tus extrinſecè diſtinguit. Sic Clerici Regulares ſunt, etiam quoad habitum, inter ſe diſtincti: tametſi pro eo eadem materia utantur. Diſtinguitur Dominicanorum habitus ab eo Servitarum, Auguſtinianorum, Carmelitarum &c. at non in qualitate materiæ: nec dici poteſt Servitas eo Auguſtinianorum uti, licèt ſimilem in materia, & colore geſtent, quia in forma non conveniunt; ſic ad caſum noſtrum; & tunc eſſet contra Obſervantes juris remediis agendum, cum Tertiariis materialem, & formalem habitum, Conventualibus proprium, conferrent, vel præſtare prætenderent.

30 Nulli habitum Ordinis Franciſcani, ſive ſint Heremitæ, ſive Tertiarii, niſi in ſcriptis à præfati Ordinis Superioribus licentiam obtinuerit, deferre conceditur, prout diſpoſuit Gregorius IX. *Conſt. Quia confuſio:* Paulus II. *Conſt. Regularem vitam*, qui illum deferentes cenſuris & pęnis ſupponunt, & Urbanus VIII. *ſub die 5. Octobris 1638. Cum ſicut dilectus* omnibus, & ſingulis locorum Ordinariis, & Nunciis, ubivis terrarum conſtitutis, & degentibus, decreto præcipit, ne de cætero quemquam Tunicam oblongam Tertii Ordinis S. Franciſci, cùm, vel ſine mantello, abſque Superiorum prædicti Ordinis licèntia in ſcriptis obtenta, quoquomodo deferre permittant: atque ſi aliquem prętmiſſorum tranſgreſſorem repererint, illum carceri mancipandum, & tali habitu exeundum, & arbitrariis pœnis mulctandum irremiſſibiliter curent.

Ex quibus apparet jus conferendi habitum competere prædicti Ordinis Superioribus, privativè quoad alios omnes, etiam Ordinarios;

Super enunciatarum Constitutionum observantia *sub die 21. Martii 1686.* decretum edidit S Cong. Episc. & Regul. cui Innocentius XI supplicem remisit libellum, eidem ea de re exhibitum à Procuratoribus Generalibus Minor. de Obser. Reformatorum, & Capuccinorum, cujus tenor est.

Sac Congr. &c. stante remissione libelli per SS.D.N. facta, & attentis narratis censuit, injungendum, prout præsentis decreti tenore injungit Ordinariis locorum, ut supradictas Constitutiones Apostolicas juxta earum tenorem executioni omninò demandent *Regest. 26 Cismont. nu.* 384.

Et hæc sint satis, quæ omnia, & singula in Superioribus titulis contenta, infallibili Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, quæ est columna, & firmamentum veritatis, judicio, & authoritati submitto.

F I N I S.

R E-

RERUM NOTABILIUM
REPERTORIUM.

Videantur Titulorum Summaria.

Primus numerus paginam, secundus marginalem innuit.

ABBATISSA.

ABSOLUTIO.

ALIENATIO.

im-

Clau-

IGNO-

IGNORANTIA.

INTERDICTUM.

JURISDICTIO.

JURAMENTUM.

LEX.

PRI-

PRIVILEGIUM.

PROCESSIO.

PROFESSIO.

QUARTA FUNERALIS.

QUÆSTUATIO.

SACRAMENTORUM ADMINISTRATIO.

E S-

SEPULTURA.

SIMONIA.

SYNDICUS APOSTOLICUS.

TERTIARII.

VISITATIO.

VOTUM.

